

**UCHWAŁA NR XXVIII/232/2016
RADY GMINY PABIANICE**

z dnia 29 sierpnia 2016 r.

w sprawie „Strategii rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U.2016.446) uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się i przyjmuje do realizacji „Strategię rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023”, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Pabianice

Marek Muszczak

Zespół autorów:

PHIN Inwestycje Sp. z o.o.:

Izabela Sobolewska,
Anna Walas

Gmina Pabianice:

Marcin Wieczorek,
Magdalena Kardas,
Mariusz Rzepkowski

Spis treści

I. Wprowadzenie	5
I.1. Metodologia procesu opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice.....	7
II. Diagnoza stanu obecnego - charakterystyka gminy Pabianice	11
II.1. Położenie	11
II.2. Historia gminy Pabianice	13
II.2.1. Zabytki gminy Pabianice	14
II.3. Środowisko przyrodnicze i użytkowanie gruntów.....	19
II.3.1. Klimat.....	19
II.3.2. Ukształtowanie terenu i jego cechy geomorfologiczne, surowce mineralne ..	20
II.3.3. Gleby.....	22
II.3.4. Sieć wodna, wody powierzchniowe i gruntowe.....	23
II.3.5. Roślinność, lasy i formy ochrony przyrody	29
II.3.6. Użytkowanie gruntów	33
II.4. Otoczenie społeczno - gospodarcze gminy	35
II.4.1. Migracje.....	38
II.4.2. Bezrobocie	38
II.4.3. Rozwój gospodarczy	42
II.4.4. Bezpieczeństwo	46
II.4.5. Pomoc społeczna	48
II.4.6. Edukacja.....	54
II.4.7. Ochrona zdrowia	57
II.4.8. Kultura	58
II.4.9. Sport i rekreacja	63
II.4.10. Turystyka	65
II.5. Infrastruktura	65

II.5.1. Wyposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych	65
II.5.2. Komunikacja	67
II.5.3. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa	68
II.5.5. Gospodarka odpadami	71
II.5.6. Sieć gazowa	72
II.5.7. Mieszkalnictwo	73
II.5.8. Oświetlenie	73
II.6. Stan finansów gminy Pabianice	74
III. Analiza SWOT	83
IV. Misja i wizja gminy Pabianice	86
V. Obszary priorytetowe, cele i działania	88
III. Usługi publiczne	98
IV. Zarządzanie rozwojem gminy	102
VI. Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 a inne dokumenty strategiczne	106
VII. System zarządzania procesem wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023	116
VIII. Plan finansowy	121

I. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice jest najważniejszym dokumentem programowym gminy, określa obszary priorytetowe i cele, które umożliwią rozwój społeczno – gospodarczy jej obszaru. Cele, jakie stoją przed gminą zostały określone na podstawie analizy stanu obecnego oraz zestawienia silnych i słabych stron gminy, a także szans, jakie przed nią stoją oraz potencjalnych zagrożeń. Niniejsza strategia powstała z inicjatywy władz lokalnych, dostrzegających potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Powstały dokument gwarantuje, że podejmowane działania wpisują się w wizję regionu i są z nią komplementarne, co z kolei ma znaczenie przy aplikowaniu o środki unijne.

Z uwagi na wieloaspektowość i wielopodmiotowość Strategii do udziału w jej opracowaniu zaproszono przedstawicieli władz, radnych, pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach, mieszkańców gminy. W trakcie prac nad dokumentem zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, które pomogły poznać opinie mieszkańców dotyczące obecnej sytuacji gminy oraz ich zdanie na temat przyszłych działań, jakie gmina powinna podjąć, by umożliwić jak największy rozwój społeczno – gospodarczy. Dzięki przeprowadzonym konsultacjom przyjęta polityka rozwoju gminy będzie zgodna z oczekiwaniami społecznymi. Strategia powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego, zaktywizować społeczność lokalną oraz zwiększyć jej poczucie tożsamości z miejscem, które zamieszkują.

Najważniejszym celem strategii jest jednak poprawa warunków życia mieszkańców. Opracowanie tego dokumentu pozytywnie wpłynie na planowanie rozwoju gminy, jak również ułatwi codzienną działalność i podejmowanie decyzji przez władze gminy. Strategia stanowi ponadto cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o przyjętych i zakładanych przez gminę ścieżkach rozwoju.

Niniejszy dokument został opracowany na lata 2016-2023. Jest to czas pokrywa nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

W zakresie funduszy unijnych Gmina Pabianice posiada wieloletnie doświadczenie sięgające funduszy przedakcesyjnych. W podsumowaniach perspektywy 2007-2013 publikowanych w 2014 roku na łamach Dziennika Łódzkiego Gmina Pabianice była na pierwszym miejscu w rankingu gmin w zakresie pozyskania środków unijnych przez gminy wiejskie. Projekty

gminy Pabianice z dofinansowaniem unijnym pochodzącym z okresu programowania 2007-2013 zostały zakończone i rozliczone. Gmina podejmuje starania o pozyskiwanie nowych środków z okresu programowania 2014-2020.

Gmina Pabianice nie posiada partnerów zagranicznych. W 2011 roku przystąpiła do związku międzygminnego Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „BUD-UJ RAZEM”. Szansą rozwoju dla gminy jest jej przynależność do Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.

Łódzki Obszar Metropolitalny - Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny

Gmina Pabianice jest jedną z 28 gmin wchodzących w skład Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM). Obszar ten o powierzchni 2,5 tys. Km², zamieszkały jest przez 1,1 mln osób. Tworzy go miasto Łódź i powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki oraz zgierski.

Rysunek 1 Podział administracyjny Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego

Źródło: Diagnoza Strategiczna Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi (2014r.).

Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny powstało w oparciu o zidentyfikowane potrzeby zastosowania zintegrowanego podejścia do rozwoju i rozwiązywania problemów dotyczących łódzką metropolię. Jednostki samorządu terytorialnego z terenu ŁOM podjęły decyzję o utworzeniu stowarzyszenia, tzw. związku ZIT, który według wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, ma koordynować współpracę metropolitalną. Związek będzie decydował o wydatkowaniu na terenie ŁOM środków w wysokości 217 mln Euro z perspektywy 2014-2020. Głównym celem Stowarzyszenia będzie wspomaganie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz zwiększenie zaangażowania miast i ich obszarów funkcjonalnych w zarządzaniu środkami strukturalnymi Unii Europejskiej.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "BUD-UJ RAZEM"

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "BUD-UJ RAZEM" obejmuje obszar 20 gmin, na terenie powiatów tomaszowskiego, piotrkowskiego, łódzkiego-wschodniego, pabianickiego, radomszczańskiego w województwie łódzkim. Gmina Pabianice dołączyła do Stowarzyszenia w 2011 roku. Stowarzyszenie realizuje inicjatywę Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Pozyskane środki unijne poprzez LGD zostały przeznaczone w latach 2011-2013 na budowę boisk wielofunkcyjnych w Żytowicach i Petrykozach, budowę świetlic wiejskich w Hermanowie i Koninie. Zmodernizowano również świetlicę wiejską w Woli Żytowskiej i Dom Ludowy w Bychlewie. Ze środków Leader zakupiono stroje ludowe dla Gminnej Orkiestry Dętej i Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewianka”. Zorganizowano ponadto dożynki powiatowe i bieg po zdrowie. Stowarzyszenie kontynuuje inicjatywę Leader również w perspektywie 2014-2020.

I.1. Metodologia procesu opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice

Główną i najważniejszą potrzebą opracowania niniejszego dokumentu było stworzenie listy celów strategicznych, które wyznaczą docelowe, długoterminowe kierunki rozwoju gminy Pabianice, które będą spójne z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla:

Tabela 1. Poziomy planowania strategicznego w procesie tworzenia strategii

POZIOM EUROPEJSKI				
Strategia „Europa 2020”				
POZIOM KRAJOWY				
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020	Krajowy Program Reform	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2020	Umowa Partnerstwa
POZIOM REGIONALNY				
Strategia Rozwoju Województwa łódzkiego 2020		Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa 2020		
POZIOM POWIATU				
Strategia Rozwoju Powiatu Pabianickiego na lata 2014-2020				
POZIOM GMINY				
Strategia Rozwoju Gminy Pabianice				

Źródło: opracowanie własne.

„Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” pełni następujące funkcje:

- **Kierunkową** dla władz gminnych, środowisk naukowych i biznesowych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, jak również dla wszystkich mieszkańców regionu;
- **Koordynacyjną** dla innych dokumentów programowych i planistycznych na poziomie gminnym;
- **Informacyjną** dla mieszkańców, inwestorów, partnerów, itp.;
- **Promocyjną** w kontekście lokalnym, regionalnym, krajowym oraz ponadnarodowym.

Strategia wyraża długoterminowe cele gminy Pabianice, które odpowiadają generalnym kierunkom działania oraz obejmuje:

- Diagnozę obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej,
- Identyfikację strategicznych obszarów rozwoju wraz z realizacją analizy SWOT dla każdego z nich,
- Wskazanie spójności strategii z dokumentami z poziomu regionalnego, krajowego oraz unijnego,
- Wskazanie głównych kierunków rozwoju, celów oraz działań niezbędnych do podjęcia.

Diagnozę obecnej sytuacji gminy Pabianice przeprowadzono na podstawie:

- Weryfikacji osiągnięcia celów wytyczonych w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Pabianice na lata 2007 - 2013”;
- Analizy danych zastanych – dane statystyczne, dane udostępnione przez Urząd Gminy w Pabianicach (desk research);
- Badania ankietowego wśród mieszkańców gminy oraz urzędników Urzędu Gminy (Załącznik nr 1 do strategii – raport z badania ankietowego wraz z kwestionariuszem ankiety);
- Rekomendacji do strategii jako wyniku warsztatów konsultacyjnych z mieszkańcami (Załącznik nr 2 do strategii – rekomendacje ze spotkania warsztatowego)
- Konsultacji społecznych w gminie.

Metody badań dobrane zostały zgodnie z zasadą triangulacji metod i źródeł danych rozumianej jako zwielokrotnienie:

- metod i technik badawczych (triangulacja metodologiczna) polegająca na kontrolowaniu spójności wniosków formułowanych przy wykorzystaniu różnych technik gromadzenia danych;
- źródeł informacji (triangulacja źródeł informacji) polegająca na zwielokrotnieniu źródeł informacji w ramach tej samej metody ich gromadzenia, uwzględnionych w badaniu perspektyw;
- perspektyw badawczych osób realizujących badanie (triangulacja analityczna) związaną ze zwiększeniem liczby osób analizujących wnioski z badań.

Podejście takie pozwoli na uchwycenie różnych aspektów badanego przedmiotu (np. udzielenie odpowiedzi na pytania o skalę zjawisk dzięki zastosowaniu metod ilościowych oraz głębsze zrozumienie specyfiki problemów, dzięki zastosowaniu metod jakościowych), pozwoli też wykorzystać mocne strony każdej metody przy wzajemnej neutralizacji ich słabości.

Zestawienie metod i technik zastosowanych przy diagnozie sytuacji powiatu oraz dobór próby ilustruje tabela:

Tabela 2. Zestawienie metod i technik wraz z doбором próby

Technika badawcza	Dobór próby	Realizacja badania
Analiza zastanych danych (desk research)	<ul style="list-style-type: none"> • Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), • Strategia Europa 2020, • Strategia Rozwoju Kraju 2030, • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, • Krajowy Program Reform, • Umowa Partnerstwa 2014-2020, • Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, • Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2007-2020, • Regionalna Strategia Innowacji LORIS 2030, • Plan Przeciwdziałania depopulacji w województwie łódzkim, • Lokalna Strategia Rozwoju 	Analiza dokumentów zgodnie z poszukiwanymi informacjami, porównywanie danych statystycznych, kontakt z organizacjami, instytucjami dysponującymi danymi.

	<p>Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Bud-uj razem" na lata 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla lokalnego i gminnego (Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pabianice na lata 2007-2013, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pabianice na lata 2013-2020, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pabianice na lata 2016 – 2020), • Dane gminy dot. sytuacji społeczno-gospodarczej 	
Warsztaty konsultacyjne	<p>Przedstawiciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy Pabianice 	<p>W warsztatach zrealizowanych w Urzędzie Gminy w Pabianicach w dniu 28.04.2016r. wzięło udział 9 uczestników. Byli to mieszkańcy gminy, przedstawiciele różnych środowisk.</p>
Warsztaty konsultacyjne	<p>Przedstawiciele Rady Gminy Pabianice</p>	<p>W warsztatach zrealizowanych w Urzędzie Gminy w Pabianicach w dniu 9.06.2016 roku wzięło udział 16 Radnych Rady Gminy Pabianice</p>
Badanie ankietowe	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawiciele: gminy Pabianice; • Przedstawiciele społeczności lokalnej gminy, • Przedstawiciele przedsiębiorców z gminy, 	<p>W badaniu ankietowym możliwość udziału mieli wszyscy mieszkańcy gminy Pabianice. Kwestionariusz był dostępny w formie papierowej w Urzędzie Gminy. Zrealizowano 120 ankiet.</p>
Konsultacje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawiciele: gminy Pabianice; • Przedstawiciele społeczności lokalnej gminy, • Przedstawiciele przedsiębiorców z gminy. 	<p>Zrealizowano spotkanie konsultacyjne w gminie.</p>

Źródło: opracowanie własne.

Część północna gminy położona jest przy jednym z głównych szlaków komunikacji kolejowej. Przez teren gminy biegnie szlak kolejowy z Pabianic przez Szyńkielew do Łodzi.

II.2. Historia gminy Pabianice

Początki gminy wiejskiej Pabianice są nierozzerwalnie związane z miastem Pabianice.

Pod koniec XI wieku ziemie pabianickie stały się własnością kapituły krakowskiej. Był to dar pary książęcej – Judyty i Władysława Hermana – za narodziny przyszłego króla Bolesława Krzywoustego. Siedzibą dóbr kapituły było początkowo, prawdopodobnie, Piątkowisko.

W 1297 roku król Władysław Łokietek udzielił pozwolenia kapitule na lokowanie miasta, co nastąpiło przed 1354 roku. Wraz z przyznaniem praw miejskich siedziba administracji została przeniesiona do Pabianic, a kasztelania zmieniła nazwę na Kapitułę Pabianicką. Z tego okresu biorą początek dzieje kościoła w Górcie Pabianickiej. Był on najstarszą świątynią w dobrach kapitulnych (elekcja datowana jest na rok 1398), starszą od kościoła św. Mateusza z Pabianic.

W okresie II wojny światowej, Łódź wraz z gminą Pabianice zostały wcielone do Rzeszy, jako tzw. Kraj Warty – Reichsgau Wartheland.

Po wojnie, w 1945 r., ukształtowały się władze administracyjne, wzorowane na strukturze sprzed 1939 r., a siedzibą Urzędu Gminy stał się Ksawerów.

W latach 1951 – 1976 nastąpił szereg zmian granic administracyjnych województwa łódzkiego. Uchwała WRN w Łodzi z 1972 r. o utworzeniu nowych gmin w województwie łódzkim, powołała gminę Pabianice, która od 1976 roku utworzyła swoją nową siedzibę w Pabianicach, przy ul. Torowej. W 1976 roku gmina Pabianice połączyła się z gminą Ksawerów. Jednostka ta liczyła wówczas około 12 tys. mieszkańców i była drugą co do wielkości gminą w województwie łódzkim. Na ten okres datuje się widoczny rozwój gminy – utwardzono wiele dróg, założono telefony, rozpoczęto budowę wodociągów, rozbudowywano szkoły, strażnice OSP i Wiejskie Ośrodki Zdrowia.

W latach 90-tych mieszkańcy Ksawerowa podjęli inicjatywę utworzenia własnej gminy. Od 1 stycznia 1997 roku z gminy Pabianice wyodrębniono gminę Ksawerów.¹

¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

II.2.1. Zabytki gminy Pabianice

Zabytki Gminy Pabianice wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego (stan na 01.05.2015 roku):

Porszewice

- park, pocz. XX, nr rej.: A/305 z 06.12.1984
- willa, nr 18 F, 1911-12, nr rej.: A/38 z 05.06.2007.

Elementami dziedzictwa kulturowego Gminy Pabianice są również zabytki objęte Gminną Ewidencją Zabytków stworzoną zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. 2003 nr 162 poz. 1568):

Bychlew:

- Dom nr 22, wł. Feliks Klimek drewniany, pocz. XX w. (zachowany),
- Dom nr 25, wł. Jan Błoch drewniany, pocz. XX w. (zachowany),
- Dom nr 34, wł. Mateusz Błoch drewniany, k. XIX w. (nie zachowany),
- Dom nr 70, wł. Jan Kaźmierczka drewniany, k. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 71, wł. Antoni Tłoczek drewniany, k. XIX w. (zachowany).

Górka Pabianicka:

- Zespół Kościoła par. p.w. Ś.Ś. Marcina i Marii Magdaleny: kościół murowany, 1872-1875, odnowiony 1960, plebania murowana, 1890 r., dom parafialny murowany, k. XIX w., Górka Pabianicka 57 i 58 oraz cmentarz rzymsko-katolicki.

Kudrowice

- Cmentarz ewangelicko-augsburski.

Pawlikowice:

- Dom nr 18, wł. Bronisław Brzozowski drewniany, 1936 r. (nie zachowany),
- Dom nr 31, wł. Kazimierz Jakubczak drewniany, 4 ćw. XIX w. (nie zachowany),
- Dom nr 32, Wł. Jarmakowska drewniany, 4 ćw. XIX w. (nie zachowany),
- Cmentarz rzymsko-katolicki parafialny,
- Cmentarz ewangelicko-augsburski.

Piątkowisko:

- Dom nr 50, wł. Józef Jaksza drewniany, 3 ćw. XIX w. (nie zachowany),

- Willa wraz z parkiem wiejskim przy willi, Piątkowisko 4a,
- Park podworski,
- Cmentarz ewangelicko-augsburski.

Porszewice:

- Dom Steinerta, ob. Dom Nauczyciela drewniany, 1 ćw. XX w., (zachowany),
- Dom Steinerta, ob. szkoła szachulcowy, 1 ćw. XX w. (zachowany),
- Dom nr 18 G „Lipy”,
- Dom nr 18H „Jaskółka”,
- Dom nr 18J „Jutrzenka”,
- Dom nr 18E „Zgoda”,
- Dom nr 18B „Orlęta”,
- Park (założenie parkowo-leśne, d. tereny letniskowe),
- Cmentarz ewangelicko-augsburski z kwaterą z I wojny światowej.

Rydziny:

- Zagroda nr 94, wł. Kazimierz Matejko (zachowana): dom drewniany, pocz. XX w., budynek gospodarczy drewniany, 1 ćw. XX w.
- Dom nr 55, wł. Jan Szewski drewniany, pocz. XX w. (nie zachowany),
- Dom nr 56, wł. Kazimierz Grelus drewniany, 3 ćw. XIX w. (nie zachowany),
- Dom nr 59, wł. Antoni Pasejna drewniany, 4 ćw. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 62, wł. Henryk Bujnowicz drewniany, 1 ćw. XX w. (zachowany),
- Dom nr 66, nieużytkowany drewniany, 4 ćw. XIX w. (zachowany),
- Dom nr 75, wł. Mirosław Nowak murowany, k. XIX w. (nie zachowany),
- Cmentarz ewangelicki.

Szynkielew:

- Nr 79 Młyn wraz z zagrodą.

Wysieradz:

- Cmentarz ewangelicko-augsburski z kwaterą wojenną z I wojny światowej.

Żytowice:

- Dom nr 5, wł. Kazimierz Kałużny murowany, 1 ćw. XX w. (nie zachowany).

Letnia willa-dworek łódzkiego fabrykanta niemieckiego pochodzenia R. Steinerta powstała w 1912 roku. Po II wojnie światowej w dworku w Porszewicach mieściła się szkoła podstawowa. Obecnie budynek jest własnością prywatną poddawaną sukcesywnej renowacji. Na fasadzie budynku od strony południowej znajduje się łaćniński napis „Ora et Labora” („Módl się i pracuj!”). Dookoła dworu jest liczący sobie 31 ha park.

Ilustracja 1. Willa w Porszewicach

Źródło: <http://zwiedzajlodzkie.pl>

W miejscowości Porszewice utworzone zostało ponadto „Uroczysko Porszewice”, w którym znajduje się zespół willowy. Są to trzy drewniane wille letniskowe z okresu międzywojennego wybudowane przez łódzkich fabrykantów pochodzenia niemieckiego. Posiadają one elementy ozdób secesyjnych. Po II wojnie światowej adoptowane na potrzeby Państwowego Domu Dziecka dla sierot po czasach okupacji hitlerowskiej. Ponieważ wille stoją w rozproszeniu, w celu lepszej orientacji dzieci nadały im wdzięczne nazwy. Największa i najlepiej zachowana („Lipy”) z ciekawym podjazdem i krużgankiem jest obecnie w zarządzie wspólnoty mieszkaniowej, pozostałe („Jaskółka”, „Jutrzenka”) są własnością prywatną. „Orlęta” i „Zgoda” należy do Państwowego Domu Dziecka.²

² Uroczysko Porszewice – miejsce przyjazne dla ludzi i środowiska, http://cepl.sggw.waw.pl/wydawnictwa/Uroczysko_Porszewice/02_broszura.pdf

Ilustracja 2. Willa "Jaskółka" w Porszewicach

Źródło: <http://www.kultura.lodz.pl/pl/poi/1018072>

Fot.: Tomasz Szwagrak

Na szczególną uwagę zasługuje drewniana kuźnia, która datowana jest na XIX wiek. Stojąca do niedawna w Porszewicach została rozebrana i przeniesiona do Łęczyckiej Zagrody Chłopskiej w Kwiatkówku. Tam pieczołowicie ją zrekonstruowano i udostępniono do zwiedzania. We wnętrzu zobaczyć można zrekonstruowane, murowane palenisko z miechem oraz zestaw narzędzi kowalskich służących m.in. do podkuwania koni czy napraw narzędzi rolniczych.

Sam budynek, choć skromny, posiada ciekawe detale, w tym podcień i wielopole stalowe okno. W budynku przeprowadzane są zajęcia edukacyjne.³

³ http://zwiedzajlodzkie.pl/55_porszewice_kuznia.htm

Ilustracja 3. Wnętrze kuźni z Porszewic

Źródło: <http://www.naokolo.eu/skansen-wsi-leczyckiej-czyli-kwiatkówek-i-tum/>

Do ciekawych obiektów znajdujących się w gminie należy również cmentarz ewangelicki w miejscowości Rydzyny. Powstał on prawdopodobnie w XIX wieku. Cmentarz ewangelicki w Rydzynach położony jest tuż przy drodze biegnącej w kierunku Czyżeminka, po jej prawej stronie jadąc z centrum wsi. Obiekt był niegdyś ogrodzony, prawdopodobnie drewnianym płotem, z którego zachowało się kilkanaście betonowych słupków; do bramy prowadziło kilka schodów.

Z nekropoli pozostało kilkadziesiąt obiektów: groby obramowane betonowymi opaskami z tablicami inskrypcyjnymi u wezłowania, piaskowcowe nagrobki, wsporniki pod ukośne płyty nagrobne, krzyż drewniany, mogiły z I wojny światowej. Inskrypcje zostały wykonane w języku niemieckim i polskim (powojenne).⁴

⁴ <http://www.cmentarzeewangelickie-lodzkie.pl/rydzyny.htm>

II.3. Środowisko przyrodnicze i użytkowanie gruntów

II.3.1. Klimat

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Wosia (1994), badany obszar znajduje się w regionie Środkowopolskim (VII). W ciągu roku jest tu średnio 30-35 dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, z dużym zachmurzeniem i opadami, 30 dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadami, 7 dni z pogodą umiarkowanie mroźną, z dużym zachmurzeniem i opadami i 8 dni z pogodą dość mroźną, pochmurną bez opadu. Średnioroczna suma opadów wynosi zaledwie ok. 560 mm z objawami niedoboru w miesiącach lipiec - wrzesień.

Gmina Pabianice leży w strefie ścierania się wpływów atlantyckich i kontynentalnych, stąd częściej ulega oddziaływaniu mas powietrza z zachodu. Przypisany jest tu klimat umiarkowany. Klimatyczną osobliwością środkowej Polski, są chłodne dni na wiosnę, kiedy dociera do nas powietrze arktyczne oraz ciepłe i słoneczne lato, wywołane przez masy zwrotnikowe. Średnia temperatura przekracza nieco 8°C, przy przeciętnie najchłodniejszym styczniu (-3°C) i najcieplejszym lipcu (19°C). Można przyjąć, że na omawianym terenie w ciągu około 45% dni pogodę kształtują masy powietrza polarnomorskiego (w lecie do 60%, wiosną ponad 30%). W ciągu około 38% dni panują masy powietrza polarnego kontynentalnego, a przez 10% dni - masy powietrza arktycznego (najczęściej wiosną). Powietrze zwrotnikowe występuje bardzo rzadko i przynosi niezwykle w danej porze okresy ciepła (najczęściej jesienią).

W ciągu całego roku w województwie łódzkim jest przeciętnie 35-40 dni pogodnych (zachmurzenie mniejsze lub równe 2, w skali 10-stopniowej) oraz około 140 dni pochmurnych (zachmurzenie średnie dobowe równe lub większe niż 8). Średnia trwałość pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 70 dni. Przeciętna grubość pokrywy śnieżnej wynosi od kilku do kilkunastu centymetrów.

Klimat powiatu pabianickiego cechuje dość duża wietrzność. Przeważają wiatry o prędkościach niewielkich w granicach do 4 m/sek., przy czym większe prędkości osiągają wiatry zimą i wiosną niż latem i jesienią. Cisze, których częstotliwość jest znaczna – średnio w roku ponad 13%, najczęściej występują latem i jesienią. Przeważającymi kierunkami wiatrów dla gminy (podobnie jak dla całego kraju) są wiatry zachodnie, na który przypada około 48% ogólnej sumy wiatrów. Najmniej licznie reprezentowane są wiatry o kierunkach: północnym i południowo-wschodnim, po około 5%. Średnia prędkość wiatru w roku wynosi 3,6 m/sek.⁵

⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pabianice.

II.3.2. Ukształtowanie terenu i jego cechy geomorfologiczne, surowce mineralne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski Kondrackiego i Rychlina, gmina Pabianice położona jest w prowincji Nizu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionie Nizina Południowowielkopolska, mezoregionie Wysoczyzna Łaska (318.19). Wysoczyzna jest zdenudowaną peryglacialnie równiną morenową, graniczącą od zachodu z Kotliną Sieradzką, od północy z Kotliną Kolską, od wschodu z Wzniesieniami Łódzкими i na południu z Kotliną Szczercowską.

Rysunek 4. Gmina Pabianice na tle jednostek fizyczno-geograficznych

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pabianice.

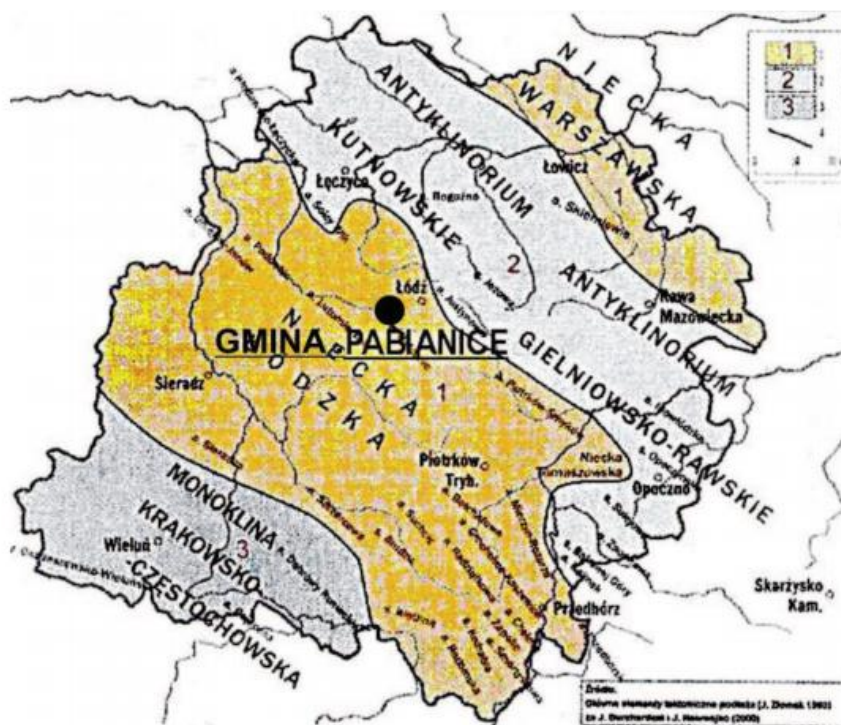
Budowa geologiczna terenu gminy Pabianice wskazuje, iż położona jest ona w zasięgu synklinorium szczecińsko-łódzkiemiechowskiego, a dokładniej niecki mogileńsko-łódzkiej zbudowanej z osadów takich jak piaskowce, piaski, mułowce i iłowce dolnokredowe oraz wapienno-margliste skały górno kredowe. Utwory górnej kredy prawie wyłącznie wykształcone są z utworów węglanowych, których strop występuję na rzędnych

od 130 do 170 m n.p.m. i obniża się w kierunku wschodnim w południowej części gminy. W północnej części utwory te występują na rzędnych od 130 do 150 m n.p.m., a ich strop obniża się w kierunku północno-zachodnim.

Osady trzeciorzędowe (obecna nazwa neogen) nie stanowią ciągłej pokrywy. Występują tu zwykle w postaci izolowanych płatów w miejscach zagłębień utworów mezozoicznych. W dwóch miejscach na południowych przedmieściach Pabianic znajduje się płat utworów trzeciorzędowych takich, jak piaski, których miąższość waha się od 5 m do 8 m.

Osady czwartorzędowe stanowią plejstoceńskie piaski i żwiry rzeczno-lodowcowe, mułki zastoiskowe rozdzielone glinami zwałowymi zlodowaceń: południowopolskiego i środkowopolskich. W południowowschodniej części gminy w okolicach Rydzyn występują izolowane pagórki, zbudowane z piasków i żwirów rzeczno lodowcowych, będące pozostałością deglacjacji lądolodu Warty. W czasie zlodowacenia północno polskiego i w holocenie, w dnach dolin Dobrzyńki, Pabianki i Neru osadziły się namuły, torfy oraz piaski i żwiry, natomiast wydmy z okolic Janowic to pozostałość działalności eolicznej. Na południe od Pabianic rozciąga się rozległa równina rozlewiskowo-jeziorna ukształtowana w okresie vistulianu.

Rysunek 5. Gmina Pabianice na tle jednostek tektonicznych

Mapę opracowano w BPPWŁ w Łodzi

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pabianice. (1-niecki, 2-masywy, 3-monoklina, 4-granice dużych jednostek tektonicznych)

Surowce mineralne

Na terenie gminy Pabianice znajdują się następujące złoża:

- kruszywa naturalnego piasku GORZEW,
- kruszywa naturalnego piasku ŻYTOWICE,
- kruszywa naturalnego piasku ŻYTOWICE II,
- kruszywa naturalnego piasku SZYNKIELEW,
- kruszywa naturalnego piasku OKOŁOWICE,
- kruszywa naturalnego piasku OKOŁOWICE II.⁶

II.3.3. Gleby

W części północnej Gminy Pabianice występują gleby II, III i IV klasy, natomiast część południowa zasobna jest w gleby klasy V i VI.

Wśród gleb wyróżniają się obszary gleb organicznych torfowych i torfowo – mułowych, które występują głównie na południu gminy. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu znajdują się gleby hydrogeniczne, silnie uwilgocone o nieustabilizowanych stosunkach wodnych. W głównej mierze należą do nich gleby torfowe, mułowo – torfowe i murszowe, rzadziej czarne ziemie.

Na terenie gminy Pabianice gleby o największej przydatności rolniczej, klas bonitacyjnych – II, IIIa, IIIb – kompleksu pszennego dobrego – zlokalizowane są w sołectwach Szynkielew (część południowa), Petrykozy, Górka Pabianicka, Świątniki, Konin (część wschodnia), Porszewice (część zachodnia), Żytowice oraz Wola Żytowska.

Glebami wskazanymi do ochrony przed zmianą przeznaczenia są gleby pochodzenia organicznego: mułowo – torfowe, murszowo – mineralne i murszowate. Występują one głównie w południowej części gminy Pabianice w sołectwach Rydzyny, Bychlew, Jadwinin i Pawlikowice, a w północnej części gminy występują w Kudrowicach.⁷

⁶ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

⁷ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

II.3.4. Sieć wodna, wody powierzchniowe i gruntowe

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie gminy Pabianice:

- Ner od Dobrzyńki do Zalewki kod RW600020183235,
- Zalewka kod RW600016183236,
- Pisia kod RW600017183249,
- Pałusznicza kod RW600016182869,
- Ner do Dobrzyńki kod RW600017183229.

Gmina Pabianice należy do obszaru dorzecza Odry. Do głównych rzek, przepływających przez jej teren, należą:

- Ner - rzeka, na wysoczyźnie łaskiej i Kotlinie Kolskiej,
- Dobrzyńka- rzeka Wyżyny Łódzkiej, lewy dopływ Neru. Źródła rzeki znajdują się we wsi Górki Duże, zaś ujście w granicach administracyjnych Łodzi,
- Pabianka - jeden z większych dopływów Dobrzyńki,
- Wrząca – źródła jej znajdują początek w mieście Zgierz (ul. Mokra), natomiast ujście znajduje w rzece Sokołówce.

W gminie Pabianice znajduje się 7 zbiorników retencyjnych, które zwiększają zasoby wodne zlewni. Pozostałe zbiorniki wodne znajdują się w dorzeczu Warty, w Leśnictwach Rydzyny, Dąbrowa lub Mogilno. Oprócz nich, w gminie Pabianice znajdują się stawy, które łącznie zajmują powierzchnię ponad 19 ha. Zlokalizowane są one w następujących miejscowościach:

- Rydzyny – 6 (pow. 2,5 ha, 2,5 ha, 1,5 ha, 0,26 ha, 0,27 ha, 1,4 ha),
- Osiedle Petrykozy (pow. 0,92 ha),
- Żytowice – 2 (pow. 0,2 ha, 0,1 ha),
- Wysieradz – 2 (pow. 0,73 ha, 1,6 ha),
- Szyńkielew – 2 (po. 0,98 ha, 0,23 ha),
- Piątkowisko (pow. 1,96 ha),
- Wola Żytowska (pow. 1,94 ha),
- Pawlikowice – 2 (pow. 0,76 ha, 1,56 ha).

W gminie występuje obiekt retencji korytovej - Szyńkielew. Wielkość tego obiektu wynosi 6237 m³. Stan techniczny oceniono jako zadowalający.⁸

⁸ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Według badań przeprowadzonych w roku 2006, jakość wód rzeki Ner został zaklasyfikowany do klasy V - woda złej jakości. Wody rzeki Dobrzyńki w jednym punkcie zaliczone zostały do III klasy - wody zadowalającej jakości, w drugim punkcie do IV klasy czystości – wody niezadowalającej jakości.

Podstawę prawną do wykonania oceny stanu wód powierzchniowych za rok 2014 stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r., w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji powierzchniowych [Dz. U. z 2014r. nr 0, poz. 1482]. Rozporządzenie określa sposób dokonywania oceny stanu jednolitych części wód poprzez dokonywanie oceny stanu ekologicznego (jcwp naturalne) lub potencjału ekologicznego (jcwp sztuczne i silnie zmienione), stanu chemicznego oraz spełnienie dodatkowych wymogów obszarów chronionych, a także sposób interpretacji wyników badań wskaźników jakości, sposób prezentacji wyników klasyfikacji oraz częstotliwość dokonywania klasyfikacji. Wynikiem oceny jest określenie stanu jcwp jako: dobry lub zły.

Ocena stanu jednolitych części wód wykonywana jest w oparciu o zweryfikowane serie danych z punktów reprezentatywnych i dodatkowych punktów monitoringu obszarów chronionych.

W roku 2014 na terenie województwa łódzkiego przebadano i oceniono łącznie 85 jednolitych części wód powierzchniowych. Monitoring wód powierzchniowych prowadzono w 85 reprezentatywnych i dodatkowo w 3 celowych punktach pomiarowo-kontrolnych. 85 ppk zlokalizowanych było na rzekach i 3 na zbiornikach zaporowych.

Przez teren gminy Pabianice przepływa rzeka Ner, badana była ona w 2015 roku w czterech punktach:

- Ner do Dobrzyńki,
- Ner od Dobrzyńki do Zalewki,
- Ner od Zalewki do Dopływu spod Łęzek,
- Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbylczyckiego.

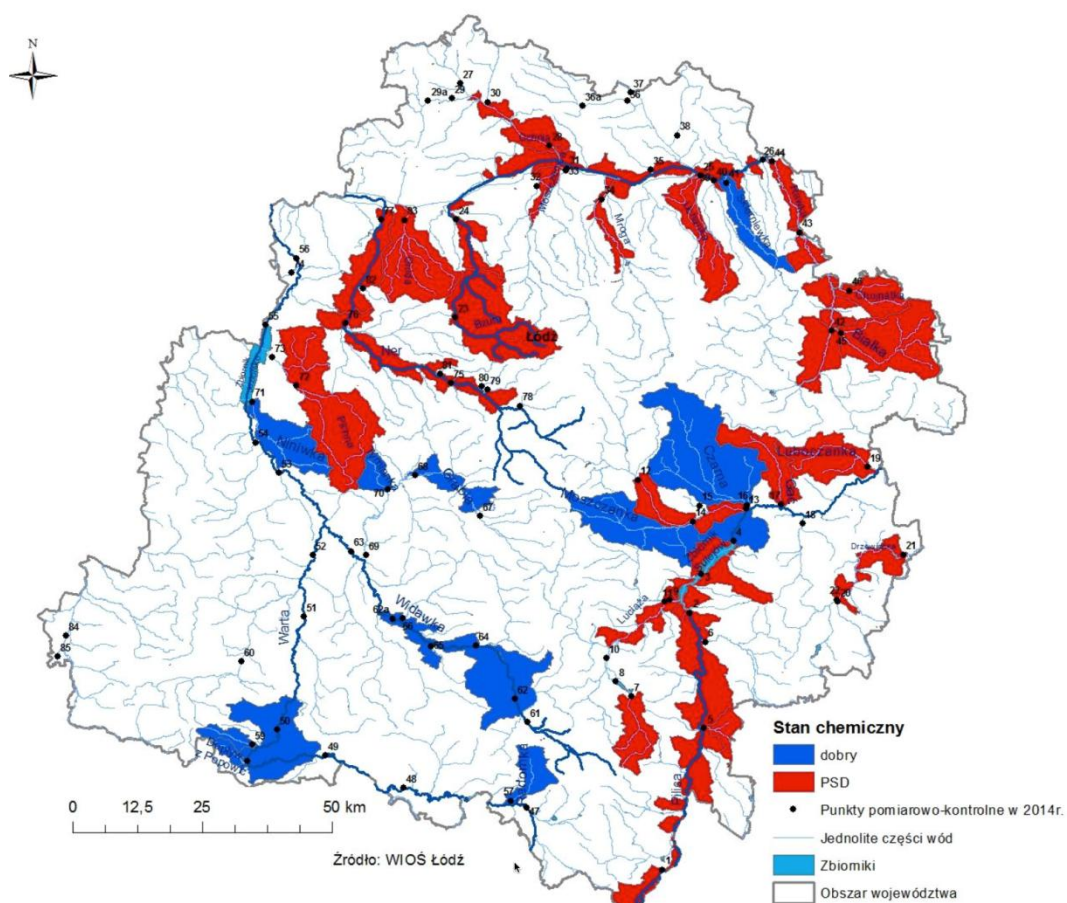
Poniższą analizę oparto na danych pochodzących z punktów pomiarowych położonego najbliższej gminy Pabianice.

Tabela 3 Klasyfikacja stanu/ potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód w 2014 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w najbliższej odległości gminy Pabianice

L.p.	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/ potencjał ekologiczny
1	Ner do dobrzynki	III klasa	II klasa	II klasa	Umiarkowany
	Ner od dobrzynki do zalewki	V klasa	II klasa	Ppd	Zły

Źródło: na podstawie „Komunikatu o stanie jakości wód powierzchniowych województwa łódzkiego badanych w 2014 roku, Łódź 2015

Rysunek 6 Stan chemiczny wód województwa łódzkiego w 2014 roku z zaznaczoną lokalizacją gminy Pabianice

Źródło: WIOŚ Łódź, 2015

Wody gruntowe

Na terenie gminy Pabianice występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i kredy górnej. Pierwszy z nich składa się z dwóch warstw wodonośnych:

- przypowierzchniowej warstwy wodonośnej związanej z osadami piaszczystymi różnej genezy, występującymi na glinach zwałowych lub mułkach zastoiskowych. Warstwa ta nie ma znaczenia użytkowego z uwagi na niewielką miąższość sięgającą do kilku metrów, podatność na zanieczyszczenia i silne uzależnienie od opadów. Woda z tego poziomu ujmowana jest lokalnie przez studnie kopane,

- warstwy międzyglinowej, która występuje na terenie całej gminy. Warstwa charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody a warunki swobodne występują lokalnie w dolinie rzeki Dobrzyńki. Zasilanie tej warstwy odbywa się głównie w wyniku infiltracji opadów przez nadległe gliny zwałowe różnej miąższości oraz lokalnie w wyniku infiltracji wody z rzek.

Warstwa drenowana jest głównie przez rzekę Ner i Dobrzyńkę. W ośrodku szczelinowym utworów węglanowych i głównie w stropowej ich partii gdzie dominują szczeliny typu wietrzeniowego występują wody górnokredowego poziomu wodonośnego. Zasilanie warstwy odbywa się głównie w wyniku przesączania pionowego wód, które są akumulowane w warstwie czwartorzędowej poprzez rozdzielające osady słabo przepuszczalne czwarto- i trzeciorzędu. Wody podziemne są bogate, szczególnie w części południowej. Wody użytkowe o dobrej jakości pochodzą głównie z czwartorzędu.

W roku 2006 wody gruntowe zaklasyfikowano do IV klasy czystości - wody niezadowolającej jakości. Porównując wyniki te do lat poprzednich widać wyraźnie, że poziom zanieczyszczenia tych wód wzrasta.⁹

Wody podziemne

Jednolite części wód podziemnych na terenie gminy Pabianice to wody o Europejskim kodzie JCWPd: PLGW650079, PLGW650096.

Badania monitoringowe prowadzone są w sieci pomiarowej liczącej około 1000 punktów (w tym: studnie wiercone, piezometry), spełniających kryteria zgodne z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Sieć podlega weryfikacji oraz poszerzaniu o:

- nowe punkty wybrane spośród istniejących otworów hydrogeologicznych (ze szczególnym uwzględnieniem czynnych ujęć wody pitnej),

⁹ Program ochrony środowiska dla gminy Pabianice na lata 2009 – 2012 z perspektywą do 2016

- punkty pomiarowe wykonane jako nowe.

Większość punktów pomiarowych ujmuje płytkie poziomy wodonośne występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego rozprzestrzenionego najpowszechniej na terenie kraju, a pozostałe punkty pomiarowe ujmują głębsze poziomy wodonośne, występujące w starszych strukturach hydrogeologicznych. Ponad 70% monitoringowych punktów pomiarowych stanowią stacje hydrogeologiczne wchodzące w skład sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych, prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w ramach realizacji zadań państwowej służby hydrogeologicznej. Właścicielami pozostałych punktów pomiarowych są zakłady komunalne i gminy (w przypadku ujęć wody pitnej) oraz firmy/osoby prywatne.

Wyniki badań wód podziemnych otrzymane w wyniku realizacji monitoringu diagnostycznego na terenie woj. łódzkiego poddano ocenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143 poz. 896).

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniane także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

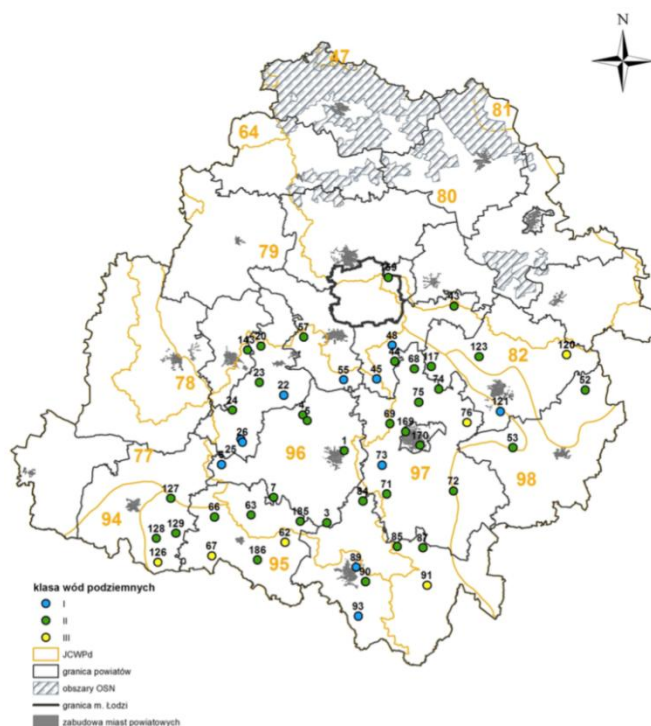
Na terenie gminy Pabianice występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i kredy górnej. Wody podziemne są bogate, szczególnie w części południowej. Wody użytkowe o dobrej jakości pochodzą głównie z czwartorzędu.

Gmina Pabianice położona jest na terenie jednolitych części wód podziemnych nr 96. Na terenie województwa łódzkiego w 2015 r. przeprowadzono:

- monitoring diagnostyczny w 54 punktach pomiarowych z częstotliwością raz w roku,
- monitoring na obszarach OSN w 13 punktach pomiarowych z częstotliwością dwa razy w roku.

W 2015 roku na terenie powiatu pabianickiego badane punkty zlokalizowane były w miejscowościach Dłutów (gmina Dłutów, pkt. nr 55) i Markówka (gmina Dobroń, pkt. nr 57).

Rysunek 7 Lokalizacja punktów pomiarowych JCWPd na terenie województwa łódzkiego

Źródło: http://www.wios.lodz.pl/files/docs/sprawozdanie_z_monitoring16.pdf

W pierwszym punkcie wody podziemne zakwalifikowano do I klasy czyli jako wody bardzo dobrej jakości, w której wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych

Natomiast w drugim dobrej jakości, w której wartości niektórych wskaźników są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych. Wskaźniki jakości wody nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody, przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

RDW w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Realizacja postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wpłynie zdecydowanie korzystnie na wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP oraz ogólny stan wód powierzchniowych i podziemnych zlokalizowanych na obszarze gminy Pabianice.

Realizacja postanowień projektu „Strategii...” nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 roku przez Prezesa Rady Ministrów.

II.3.5. Roślinność, lasy i formy ochrony przyrody

Powierzchnia lasów w gminie Pabianice wynosi 1 607,95 ha (stan na 2014 r.), co stanowi 18,3 % powierzchni gminy.¹⁰ Lasy te wchodzi w skład przyrodniczo-leśnej VI Krainy Małopolskiej, Dzielnicy Łódzko-Opoczyńskiej.

W gminie Pabianice występują dwa duże kompleksy lasów państwowych: w jej północnej części „Uroczysko Porszewice” i w części południowej „Uroczysko Rydzyny”. Są to lasy głównie na siedliskach boru mieszanego świeżego i boru mieszanego wilgotnego. Bór mieszany świeży występuje na utworach piaszczystych. W runie dominuje borówka czernica oraz występują rośliny zielne (poziomka siódmaczek, konwalijka, konwalia) oraz paprocie, najczęściej orlica. Drzewostan stanowi głównie sosna I/II bonitacja dodatkowo także świerk, a w domieszce dąb bezszypułkowy, brzoza, jodła i miejscami buk oraz modrzew. Podszyt tworzą samosiewy gatunków drzewiastych występujących w drzewostanie oraz kruszyna, jałowiec, jarzębina. Bór mieszany świeży różni się od siedlisk borowych tym, że w warstwie drzew występują gatunki liściaste (dąb i buk oraz jodła). Z kolei bór mieszany wilgotny występuje na utworach piaszczystych z płytkim lub średnio głębokim poziomem wód gruntowych, których lustro znajduje się na głębokości 0,7-2,0 m p.p.t. W runie rosną: borówka czernica, orlica, trzęślica i mchy, niekiedy borówka bagienna i bagno zwyczajne, a w najbardziej wilgotnych fragmentach także torfowce. Drzewostan to sosna I/II bonitacji, a w domieszce dąb, brzoza omszona, osika. Podszyt złożony jest głównie z kruszyny, wierzb krzaczastych oraz podrostów gatunków drzewiastych.

¹⁰ Bank Danych Lokalnych (GUS).

Obszary zieleni przyrzecznej i śródpolnej występują głównie w miejscowościach: Wola Żytowska, Okołowice, Rydzyny, Jadwinin, Pawlikowice i Hermanów. Drzewostan stanowią głównie olchy, również brzozy, jesiony i osiki.

Lasy występujące na terenie gminy to kompleksy III kategorii zagrożenia pożarowego w ilości 292 ha.

Formy ochrony przyrody

Zgodnie z rejestrem form ochrony przyrody prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi na terenie gminy Pabianice ustanowiono następujące pomniki przyrody:

1. Klon zwyczajny - Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.,
2. Klon zwyczajny - Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.,
3. Jesion wyniosły - Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24,
4. Dąb szypułkowy - Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24,
5. Buk pospolity - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
6. Klon srebrzysty - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
7. Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
8. Dąb szypułkowy - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,

9. Klon srebrzysty - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
10. Choinka kanadyjska - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
11. Kasztanowiec zwyczajny - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
12. Tulipanowiec amerykański - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
13. Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
14. Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
15. Lipa drobnolistna - Rozporządzenie Nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
16. 43 Daglezje zielone - Rozporządzenie Nr 47/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody,
17. Buk pospolity - Rozporządzenie Nr 47/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.

W gminie znajduje się jeden użytek ekologiczny, który położony jest w Okołowicach w Leśnictwie Smulsko, oddział 452 b, na działce o numerze ewidencyjnym 225/4. Jego powierzchnia wynosi 2,83 ha. Jest to teren podmokły z licznymi zastoiskami wody o charakterze bagiennym, przyległy do rzeki Ner, na którym postępuje naturalna sukcesja wtórna. Następuje tu: ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego, ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych. Jest to istotne pod kątem zachowania zasobów genowych i typów

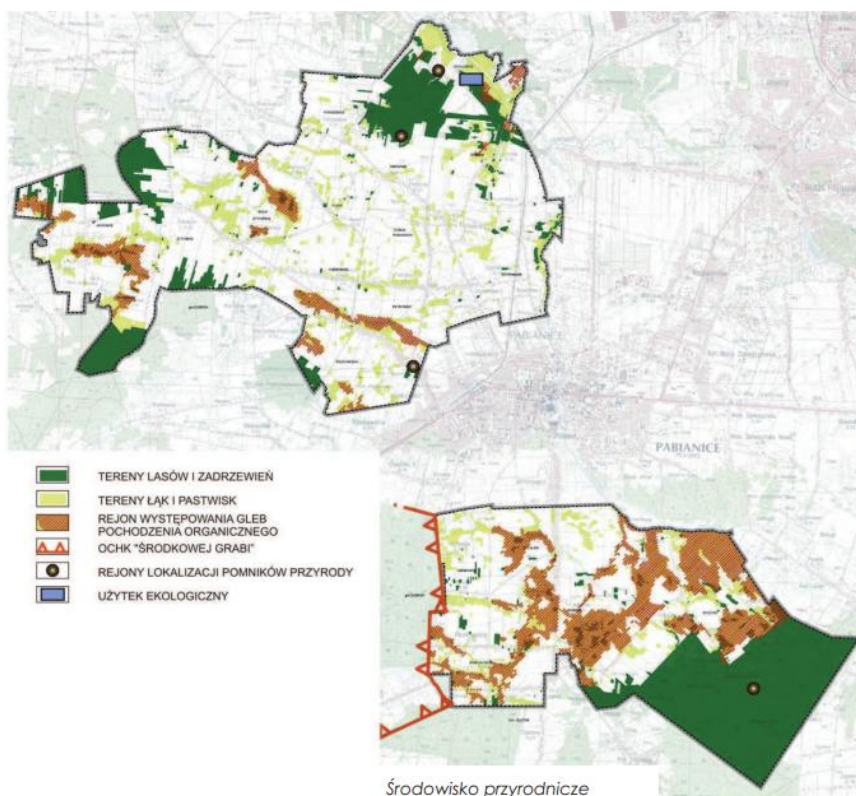
środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności genowej.

Kolejną formą przyrody występującą w gminie są parki wiejskie: jeden w Porszewicach oraz dwa w Piątkowisku. Ochrona tych terenów została ustanowiona na podstawie Rozporządzenia Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi z dnia 23 września 1985 r.¹¹ Park wiejski w Porszewicach jest największym tego typu obiektem w województwie łódzkim. Jego powierzchnia wynosi 31 hektarów. Założony został w początkach XX w. W parku rosną chronione jako pomniki przyrody: lipa drobnolistna „Sława” o obwodzie 450 cm, klon srebrzysty „Srebrnik” (330 cm), choina kanadyjska „Hydra” (wielopniowa), kasztanowiec zwyczajny „Leon” (275 cm) i wiele innych drzew pomnikowych.

Stare parkowe drzewa zamieszkują dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, trzmiełojad *Pernis apivorus* oraz puszczyk *Strix aluco*.¹²

Z gminą Pabianice graniczy ponadto Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”.

Rysunek 8. Środowisko przyrodnicze oraz formy ochrony przyrody w gminie

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

¹¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

¹² Uroczysko Porszewice – miejsce przyjazne dla ludzi i środowiska,
http://cepl.sggw.waw.pl/wydawnictwa/Uroczysko_Porszewice/02_broszura.pdf

II.3.6. Użytkowanie gruntów

Największą część powierzchni gminy zajmują użytki rolne, które stanowią 73,8% jej powierzchni. Użytkowanie gruntów w gminie przedstawia się następująco:

Ogółem: 8 769 ha w tym:

- a) użytki rolne – 6 473 ha, w tym:
- grunty orne - 4 669 ha
 - sady - 70 ha
 - łąki trwałe - 884 ha,
 - pastwiska trwałe - 533 ha,
 - grunty rolne zabudowane - 233 ha,
 - grunty pod stawami - 19 ha,
 - grunty pod rowami - 65 ha,
- b) lasy i grunty leśne – 1 665 ha,
- c) grunty pod wodami - 24 ha,
- d) grunty zabudowane i zurbanizowane - 555 ha,
- e) użytki ekologiczne - 3 ha,
- f) nieużytki - 25 ha,
- g) tereny różne - 24 ha.¹³

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powszechnego Spisu Rolnego (2010 r.), w gminie Pabianice znajduje się 846 gospodarstw rolnych. Są to głównie gospodarstwa drobne, nie przekraczające powierzchni 5 ha.

Tabela 4. Powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Pabianice (stan na 2010 r.)

Powierzchnia [ha]	Liczba gospodarstw
Do 1 ha włącznie	225
1-5 ha	320
5-10 ha	169
10-15 ha	69
15 ha i więcej	63

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

¹³ Bank Danych Lokalnych (GUS).

Powierzchnia zasiewów głównych płodów rolnych w gminie wynosi 3 315,76 ha. Wśród zbóż największą powierzchnię zajmują uprawy: pszenżyto ozime, mieszanki zbożowe jare oraz żyto. Uprawy przemysłowe zajmują powierzchnię jedynie 31,46 ha, co oznacza, że zdecydowana większość upraw w gminie jest wykorzystywana na potrzeby gospodarstw domowych.

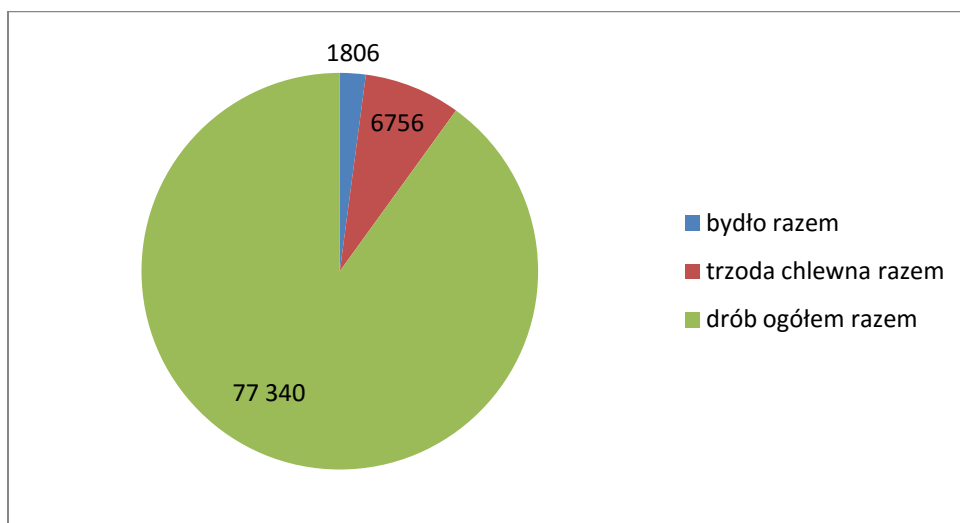
Tabela 5. Powierzchnia zasiewów w gminie, 2010 r.

Rodzaj zasiewów	Powierzchnia (ha)
zboża razem:	2 998,76
• pszenica ozima	348,14
• pszenica jara	66,77
• żyto	493,58
• jęczmień ozimy	108,63
• jęczmień jary	147,39
• owies	208,30
• pszenżyto ozime	798,00
• pszenżyto jare	31,39
• mieszanki zbożowe ozime	44,00
• mieszanki zbożowe jare	727,95
kukurydza na ziarno	20,15
ziemniaki	80,39
uprawy przemysłowe	31,46
buraki cukrowe	0,93
rzepak i rzepik razem	0,00
strączkowe jadalne na ziarno	0,00
razem	0,00
warzywa gruntowe	8,24
Ogółem	3 315,76

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

W gminie funkcjonują gospodarstwa rolne, utrzymujące zwierzęta gospodarskie, w tym przede wszystkim drób.

Wykres 1. Pogłowie zwierząt gospodarskich w gminie [szt.], 2010 r.

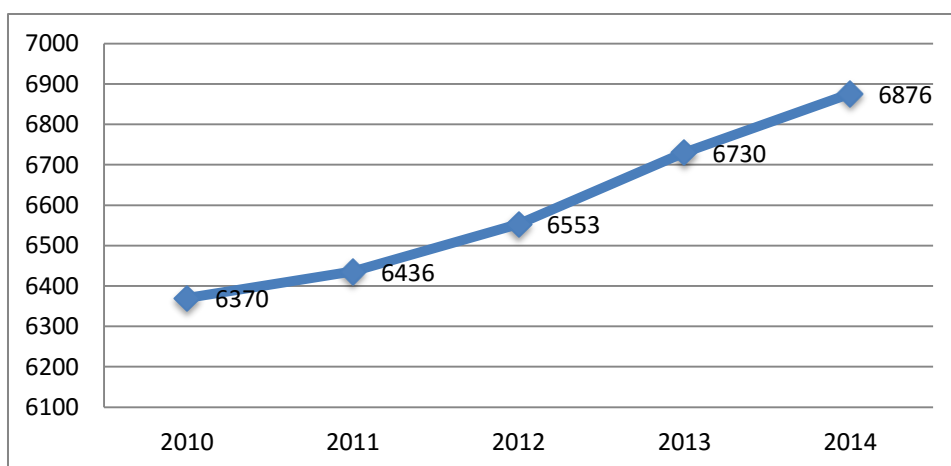

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

II.4. Otoczenie społeczno - gospodarcze gminy

Zgodnie z danymi GUS, w roku 2014 gminę Pabianice zamieszkiwało 6 876 osób, w tym: 3 365 mężczyzn i 3 511 kobiet. Stanowi to 5,7% ludności powiatu pabianickiego. Gęstość zaludnienia w tym samym roku wyniosła 78 osób/km². Jak widać na poniższym wykresie, w latach 2010-2014 liczba ludności wzrosła o 506 osób.

Wykres 2. Liczba ludności w gminie w latach 2010-2014

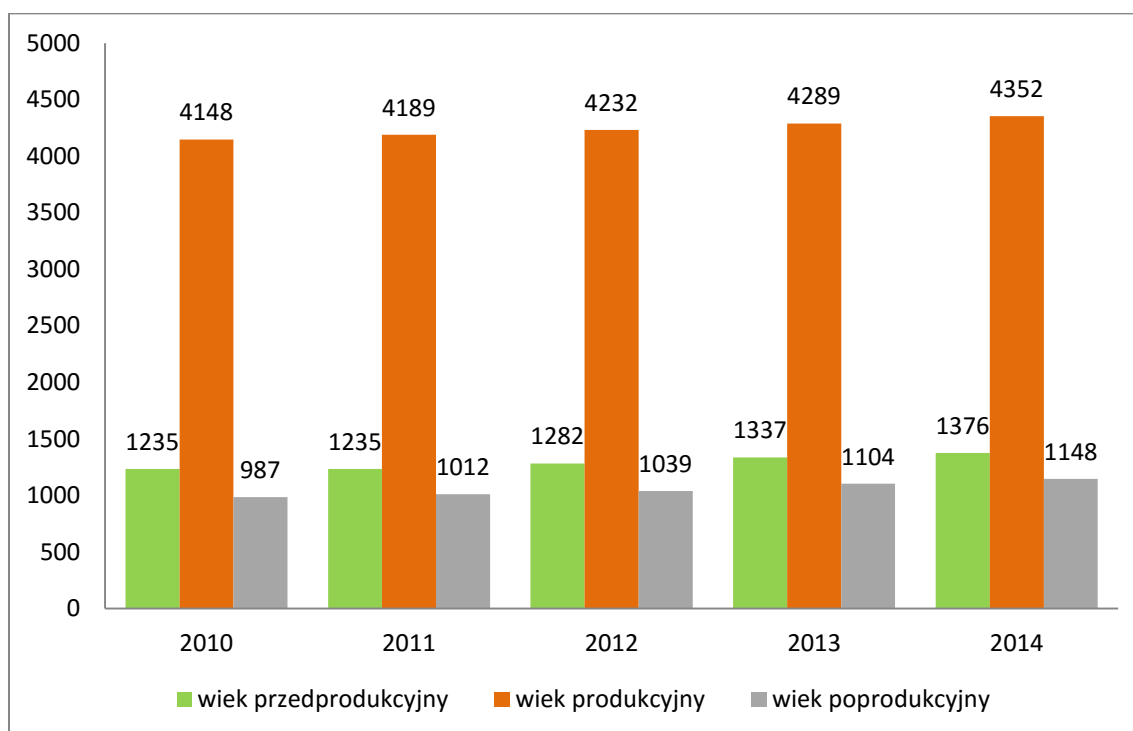
Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Struktura ludności w gminie Pabianice nie należy do typowych struktur, dotyczących obecnie prawie całego kraju. W latach 2010-2014 tendencja wzrostowa dotyczyła wszystkich

grup wiekowych, przy czym największy wzrost nastąpił w przypadku osób w wieku produkcyjnym - 204 osoby.

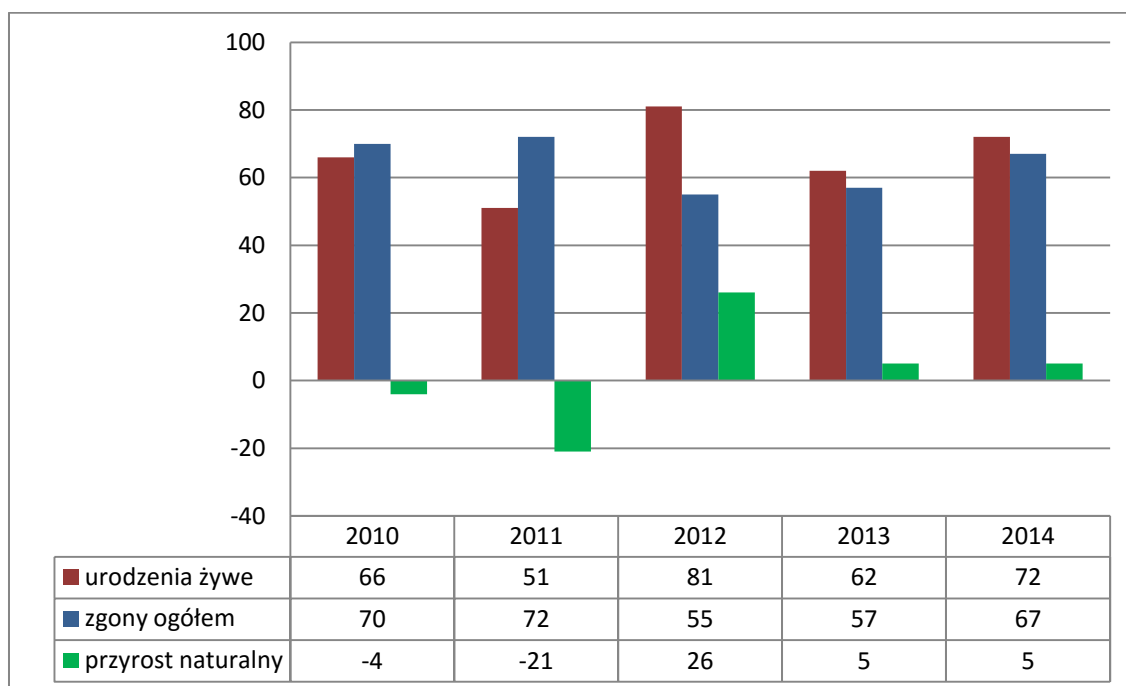
Na przestrzeni omawianych lat liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wzrosła o 141 osób, a w wieku poprodukcyjnym - o 161 osób. W latach 2010-2014 przyrost naturalny w gminie ulegał zwiększeniu, dzięki czemu od 2012 roku osiąga on wskaźnik dodatni. Struktura gminy Pabianice w najbliższych latach nie jest narażona na zjawisko postępującego starzenia się lokalnej społeczności, co niesłoby za sobą coraz większe problemy społeczne, związane m.in. z brakiem zastępowalności pokoleń. Struktura ludności w gminie powinna być nieustannie monitorowana w celu zapobieżenia ewentualnym problemom związanym ze zwiększającą się liczbą osób w podeszłym wieku.

Wykres 3. Ludność gminy według funkcjonalnych grup wieku w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

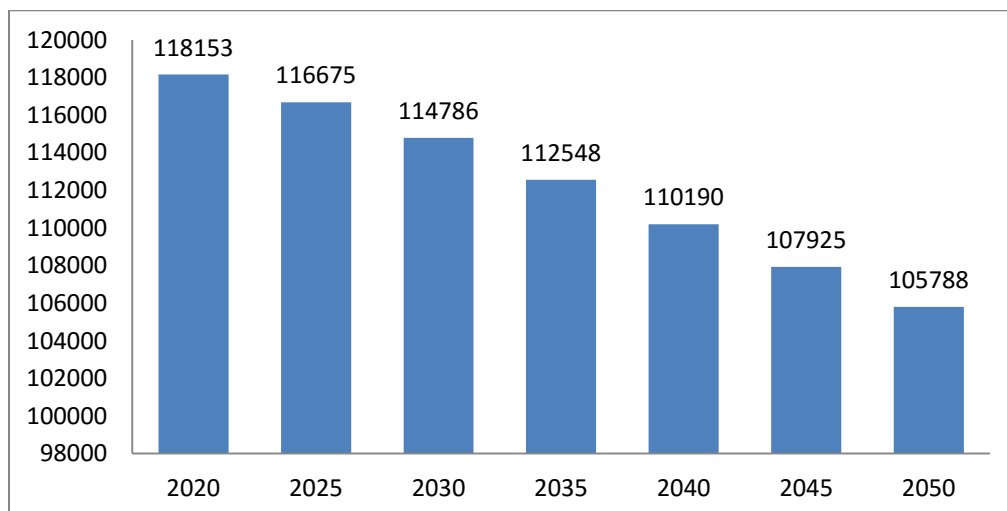
Wykres 4. Ruch naturalny w gminie w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Zgodnie z prognozą GUS, liczba ludności w powiecie pabianickim będzie spadać. Na przestrzeni lat 2020-2050 stan ludności w powiecie zmniejszy się o 12 365 osób. Oznacza to, że zarówno powiat jak i gmina Pabianice powinny podjąć działania mogące przyczynić się do wzrostu populacji w gminie, np. wspieranie rodzin z dziećmi. Obniżanie się liczby ludności wpływa bowiem negatywnie na rozwój społeczno-gospodarczy gminy, a tym samym na obniżanie się jakości życia jej mieszkańców.

Wykres 5. Prognoza ludności dla powiatu pabianickiego na lata 2020-2050

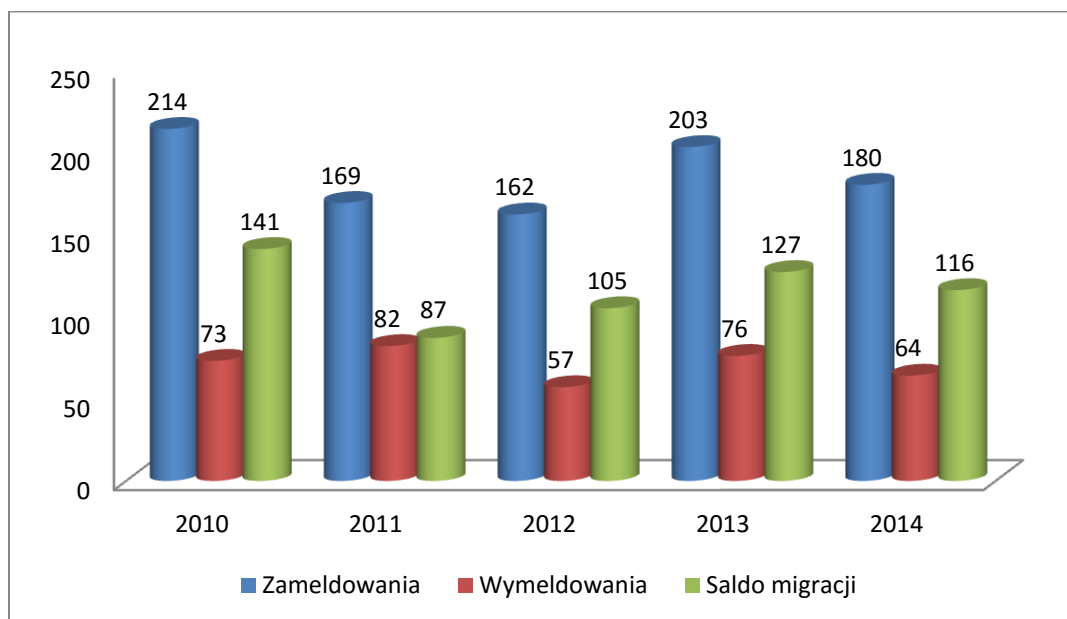

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

II.4.1. Migracje

Główną przyczyną wzrostu liczby ludności w gminie jest wysokie saldo migracji. Jej atrakcyjne położenie w pobliżu dużego ośrodka miejskiego, jakim jest Łódź sprawia, że teren ten jest potencjalnym miejscem zamieszkania dla ludności pracującej bądź uczącej się w mieście, lecz która chce mieszkać poza jego granicami. W latach 2010-2014 saldo migracji utrzymywało się na poziomie powyżej 100 osób, za wyjątkiem roku 2011, gdzie spadło ono do poziomu 87 osób. Migracje w gminie mają głównie charakter krajowy.

Wykres 6. Migracje na pobyt stały gminne w latach 2010-2014

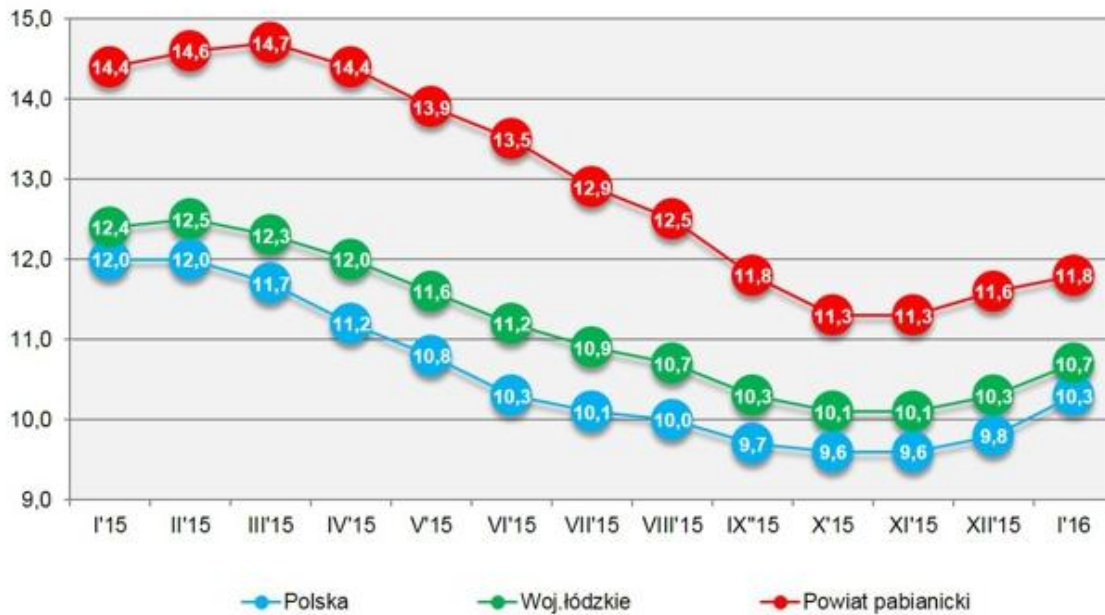

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

II.4.2. Bezrobocie

Na koniec 2015 roku stopa bezrobocia dla całego kraju wyniosła 9,8%. W tym samym czasie w woj. łódzkim analogiczny wskaźnik osiągnął poziom 10,3%, a w powiecie pabianickim - 11,6%. Jak widać na poniższym zestawieniu, w okresie I.2015 - I.2016 stopa bezrobocia w powiecie pabianickim zdecydowanie przewyższała stopę bezrobocia dla kraju czy też dla województwa. Oznacza to, że proporcjonalnie - problem bezrobocia dotyka zdecydowanie większego odsetka ludności mieszkającej w powiecie niż w większych jednostkach terytorialnych.

Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie pabianickim, woj. łódzkim i w Polsce w okresie I.2015-I.2016

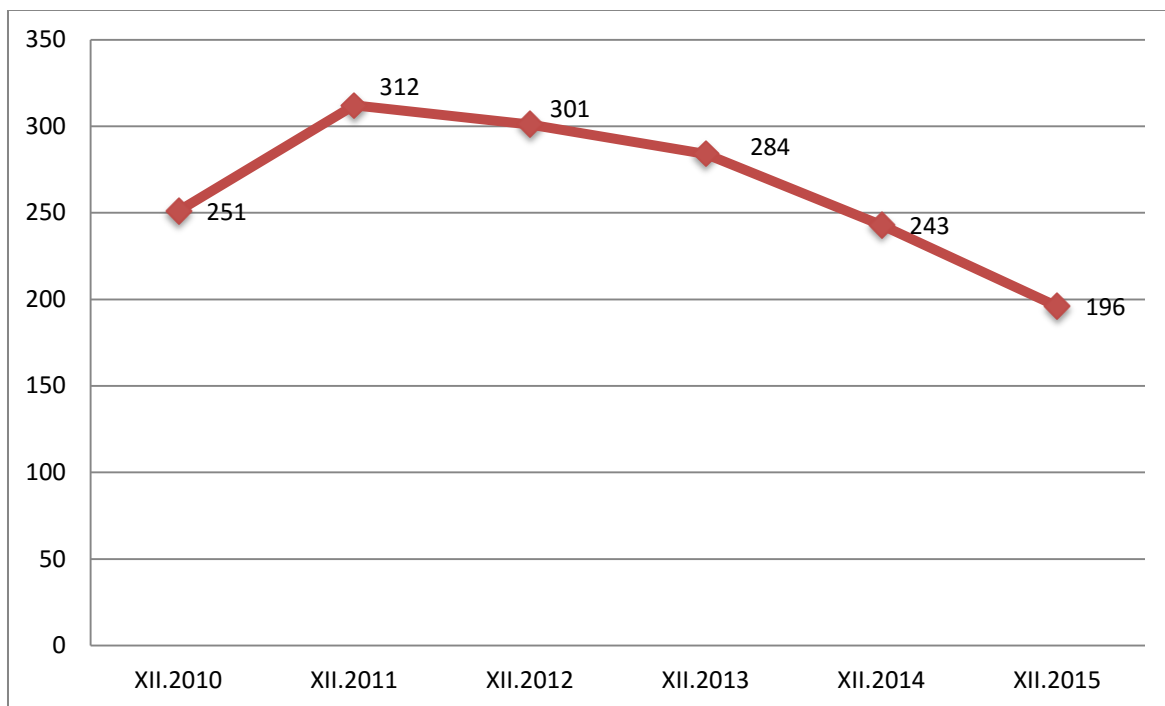
Źródło: http://www.puppabianice.pl/urzed_pracy/stopa_bezrobocia.html

W latach 2010-2015 liczba osób zarejestrowanych z gminy Pabianice w PUP uległa stopniowemu obniżeniu. Wskaźnik ten osiągnął najniższą wartość na koniec 2015 roku - 196 osób. Dane te potwierdza wykres obrazujący udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie. W latach 2011-2013 nastąpił wzrost wspomnianego wskaźnika, natomiast rok później osiągnął on poziom niższy - 8,1%.

Przywołane dane wskazują na obniżanie się liczby osób bezrobotnych w gminie Pabianice. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż stopa bezrobocia w powiecie pabianickim przewyższa analogiczny wskaźnik dla województwa i kraju. Oznacza to, że rynek pracy w powiecie, do którego należy gmina, nie posiada wystarczającej liczby miejsc pracy dla mieszkańców z jego terenu, a tym samym z gminy Pabianice. W dłuższym okresie czasu może to negatywnie wpływać na stan gospodarki w gminie Pabianice, a tym samym na liczbę osób bezrobotnych.

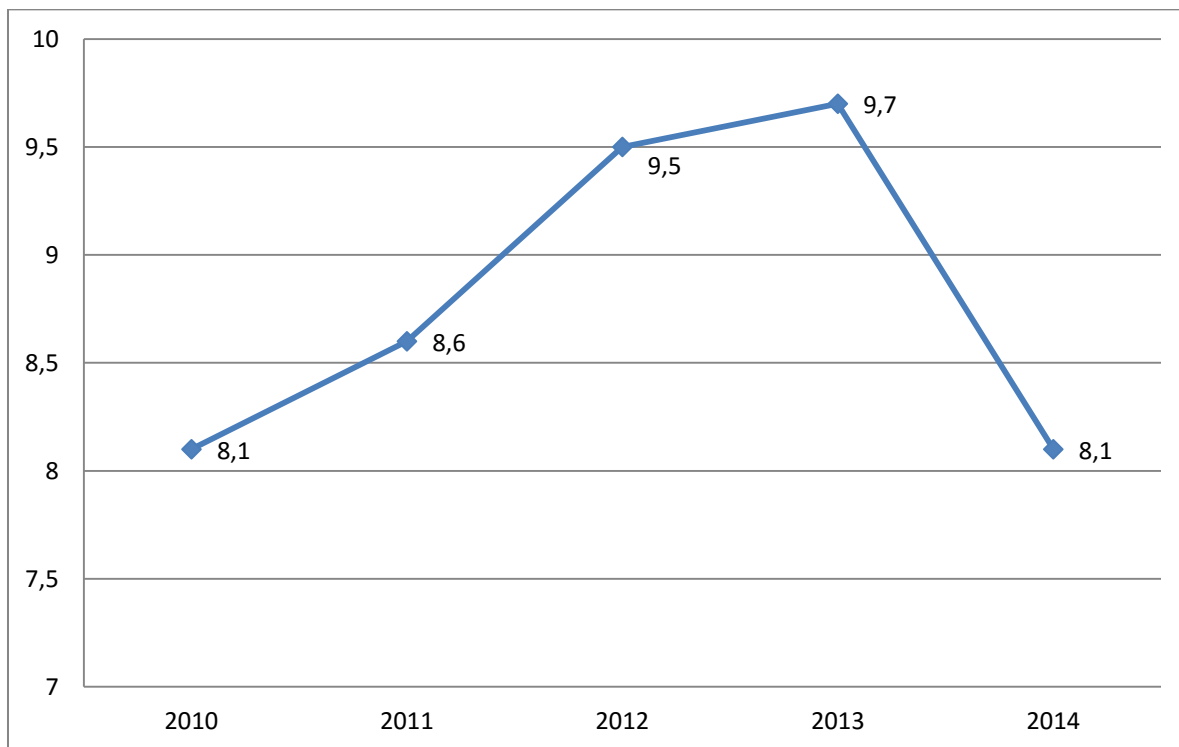
Sytuacja ta powinna stać się sygnałem dla instytucji polityki społecznej do wypracowania skutecznych instrumentów, mogących pozytywnie wpływać na gospodarkę w gminie Pabianice jak i w powiecie pabianickim.

Wykres 8. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z gminy Pabianice w okresie XII.2010 - XII.2015

Źródło: http://www.puppabianice.pl/urząd_pracy/statystyka_lokalnego_ryнку_pracy.html

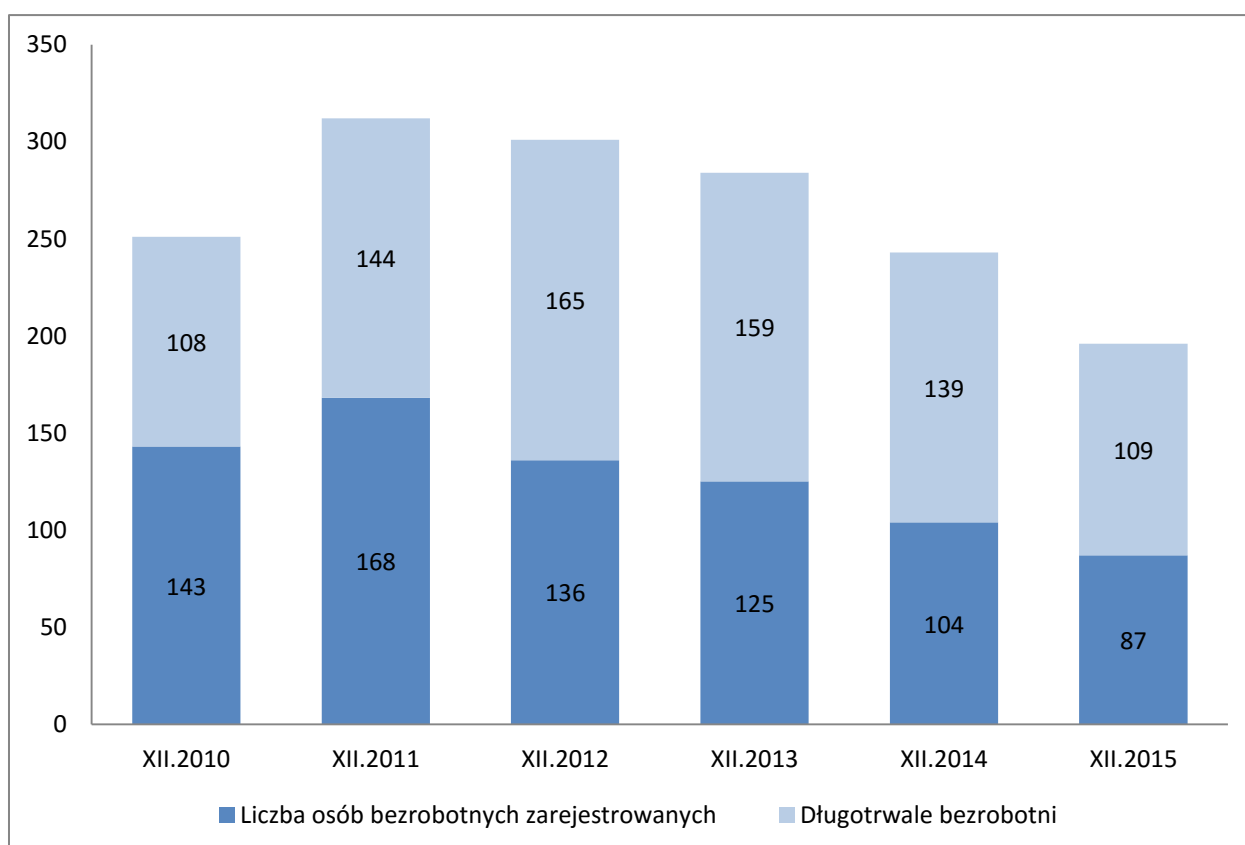
Wykres 9. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2010-2014 [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Dużym problemem dotyczącym lokalnego rynku pracy są osoby długotrwale bezrobotne, tj. pozostające bez pracy ponad 12 m-cy. Od roku 2012 liczba tych osób przewyższa liczbę pozostałych bezrobotnych w gminie. Zjawisko to wskazuje na rosnące problemy na lokalnym rynku pracy związane ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy przez długi okres czasu. Sytuacja ta generuje problemy związane zarówno ze sferą psychiczną człowieka (obniżone poczucie własnej wartości, frustracja, negatywizm, depresja) ale również z kompetencjami zawodowymi, które po dłuższym czasie mogą stać się nieadekwatne do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Problemy te wpływają na funkcjonowanie nie tylko poszczególnych jednostek, ale także ich rodzin. Stąd też tak istotne jest wypracowanie odpowiednich rozwiązań, ułatwiających znalezienie zatrudnienia przez osoby pozostające przez długi czas na marginesie rynku pracy.

Wykres 10. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w gminie wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych, 2010-2015 r.

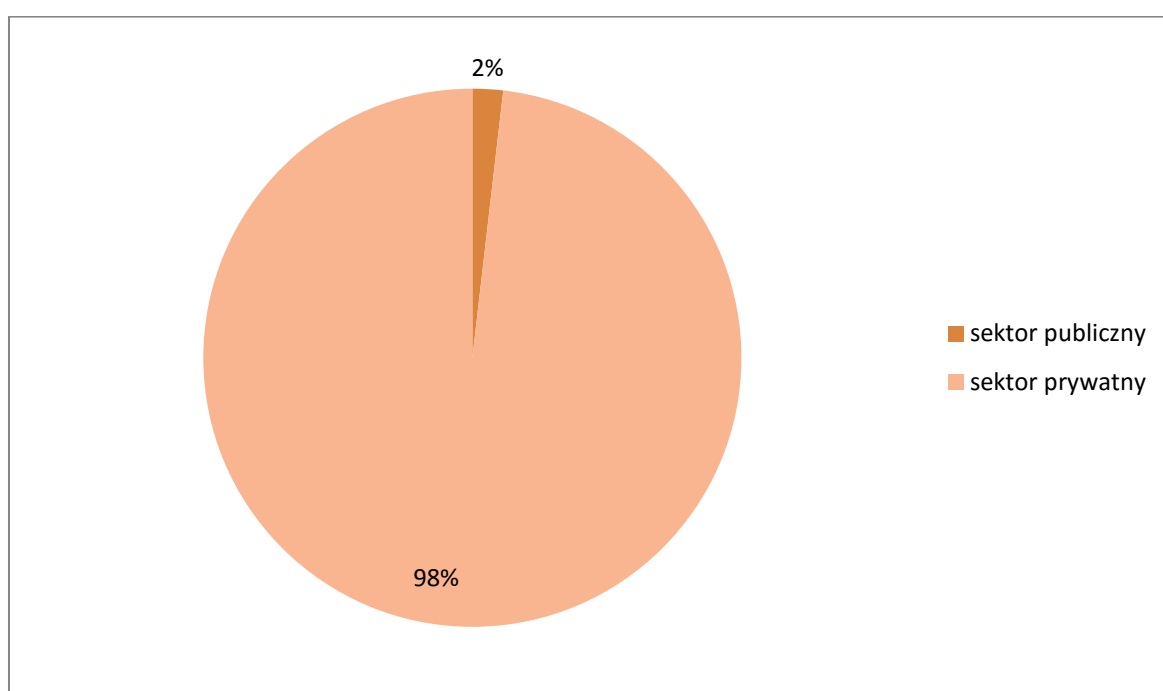
Źródło: http://www.puppabianice.pl/urzed_pracy/statystyka_lokalnego_ryнку_pracy.html

II.4.3. Rozwój gospodarczy

Gmina Pabianice jest typową gminą rolniczą. Występujący tu handel to przede wszystkim sklepy oraz handel obwoźny. Z kolei wśród oferowanych usług najczęściej znajdują się: krawiectwo, usługi ogólnobudowlane, hydraulika i sanitarne, ślusarstwo i kowalstwo, usługi masarskie oraz przetwórstwo rolno-spożywcze.

Na koniec roku 2014 w gminie Pabianice zarejestrowane były 763 podmioty gospodarki narodowej. Zdecydowana większość z nich należała do sektora prywatnego - 749 podmiotów.

Wykres 11. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych

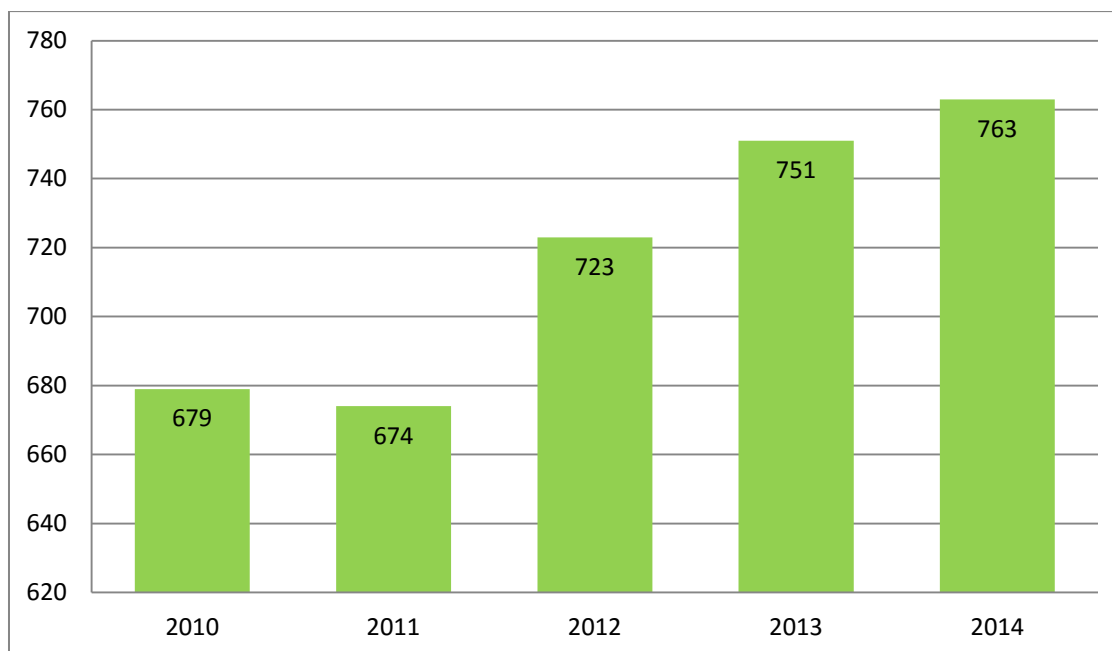

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

W gminie Pabianice niewątpliwie następują stopniowy rozwój przedsiębiorczości. Świadczą o tym dane ukazujące liczbę podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy w latach 2010-2014.

Na przestrzeni omawianych 5 lat, powstały w gminie 84 firmy, które zwiększyły ilość miejsc w pracy w gminie oraz wpłynęły pozytywnie na jej rozwój gospodarczy.

Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie w latach 2010-2014

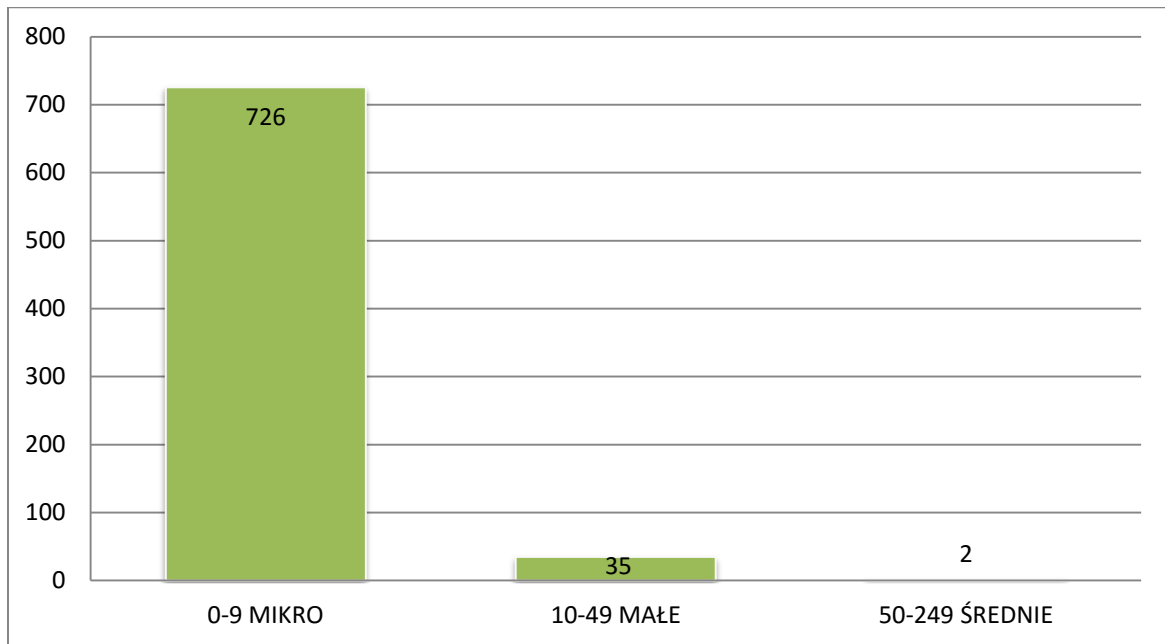

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Innym wskaźnikiem, pozwalającym ocenić działania podmiotów gospodarczych, jest podział na mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa. Obowiązująca klasyfikacja, przyjęta przez GUS, dotyczy podziału przedsiębiorstw według liczby zatrudnianych pracowników. W badanej zbiorowości, największy odsetek, tj. 95% (726 podmiotów), stanowiły przedsiębiorstwa najmniejsze, tj. o liczbie pracujących poniżej 9 osób. Udział podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 wyniósł 4%, a zaledwie 1% to przedsiębiorstwa średnie zatrudniające od 50 do 249 pracowników.

Dominujące na terenie gminy mikro-przedsiębiorstwa cechuje rodzinny charakter oraz fakt, że znajduje w nich zatrudnienie coraz większa liczba osób. Zaletą mikro-przedsiębiorstw jest ich elastyczność działania, finansowania i podziału zysku. Do wad należy zaliczyć ograniczone możliwości gromadzenia środków finansowych przez pojedynczego właściciela. Ograniczone środki finansowe hamują również rozwój tego typu firm. Zmiany w ewidencji firm są niewielkie i świadczą o relatywnej stabilności istniejących podmiotów gospodarczych oraz o średnim wzroście podmiotów nowo zarejestrowanych.

Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w gminie Pabianice, 2014 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

W gminie Pabianice największa liczba podmiotów działa w ramach sekcji G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle: 231 podmiotów. Na kolejnych miejscach pod względem liczebności znalazły się: sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe: 119 podmiotów, sekcja F - Budownictwo: 115 podmiotów.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w gminie Pabianice, 2014 r.

Sekcja	Ilość podmiotów
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	30
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	1
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	119
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3
Sekcja F – Budownictwo	115
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	231
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	43
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	15

Sekcja J - Informacja i komunikacja	9
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	40
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	16
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9
Sekcja P - Edukacja	18
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	39
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12
Sekcja S i T – Pozostała działalność usługowa. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	43
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

II.4.4. Bezpieczeństwo

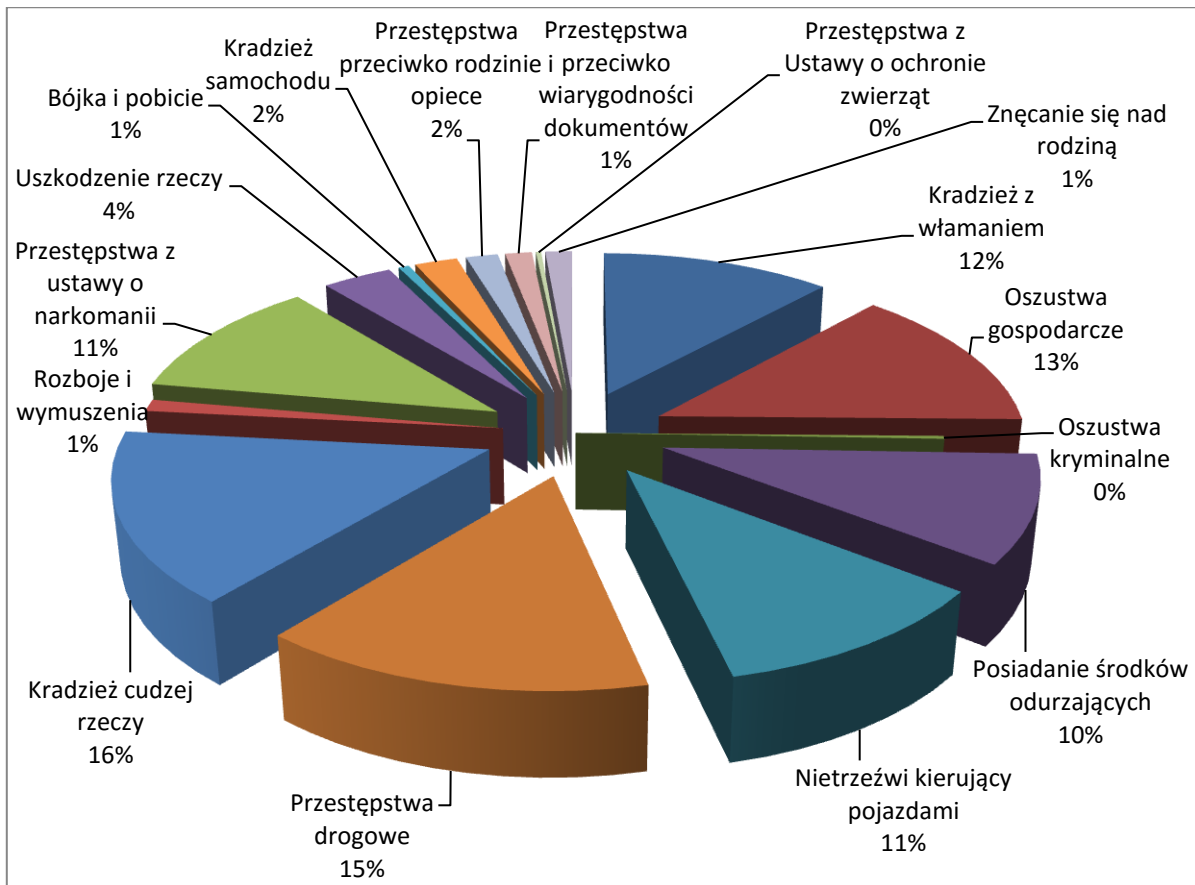
Mieszkańcom gminy Pabianice bezpieczeństwo zapewniają służby policji Posterunek Piątkowisku, który podlega pod Komendę Powiatową Policji w Pabianicach. Zgodnie z danymi Komendy wykrywalność przestępstw na terenie Gminy wynosi ok. 70%.

Tabela 7. Analiza przestępczości w gminie Pabianice, 2013-2015 r.

Kategoria przestępstw	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	Czyny nieletnich	Procent wykrywalności
Kradzież z włamaniem	43	0	0	0,00%
Oszustwa gospodarcze	49	41	0	83,67%
Oszustwa kryminalne	1	0	0	0,00%
Posiadanie środków odurzających	36	36	0	100,00%
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	40	40	0	100,00%
Przestępstwa drogowe	53	52	0	98,11%
Kradzież cudzej rzeczy	57	17	4	29,82%
Rozboje i wymuszenia	4	3	3	75,00%
Przestępstwa z ustawy o narkomanii	41	38	33	92,68%
Uszkodzenie rzeczy	13	6	3	46,15%
Bójka i pobicie	2	2	1	100,00%
Kradzież samochodu	8	5	0	62,50%
Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece	6	6	0	100,00%
Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów	5	3	0	60,00%
Przestępstwa z Ustawy o ochronie zwierząt	1	1	0	100,00%
Znęcanie się nad rodziną	5	5	0	100,00%
Ogółem	364	255	44	70,05%

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Pabianicach, Posterunek w Piątkowisku.

Wykres 14. Przepięstwa stwierdzone na terenie gminy Pabianice, 2013-2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Pabianicach, Posterunek w Piątkowisku.

Gmina Pabianice posiada monitoring gminny na terenie wsi Rydzyny. Został on zamontowany z inicjatywy mieszkańców i Rady Sołectkiej w grudniu 2014 roku. Są to dwie kamery do rejestracji obrazu zamontowane na maszcie znajdującym się przy sklepie spożywczym w Rydzynach Nr 39B i obejmują one swoim zasięgiem główne skrzyżowanie dróg w tej miejscowości. Natomiast rejestrator obrazu z tych kamer został umieszczony w budynku strażnicy OSP Rydzyny. Rejestrator obrazu został umieszczony w zamykanej i oplombowanej szafce, do której dostęp mają tylko wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy Pabianice oraz Wykonawca monitoringu. Komenda Powiatowej Policji w Pabianicach dwukrotnie wniosowała o udostępnienie zapisu zarejestrowanego obrazu.

Na terenie gminy działają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w ośmiu miejscowościach: Górka Pabianicka, Gorzew, Janowice, Kudrowice, Pawlikowice, Piątkowisko, Rydzyny, Żytowice.

Obserwuje się systematyczny wzrost wydarzeń wymagających interwencji jednostek OSP. W roku 2015 odnotowano 192 zdarzenia, w tym: 94 pożary, 75 miejscowych zagrożeń oraz 23 alarmy fałszywe. Wzrastająca liczba zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu na terenie gminy może wskazywać na potrzeby związane z podnoszeniem jakości wyposażenia jednostek, które za to bezpieczeństwo odpowiadają.

Tabela 8. Liczba wyjazdów jednostek OSP z gminy Pabianice w latach 2013-2015

Jednostki OSP z terenu Gminy Pabianice	P	MZ	WD	Razem
2015 r.	94	75	23	192
2014 r.	66	45	20	131
2013 r.	45	31	12	88
Podsumowanie	205	151	55	411

P – pożary, **MZ** – miejscowe zagrożenia, **WD** – alarmy fałszywe.

Źródło: UG Pabianice.

Zarządzeniem nr 60/09 Starosty Pabianickiego z 31 grudnia 2009 r. został utworzony referat Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego przy Starostwie Powiatowym w Pabianicach. Do jego głównych zadań należy: nadzór nad systemem wykrywania i alarmowania oraz system wczesnego ostrzegania ludności, pełnienie całodobowych dyżurów w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, nadzór nad monitoringiem ewentualnych zagrożeń oraz współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze.

Szczegółowy wykaz OSP znajduje się w rozdziale II.4.8 Strategii.

II.4.5. Pomoc społeczna

Zgodnie ze Statutem, zadania własne gminy Pabianice obejmują w szczególności sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,

3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz,

4) lokalnego transportu zbiorowego,

5) ochrony zdrowia,

6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,

7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,

8) edukacji publicznej,

9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,

10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,

11) targowisk i hal targowych,

12) zieleni gminnej i zadrzewień,

13) cmentarzy gminnych,

14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,

15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych.

16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej.

17) wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej,

18) promocji Gminy,

19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,

20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach. Celem działań GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać samodzielnie wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem Ośrodka jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i ich rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W latach 2010-2014 liczba gospodarstw domowych oraz liczba osób w gospodarstwach domowych, które korzystają z pomocy społecznej w gminie uległa zmniejszeniu. Ponadto, w porównaniu do województwa łódzkiego oraz powiatu pabianickiego, w gminie wiejskiej

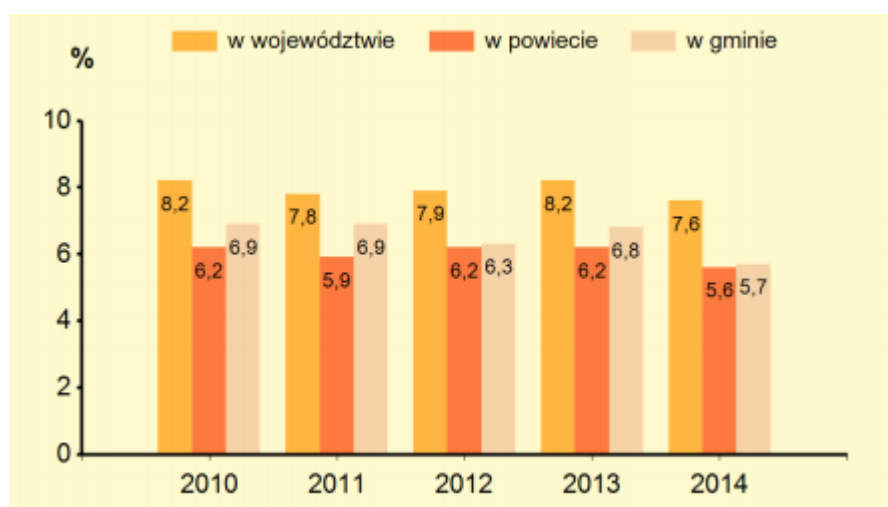
Pabianice udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej jest niewielki. Na przestrzeni lat 2010-2014 nie przekroczył on 7%, a najniższy poziom odnotowano w 2014 roku - 5,7%. Wskaźniki te wskazują na stopniową poprawę warunków życiowych mieszkańców gminy, na co niewątpliwie wpływ ma bliskość dużego ośrodka miejskiego jakim jest Łódź.

Tabela 9. Gospodarstwa domowe oraz osoby w gospodarstwach domowych korzystające z pomocy społecznej w gminie w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Gospodarstwa domowe	160	155	152	160	143
Osoby w gospodarstwach domowych	439	439	408	449	388

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Wykres 15. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w województwie łódzkim, powiecie pabianickim i gminie Pabianice w latach 2010-2014

Źródło:

http://lodz.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_lodzkie/portrety_gmin/pabianicki/gmina_pabianice.pdf

W gminie Pabianice występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu. W latach 2012-2014 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 29 wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie, natomiast w roku 2015 w okresie styczeń-wrzesień wpłynęło 13 wniosków. W latach 2013-2014 z pomocy społecznej skorzystały 43 rodziny u których występował problem uzależnienia, z kolei w okresie styczeń-wrzesień 2015 r. - 18 rodzin. W latach 2013-2014 wpłynęło 28 Niebieskich Kart. Wobec sprawców

przemocy zostały podjęte działania przez Zespół Interdyscyplinarny. W okresie styczeń-wrzesień 2015 r. wpłynęło 12 Niebieskich Kart.¹⁴

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach oferuje usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w następującej wysokości:

Tabela 10. Opłaty za usługi opiekuńcze w gminie Pabianice, wg stanu na dzień 15.01.2016 r.

Wysokość dochodu w odniesieniu do kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej	Opłata na jedną godzinę
Powyżej 100% do 125%	1 zł
Powyżej 125% do 150%	2 zł
Powyżej 150% do 200%	4 zł
Powyżej 200% do 250%	7 zł
Powyżej 250% do 300%	11 zł
Powyżej 300% do 350%	14 zł
Powyżej 350%	17 zł
Wysokość dochodu w odniesieniu do kryterium dochodowego na osobę w rodzinie	Opłata za jedną godzinę
Powyżej 100% do 150%	2 zł
Powyżej 150% do 200%	5 zł
Powyżej 200% do 250%	9 zł
Powyżej 250% do 300%	12 zł
Powyżej 300%	17 zł

Źródło: UG Pabianice.

Zgodnie z uchwałą z dn. 29 sierpnia 2014 r., gmina Pabianice przyjęła system ulg i uprawnień dla rodzin wielodzietnych, realizowanych na zasadach określonych w programie działań na rzecz rodzin wielodzietnych pn. „Wojewódzka Karta Rodzin Wielodzietnych”.

Gmina Pabianice oferuje ponadto pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na jej terenie. Oferowanymi świadczeniami są: stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny. Stypendium szkolne może utrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności,

¹⁴ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016.

gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. W zależności od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, kwota stypendium miesięcznie może wynosić: 141,60 zł, 118 zł lub 94,40 zł. Stypendium szkolne może być również udzielane w formie pomocy rzeczowej.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi, znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej, wyłącznie z powodu zdarzenia losowego. Może być on przyznany jeden raz w stosunku do jednego zdarzenia losowego.

Działania GOPS w gminie Pabianice są regulowane również poprzez następujące dokumenty:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Pabianice na lata 2013 - 2017.

Celem głównym Strategii jest dążenie do poprawy standardu życia wszystkich członków społeczności, do zapewnienia mieszkańcom gminy warunków sprzyjających osobistemu rozwojowi, wzrostu produktywnego zatrudnienia oraz eliminacji negatywnych zjawisk dotyczących mieszkańców, ich rodzin i całej społeczności, tj. ubóstwa, patologii oraz wszelkich form dyskryminacji i wykluczenia społecznego. Dokument określa główne kierunki działań na najbliższe lata, które to mają umożliwić osiągnięcie celu głównego Strategii.

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016.

Dokument ten określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Program ten określa 5 celów:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie gminy Pabianice.
- Podstawowym zadaniem systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zatrzymanie przemocy oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy, bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018
- Adresatami programu są rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą. Celem głównym Programu jest: Wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań.
- Roczny Program Współpracy na rok 2016 gminy Pabianice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi. Cele szczegółowe to: poprawa jakości życia poprzez zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy, integracja podmiotów realizujących zadania publiczne oraz wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych.

II.4.6. Edukacja

W gminie Pabianice usługi edukacyjne świadczone są w następujących placówkach:

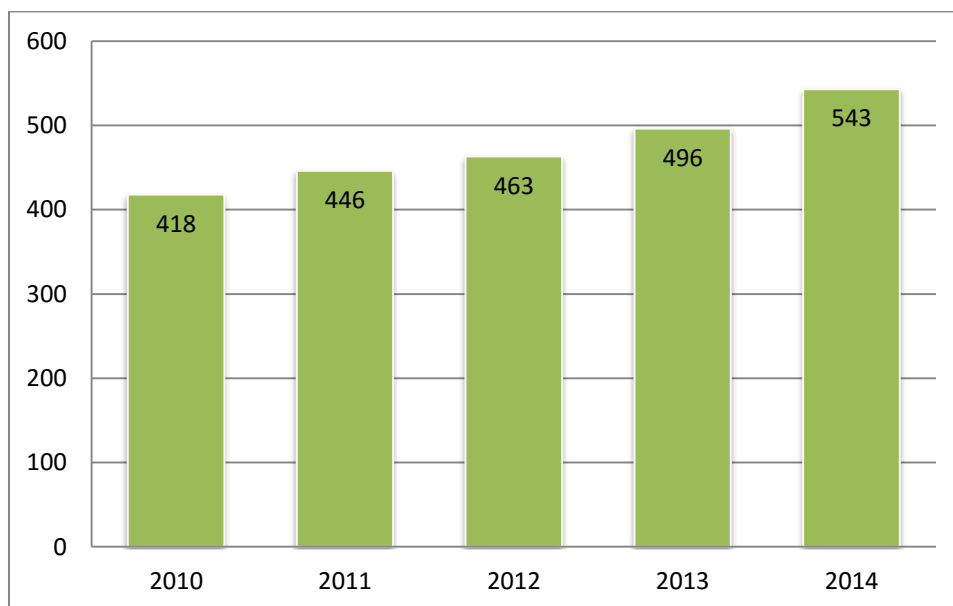
- a) Szkoła Podstawowa w Bychlewie,
- b) Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach,
- c) Szkoła Podstawowa w Petrykozach,
- d) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku z filią w Żytowicach,
- e) Gimnazjum w Piątkowisku.

W północnej części gminy w miejscowości Porszewice znajduje się Placówka Opiekuńczo Wychowawcza (Dom Dziecka) podlegająca nadzorowi Starostwa Powiatowego w Pabianicach. Wszystkie dzieci w wieku szkolnym będące pod opieką placówki uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Petrykozach oraz z nielicznymi wyjątkami do Gimnazjum w Piątkowisku. Biorąc pod uwagę, że według stanu na rok szkolny 2015/2016 szkoła w Petrykozach liczy sobie zaledwie 139 uczniów, a około 9-15 (liczba ta zmienia się dynamicznie, gdyż ww. placówka funkcjonuje również w formie pogotowia opiekuńczego) pochodzi z domu dziecka jest to czynnik o znacznym wpływie na funkcjonowanie szkoły, występujące problemy wychowawcze, czy zakres i liczebność niektórych grup deficytów.

W salach mieszczących się w szkołach podstawowych funkcjonują grupy przedszkolne, które prowadzone są w Bychlewie, Petrykozach, Pawlikowicach i Żytowicach.

Zgodnie z danymi GUS, w latach 2010-2014 liczba uczniów w szkołach podstawowych z terenu gminy Pabianice systematycznie rosła. Na przestrzeni wspomnianego okresu czasu nastąpił wzrost liczby uczniów o 125 dzieci. Według prognozy przygotowanej przez pracowników Urzędu Gminy Pabianice, w najbliższych latach liczba uczniów w szkołach podstawowych będzie utrzymywała się na stałym poziomie, z możliwym spadkiem liczebności uczniów klas pierwszych w latach 2021-2022. Biorąc jednak pod uwagę rozwój osadnictwa oraz bardzo dobre warunki infrastrukturalne i kadrowe oferowane przez szkoły podstawowe Gminy Pabianice, liczba przyjmowanych uczniów będzie zapewne nadal wzrastała.

Wykres 16. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w gminie Pabianice w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Tabela 11. Analiza potencjalnej liczebności klas pierwszych szkół podstawowych w latach 2017-2021 na podstawie ewidencji ludności gminy Pabianice

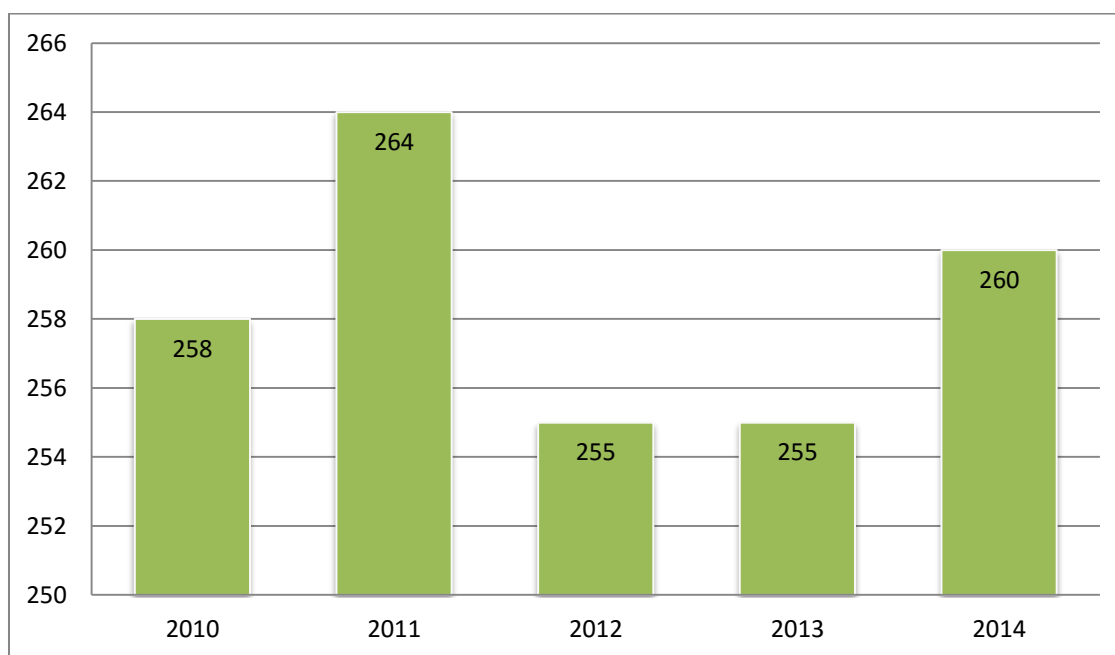
Lp.	Rocznik urodzenia	Obwód – nazwa szkoły	Rok szkolny – rozpoczęcie nauki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
1	2011	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku z filią w Żytowicach	2017/2018	22	1
		Szkoła Podstawowa w Petrykozach		19	1
		Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach		13	1
		Szkoła Podstawowa w Bychlewie		15	1
2	2012	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku z filią w Żytowicach	2018/2019	25	1
		Szkoła Podstawowa w Petrykozach		23	1
		Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach		14	1
		Szkoła Podstawowa w Bychlewie		17	1
3	2013	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku z filią w Żytowicach	2019/2020	24	1
		Szkoła Podstawowa w Petrykozach		15	1
		Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach		12	1
		Szkoła Podstawowa w Bychlewie		17	1
4	2014	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku z filią w Żytowicach	2020/2021	19	1
		Szkoła Podstawowa w Petrykozach		25	1

		Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach		15	1
		Szkoła Podstawowa w Bychlewie		19	1
5	2015	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku z filią w Żytowicach	2021/2022	23	1
		Szkoła Podstawowa w Petrykozach		12	1
		Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach		9	1
		Szkoła Podstawowa w Bychlewie		10	1

Źródło: Diagnoza potrzeb uczniów Gminnych Szkół Podstawowych i Gimnazjum, gmina Pabianice, 2016 r.

Na szczególną uwagę zasługuje Gimnazjum w Piątkowisku, które osiąga jedną z najwyższych średnich wyników nauczania w całym województwie. Na zakończenie roku szkolnego 2014/2015 egzamin końcowy Gimnazjum w Piątkowisku uczniowie zdali na poziomie wysokim według dziewięciostopniowej skali Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi. Dlatego też szkoła ta jest często wybierana przez uczniów pochodzących spoza granic administracyjnych gminy. Z tego powodu liczba uczniów w gimnazjum utrzymuje się na stabilnym poziomie.

Wykres 17. Liczba uczniów gimnazjum w gminie Pabianice w latach 2010-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS).

Według prognoz przygotowanych przez pracowników Urzędu Gminy Pabianice, w kolejnych latach liczba uczniów Gimnazjum w Piątkowisku będzie wzrastała. Część uczniów szkoły rekrutuje się z mieszkańców sąsiednich jednostek samorządowych. W przypadku

Gimnazjum jest to znaczny odsetek całej populacji. Przyczyną tego zjawiska jest fakt, iż Gimnazjum w Piątkowisku łączy dwie cechy sprzyjające zgłaszaniu się uczniów spoza jego obwodu, tj. dobrą renomę szkoły oraz dogodny dojazd, dlatego zwykle wszystkie oferowane tam miejsca są wykorzystywane.

Tabela 12. Prognozowana populacja uczniów w Gimnazjum w Piątkowisku w perspektywie najbliższych 5 lat

Lp.	Rok szkolny	Ilość uczniów w klasie I	Ilość uczniów w klasie II	Ilość uczniów w klasie III	razem
1	2016/2017	74	80	87	241
2	2017/2018	91	74	80	245
3	2018/2019	89	91	74	254
4	2019/2020	97	89	91	277
5	2020/2021	127	97	89	313

Źródło: Diagnoza potrzeb uczniów Gminnych Szkół Podstawowych i Gimnazjum, gmina Pabianice, 2016 r.

Absolwenci gimnazjum mogą kontynuować kształcenie w mieście Pabianice, które oferuje szeroki wybór szkół ponadgimnazjalnych profilowanych i ogólnokształcących oraz wyższych w tym z możliwością zamieszkania w internacie lub akademiku. Dużym udogodnieniem jest również bliskie położenie miasta wojewódzkiego Łódź, które dysponuje szeroką ofertą szkół wyższych.

II.4.7. Ochrona zdrowia

W zakresie ochrony zdrowia gmina Pabianice posiada dwa Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Petrykozach i Pawlikowicach. W skład obu ośrodków wchodzi:

- poradnia POZ,
- poradnia stomatologiczna,
- pracownia rehabilitacji,
- medycyna szkolna,
- punkt apteczny (prowadzony przez zewnętrzne podmioty gospodarcze).

Ponadto w Petrykozach w roku 2011 zostało utworzone Certyfikowane Centrum Medycyny Podróży.

W ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej w obu ośrodkach zatrudnionych jest trzech lekarzy specjalistów z zakresu Medycyny Rodzinnej z dodatkowymi specjalizacjami z zakresu pediatrii i chorób wewnętrznych, cztery pielęgniarki środowiskowo-rodzinne w szkolne oraz jedna położna środowiskowa. W Poradniach Stomatologicznych zatrudnionych jest dwóch lekarzy stomatologów oraz dwie asystentki stomatologiczne. Z kolei w Pracowniach Rehabilitacji zatrudnionych jest dwóch magistrów rehabilitacji.

Zakłady zlokalizowane w gminie Pabianice wciąż ulepszają jakość swoich usług. W 2015 roku nastąpił rozwój diagnostyki RTG w Poradniach Stomatologicznych. Po zakupie w 2014 roku aparatów RTG, rok później zakupiono elektryczne tory wizyjne z możliwością nagrywania zdjęć RTG na płyty CD. Również w 2015 roku został kupiony nowy unit stomatologiczny do Poradni w Petrykozach.

W 2015 roku rozpoczęły się przygotowania ośrodków zdrowia do ich informatyzacji, która jest niezbędna do prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej. W tym celu sporządzono Projekt Informatyzacji Ośrodków w Petrykozach i Pawlikowicach oraz zakupiono część sprzętu komputerowego. W tym samym roku nastąpiło również poszerzenie zabiegów fizjoterapeutycznych w Pawlikowicach dzięki pozyskaniu nowego sprzętu, np. lampy sollux.

Z usług obu ośrodków korzystają pacjenci spoza gminy Pabianice.

II.4.8. Kultura

Na terenie Gminy Pabianice, pomimo faktu, iż nie istnieje instytucja kultury, rozwija się działalność kulturalna, poprzez następujące działania:

Zespół Pieśni i Tańca Bychlewianka

Zespół Pieśni i Tańca "Bychlewianka" od 42 lat pełni funkcję zespołu reprezentacyjnego Gminy Pabianice. W swoim repertuarze ma tańce łowickie, opoczyńskie, sieradzkie, lubelskie, śląskie, mieszczan i górali żywieckich. Jego działalność skupia się na ochronie i przekazywaniu sztuki ludowej w formie pieśni, tańca, muzyki, stroju i sztuk plastycznych. Oprócz występów scenicznych, Zespół prowadzi również działalność edukacyjną, za którą otrzymuje nagrody, w tym między innymi otrzymał nagrodę Ministra Kultury. Od 1981 roku jest członkiem CIOFF - Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych.

"Bychlewianka" uczestniczyła w ok. 30 różnych zagranicznych Festiwalach Folklorystycznych. Zespół jest laureatem wielu prestiżowych nagród, w tym został odznaczony

Odnznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Łódzkiego, Nagrodą Marszałka Województwa Łódzkiego za całokształt działalności.

Od 1974 roku w zespole tańczyły trzy pokolenia tancerzy z terenu Gminy Pabianice: głównie z Bychlewa gdzie działa zespół ale i z miasta Pabianic. Jako amatorzy przychodzili na pierwsze próby a jako zawodowcy wiązali się z nim na długie lata wpisując swoje życie osobiste również w działania zespołu. Jest kilkanaście małżeństw zespołowych, przyjaźnie na długie lata, wielopokoleniowe uczestnictwo w zespole.

Dziś „Bychlewianka” nadal zasługuje na miano zespołu reprezentacyjnego. Przez ostatnie lata osiąga sukcesy godne tego miana. Odnowiony został certyfikat CIOFF a zespół reprezentował kraj na najlepszym festiwalu folklorystycznym w Europie jaki od 30 lat odbywa się w Odorn w Holandii. Z inicjatywy członków zespołu został zrealizowany teledysk do ludowej piosenki w aranżacji lekko współczesnej. Obecnie działają trzy grupy tancerzy: dorosła, młodzieżowa i dziecięca łącznie 80 osób oraz kapela w tradycyjnym ludowym składzie. Najmłodsza tancerka ma niespełna 4 lata a w grupie dorosłej tańczy jej mama.

W roku 2016 Zespół współorganizuje Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Polka”, w którym udział wezmą zespoły ze wszystkich kontynentów – łącznie ponad 300 artystów z całego świata.

Zespół Pieśni i Tańca „Bychlewianka” finansowany jest bezpośrednio z budżetu Gminy Pabianice.

Gminna Orkiestra Dęta,

Gminna Orkiestra Dęta działająca przy OSP w Górcie Pabianickiej liczy około 45 osób w tym dwóch dyrygentów. Prowadzona jest również szkółka w której dyrygenci uczą młodych muzyków gry na instrumentach dętych. Obecnie orkiestra posiada w swoim repertuarze ponad 150 utworów wśród których są m.in. koncertowe, marszowe, żałobne, pieśni kościelne i utwory rozrywkowe. Repertuar orkiestry jest stale poszerzany o nowe atrakcyjne pozycje.

Gminna Orkiestra Dęta swoimi występami uświetnia wiele uroczystości państwowych, powiatowych, gminnych i kościelnych. Obsługuje również uroczystości ślubne i pogrzebowe.

Orkiestra brała udział w wielu ważnych przedsięwzięciach, takich jak: występ na „Przeglądzie Orkiestr Dętych Ochotniczych Straży Pożarnych Województwa Łódzkiego” w Uniejowie oraz wyjazd na Węgry z delegacją Pabianic. Orkiestra reprezentowała nie tylko Gminę Pabianice, ale również Powiat i Miasto Pabianice.

Gminna Orkiestra Dęta w większości skupia ludzi młodych, którzy chętnie biorą udział w występach i koncertach orkiestry.

Obiekt Domu Ludowego w Bychlewie (Świetlicy wiejskiej w Bychlewie)

Dom Ludowy jest obiektem kultury, który od wielu lat służy społeczności Bychlewa i okolic. W nim mają swoją siedzibę Zespół Pieśni i Tańca „Bychlewianka”, Koło Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszenie „Victoria”. Jest miejscem spotkań Rady Sołectkiej wsi Bychlew i Jadwinin oraz jest użyczany na różnego rodzaju imprezy rodzinne i okolicznościowe. Na bazie tego obiektu odbywają się również zajęcia z edukacji kulturalnej, takie jak: nauka gry na pianinie oraz nauka języka angielskiego.

Obiekt świetlicy wiejskiej w Woli Żytowskiej

W roku 2011 zrealizowany został projekt pod nazwą „Modernizacja i wyposażenie budynku świetlicy wiejskiej w Woli Żytowskiej”. Stworzenie świetlicy wiejskiej w Woli Żytowskiej pozwoliło w sposób znaczący zwiększyć dostępność do nowoczesnego zaplecza kulturalno - sportowo-rekreacyjnego dla mieszkańców gminy Pabianice.

Operację zrealizowano przy współudziale środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich na działanie „Odnowa i rozwój wsi” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W ramach operacji wykonano prace budowlane obejmujące kompleksową modernizację obiektu wraz z ociepleniem i przystosowaniem budynku do pełnienia funkcji rekreacyjno-sportowej i wypoczynkowej oraz zakupiono nowoczesne wyposażenie w postaci sprzętu RTV, sauny, sprzętu siłowego, fitness oraz cardio. Obiekt składa się z pomieszczeń siłowni dla mężczyzn, siłowni dla kobiet, sali do ćwiczeń fitness, sauny oraz sali spotkań dla społeczności lokalnej. Odbywają się również bezpłatne zajęcia ruchowe takie, jak: aerobik czy fitness. Mieszkańcy gminy Pabianice chętnie odwiedzają to miejsce, tym bardziej, że jest ono dla nich dostępne bez ponoszenia żadnych kosztów w postaci biletów, karnetów itp.

Świetlica wiejska w Koninie

Świetlica wiejska w Koninie to obiekt o przeznaczeniu kulturalno – rekreacyjnym. Jest też siedzibą organizacji społecznych wsi Konin – Majówka: Rady Sołectkiej, KGW, OSP oraz stowarzyszenia „Carpe Diem”. Obiekt stanowi miejsce organizowania imprez integracyjno –

kulturalnych oraz miejsce spędzania czasu wolnego dla młodych mieszkańców sołectwa. Świetlica powstała przy udziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”

Świetlica wiejska w Hermanowie

Świetlica wiejska w Hermanowie to obiekt o przeznaczeniu kulturalno – rekreacyjnym. Jest siedzibą organizacji społecznych wsi Hermanów: Rady Sołectkiej. Obiekt stanowi miejsce organizowania imprez integracyjno – kulturalnych oraz miejsce spędzania czasu wolnego dla młodych mieszkańców sołectwa. Świetlica powstała przy udziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Świetlica wiejska w Jadwininie

Świetlica wiejska w Jadwininie to obiekt o przeznaczeniu kulturalno – rekreacyjnym. Służy mieszkańcom sołectwa i okolic jako miejsce organizowania imprez integracyjno – kulturalnych oraz jest miejscem spędzania czasu wolnego dla młodych mieszkańców gminy. Pow. użytkowa 200 m. Wewnątrz znajdują się dwie sale, kuchnia, łazienka i szatnia. Przy budowie wykorzystano odnawialne źródła energii i oświetlenie hybrydowe dla budynku. Świetlica powstała przy udziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej

Na terenie Gminy Pabianice działa Gminna Biblioteka Publiczna w Bychlewie wraz z filiami w Piątkowisku, Petrykozach i Żytowicach.

W swojej działalności, oprócz tradycyjnego wypożyczania książek, biblioteki organizują również zajęcia z najmłodszymi czytelnikami np. zajęcia z papieroplastyki oraz konkursy: świąteczne, walentynkowe, z okazji dnia dziecka. W ciągu całego roku szkolnego trwa konkurs na najaktywniejszego czytelnika. Za udział w konkursach uczestnicy są nagradzani: słodyczami, maskotkami lub książkami. Biblioteki organizują czytanie bajek dla najmłodszych, a w okresie ferii organizują zajęcia dla dzieci. Najważniejsze przedsięwzięcia organizowane przez biblioteki to:

- coroczne pasowanie na czytelnika,
- Dzień Pluszowego Misia wraz z konkursem rysunkowym w ramach programu „Cała Polska czyta dzieciom”,

- konkursy literacko-plastyczne o różnorodnej tematyce,
- wycieczki uczniów klas pierwszych do Biblioteki Miejskiej w Pabianicach.
- akcja cała polska czyta dzieciom

W każdej bibliotece są robione wystawki: nowości informujące czytelników o nowych pozycjach zakupionych przez biblioteki lub okolicznościowe.

Wszystkie biblioteki współpracują ze szkołami i bibliotekami szkolnymi.

Uczniowie wypożyczają lektury szkolne z bibliotek publicznych. Również nauczyciele korzystają z literatury fachowej znajdującej się w bibliotekach publicznych, wypożyczają filmy z lekturami szkolnymi i innymi materiałami. Gminna Biblioteka Publiczna posiada zbiór płyt o tematyce ekologicznej i przyrodniczej, przekazany przez Urząd Gminy, zakupiony z Funduszu Ekologicznego. Ze zbioru tego korzystają nauczyciele w szkołach podstawowych i gimnazjum.

Od roku 2009 Gminna Biblioteka Publiczna w Bychlewie posiada również audiobooki z lekturami szkolnymi, które co roku są uzupełniane o nowe pozycje.

Jedną z podstawowych gałęzi działalności współczesnej biblioteki jest dostęp do Internetu. Zarówno dzieci, młodzież, jak i dorośli mogą korzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu. W każdej bibliotece znajdują się komputery przeznaczone dla czytelników, a pracownicy, w razie potrzeby, pomagają m.in. osobom starszym poruszać się po Internecie.

Trwa proces przechodzenia Gminnej Biblioteki Publicznej na elektroniczny system katalogowania. Każda nowa pozycja książkowa jest katalogowana w wersji cyfrowej, a pozycje zakupione wcześniej są sukcesywnie wprowadzane do systemu.

Stowarzyszenia lokalne

- 1) Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Nadzieja” w Żytowicach.
- 2) Stowarzyszenie na rzecz rozwoju inicjatyw lokalnych „Victoria”
- 3) Stowarzyszenie „Nowy Hermanów” Hermanów
- 4) Stowarzyszenie „ Nowoczesność dla Rozwoju” Pawlikowice
- 5) Stowarzyszenie „Carpe Diem” Konin

Ochotnicze Straże Pożarne

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Żytowicach
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Rydzynach
- 3) Ochotnicza Straż Pożarna w Pawlikowicach

- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Kudrowicach
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Janowicach
- 6) Ochotnicza Straż Pożarna w Górcie Pabianickiej
- 7) Ochotnicza Straż Pożarna w Gorzewie
- 8) Ochotnicza Straż Pożarna w Piątkowisku
- 9) Ochotnicza Straż Pożarna w Koninie

Gmina Pabianice posiada program współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jest on corocznie uchwalany przez Radę gminy w Pabianicach.

Koła Gospodyń Wiejskich

1. KGW Janowice
2. KGW Żytowice
3. KGW Wola Żytowska
4. KGW Konin
5. KGW Kudrowice
6. KGW Górka Pabianicka
7. KGW Piątkowisko]
8. KGW Pawlikowice
9. KGW Bychlew
10. KGW Rydzyny

II.4.9. Sport i rekreacja

Gmina Pabianice posiada rozwijającą się bazę sportową w miejscowościach: Pawlikowice, Bychlew, Piątkowisko, Petrykozy i Żytowice. Są to zarówno boiska trawiaste do gry w piłkę nożną wraz z zapleczem socjalnym (Piątkowisko, Bychlew, Pawlikowice), jak i boiska wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej wraz z oświetleniem fotowoltaicznym (Żytowice, Petrykozy) oraz sale gimnastyczne przy szkołach podstawowych. Z obecnej infrastruktury po zajęciach szkolnych korzystają również mieszkańcy gminy zorganizowani w grupy (Bychlew, Piątkowisko).

Wszystkie obiekty sportowe są utrzymywane przez gminę Pabianice, a nieodpłatnie korzystają z nich następujące stowarzyszenia kultury fizycznej:

1. GLKS „Burza” Pawlikowice
2. LKS „Jutrzenka” Bychlew
3. LKS „Orzeł” Piątkowisko
4. LUKS „Sprawni” Petrykozy (na bazie SP Petrykozy)
5. UKS „Junior” Piątkowisko (na bazie Gimnazjum w Piątkowisku)

Oprócz udostępniania obiektów, powyższe kluby sportowe otrzymują dotacje na bieżącą działalność sportową, na którą przeznaczane są środki finansowe w łącznej wysokości 100 000 zł rocznie.

W ramach działalności sportowej, od wielu lat gmina Pabianice realizuje bezpłatny program nauki pływania dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych.

Uczniowskie Kluby Sportowe

- 1) Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni” Petrykozy
- 2) Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku

Kluby Sportowe

- 1) Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Piątkowisku
- 2) Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” w Bychlewie
- 3) Gminny Ludowy Klub Sportowy „Burza” w Pawlikowicach
- 4) Stowarzyszenie sportowe w Rydzynach (Rydzyny 33B)

Na terenie gminy działają organizacje pozarządowe realizujące cele statutowe w zakresie sportu i rekreacji. Również teren gminy Pabianice mają w swoim zasięgu działania organizacje z siedzibą poza terenem gminy.

Oprócz wspierania działalności stowarzyszeń sportowych na podstawie uchwały o sprzyjaniu rozwojowi sportu na terenie Gminy Pabianice (100 000 zł rocznie), corocznie ogłaszany jest otwarty konkurs ofert na dofinansowanie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży z terenu Gminy Pabianice, na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Coroczne środki przeznaczone na wypoczynek – 100 000 zł.

II.4.10. Turystyka

Z powodu braku walorów krajobrazowych czy historycznych oraz przez bliskość dużych aglomeracji miejskich, na terenie Gminy Pabianice turystyka nie odgrywa znaczącej roli. Miejscami noclegowymi dysponuje tylko Ośrodek Rekolekcyjny Archidiecezji Łódzkiej w Porszewicach, a pojedyncze punkty gastronomiczne nie mają związku z turystyką. Kierunkiem rozwoju turystyki dla Gminy jest temat I Wojny Światowej i Bitwy Łódzkiej znanej jako „Operacja Łódzka 1914”. W województwie łódzkim tematyka Bitwy Łódzkiej stała się w ostatnich latach popularna i wiele gmin buduje swój wizerunek w oparciu o promocję wydarzeń z 1914 roku. Powiązane tematy to szlaki konne, rowerowe oraz tradycji kulinarnych.

Przez teren gminy przebiegają fragmenty wojewódzkich szlaków turystycznych (Łódzki Szlak Konny, Łódzka Magistrała Rowerowa), mają one jednak charakter czysto tranzytowy.

II.5. Infrastruktura

II.5.1. Wyposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych

Na terenie Gminy Pabianice funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

1. OSP w Gorzewie
2. OSP Górka Pabianicka
3. OSP Kudrowice
4. OSP Żytowice
5. OSP Janowice
6. OSP Piątkowisko
7. OSP Konin
8. OSP Rydzyny
9. OSP Pawlikowice

Spośród wymienionych jednostek (Piątkowisko, Kudrowice, Górka Pabianicka, Rydzyny, Pawlikowice) przynależą do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego.

Jednym z warunków koniecznym do spełnienia przez te jednostki jest posiadanie co najmniej dwóch samochodów pożarniczych. Obecnie jednostki te mają na swoim wyposażeniu pojazdy:

1. OSP w Górcie Pabianickiej (ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem SCANIA rok. Prod 2011, samochód gaśniczy lekki Peugeot z 2014 r. ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Jelcz z 1989 r.
2. OSP w Kudrowicach (średni samochód ratowniczo-gaśniczy Mercedes z 2006 r. (wraz z wyposażeniem, samochód gaśniczy lekki Peugeot z 2010 r.
3. OSP w Piątkowisku (ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy VOLVO Fmx z 2013 r. wraz z wyposażeniem, gaśniczy samochód lekki Lublin z 1999 r., ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Jelcz z 1988 r.
4. OSP w Rydzynach (średni samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem Renault Midlum z 2010 r., lekki samochód ratowniczy Renault z 2002 r.
5. OSP Pawlikowice (ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem MAN z 2014 r. , lekki samochód ratowniczy LUBLIN z 1999 r.)

Oprócz wyżej opisanych, również pozostałe jednostki z terenu Gminy Pabianice nie należące do KSRG dysponują odpowiednimi samochodami do działań ratowniczo-gaśniczych np. OSP w Żytowicach posiada samochód średni ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem - VOLVO z 2008 roku, OSP Janowice posiada ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy IVECO wraz z wyposażeniem, OSP Konin posiada średni samochód ratowniczo-gaśniczy Iveco wraz z wyposażeniem z 2002 roku.

Wszystkie samochody ratowniczo-gaśnicze, a w szczególności te z jednostek, które przynależą do KSRG, mają na swoim wyposażeniu specjalistyczny sprzęt. Wyposażenie to znajduje zastosowanie w przypadku zwalczania pożarów, klęsk żywiołowych, innych miejscowych zagrożeń (usuwanie połamanych drzew, zawalenie się budynku, wypadki drogowe, usuwanie gniazd owadów).

Przykładowy sprzęt stanowiący wyposażenie samochodów:

- specjalistyczny sprzęt hydrauliczny do ratownictwa technicznego – pompa zasilająca urządzenie hydrauliczne, rozpieracze kolumnowe, rozpieracze ramieniowe, nożyce, łańcuchy z końcówkami, kliny samochodowe, kliny schodkowe, wsporniki progowe,
- sprzęt do ratownictwa medycznego – szyny typu Kramera do stabilizacji kończyn, deska ortopedyczna, torby medyczne OSP R1, zestaw opatrunków hydrożelowych, koc termiczny i inne, worek samorozprężalny z rezerwuarem i maseczką, kołnierze szyjne i inne.

- Sprzęt burzący (siekierołomy, toporki, łomy, bosaki, liny z hakami, piły do drewna, stali i betonu),
- Armatura wodna (węże tłoczne, ssawne, zasilające, działka wodno-pianowe, rozdzielacze kulowe, prądownice wodne, kurtyny wodne i inne, różnego rodzaju gaśnice,
- Sprzęt do oznaczania terenu akcji – pachołki drogowe, pomarańczowe lampy ostrzegawcze, latarki, taśmy ostrzegawcze,
- Uzbrojenie osobiste – odpowiednie ubranie typu nomex, hełmy, rękawice, latarki nasobne, radiostacje nasobne, aparaty powietrzne z maskami i czujnikami bezruchu.

Zgodnie z wytycznymi dla jednostek tworzących KSRG - jednostki te posiadają urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe służące do informowania o pożarze a także powiadomieniu o nim ratowników. Ratownicy to wszyscy aktywni członkowie OSP, którzy ukończyli odpowiednio specjalistyczne kursy, mają aktualne badania lekarskie i objęci są ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków.

II.5.2. Komunikacja

Na terenie gminy funkcjonuje transport zbiorowy w postaci sieci autobusowej. Ponadto przez teren gminy przebiega szlak kolejowy z Pabianic przez Szynkielew do Łodzi.

Linie MZK:

Pabianice - Szynkielew - Petrykozy - Górka Pabianicka

Pabianice - Piątkowisko - Kudrowice

Pabianice – Bychlew - Pawlikowice

Pabianice - Kudrowice - Górka Pabianicka

Na terenie gminy funkcjonuje też PKS oraz przewozy prywatne busem. Część jest dofinansowana z budżetu Gminy ze względu na niską opłacalność kursów.

Linie PKS i busy prywatne:

- linia do Rydzyn, Łodzi i Lutomińska dofinansowywana przez Urząd Gminy,

- linie wzdłuż trasy woj. 485: PKS Bełchatów, PKS Łódź, PKS Radomsko oraz Dylizans Bus,

- Linia Pabianice – Konstantynów Łódzki.

II.5.3. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa

Wodociągi

Stopień zwodociągowania gminy zgodnie z danymi GUS, BDL za 2014 rok wynosi 99,9% mieszkańców gminy.

Tabela 13. Dane o wodociągach w gminie Pabianice

Długość sieci wodociągowej	Liczba ludności korzystającej z wodociągów	Korzystający z instalacji wodociągowej
[2014]		
112,8 km	6869 osób	99,9%

Źródło: GUS, BDL, 2014r.

Na terenie gminy Pabianice znajdują się trzy wodociągi, z których dostarczana jest woda z trzech stacji uzdatniania wody:

- stacji w Rydzynach (wydobycie wody to 355 m³/dobę, 129.575 m³/rok)
- stacji Górka Pabianicka (wydobycie wody 202 m³/dobę, 73.730 m³/rok)
- stacji Żytowice (wydobycie wody 679 m³/dobę, 247.678 m³/rok)

Z danych gminy wynika, że budynki SUW zabezpieczone są przed dostępem osób trzecich (monitoring w układzie nadzoru internetowego). Jednakże nie posiadają zabezpieczenia studni i zbiorników (studnie i włazy zbiorników zamykane na kłódkę). Planuje się wykonanie zabezpieczenia w układzie nadzoru w roku 2016.

Poza tym na terenie gminy są cztery wodociągi do których wodę dostarcza Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Pabianicach oraz Łodzi.

- Osiedle Petrykozy ul. Pasterska, ul. Bacy - ZWiK Pabianice
- Szynkielew I (za torami) - ZWiK Pabianice
- Piątkowisko ul. Parkowa, Złota, Stadionowa - ZWiK Pabianice
- Szynkielew III (za torami)- ZWiK Łódź

Długość sieci wodociągowych znajdujących się na terenie gminy Pabianice to 111,2 km, w tym:

- Wodociąg Rydzyny – 40,85 km
- Wodociąg Górka Pabianicka – 16,22 km
- Wodociąg Żytowice – 54,13 km

Cały wodociąg jest wykonany z materiałów PVC. Na terenie Gminy Pabianice do końca 2015 roku zarejestrowano 2460 przyłączy do sieci wodociągowej - kanał 258.

- Wodociąg stacji Rydzyny: 826 przyłączy
- Wodociąg stacji Górka Pabianicka: 384 przyłączy
- Wodociąg stacji Żytowice: 1250 przyłączy

Z danych gminy Pabianice wynika, że liczba mieszkańców korzystających z gminnych wodociągów wynosi 6329 osoby, w tym:

- Wodociąg stacji Rydzyny: 2051 osoby,
- Wodociąg stacji Górka Pabianicka: 960 osoby,
- Wodociąg stacji Żytowice: 3098 osoby.

Wieś Bychlew zaopatrywana jest w wodę bezpośrednio przez ZWiK Pabianice – liczba stałych mieszkańców korzystających z tego wodociągu wynosi 800.

Kanalizacja sanitarna

Gmina Pabianice posiada duże braki w zakresie infrastruktury związanej z kanalizacją sanitarną. Jednakże wysiłkiem samorządu długość sieci kanalizacji sanitarnej jest stale zwiększana.

Tabela 14. Dane o kanalizacji sanitarnej w gminie Pabianice

Długość sieci kanalizacji sanitarnej	Liczba ludności korzystającej z kanalizacji sanitarnej	Korzystający z instalacji kanalizacji sanitarnej
[2014]		
12,2 km	1385 osób	20,1%

Źródło: GUS, BDL, 2014r.

Zgodnie z danymi gminy na koniec 2015 roku do sieci kanalizacji sanitarnej przyłączono 259 nieruchomości. Urządzenia sieciowe w tym zakresie posiadają miejscowości: Bychlew wzdłuż drogi wojewódzkiej DW 485, Jadwinin do nr 26, Piątkowisko oraz część Kudrowic ulokowana w obrębie zespołu szkół w Piątkowisku, wzdłuż drogi gminnej na długości 500m. Ogólna długość zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Pabianice wynosi 20,42 km.

Gmina Pabianice posiada koncepcję uregulowania gospodarki wodno-ściekowej z października 2011 roku. W koncepcji określono najkorzystniejsze rozwiązania uregulowania gospodarki wodno-ściekowej wraz z określeniem kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych.

W przypadkach, gdzie występuje zwarta zabudowa przewidziana została kanalizacja grawitacyjna oraz w wielu przypadkach przepompownie ścieków, w których konieczność zastosowania wynikała z dużego zróżnicowania wysokościowego terenu. W przypadku rozproszonej zabudowy, budowa kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni zbiorczej nie jest opłacalna ze względów ekonomicznych. Jako zastępcze rozwiązanie zastosowane zostało wybudowanie przydomowych oczyszczalni ścieków dla każdego gospodarstwa oddzielnie. Na terenie gminy, zgodnie z danymi urzędu, funkcjonuje 187 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Programy Budowy Przydomowych Biologicznych Oczyszczalni Ścieków

Gmina Pabianice uruchomiła dwa programy dofinansowań przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków (PBOŚ): w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Łódzkiego z Poddziałania V.3.2 Gospodarka wodnokanalizacyjna oraz jako kontynuację programu dofinansowań budowy przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków i przyłączy kanalizacyjnych z budżetu Gminy Pabianice. Z obu dofinansowań do PBOŚ mogą skorzystać wyłącznie właściciele nieruchomości położonych na terenach Gminy Pabianice nie ujętych w planie budowy kanalizacji sieciowej.

Do programu ze wsparciem środków z EFRROW przystąpiło około 130 właścicieli nieruchomości z terenu Gminy. Zobowiązanie mieszkańców wniesienia finansowego wkładu własnego dotyczy kwoty w wysokości 10% kwalifikowalnych kosztów inwestycji – nie więcej niż 3000,00 zł. Dokładna wartość wkładu własnego zostanie określona w indywidualnie opracowanym kosztorysie. Gmina Pabianice o to dofinansowanie będzie aplikować w konkursie RPO WŁ w czerwcu 2016 roku.

Program dofinansowań z budżetu Gminy Pabianice umożliwia mieszkańcom uzyskanie dofinansowania do 50% kosztów kwalifikowanych (nie więcej niż 7 tys. zł) do budowy przydomowej biologicznej oczyszczalni ścieków zgodnej z normą PN EN 12566-3:2005 +A2:2013. Do biologicznego oczyszczania ścieków stosowane mogą być reaktory oparte na technologii osadu czynnego lub/i złoża biologicznego oraz urządzenia oparte na połączeniu obydwu wymienionych technologii. Dopuszcza się inwestycje zlokalizowane na działce zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub niezabudowanej gdzie budynek zostanie oddany do użytku do końca października roku, w którym został złożony wniosek.

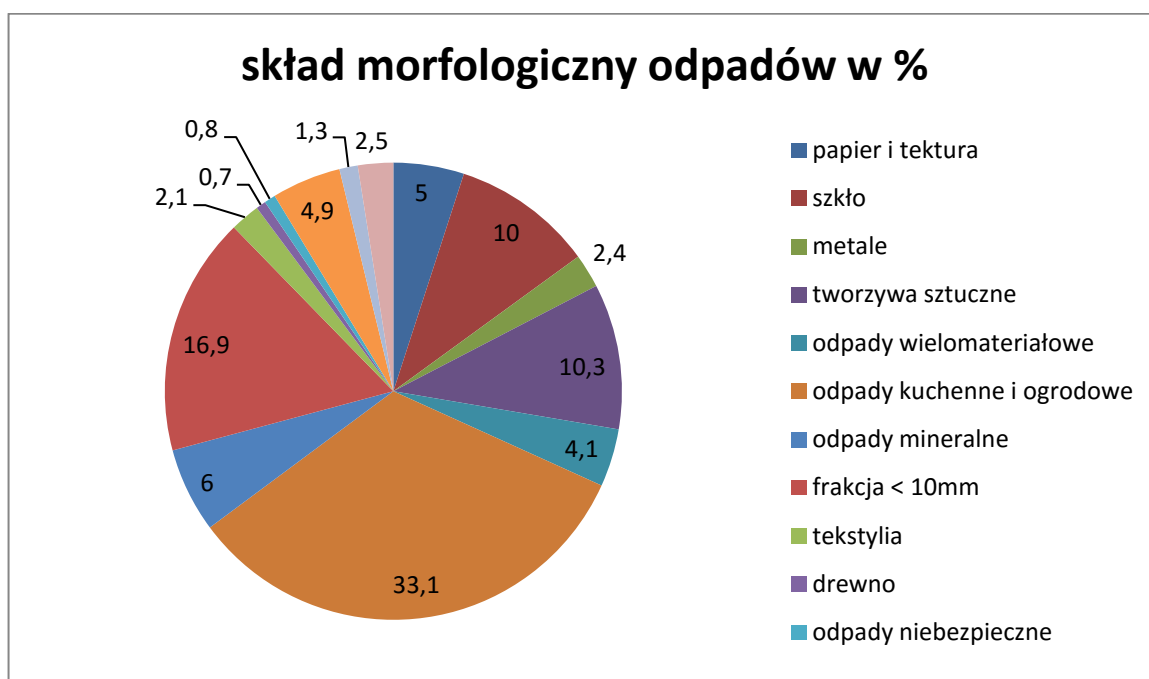
II.5.5. Gospodarka odpadami

Źródłem powstawania odpadów komunalnych na terenie gminy Pabianice jest sektor komunalny, którego skład stanowią:

- gospodarstwa domowe;
- obiekty infrastruktury: handel, usługi, szkolnictwo, obiekty turystyczne.

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014, skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych na terenach wiejskich w 2008r. przedstawia się następująco:

Wykres 18. skład morfologiczny odpadów komunalnych z terenów wiejskich w 2008r.

Źródło: Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014

Zmieszane odpady komunalne to odpady zebrane w ciągu roku bez odpadów zebranych selektywnie i wyselekcjonowanych z frakcji suchej.

Tabela 15. Ilość odpadów zebranych w gminie Pabianice

Jednostka terytorialna	Ogółem					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Pabianice	811,55	981,37	1 044,52	1 089,19	1 173,43	1 428,36

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS)

Tabela 16. Ilość odpadów zebranych w gminie Pabianice z gospodarstw domowych

Jednostka terytorialna	Z gospodarstw domowych					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Pabianice	478,4	584,3	665,99	737,03	923,76	1 166,32

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS)

1 lipca 2013 r. ruszył nowy system gospodarowania odpadami. Gmina przejęła obowiązek odbierania odpadów od mieszkańców, za pośrednictwem przedsiębiorcy wybranego w przetargu. Wysokość opłaty wnoszonej do gminy zależy od liczby mieszkańców faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych można dostarczać do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdującego się na ul. Łaskiej 13. w Pabianicach. Sprzęt jest odbierany przez firmę Eko Region Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18 Bełchatów.

Gmina Pabianice posiada uchwalony przez Radę Gminy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pabianice.

II.5.6. Sieć gazowa

Na terenie gminy funkcjonuje gazociąg. Jego długość wynosi 14809m i posiada tylko 69 przyłączy. W pozostałych gospodarstwach domowych korzysta się z butli gazowych bądź energii elektrycznej. Na terenie gminy w wielu miejscowościach trwają negocjacje z zakładem gazowniczym o rozbudowie sieci.

Tabela 17. Dane o sieci gazowej w gminie Pabianice

Długość czynnej sieci gazowej	Liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	Liczba przyłączy gazowych do budynków	Zużycie gazu
		[2014]	
14809 m	189 osób	69	844,7 MWh

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS)

II.5.7. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe gminy Pabianice ulegały wahaniom w poprzednich latach. Jednakże ostatecznie wykazują tendencję wzrostową.

Tabela 18. Dane o mieszkalnictwie w gminie Pabianice

liczba mieszkań					
[szt.]					
2009	2010	2011	2012	2013	2014
2 253	2 025	2 056	2 094	2 137	2 181
powierzchnia użytkowa					
[m2]					
198 152	191 430	195 958	201 560	207 721	214 234

Źródło: Bank Danych Lokalnych (GUS)

II.5.8. Oświetlenie

Zgodnie z audytem energetycznym systemu oświetlenia ulicznego na terenie gminy Pabianice z 2015 roku cena energii dla gminy Pabianice wynosi obecnie 0,285975 zł brutto za 1 kWh (na podstawie umowy z firmą ECOEnergia SP. z o.o. Celem przeprowadzenia audytu energetycznego było przygotowanie zbiorczego zestawienia wyników analizy ekonomiczno - techniczno - środowiskowej dla obszaru gminy Pabianice w zakresie funkcjonującej przed i po (planowanej) modernizacji infrastruktury oświetleniowej. Jednocześnie audyt ten ma stanowić wsparcie w procesie zarządzania i podejmowania strategicznych decyzji odnośnie systemu oświetlenia ulicznego na terenie gminy.

Audyty energetyczny oświetlenia gminy zawiera wielowariantową analizę porównawczą możliwych kierunków rozwoju systemu oświetlenia na terenie gminy Pabianice. Efektem

wykonanego audytu jest wskazanie optymalnych rozwiązań w zakresie wyboru korzystnej taryfy, wymiany oświetlenia na oszczędne. Podstawą do audytu była inwentaryzacja przeprowadzona wcześniej w gminie. Zdecydowaną większość punktów świetlnym znajdowała się przy drogach (zaklasyfikowanych jako drogi: od dróg gminnych po drogę krajową). Niewielką część stanowiły lampy znajdujące się przy dojazdach do posesji lub przy budynkach (np. oświetlające place przy jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej). Inwentaryzacja wykazała, iż obecnie na terenie gminy system oświetlenia ulicznego składa się z 54 punktów zasilania, w tym z 7 złączy oraz 809 punktów oświetleniowych, w tym 619 punktów oświetleniowych z oprawami sodowymi, 118 punktów oświetleniowych z oprawami rtęciowymi, 33 punktów oświetleniowych z oprawami LED oraz 39 hybrydowych punktów oświetleniowych zasilanych energią odnawialną (wykorzystujących energię pochodzącą z siły wiatru oraz promieni słonecznych).

Audyt energetyczny oświetlenia Gminy analizuje wymianę opraw oświetleniowych wraz z wysięgnikami. Gmina Pabianice zakłada w najbliższych latach realizację założeń audytu.

II.6. Stan finansów gminy Pabianice

Jednym głównych instrumentów pozostających do dyspozycji gminy mającej zamiar wpływać na lokalny rozwój gospodarczy jest budżet. Warunkiem koniecznym do realizacji wszelkich planów rozwojowych jest zapewnienie ich płynnego finansowania. Budżet jest instrumentem polityki gospodarczej gminy oraz najważniejszym narzędziem do jej realizacji. Jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy i opiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową.

Oprócz planów budżetowych gmina posiada również Wieloletnią Prognozę Finansową. Struktura składników budżetu gminy Pabianice została przedstawiona w poniższej tabeli:

Tabela 19. Zmiany dochodów i wydatków w Gminie Pabianice w latach 2009-2014 (w PLN)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody ogółem	19 579 763,62	21 874 539,20	23 377 040,62	28 627 126,62	29 640 484,15	29 876 322,16
Dochody majątkowe	1 435 290,00	701 766,57	1 451 883,65	946 900,63	3 025 510,74	1 706 917,12
Dochody bieżące	18 144 473,62	21 172 772,63	21 925 156,97	27 680 225,99	26 614 973,41	28 169 405,04
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	3 204,54	3 465,00	3 664,69	4 401,46	4 488,26	4 394,87

Wydatki ogółem	17 772 969,95	21 530 296,79	26 521 590,39	25 690 197,40	29 059 404,40	36 232 780,86
Wydatki majątkowe	3 353 327,87	5 903 659,03	8 779 747,00	6 019 842,77	7 181 894,78	12 061 141,29
Wydatki bieżące	14 419 642,08	15 626 637,76	17 741 843,39	19 670 354,63	21 877 509,62	24 171 639,57
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	2 908,83	3 410,47	4 157,64	3 949,91	4 400,27	5 329,92
Wynik	1 806 793,67	344 242,41	-3 144 549,77	2 936 929,22	581 079,75	-6 356 458,70

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych

W strukturze dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego wyszczególnia się, w układzie działów klasyfikacji budżetowej, dochody bieżące i dochody majątkowe według ich źródeł. Do dochodów bieżących zalicza się wszystkie dochody niebędące dochodami majątkowymi. Są to dochody o charakterze stałym, powtarzalnym i wiążą się z bieżącą działalnością jednostki.

Do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje; dochody ze sprzedaży majątku; dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Dochody majątkowe mają charakter jednorazowy.

Z powyższej tabeli wyraźnie wynika, iż dochody gminy systematycznie rosną. Na przestrzeni lat można również zauważyć zmiany w wartości dochodów majątkowych – ich wzrost spowodowany jest głównie pozyskaniem funduszy zewnętrznych z Unii Europejskiej przeznaczonych na realizację zadań inwestycyjnych.

Z punktu widzenia samodzielności finansowej jednostki samorządu terytorialnego przekrój dochodów należy wyodrębnić na: dochody własne, dochody pochodzące z realizacji programów operacyjnych ze środków UE (pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi oraz środki na współfinansowanie programów realizowanych z udziałem środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi), dotacje celowe, subwencje. Kategoria dochody własne obejmuje grupę dochodów pochodzących z podatków i opłat, dochody z udziałów w podatkach państwowych [udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)], dochody z majątku gminy oraz pozostałe dochody. Służą one finansowaniu wszelkich zadań, które określa się jako zadania własne (między innymi z zakresu: oświaty, pomocy społecznej, kultury, gminnych dróg, utrzymania czystości i porządku, gospodarki nieruchomościami i innych).

Podsumowując, zgodnie z ustawą o dochodach JST, dochodami gminy są:

- dochody własne,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
- subwencja ogólna,
- dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty do zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych gminy,
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie oraz inne zadania zlecone ustawami,
- odsetki od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych,
- dochody z majątku gminy.
- Zgodnie z art. 7 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r., gmina wykonuje zadania , które obejmują sprawy:
 - ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
 - gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
 - wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
 - działalność w zakresie telekomunikacji;
 - lokalnego transportu;
 - ochrony zdrowia;
 - pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
 - wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
 - gminnego budownictwa mieszkaniowego;
 - edukacji publicznej;
 - kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
 - kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
 - targowisk i hal targowych;
 - zieleni gminnej i zadrzewień;
 - cmentarzy gminnych;

- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- promocji gminy;
- współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DZ. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.);
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Integralną część budżetu gminy stanowią wydatki, w podziale na bieżące i majątkowe. Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki inwestycyjne oraz dotacje celowe na dofinansowanie inwestycji, które powinny być finansowane w oparciu o dochody majątkowe samorządu gminnego (dotacje na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku i inne).

Wydatki bieżące to wydatki związane z utrzymaniem gminy, funkcjonowaniem szkół i przedszkola, bibliotek, centrum kultury, wydatki na energię i gaz w budynkach publicznych, oświetlenie uliczne i inne niebędące wydatkami majątkowymi. Powinny one być finansowane z dochodów bieżących gminy (podatki i opłaty lokalne, udziały w podatkach, subwencje, dotacje na zadania bieżące).

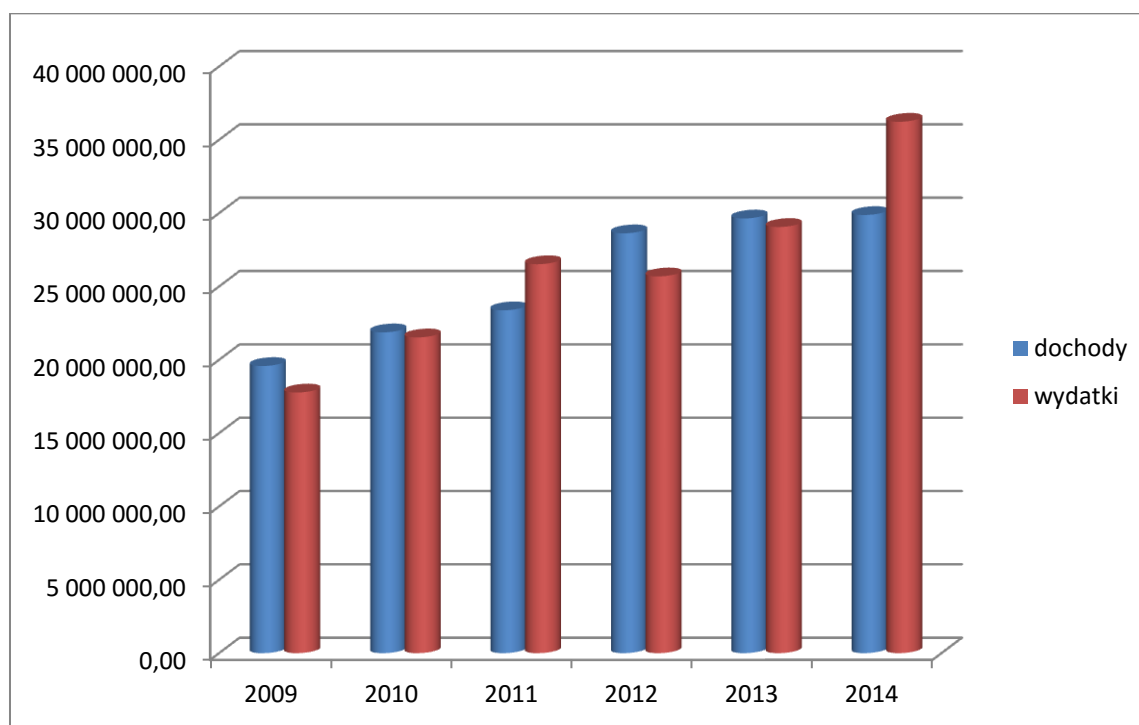
Analiza wydatków gminy w latach 2009-2014 wskazuje, iż rosną one systematycznie. Relacja wydatków majątkowych do wydatków bieżących pokazuje, w jakim stopniu budżet jednostki jest nakierowany na realizację zadań inwestycyjnych, a w jakim – na realizację zadań bieżących, o doraźnym charakterze. Z tabeli 18 wynika, iż % wydatków przeznaczanych na działania inwestycyjnie sukcesywnie wzrasta, w roku 2014 wydatki majątkowe stanowił 33,29% wydatków ogółem, dla porównania w roku jedynie 18,87%.

Ostatni wiersz powyższej tabeli nr 18 pokazuje jaki wynik finansowy osiągnęła gmina na koniec roku. Wynik finansowy stanowi różnica pomiędzy dochodami a wydatkami z budżetu gminy. Z powyższej tabeli wynika, iż gmina Pabianice w analizowanych latach wykazuje nadwyżkę

środków (lata 2009, 2010, 2012 i 2013), jedynie w roku 2011 i 2014 wystąpił deficyt budżetowy.

Sytuację tę obrazuje również poniższy wykres:

Wykres 1 Zmiany dochodów i wydatków gminie Pabianice w latach 2009-2014 (w PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych

W poniższych tabelach przedstawiono dokładniejszą charakterystykę budżetu gminy z podziałem na kategorie w latach 2015 – 2020. Poniższe tabele pokazują, jak kształtują się dochody i wydatki na poszczególne kategorie budżetowe.

Podstawowe źródła dochodów własnych gminy to podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach dochodowych budżetu państwa, a także pozostałe dochody wynikające ze świadczonych przez gminę usług (opłaty z tytułu dostarczania wody, usług komunalnych, związanych z gospodarką mieszkaniową i inne).

Z kolei największe wydatki gmina ponosi na oświatę i wychowanie. W ramach tego działu wydatki związane są z remontami, wyposażeniem, dokszałcaniem nauczycieli, utrzymaniem stołówek szkolnych, dowożeniem uczniów do szkół a także pozostałe wydatki związane z funkcjonowaniem szkół i przedszkola, oddziałów przedszkolnych. Gmina ponosi również duże wydatki na pomoc społeczną oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (wydatki związane z gospodarką wodno –ściekową, gospodarką odpadami, oczyszczaniem wsi i miast, oświetleniem ulic, placów i dróg oraz zakładami gospodarki komunalnej), a także utrzymanie dróg. W poniższych tabelach przedstawiono dokładniejszą charakterystykę budżetu gminy z podziałem na kategorie.

Tabela 20. Dochody gminy Pabianice w latach 2015 – 2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
[zł]						
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	109 078,58	113 141,33	114 858,80	125 219,68	2 725 942,31	733 566,95
Dział 020 - Leśnictwo	2 004,52	1 262,02	1 203,13	2 546,78	2 734,50	2 533,25
Dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 100 - Górnictwo i kopalnictwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	427 425,98	397 939,45	544 374,75	566 705,88	611 825,08	638 355,10
Dział 500 - Handel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 550 - Hotele i restauracje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 600 - Transport i łączność	1 044 779,00	408 003,00	68 944,83	94 998,49	172 192,82	1 103 555,56
Dział 630 - Turystyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	609 403,73	385 373,67	455 493,77	2 381 002,65	989 061,92	59 108,63
Dział 710 - Działalność usługowa	0,00	0,00	8 390,00	0,00	0,00	0,00
Dział 720 - Informatyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 730 - Nauka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 750 - Administracja publiczna	415 311,79	557 971,94	532 480,27	535 277,52	408 165,98	358 605,33
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	10 561,61	40 398,45	20 243,52	1 065,00	1 065,00	49 807,58
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	700,00	5 620,00	4 700,00	1 500,00	28 500,00	18 565,00
Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	0	0	0	0	0	0
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	10 914 814,06	10 818 218,17	12 391 404,57	13 190 308,91	14 262 685,99	15 794 600,37

Dział 757 - Obsługa długu publicznego	132	65522,92	141824,15	208860,41	324695,96	517951,05
Dział 758 - Różne rozliczenia	4 409 038,00	5 050 552,00	5 932 365,16	6 392 650,21	5 490 225,71	5 879 806,90
Dział 801 - Oświata i wychowanie	132,00	65 522,92	141 824,15	208 860,41	324 695,96	517 951,05
Dział 803 - Szkolnictwo wyższe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 851 - Ochrona zdrowia	62 667,92	62 444,83	868 115,93	998 155,49	1 022 008,73	980 843,17
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 519 204,91	1 519 952,44	1 385 756,06	1 511 826,08	1 637 780,80	1 739 530,65
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	0,00	62 861,66	91 140,25	67 285,97	58 996,52
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	28 268,00	29 452,60	31 573,84	33 771,00	47 182,00	41 036,35
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	26 373,55	2 418 686,38	811 947,59	2 254 635,70	1 657 907,67	1 542 681,39
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	0,00	502,59	237 462,57	186 807,45	356 710,47
Dział 925 - Ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 926 - Kultura fizyczna i sport	0,00	0,00	-	-	-	-
Dział 926 - Kultura fizyczna	-	-	0,00	0,00	4 416,26	67,89
Razem	19 579 895,65	21 940 062,12	23 518 864,77	28 835 987,03	29 965 180,11	30 394 273,21

Tabela 21. Wydatki gminy Pabianice w latach 2015 – 2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	[zł]					
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	228 105,26	1 510 277,21	6 177 824,69	2 605 297,20	1 586 174,89	3 669 143,05
Dział 020 - Leśnictwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 100 - Górnictwo i kopalnictwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	8 820,00	0,00	0,00	0,00	510 885,91	587 358,55
Dział 500 - Handel	0,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 550 - Hotele i restauracje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 600 - Transport i łączność	3 610 773,48	3 253 220,47	1 883 891,52	1 760 546,68	4 185 309,06	6 918 470,03
Dział 630 - Turystyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	132 056,31	613 919,93	59 745,31	169 195,28	246 022,78	565 528,99
Dział 710 - Działalność usługowa	9 651,70	5 186,82	34 885,45	60 120,50	29 268,80	383 491,69
Dział 720 - Informatyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 730 - Nauka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 750 - Administracja publiczna	2 251 401,01	2 385 744,92	2 506 220,46	2 589 795,01	2 719 175,30	2 940 526,74
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	10 561,61	40 398,45	20 243,52	1 065,00	1 065,00	49 807,58
Dział 752 - Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	527 966,40	682 387,21	655 810,11	436 421,80	1 072 794,32	737 713,31
Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	66 682,80	62 102,77	55 764,96	0,00	0,00	0,00
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	0,00	0,00	0,00	0,00	13 270,82	23 258,05
Dział 758 - Różne rozliczenia	0,00	0,00	42 617,00	0,00	123 858,72	117 121,89

Dział 801 - Oświata i wychowanie	6 890 569,83	7 348 374,92	8 014 005,68	8 769 325,64	9 218 252,34	9 920 585,46
Dział 803 - Szkolnictwo wyższe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 851 - Ochrona zdrowia	349 534,34	400 459,69	1 907 918,93	2 491 172,43	1 607 176,93	1 772 811,14
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 920 384,62	1 986 798,87	1 835 467,85	2 073 704,25	2 238 364,59	2 367 056,56
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	0,00	62 861,66	91 140,25	103 713,36	120 788,75
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	295 890,94	313 049,18	336 595,89	344 369,17	375 276,37	403 360,48
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	804 214,19	1 760 446,64	1 922 470,44	2 397 027,13	3 416 411,36	3 523 600,96
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	454 135,24	879 647,18	631 921,28	1 593 286,07	1 354 901,16	983 124,91
Dział 925 - Ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dział 926 - Kultura fizyczna i sport	212 222,22	287 282,53	-	-	-	-
Dział 926 - Kultura fizyczna	-	-	373 345,64	307 730,99	257 482,69	1 149 032,72
Razem	19579895,65	21940062,12	23518864,77	28835987,03	29965180,11	30394273,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Pabianice

III. Analiza SWOT

Analizę SWOT gminy Pabianice przeprowadzono określając jej mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia na podstawie analizy sytuacji gospodarczej i społecznej w gminie oraz przeprowadzonych badań:

- badania ankietowego wśród mieszkańców gminy Pabianice (raport z badania stanowi załącznik nr 1 do dokumentu),
- rekomendacji do strategii z warsztatów konsultacyjnych (rekomendacje stanowią załącznik nr 2 do strategii).

Silne i słabe strony traktowane są, jako czynniki wewnętrzne, natomiast szanse i zagrożenia, jako czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki. Poniższa analiza pomoże określić optymalne i efektywne kierunki rozwoju gminy.

Tabela 22. Analiza SWOT gminy Pabianice

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Położenie	
<ul style="list-style-type: none">• Szlaki komunikacyjne przebiegające przez teren gminy• Położenie w pobliżu dużych ośrodków miejskich	<ul style="list-style-type: none">• Bliskość konkurencyjność ośrodków miejskich• Rozbicie gminy na dwie oddzielne części• Duża powierzchnia gminy i rozsiane miejscowości.
Sfera gospodarcza	
<ul style="list-style-type: none">• Dobra kondycja istniejących firm• Funkcjonowanie na terenie Gminy Grupowej Oczyszczalni Ścieków (dochody podatkowe)• Brak zadłużenia gminy	<ul style="list-style-type: none">• Trudności ze znalezieniem zatrudnienia, mało miejsc pracy na terenie gminy• Mało terenów inwestycyjnych
Sfera społeczna	
<ul style="list-style-type: none">• Zabytki na terenie gminy• Dziedzictwo historyczne	<ul style="list-style-type: none">• Brak możliwości inwestowania w utrzymanie zabytków (głównie własność prywatna)• Brak działań promujących potencjał

<ul style="list-style-type: none"> • Potencjał społeczny (organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, kluby sportowe) • Rozbudowana infrastruktura dedykowana aktywności społecznej (świetlice i obiekty sportowe) • Tendencja wzrostowa w liczbie ludności Gminy w perspektywie ostatnich 5 lat • Wysoki poziom edukacji • Wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie gminy 	<p>historyczny gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak centralnej jednostki z zakresu kultury • Niewystarczająca dostępność lekarzy specjalistów na terenie gminy • Brak programów ochrony zdrowia • Niewystarczająca oferta edukacyjna gminy – brak dodatkowych zajęć dla uczniów; brak zajęć z zakresu języków obcych, autoprezentacji • Brak programowego rozwiązania problemu starzenia się społeczeństwa (oferta dla osób starszych, opieka, zajęcia) • Mało ciekawych miejsc, gdzie można spędzać wolny czas, np. siłownia na wolnym powietrzu • Niewystarczająca liczba placów zabaw • Brak teatru czy zajęć teatralnych
Infrastruktura	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrze wyposażone placówki edukacyjne (komputery, infrastruktura sportowa) • Dobre warunki mieszkaniowe • Szlaki rowerowe przebiegające przez teren gminy • Duży stopień zwodociągowania • Dobry dostęp do szkół i przedszkoli 	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan nawierzchni dróg, infrastruktura drogowa wymaga doinwestowania • Niewielki poziom skanalizowania gminy • Brak żłobka • Niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych • Brak oświetlenia na niektórych ulicach w gminie, niedobory w oświetleniu ulicznym • Zły dojazd do posesji mieszkaniowych ze względu na złą nawierzchnię drogi • Niedostateczna baza sportowa • Brak domu opieka dla osób chorych i niesamodzielnych
Transport publiczny	
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie linii MZK, PKS i busów prywatnych na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczający system komunikacji publicznej na terenie Gminy • Niska rentowność nowych tras komunikacji publicznej
Sfera środowiskowa	
<ul style="list-style-type: none"> • Brak dużego przemysłu, który ma wpływa 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom świadomości ekologicznej

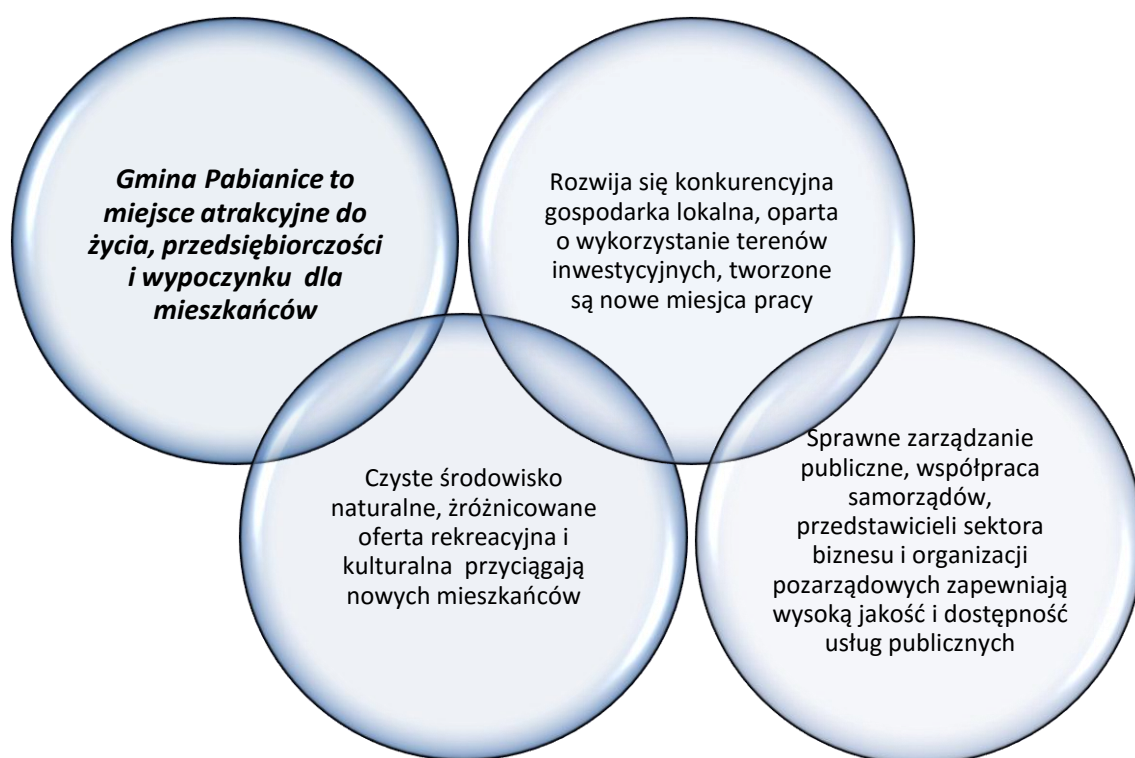
<p>na zanieczyszczenie środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czystość na terenie gminy 	<p>mieszkańców gminy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca liczba inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii • Lokalizacja gminy w sąsiedztwie dużych emitorów zanieczyszczeń powietrza - ośrodków miejskich (Łódź, Pabianice)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie w pobliżu węzłów dróg ekspresowych • Pozyskiwanie środków na rozwój infrastruktury • Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości • Zainteresowanie przedsiębiorców terenami inwestycyjnymi gminy • Możliwość wykorzystania wsparcia finansowego UE przez firmy na inwestycje rozwojowe • Możliwość skorzystania z doradztwa gospodarczego • Nowe technologie, wyższy poziom specjalizacji • Rosnący popyt na dobra i usługi • Możliwość wypromowania produktów lokalnych, związana ze wzrostem zainteresowania produktami regionalnymi • Aktywizacja społeczna poprzez systematyczny rozwój usług kulturalnych i sportowych przy wykorzystaniu zewnętrznych środków pomocowych • Zainteresowanie zdrowym stylem życia, w tym zmiana przyzwyczajeń żywieniowych (powstanie rynku zbytu dla zdrowej, naturalnej żywności) • Nowe technologie energetyczne, bazujące na odnawialnych źródłach energii 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak określenia kierunków rozwoju • Niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii • Słaby rozwój gospodarczy • Ograniczenie tempa rozwoju gospodarczego • Ograniczona wiedza na temat zewnętrznych środków pomocowych • Wysokie koszty i ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej • Wysokie koszty stworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy • Wysokie wymagania jakościowe narzucane przez unijne dyrektywy • Konkurencja ze strony podmiotów działających poza granicami gminy • Postępujące zanieczyszczenie środowiska • Nowe zadania gmin przy braku środków finansowych

Źródło: opracowanie własne

IV. Misja i wizja gminy Pabianice

Wizja opisuje pożądaną obraz gminy Pabianice w roku 2023. Do osiągnięcia stanu docelowego, czyli wizji, należy zrealizować szereg działań, w tym projektów infrastrukturalnych oraz działań miękkich będących wsparciem rozwoju kapitału społecznego gminy. Do realizacji wizji dążyć będzie cała wspólnota gminy, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni). Osiągnięcie stanu docelowego przy wykorzystaniu możliwości płynących z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

Rysunek 9. Wizja rozwoju gminy Pabianice 2023

Źródło: opracowanie własne

Wykonaniu przyjętej wizji służy **misja**, czyli całościowe, generalne ujęcie działań, jakie muszą zostać podjęte w gminie, by założona wizja rozwoju została osiągnięta. Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane efekty.

Rysunek 10. Misja rozwoju gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne

Gmina Pabianice to obszar, na którym należy wspierać lokalną gospodarkę, tworzyć nowe miejsca pracy i promować postawę przedsiębiorczą wśród mieszkańców. Działania te zapobiegają bezrobociu, a także migracjom zarobkowym ludności. Szansą rozwoju gospodarczego Gminy Pabianice jest funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSE) w oparciu o współpracę międzygminną. Gmina Pabianice posiada tereny (w rękach prywatnych właścicieli) odpowiednie dla nowych inwestycji gospodarczych.

Polityka prowadzona na terenie gminy będzie kładła nacisk na rozwój infrastruktury technicznej, komunalnej tak, by zaspokoić potrzeby bytowe jej mieszkańców. Gmina Pabianice już dziś jest dogodnym miejscem do zamieszkania dla rodzin z dziećmi, seniorów i młodych aktywnych osób. Zadaniem jest uzupełnić infrastrukturę drogową, wykonać inwestycje w zakresie budowy chodników, infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociągi) tak, by tworzyć optymalne warunki do życia dla jej mieszkańców.

W perspektywie do roku 2023 w ramach zaplanowanej wizji i misji dla gminy Pabianice zostaną zainicjowane działania pobudzające sferę społeczną oraz procesy gospodarcze. Wszystkie działania będą prowadzone zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Misja określa również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej jako inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Gminy Pabianice.

IV. Obszary priorytetowe, cele i działania

Obszary strategiczne wynikają z przyjętej wizji rozwoju gminy Pabianice do 2023 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych.

Wyodrębniono cztery obszary, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

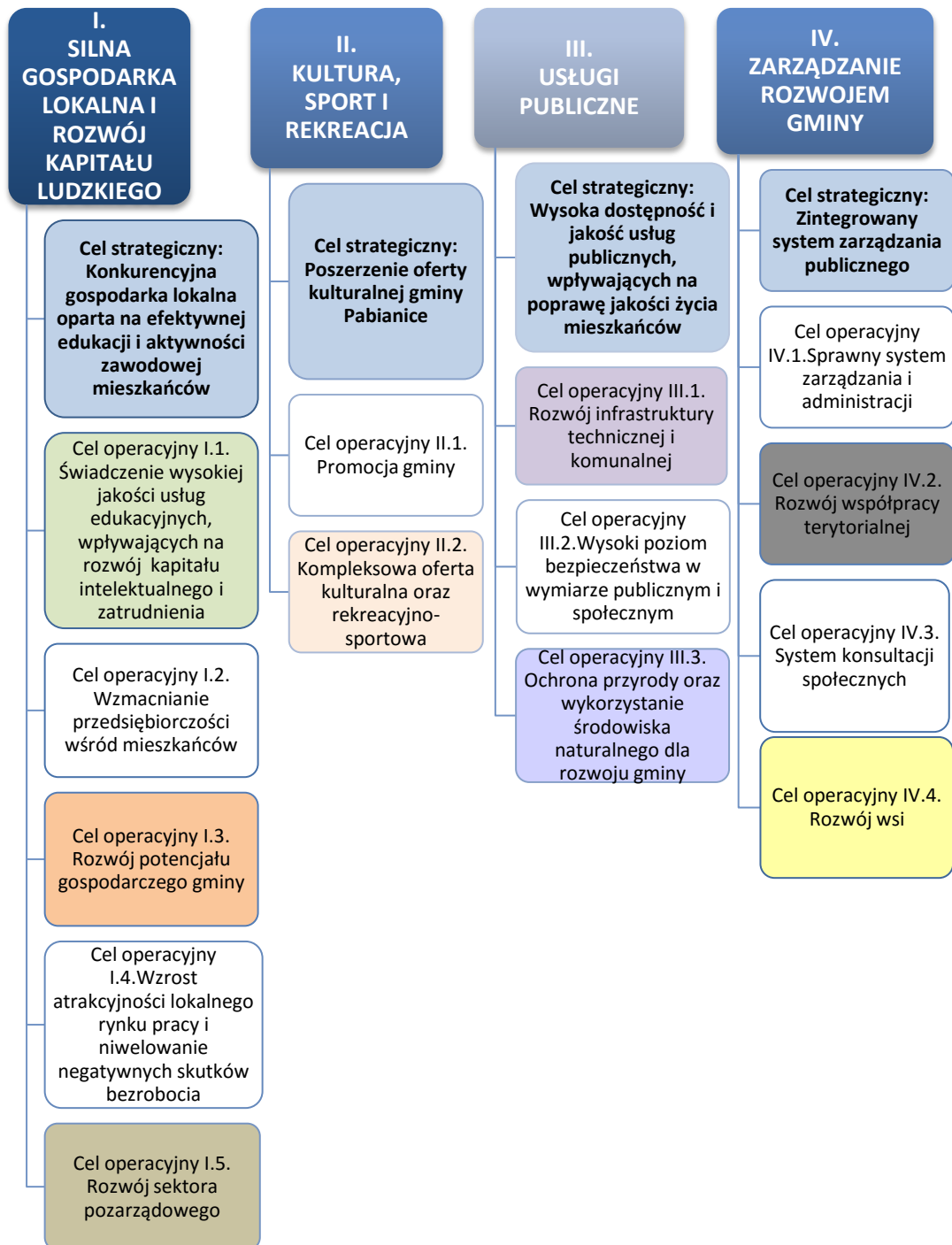
- I. **SILNA GOSPODARKA LOKALNA I ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO**
- II. **KULTURA, SPORT I REKREACJA**
- III. **USŁUGI PUBLICZNE**
- IV. **ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY**

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został **cel strategiczny** (w perspektywie 2023 roku), z którego wynikają **cele operacyjne**. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast **kierunki interwencji** – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję. Jest to otwarta lista przedsięwzięć w danym zakresie, określająca ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty gminy Pabianice.

Stopień realizacji poszczególnych celów będzie monitorowany z użyciem wskaźników. W strategii prezentuje się przykładową listę takich mierników na poziomie produktu i rezultatu. Lista ta stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania może być modyfikowana i uzupełniana.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

Rysunek 11. Struktura celów Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Źródło: opracowanie własne

I. Silna gospodarka lokalna i rozwój kapitału ludzkiego

Cel strategiczny: Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na efektywnej edukacji aktywności zawodowej mieszkańców

Zagrożenie bezrobociem oraz trudna sytuacja na rynku pracy to niekorzystne zjawisko na terenie gminy Pabianice. Tworzenie nowych miejsc pracy nie mieści się w katalogu zadań własnych gminy, narzędzia do walki z bezrobociem są w posiadaniu ustawodawcy, na szczeblu krajowym, (również Powiatowego Urzędu Pracy). Gmina może wesprzeć podejmowanie działań w kierunku zapobiegania oraz zmniejszania jego skutków m.in. poprzez tworzenie warunków atrakcyjnych do inwestowania kapitału na jej terenie.

Za zjawiskiem bezrobocia stoją takie skutki, jak np. pogorszenie standardu życia, zagrożenia w sferze psychologicznej człowieka, ale również pogorszenie kondycji gospodarczej gminy, zwiększenie się migracji zarobkowych oraz wyższe koszty świadczeń socjalnych. Preferowanym kierunkiem podjęcia działań naprawczych w tej sferze będzie rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej. Przeciwdziałanie patologiom poprzez rozwiązywanie problemów społecznych oraz zwiększenie konkurencyjności mieszkańców na rynku pracy zostanie zrealizowane poprzez m.in. podniesienie poziomu ich wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, wdrożenie systemu doradztwa zawodowego.

W celu zapewnienia otwartego, kreatywnego i konkurencyjnego kapitału niezbędne jest również zapewnienie edukacji na najwyższym poziomie we wszystkich grupach wiekowych lokalnego społeczeństwa (intensyfikacja współpracy i jej koordynacja w zakresie lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się warunków społecznych oraz gospodarczych).

Kolejnym istotnym aspektem na drodze do budowania silnej gospodarki lokalnej jest wsparcie budowania postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, organizacja szkoleń i konferencji we współpracy z instytucjami biznesu oraz systemową wymianę dobrych praktyk między sektorem publicznym i prywatnym. Przedsiębiorczość powinna być traktowana jako potencjał społeczno – ekonomiczny, odpowiednio akcentowana i wzmacniana wśród społeczności lokalnej, ponieważ inicjuje i stymuluje rozwój gospodarczy gminy. W tym zakresie konieczne jest budowanie partnerstwa i współpracy na rzecz wspierania postaw proprzedsiębiorczych, edukacji i szans ludzi młodych.

Dla rozwoju małych i średnich firm ważne jest rozpoznanie potrzeb i rozwój działań na rzecz innowacyjności przedsiębiorstw i nowoczesnych form zatrudnienia. Także promować należy postawy przedsiębiorcze wśród rolników zamieszkujących gminę. Wsparciem powinny zostać objęte wszelkie działania na rzecz przedsiębiorczości wśród tej grupy zawodowej. Promocji wymagają produkty pochodzenia rolniczego na terenie gminy. Aktywność lokalnych rolników wokół tworzenia marki dla produktów, w tym podnoszenie kwalifikacji rolniczych i promocja upraw ekologicznych to założenia dla rolnictwa zbiegające się z powszechnymi kierunkami rozwoju w tym sektorze w Polsce.

Zadaniem gminy na najbliższe lata jest promowanie terenów inwestycyjnych i udostępnianie ich dla zainteresowanych przedsiębiorców. Gmina Pabianice zakłada rozwój gospodarki lokalnej w oparciu o wykorzystanie tych terenów i potencjalne możliwości zwiększenia udziału przedsiębiorców w lokalnym rynku pracy.

Planuje Si wzrost liczby przedsiębiorstw na obszarze gminy. Wykorzystanie potencjału strefy ekonomicznej wpłynie korzystnie nie tylko na lokalny rynek pracy. Wykorzystanie terenów inwestycyjnych przełoży się na wzrost dochodów gminy, które to środki gmina będzie mogła przeznaczyć na realizację zadań publicznych. Zadania z tego zakresu korzystnie wpływają również na wizerunek gminy i podnoszą atrakcyjność obszaru.

Cel operacyjny I.1. Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych, wpływających na rozwój kapitału intelektualnego i zatrudnienia

Kierunki interwencji:

- Modernizacja i rozwój infrastruktury służącej edukacji, doposażenie placówek edukacyjnych;
- Rozwój zajęć pozalekcyjnych w placówkach edukacyjnych – szczególnie w odniesieniu do kompetencji kluczowych, języków obcych, sportu;
- Wzrost liczby miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych; zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- Promowanie programów autorskich, własnych oraz innowacji w systemie kształcenia;
- Doposażenie bibliotek;
- Wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów, w tym wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów i nagród;
- Wsparcie edukacji ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych, w tym m.in. kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości;
- Podnoszenie kwalifikacji kadr edukacyjnych;
- Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie;
- Promocja i wsparcie uczestnictwa osób starszych w systemie kształcenia ustawicznego;

- Współpraca z powiatem oraz lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie nowych kierunków oraz nowoczesnych metod kształcenia zawodowego – kształcenie w miejscu pracy.
- Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie usług edukacyjnych i opiekuńczych.

Cel operacyjny I.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości wśród mieszkańców

Kierunki interwencji:

- Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wspierania mikro i małej przedsiębiorczości;
- Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywnościowych;
- Rozwój cech przedsiębiorczych wśród młodzieży, współpraca szkół z sektorem gospodarczym;
- Współpraca z lokalnym biznesem w kreowaniu warunków do prowadzenia małej przedsiębiorczości;
- Inicjowanie powstawania, wspieranie i promocja różnorodnych organizacji zrzeszających przedsiębiorców lub rolników;
- Wsparcie i promocja producentów zdrowej żywności;
- Wsparcie dla modernizacji produkcji rolnej;
- Pomoc w tworzeniu rolniczych zrzeszeń gospodarczych, np. grup producenckich;
- Organizacja miejsc sprzedaży produktów lokalnych.
- Współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego – rozwój stref ekonomicznych.

Cel operacyjny I.3. Rozwój potencjału gospodarczego gminy

Kierunki interwencji:

- Planowanie i tworzenie stref aktywności gospodarczej, w tym m.in. we współpracy z podmiotami komercyjnymi;
- Współpraca w zakresie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości oraz innych form stowarzyszeniowych, w szczególności ukierunkowanych na przedsiębiorców lokalnych;
- Wzmacnianie potencjału oraz rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu (rozwój ofert wsparcia dla biznesu);
- Rozwój oferty inwestycyjnej oraz poprawa standardów obsługi inwestorów;
- Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych;
- Wsparcie rozwoju nowoczesnych technologii.
- Współpraca z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego – rozwój stref ekonomicznych.

Cel operacyjny I.4. Wzrost atrakcyjności lokalnego rynku pracy i niwelowanie negatywnych skutków bezrobocia

Kierunki interwencji:

- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitoringu i analizy lokalnego rynku pracy oraz struktury osób bezrobotnych;
- Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych oraz wymagających zmiany kwalifikacji;
- Rozwój pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- Wspieranie szkoleń i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości, w tym dotyczących zakładania i prowadzenia własnego biznesu;
- Rozwój oferty w zakresie usług dotyczących podnoszenia oraz zmiany kwalifikacji na różnych etapach życia – w powiązaniu z potrzebami lokalnego rynku pracy;
- Wspieranie instytucji realizujących programy kształcenia zawodowego.

Cel operacyjny I.5. Rozwój sektora pozarządowego

Kierunki interwencji:

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO) z terenu gminy i powiatu działającymi na rzecz rozwoju gminy;
- Współpraca z grupami nieformalnymi, jak np. KGW, grupy młodzieżowe w zakresie zbieżnych celów działalności z zadaniami Gminy, w tym na rzecz integracji społeczności lokalnych, rozwoju edukacji, społecznego, promocji Gminy;
- Współpraca z jednostkami OSP w zakresie realizacji zadań poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy Pabianice;
- Wsparcie inicjatyw lokalnych liderów na rzecz rozwoju społeczności;
- Wymiana informacji i wspólne planowanie zadań z zakresu kultury z organizacjami z terenu mające na celu wypracowanie ogólnodostępnego, spójnego harmonogramu wydarzeń kulturalnych;
- Promocja lokalnych twórców i artystów, jak również promocja wszelkich inicjatyw społecznych;
- Wspieranie organizacji w realizacji projektów na rzecz społeczności Gminy Pabianice.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych, wpływających na rozwój kapitału intelektualnego i zatrudnienia	Wyniki egzaminów zewnętrznych	OKE
	Miejsce w rankingu olimpiad, konkursów – uczniów z gminy Pabianice	Organizatorzy konkursów olimpiad
Kursy zawodowe	Liczba osób które wzięły udział w kursach na kwalifikacje zawodowe i zdobyły nowe uprawnienia	PUP Organizatorzy kursów
Opieka nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym	Liczba miejsc w stosunku do potrzeb (stopień użłobkowania)	GUS Szkoly Urząd Gminy
Wzmacnianie przedsiębiorczości wśród mieszkańców	Liczba podmiotów nowozarejestrowanych w rejestrze REGON na 1 tys. mieszkańców	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	Bank Danych Lokalnych, GUS
Rozwój potencjału gospodarczego gminy	% powierzchni gminy, objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Wysokość wpływów do budżetu gminy z podatku CIT	Urząd Gminy Pabianice, RIO
	Liczba nowych przedsiębiorstw na terenie gminy	Bank Danych Lokalnych, GUS Urząd Gminy Pabianice
Wzrost atrakcyjności lokalnego rynku pracy i niwelowanie negatywnych skutków bezrobocia	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba pracujących (wg faktycznego miejsca pracy) w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (bez prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne oraz podmiotów gospodarczych do 9 osób)	Bank Danych Lokalnych, GUS

II. Kultura, sport i rekreacja

Cel strategiczny: Poszerzenie oferty kulturalnej gminy, centralizacja usług kulturalnych i rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców

Stworzenie pozytywnego wizerunku i marki daje możliwość rozwoju w wielu sferach życia mieszkańców gminy. Badanie ankietowe oraz wyniki warsztatów konsultacyjnych do strategii wykazały duże zainteresowanie i poczucie niedosytu w zakresie oferty kulturalnej gminy u mieszkańców. Rozproszenie obiektów świadczących ofertę kulturalną, rekreacyjną i sportową w gminie powoduje, że mieszkańcy są niedostatecznie informowani o bieżącej ofercie, często nie utożsamiają się z miejscem zamieszkania. W badaniu ankietowym respondenci wyrazili silną potrzebę w zakresie budowy i tworzenia miejsc/obiektów na rzecz rozwoju oferty kulturalnej gminy. Częstą wypowiedzią mieszkańców w pytaniach otwartych ankiety było zapotrzebowanie na ośrodek kultury – jeden w gminie lub na infrastrukturę sportową, w tym np.: hale sportowe, obiekty na wolnym powietrzu, miejsca rekreacji, place zabaw dla dzieci.

Dlatego też konieczne jest wdrożenie działań na rzecz powstania jednostki centralnej dla różnych instytucji kultury w gminie. Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców wpłynie wymiennie na wzrost liczby ludności na terenie gminy Pabianice. Już dziś jest to gmina chętnie wybierana przez mieszkańców Łodzi czy miasta Pabianice do zamieszkania i życia. Struktura wiekowa mieszkańców gminy wyraźnie pokazuje duży udział grupy wiekowej w wieku produktywnym. Są to młodzi ludzie zakładający rodziny i poszukujący miejsca spokojnego a jednocześnie w pobliżu miasta i cechującego się dużą dostępnością do usług, oferty dla rodzin, w tym oferty rekreacyjnej, kulturalnej i sportowej.

Działania podjęte w tym kierunku powinny wyrazić się w zwiększeniu efektywności wykorzystania lokalnego potencjału kapitału społecznego, stworzeniu odpowiedniej, atrakcyjnej infrastruktury oraz przygotowania różnych alternatyw zagospodarowania czasu. Niezwykle istotne są kompleksowe działania promocyjne i informacyjne.

Rozwój oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej gminy wspomogą również wykreowanie jednego, głównego produktu będącego „wizytówką” gminy, a także wypracowanie modelu powtarzalnych imprez kulturalnych w ramach wspólnego dla wszystkich podmiotów kalendarza imprez. Wypracowanie systemu komunikacji między jednostkami zaangażowanymi w kulturę w gminie to zadanie, które uwieńczone sukcesem przysporzy uczestników tych imprez. W wyniku jednej wspólnej oferty i współdziałania na rzecz organizacji wydarzeń kulturalnych

zyskają organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz inne jednostki, których celami jest tworzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców gminy. Wspólnego działania wymaga też promocja wydarzeń kulturalnych, inwentów i spotkań.

Cel operacyjny II.1. Promocja gminy

Kierunki interwencji:

- Skuteczny i profesjonalny system promocji walorów gminy oraz wsparcie promocyjne lokalnej oferty, w szczególności wydarzeń kulturalnych;
- Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy;
- Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w zakresie promocji gminy i poszczególnych sołectw;
- Tworzenie kalendarza imprez we współpracy z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego;
- Rozwój informacji i wizualizacji oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej gminy;
- Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu upowszechnienie dostępu do Internetu, korzystanie z Internetu i wyszukiwanie informacji;
- Tworzenie dostępu do e-usług publicznych.

Cel operacyjny II.2. Kompleksowa oferta kulturalna oraz rekreacyjno-sportowa

Kierunki interwencji:

- Inwestycje w nowoczesną infrastrukturę kultury, tworzenie miejsc pracy w sektorze kultury;
- Organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy, a także wspieranie i kontynuacja inicjatyw lokalnych, wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych organizowanych przez jednostki zewnętrzne;
- Wspieranie i rozwój inicjatyw społeczno-kulturalnych służących integracji mieszkańców gminy (m.in. miejscowości tematyczne, integracyjne ośrodki wsparcia – kluby samopomocy, świetlice wiejskie);
- Zakup wyposażenia dla instytucji kultury pozwalający na rozwój oferty i nadanie nowych funkcji;
- Rozwój, promocja oraz tworzenie nowych produktów kulturowych w oparciu o tradycje gminy i regionu, w tym o tradycje kulinarne;
- Rozwój bazy sportowej na terenie gminy
- Rozwój sekcji sportowych i wyszukiwanie młodych talentów, promocja osiągnięć młodzieży i dzieci z terenu gminy w sporcie;
- Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Promocja gminy	Liczba wydawnictw;	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Liczba nowych stron internetowych/zakładek promujących gminę;	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Pracujący (faktyczne miejsca pracy) wg sekcji, PKD 2007 - Sekcja J - Informacja i komunikacja	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba kampanii społecznych promujących gminę i wydarzenia organizowane na terenie gminy	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Liczba publikacji i komunikatów/informacji medialnych dot. oferty kulturalnej i rekreacyjno -wypoczynkowej gminy	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Liczba uczestników imprez organizowanych przez gminę: domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Bank Danych Lokalnych, GUS
Kompleksowa oferta kulturalna oraz rekreacyjno-sportowa	Liczba uczestników imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Suma środków publicznych przeznaczonych na stworzenie bazy infrastrukturalnej dla usług kulturalnych i rekreacyjno - sportowych	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Czytelnicy bibliotek publicznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba drużyn sportowych funkcjonujących na terenie gminy	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna
	Liczba wyróżnień, osiągnięć sportowych poza terenem gminy przyznanych dla drużyn funkcjonujących na terenie gminy	Urząd Gminy Pabianice, statystyka gminna

III. Usługi publiczne

Cel strategiczny: Wysoka dostępność i jakość usług publicznych, wpływających na poprawę jakości życia mieszkańców

Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej gminy. W skład tego sektora wchodzi przede wszystkim: usługi społeczne – edukacja, kultura, sport i rekreacja, opieka społeczna i medyczna oraz techniczne – gospodarka komunalna.

Niezwykle ważne jest także zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Rosnący popyt na energię oraz jej rosnące ceny, a przede wszystkim zanieczyszczenie środowiska są determinantem trendu intensyfikacji działań mających na celu zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na całym świecie. Odnawialne źródła energii uzyskiwane z niekopalnych źródeł energii (wody, wiatru, promieniowania słonecznego, energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw), które mają techniczną możliwość zastosowania na terenie gminy powinny być promowane i wspierane, ponieważ są jak dotąd najskuteczniejszą metodą wpływającą na ochronę klimatu.

Ważnym zadaniem będzie również racjonalna gospodarka odpadami, ich zbiórka, transport, odzysk, unieszkodliwianie w przypadku braku możliwości zastosowania procesów recyklingu, a także dążenie do usprawnienia całego procesu oraz jego ciągły monitoring. Należy również podjąć próbę edukacji mieszkańców w tym zakresie oraz wesprzeć przedsięwzięcia i inicjatywy związane z ekologią i ochroną środowiska.

Równie istotnym czynnikiem jest rozwój infrastruktury technicznej. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to jednak obszar wymagający ciągłych nakładów inwestycyjnych. Podobnego wsparcia wymaga rozwój infrastruktury i technologii informacyjno-komunikacyjnych. Powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu i usług elektronicznych wysokiej jakości znacznie poprawi komfort życia mieszkańców gminy, uczniów, jak również osób prowadzących działalność gospodarczą lub chcących ją uruchomić.

Na poprawę jakości życia mieszkańców wpływa znacząco jakość gospodarki mieszkaniowej. Założeniem jest opracowanie planu działania w zakresie mieszkalnictwa socjalnego na wypadek wystąpienia potrzeb w gminie w tym zakresie. Gmina dysponuje lokalami przeznaczonymi na wypadek klęski czy pożaru.

W dobie wymagającego rynku pracy na terenie polskich gmin wiejskich zwiększyło się zapotrzebowanie na infrastrukturę edukacyjną i opieki, jaką stanowią żłobki i przedszkola.

Monitorowanie potrzeb w tym zakresie oraz poszukiwanie rozwiązań dogodnych dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy i tych, którzy upatrują w gminie dogodnego miejsca do zamieszkania to konieczność. Samorząd podejmuje wszelkich starań dla rozwiązania tych problemów. Wsparcie tworzenie placówek w oparciu o usługi edukacyjne i opieki nad dzieckiem do lat trzech stanowi jeden z priorytetów Gminy Pabianice w perspektywie najbliższych lat.

Istotnym problemem zidentyfikowanym na terenie Gminy jest brak domu opieki nad osobami chorymi i starszymi. Podejmowane starania w tym zakresie dotyczą monitorowania skali zapotrzebowania oraz zakładają wsparcie dla tego typu inicjatyw przedsiębiorców.

Cel operacyjny III.1. Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej

Kierunki interwencji:

- Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej (w tym budowa chodników, poboczy);
- Tworzenie miejsc parkingowych, szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej;
- Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, w tym m.in. zagospodarowanie terenów wokół budynków użyteczności publicznej – przystosowanie otoczenia, podjazdów do potrzeb niepełnosprawnych;
- Zmniejszenie „obszarów wykluczonych cyfrowo” w gminie poprzez inicjowanie działań związanych z poprawą dostępności do sieci szerokopasmowej i sieci teleinformatycznej;
- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz programy wsparcia dla nowych przyłączy;
- Realizacja programów obejmujących budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- Rozbudowa sieci gazociągowej;
- Modernizacja kotłowni w zakresie wymiany źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne;
- Przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego.

Cel operacyjny III.2. Wysoki poziom bezpieczeństwa w wymiarze publicznym, zdrowotnym i społecznym

Kierunki interwencji:

- Poszerzanie monitoringu w miejscach publicznych;
- Wspieranie policji oraz straży pożarnej w zakresie doposażania sprzętowego;
- Wspieranie OSP w zakresie modernizacji strażnic;
- Prewencja, edukacja i profilaktyka wśród dzieci i młodzieży – bezpieczeństwo na drodze, unikanie zagrożeń, pierwsza pomoc;
- Kształtowanie i promocja postaw, aktywna edukacja na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia;

- Organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy;
- Organizowanie i wspieranie akcji informacyjno-uświadamiających dot. bezpieczeństwa w zakresie zdrowotnym i społecznym;
- Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej;
- Wsparcie i aktywizacja osób niepełnosprawnych, w tym wyrównywanie szans w dostępie do edukacji oraz rynku pracy, a także likwidacja barier architektonicznych;
- Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym wśród dzieci i młodzieży;
- Wspieranie działań w zakresie rozwoju poradnictwa związanego z uzależnieniami – punkty konsultacyjne, grupy samopomocowe;
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie bezpieczeństwa, edukacji społecznej, np. przeciw przemocy, uzależnieniom.

Cel operacyjny III.3. Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy

Kierunki interwencji:

- Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- Optymalizacja kosztów energii poprzez organizowanie grupowych (z innymi samorządami) zakupów energii;
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i obiektów zamieszkania zbiorowego;
- Wdrażanie założeń Programu gospodarki niskoemisyjnej;
- Sprawny i efektywny system gospodarki odpadami (w tym utylizacja i recykling);
- Zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych (powódzie, susze, osuwiska, itp.) – właściwe zagospodarowanie przestrzeni, systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania;
- Zachowanie środowiska przyrodniczego oraz działania rekultywacyjne;
- Edukacja ekologiczna i promocja postaw ekologicznych;
- Wdrażanie założeń programu opieki nad zwierzętami;
- Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie edukacji ekologicznej.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej	Długość [km] nowych i zmodernizowanych dróg na terenie gminy	Urząd Gminy Pabianice, jednostki gminne, statystyka gminna
	Suma środków publicznych, przeznaczonych na rozwój i poprawę stanu gminnej infrastruktury drogowej	Urząd Gminy Pabianice, jednostki gminne, statystyka gminna
	Liczba miejsc parkingowych na terenie gminy	Urząd Gminy Pabianice, jednostki gminne, statystyka gminna
	Liczba węzłów sieci szerokopasmowej na terenie Gminy	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji gazowej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Gminy Pabianice, jednostki gminne, statystyka gminna
Wysoki poziom bezpieczeństwa w wymiarze publicznym, zdrowotnym i społecznym	Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Liczba punktów porad prawnych prowadzonych przez NGO	NGO
Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy	Odsetek mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	Bank Danych Lokalnych, GUS
	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska	Bank Danych Lokalnych, GUS

IV. Zarządzanie rozwojem gminy

Cel strategiczny: Zintegrowany system zarządzania publicznego

Efektywny system zarządzania publicznego determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów urzędu gminy (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów, itp.). To, jak będzie rozwijała się wspólnota lokalna zależy w dużej mierze właśnie od jakości pracy administracji. Jej rozwój powinien być oparty o sprawne rozwiązania zarządcze, w tym związane z elektroniczną administracją, kompetencjami pracowników i przejrzystymi kryteriami dystrybucji środków finansowych. Profesjonalne zarządzanie powinno polegać również na otwartości i umiejętności współpracy, w tym związanych z pozyskiwaniem funduszy na działania rozwojowe.

Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich polega natomiast na zmianie traktowania tych obszarów jako zdominowanych przez rolnictwo. Obok tradycyjnej funkcji wsi pojawiają się również nowe, których celem jest redukcja bezrobocia oraz wzrost atrakcyjności społeczno-ekonomicznej danego terenu. Priorytetem jest poprawa sytuacji bytowej mieszkańców, dzięki rozwijaniu wielofunkcyjnych form aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej (w szczególności pozarolniczej).

Założeniem gminy Pabianice na najbliższe lata jest wypracowanie nowoczesnego, opartego o wielość form i sposobów, systemu konsultacji społecznych. Gmina Pabianice wzorując się na najlepszych przykładach w tym zakresie, podejmie inicjatywę tworzenia systemu umożliwiającego partycypację społeczną w każdej dziedzinie. Udział mieszkańców Gminy w tworzeniu planów, opracowaniu poszczególnych koncepcji i wyborze właściwych rozwiązań jest szczególnie istotny dla samorządu. Rozwój gminy zależy od włączenia mieszkańców w decydowanie o ich najbliższym otoczeniu w jak największym zakresie. Samorząd widząc potrzebę udostępnienia mieszkańcom informacji o założeniach rozwojowych kładzie duży nacisk na organizację spotkań konsultacyjnych w godzinach popołudniowych umożliwiających udział mieszkańców, którzy pracują od 8.00 do 16.00. System informacji – jawny i przejrzysty zakłada przekazanie do wiedzy mieszkańców z wyprzedzeniem co najmniej 7 dniowym informacji o odbywających się spotkaniach i konsultacjach internetowych z podaniem miejsca, czasu i sposobu konsultacji dla tworzonych dokumentów, rozwiązań i projektów. Wyjście z informacją do mieszkańców jest założeniem na wypadek niewielkiego zainteresowania aktualnymi

sprawami gminy wśród społeczności. Promowanie postaw obywatelskich to również zadanie dla placówek edukacyjnych w gminie. Wypracowanie wśród uczniów poczucia sprawczości i zainteresowania sprawami obywatelskimi może być tematem projektów edukacyjno-społecznych. Gmina Pabianice w ramach realizacji celu dążyć będzie do upowszechniania informacji o konkursach grantowych i inicjatywach trzeciego sektora do wykorzystania na rzecz społeczności na terenie gminy Pabianice. Dużą rolę przypisuje się tu lokalnym liderom, których działalność społeczna powinny uzyskiwać uznanie i być podkreślane w publikacjach promujących gminę.

Cel operacyjny IV.1. Sprawny system zarządzania i administracji oraz skuteczna promocja

Kierunki interwencji:

- Wdrażanie nowoczesnych instrumentów zarządzania publicznego w tym konsultacji społecznych;
- Opracowanie systemu doskonalenia kadr samorządowych (wzmocnienie potencjał administracji);
- Oparcie rozwoju gminy o zasady planowania i zarządzania strategicznego;
- Promowanie systemu wartości etycznych wśród pracowników samorządowych, przejrzystość pracy urzędu (w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej);
- Rozwój usług elektronicznych e-administracja;
- Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.

Cel operacyjny IV.2. Rozwój współpracy terytorialnej

Kierunki interwencji:

- Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego - wspólne projekty w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej;
- Aktywny udział różnego rodzaju sieciach współpracy: krajowych i międzynarodowych;
- Współpraca z samorządami z kraju i z zagranicy.

Cel operacyjny IV.3. System konsultacji społecznych

Kierunki interwencji:

- Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego - wspólne projekty w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej;
- Jawny i przejrzysty system konsultacji społecznych;
- Komunikowanie mieszkańcom wszelkich istotnych informacji o działaniach podjętych przez samorząd;

- Umożliwienie mieszkańcom udziału w tworzeniu projektów, wyborze rozwiązań dla zadań planowanych do realizacji;
- Sprawny i efektywny system informacji wewnętrznej;
- Promowanie postaw obywatelskich wśród mieszkańców, w tym wsparcie dla programów edukacji społecznej w tym zakresie;
- Wsparcie dla inicjatyw oddolnych i aktywności społecznej, w tym promowanie działalności lokalnych liderów.

Cel operacyjny IV.4. Rozwój wsi

Kierunki interwencji:

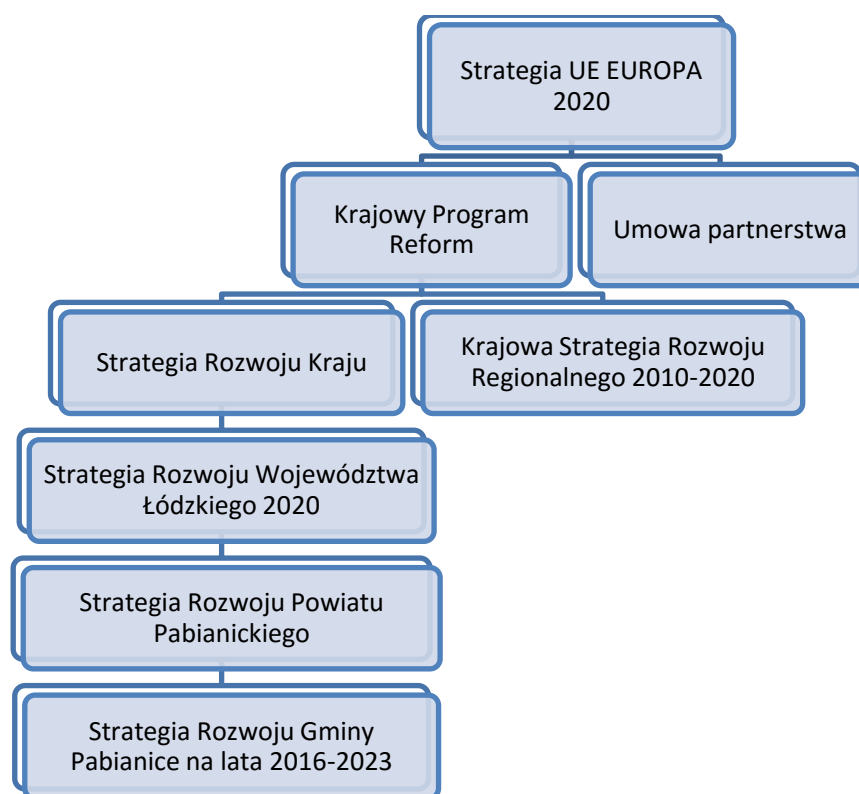
- Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich w zakresie wspierania zatrudnienia w działalności rolniczej i okołorolniczej opartej na zwiększeniu towarowości i wydajności, poprzez:
 - Promocję instrumentów wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
 - Wsparcie marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej;
 - Rozwój systemu doradztwa i wsparcia pośredniego dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie, w tym umożliwienie rolnikom udziału w szkoleniach specjalistycznych;
 - Wspomaganie działań dotyczących podnoszenia kwalifikacji sektora rolnego, dostosowania gospodarstw rolnych do zmian technologicznych i rynkowych w celu zwiększenia konkurencyjności produkcji rolnej gospodarstw.
- Wspieranie rozwoju działalności pozarolniczej na terenach wiejskich, m.in. poprzez:
 - Tworzenie warunków dla rozwoju usług, handlu, rzemiosła i rękodzielnictwa;
 - Organizację kursów i szkoleń służących zdobywaniu przez mieszkańców gminy nowych kwalifikacji w zawodach nierolniczych.

CEL OPERACYJNY	MIERNIKI	ŹRÓDŁO DANYCH
Sprawny system zarządzania i administracji oraz skuteczna promocja	Liczba usług publicznych w gminie świadczonych za pomocą sieci Internet	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Przeciętny czas oczekiwania na wydanie decyzji w Urzędzie	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
Rozwój współpracy terytorialnej	Liczba partnerów samorządowych gminy	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba współrealizowanych z innymi jednostkami samorządu terytorialnego programów i projektów	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba ekologicznych gospodarstw rolnych (z certyfikatem)	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba związków międzygminnych, których członkiem jest gmina Pabianice	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
System konsultacji społecznych	Liczba konsultacji społecznych	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba uczestników konsultacji społecznych	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba inicjatyw oddolnych w gminie	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
Rozwój wsi	Liczba rolników, którzy skorzystali z oferty szkoleniowo-doradczej w zakresie kształcenia nowych kwalifikacji w zawodach nierolniczych	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba ekologicznych gospodarstw rolnych (z certyfikatem)	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne
	Liczba produktów pochodzenia rolniczego uznanych za produkt tradycyjny, produkt z przyznanym znakiem „jakość i tradycja” i chronionym oznaczeniem geograficznym	Urząd Gminy Pabianice, dane wewnętrzne

V. Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 a inne dokumenty strategiczne

Bardzo ważnym elementem prognozowania strategicznego jest powiązanie celów rozwoju określonych w poszczególnych dokumentach strategicznych zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i międzynarodowym.

Rysunek 12. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym

Źródło: opracowanie własne.

Podczas tworzenia dokumentu brano pod uwagę założenia dokumentów nadrzędnych. Strategia w swoich założeniach uwzględnia najbardziej istotne kierunki rozwoju zarysowane w dokumentach wyższego szczebla. Poniżej znajduje się ich zestawienie wraz z celami, obszarami problemowymi oraz kierunkami rozwoju.

STRATEGIA EUROPA 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach (ang. smart growth), • promowanie gospodarki zrównoważonej – mniej obciążającej środowisko, efektywniej, wykorzystującej zasoby, a zarazem konkurencyjnej (ang. sustainable growth), • wzmacnianie gospodarki charakteryzującej się wysokim zatrudnieniem oraz spójnością ekonomiczną, społeczną i terytorialną (ang. inclusive growth). 	<ul style="list-style-type: none"> • wysoki deficyt strukturalny finansów publicznych, • niedostateczny ogólny poziom wydatków inwestycyjnych, • nadmierne obciążenia regulacyjne i administracyjne, • niski poziom podaży pracy połączony z nieadekwatną jej strukturą, • niedostateczny poziom zdolności innowacyjnych przedsiębiorstw. 	<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego; • innowacyjność dla wzrostu inteligentnego; • aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających wysoką jakość życia oraz szybszy rozwój kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> • nierównowaga finansów publicznych, • nieefektywne instytucje publiczne, • nadmiar, niejasność i niestabilność przepisów prawnych, • niski poziom kapitału społecznego, • niekonkurencyjna struktura oraz poziom innowacyjności polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcenia instytucjonalne utrwalające sprawne państwo, • efektywny rozwój społeczno-gospodarczy i wysoka konkurencyjność gospodarki, • spójność

<p>gospodarki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niesprzyjające warunki prowadzenia działalności gospodarczej, • niska jakość systemu edukacji, • niska aktywność, zawodowa osób 55+, • niska mobilność kapitału ludzkiego, • słabo rozwinięta infrastruktura transportowa, • niezrównoważona gospodarka energetyczna kraju, • ograniczony dostęp do opieki lekarskiej, • niska jakość zagospodarowania przestrzennego. 	<p>społeczno-gospodarcza i terytorialna.</p>
--	--

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> • niskie wartości wskaźników określających poziom konkurencyjności i perspektywy rozwojowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, • budowanie spójności terytorialnej, • przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, • tworzenie warunków ku realizacji działań rozwojowych.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • określa wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom rozwoju gospodarczego w stosunku do innych regionów UE, • niskie nakłady na B+R, • niedorozwój sektora usług poza miastami na prawach powiatu, • słaba dynamik procesów restrukturyzacji gospodarki wielu miast regionu, • brak istotnych przeobrażeń strukturalnych w rolnictwie, • najgorsze w kraju wskaźniki dot. poziomu zdrowotności społeczeństwa, • niski poziom kapitału ludzkiego i społecznego, • proces depopulacji ośrodków miejskich, • słaby poziom identyfikacji mieszkańców województwa z regionem, • zróżnicowanie regionalne pod względem dostępności edukacji przedszkolnej, • słaby poziom identyfikacji mieszkańców województwa z regionem, • zróżnicowanie regionalne pod względem dostępności edukacji przedszkolnej, • niedopasowanie struktury kształcenia do potrzeb nowoczesnego rynku pracy, • niewykorzystanie potencjału kulturowego do budowania przewag konkurencyjnych, • brak dostępności do podstawowych usług kultury na wielu obszarach wiejskich, • zanieczyszczenie wód, • zagrożenie powodziowe, 	<ul style="list-style-type: none"> • zaawansowana gospodarka wiedzy i innowacji, • nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy, • zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki, • wysoki poziom kapitału społecznego i silne społeczeństwo obywatelskie, • wysoki standard i dostęp do usług publicznych, • reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, • wysoka jakość i dostępność infrastruktury transportowej i technicznej, • wysoka jakość środowiska przyrodniczego,

<ul style="list-style-type: none"> • problemy związane z gospodarką odpadami, • zanieczyszczenie powietrza, • zagrożenie hałasem komunikacyjnym, • nieprzystosowanie struktur organizacyjnych wielu urzędów gmin do planowania rozwoju i zarządzania, • brak nowoczesnych metod zarządzania zasobami ludzkimi w urzędach gmin, • brak w wielu gminach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, • niski poziom planowania finansów i inwestycji w perspektywie wieloletniej, • słabe zaplecze instytucjonalne w sferze organizacji pozarządowych, • ograniczona zdolność władz lokalnych do współpracy z organizacjami pozarządowymi, • brak współpracy władz samorządowych w tworzeniu projektów zintegrowanych o znaczeniu ponadlokalnym, • brak umiejętności współpracy władz samorządowych na partnerskich warunkach. 	<ul style="list-style-type: none"> • zrównoważony system osadniczy.
---	--

STRATEGIA WOJEWÓDZKA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007-2020

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie aktywnej polityki społecznej, • systemowa pomoc obywatelom, • tworzenie warunków 	<ul style="list-style-type: none"> • infrastruktura i kadry pomocy społecznej, • zadania i formy pomocy społecznej w województwie, • grupy społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie udziału pomocy środowiskowej, • rozbudowa środowiskowych form pomocy półstacjonarnej,

<p>sprzyjających uczestnictwu w życiu społecznym osób wykluczonych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie i przeciwdziałanie uzależnień • zwiększenie samodzielności funkcjonowania osób niepełnosprawnych • wsparcie osób w wieku poprodukcyjnym 	<p>szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • problemy społeczne: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, patologie. 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie mieszkań chronionych, • zwiększenie nakładów finansowych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych, • kontynuacja dochodzenia do standardów w DPS • stworzenie we wszystkich powiatach Powiatowych Zespołów ds. Orzekania Niepełnosprawności, • tworzenie Ośrodków Interwencji Kryzysowej • tworzenie punktów konsultacyjno-informacyjnej dla zagrożonych grup społecznych, • współpraca instytucji trzeciego sektora
--	---	--

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA DEPOPULACJI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • odbudowa kapitału ludzkiego poprzez tworzenie sprzyjających warunków na rynku pracy, rozwój wykształcenia i kompetencji oraz poprawę jakości życia mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębiająca się niekorzystna sytuacja demograficzna, • nieefektywna profilaktyka zdrowotna, • strukturalne niedopasowanie instytucji oświaty do potrzeb, • niedopasowanie ofert edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, • niska jakość kapitału 	<ul style="list-style-type: none"> • dopasowanie struktury sieci przedszkoli do lokalnych potrzeb, • podwyższanie kompetencji osób dorosłych, • polityka sprzyjająca rodzinie, • rozbudowa infrastruktury umożliwiającej przełamanie niżu demograficznego, • zmniejszenie

<p>ludzkiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca liczba specjalistycznych kadr medycznych, • niewystarczający stan techniczny dróg. 	<p>nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, • podnoszenie jakości edukacji, cyfryzacja szkół, • tworzenie sprzyjających warunków do rozpoczynania działalności gospodarczej, • czasowe obniżenie kosztów pracy pracowników, • rozwój sieci drogowej, • działania profilaktyczne i prewencyjne z zakresu zdrowia, • poprawa jakości i dostępności usług medycznych, • aktywizacja społeczna osób 45+, • upowszechnienie kształcenia osób dorosłych, • integracja społeczna i zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia, • zwiększenie jakości usług społecznych i socjalnych.
--	---

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI DLA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – „LORIS 2030”

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> ○ aktywna polityka innowacji z wykorzystaniem potencjału wewnętrznego regionu do pobudzania działań mieszkańców w trosce o zrównoważony rozwój. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ niższy od średniej krajowej poziom PKB per capita, ○ bardzo niska wydajność i innowacyjność przemysłu, ○ słaby udział przemysłu średnich i wysokich technologii, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ specjalizacja regionalna, ○ rozwój potencjału innowacyjnego regionu, ○ zarządzanie innowacjami w regionie.

- mała liczba podmiotów działających w ramach centrów badawczo-rozwojowych oraz inicjatyw klastrowych,
- mała adaptacyjność przedsiębiorstw,
- duże rozproszenie instytucji otoczenia biznesu,
- niedostosowanie programu nauczania,
- niski poziom kapitału społecznego,
- niewystarczająca dostępność do e-usług w administracji publicznej.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE

Cele	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> • sprzyjanie rozwojowi współpracy i integracji miast, • promowanie partnerskiego modelu współpracy jednostek administracyjnych, • zwiększenie wpływu miast na realizację działań w ramach polityki spójności, • realizacja zintegrowanych projektów na rzecz miast. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój sieci transportowej miast i obszarów funkcjonalnych, • przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych na terenie obszarów funkcjonalnych, • poprawa stanu środowiska przyrodniczego na terenie obszarów funkcjonalnych, • wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych, • wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących znaczenie obszaru funkcjonalnego, • wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego, innowacji.

**STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU**

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> ○ zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, ○ wzrost poziomu inwestycji w B+R do 3% PKB, ○ podniesienie poziomu wykształcenia ludności, ○ zwiększenie efektywności energetycznej, ○ zmniejszenie o 25% liczby osób żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ niska średnia stopa wzrostu w Europie na tle potęg gospodarczych, ○ niskie wskaźniki zatrudnienia w Europie na tle potęg gospodarczych, ○ starzejące się społeczeństwo. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ inteligentny rozwój poprzez innowacje, edukację i społeczeństwo cyfrowe, ○ zrównoważony rozwój poprzez poprawę klimatu, stanu gospodarki energetycznej, mobilności oraz podniesienie konkurencyjności, ○ rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PABIANICKIEGO

Cele	Główne obszary problemowe	Kierunki rozwoju
<ul style="list-style-type: none"> ○ Przedsiębiorczość i inwestycje ○ Szkolnictwo ponadgimnazjalne ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa zawodowego ○ Atrakcyjność osadnicza Powiatu ○ Promocja Powiatu ● Infrastruktura techniczna 	<ul style="list-style-type: none"> ● Gmina Ksawerów: <ul style="list-style-type: none"> ○ brak środków finansowych, ○ słabe zaangażowanie w pozyskanie środków zewnętrznych, ○ brak wspólnych działań, ○ ucieczka firm z terenu Powiatu. ● Gmina Pabianice: <ul style="list-style-type: none"> ○ brak budowy nowych i remont istniejących dróg ● Miasto i Gmina Konstantynów Łódzki: <ul style="list-style-type: none"> ○ budowa marketów z zagranicznym kapitałem, ○ niestabilna polityka 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Wspieranie przedsiębiorców ○ Jednolita polityka inwestycyjna ○ Wspieranie i rozwój działalności rolniczej ○ Poszerzanie oferty edukacyjnej dopasowanej do potrzeb rynku pracy i popularyzacja szkolnictwa zawodowego ○ Współpraca z uczelniami wyższymi ○ Promocja szkolnictwa ponadgimnazjalnego ○ Informacja na temat dostępnej bazy pod zabudowę

podatkowa i finansowa Państwa, ○ nieuzbrojone tereny przeznaczone dla inwestorów, ○ pogarszający się stan dróg, ○ pogarszające się warunki bytowe ludności, ○ początek patologii społecznych • Gmina Miejska Pabianice: ○ starzenie się społeczeństwa, ○ brak tradycji współpracy między JST w celu prowadzenia wspólnej polityki, ○ emigracja młodych osób do innych krajów UE. • Gmina Lutomiersk: ○ starzenie się społeczeństwa, ○ bezrobocie. • Gmina Dłutów: ○ system finansowania Powiatu, ○ ujemny przyrost naturalny.	jednorodziną ○ Rozwój kultury, sportu i rekreacji ○ Polityka prorodzinna ○ Wspieranie i modernizacja jednostek porządku publicznego ○ Wypracowanie jednolitego i rozpoznawalnego wizerunku Powiatu ○ Promocja oferty osadniczej ○ Współpraca z JST ○ Modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej ○ Budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej ○ Infrastruktura ochrony środowiska i odnawialnych źródeł energii ○ Informatyzacja

VI. System zarządzania procesem wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Strategia rozwoju jest dokumentem planistycznym, w którym zawarto wypracowaną wizję rozwoju gminy Pabianice. Rozwój gminy uzależniony jest od harmonijnej współpracy również z jej otoczeniem – sąsiednimi gminami, powiatem, województwem, organizacjami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi. Jednostki te są ważnym adresatem dokumentu, z którym będą mogły się zapoznać po jego uchwaleniu i publikacji.

Monitorowanie strategii stanowi integralną część codziennego zarządzania. Jego celem jest dostarczenie informacji istotnych dla procesu ewaluacji. Monitorowanie pokazuje osobom realizującym strategię rozwoju wiarygodne, rzetelne informacje o stanie zaawansowania prac, postępach, uchybieniach w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy.

Wdrożenie dokumentu powinno odbywać się na trzech poziomach: poziomie merytorycznym, poziomie organizacyjnym, poziomie społecznym.

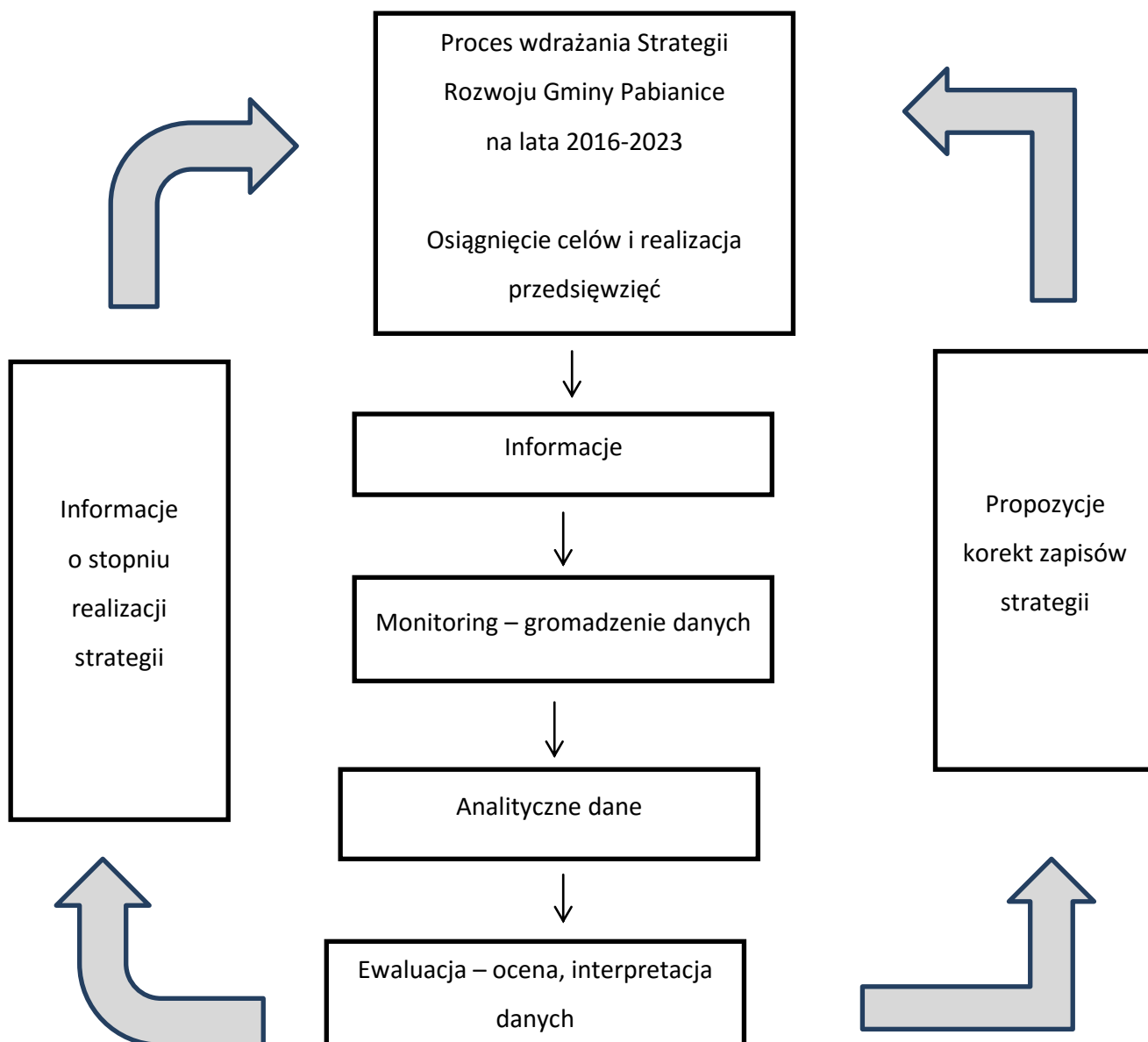
Poziom merytoryczny obejmuje następujące obszary:

- a) przyjęcie dokumentu Uchwałą Rady Gminy,
- b) realizację dokumentu poprzez rozpisanie zadań inwestycyjnych w formie projektów, służących osiągnięciu danych celów strategicznych,
- c) narzędzia realizacji strategii:
 - zgodność z budżetem,
 - plany/programy branżowe (pomoc społeczna, rozwój turystyki),
 - ustalenie zasad i kryteriów realizacji strategii,
 - zapewnienie zgodności strategii z dokumentami wyższego rzędu, w tym z ustawą o zamówieniach publicznych, zasadami konkurencji, wymaganiami ochrony środowiska.
- d) określenie odpowiedzialności za wdrożenie dokumentu oraz monitorowanie jego realizacji.

Poziom organizacyjny wdrożenia strategii obejmuje:

- a) organizację na poziomie Urzędu – koordynowanie zapisów dokumentu,
- b) dokonywanie corocznych przeglądów realizacji strategii.

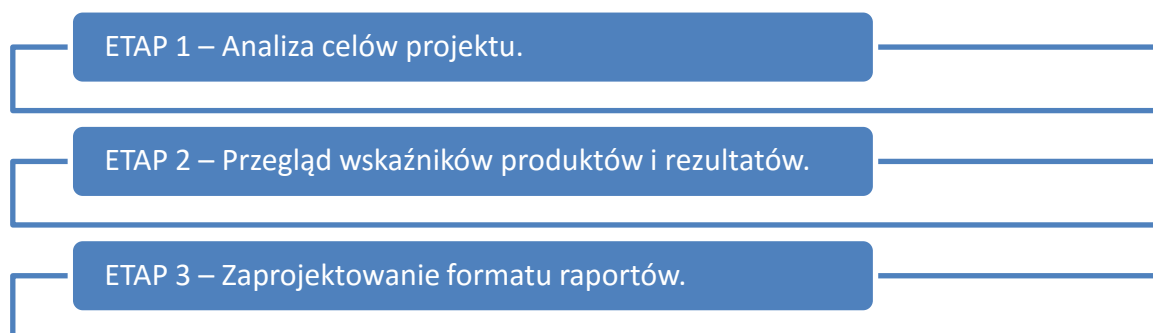
Rysunek 13. Schemat procesu wdrażania strategii

Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Plan i charakterystyka systemu monitorowania obejmują trzy główne etapy:

W odniesieniu do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice te trzy etapy w procesie monitoringu to:

Analiza celów projektu:

monitorowanie w całym okresie realizacji dokumentu, czy cele w nim określone są osiągane poprzez realizację poszczególnych projektów oraz czy cele realizowane przez strategię są nadal aktualne.

Przegląd wskaźników:

dotyczy właściwego doboru wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez beneficjentów końcowych na realizację zadań objętych strategią rozwoju. Wskaźniki te muszą być zgodne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą współfinansować dany projekt.

Zaprojektowanie formy raportu:

raporty z realizacji poszczególnych projektów będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych zespołowi lub koordynatorowi ds. wdrażania dokumentów strategicznych. Monitorowania nie można uznać bowiem za pomyślne tylko dlatego, że zostały zebrane wymagane informacje. Zebrane informacje muszą zostać przekazane w odpowiedniej formie, odpowiedniej osobie i w odpowiednim czasie. Konieczne jest zatem stworzenie odpowiedniej formy raportu z realizacji zadania, aby każdy z beneficjentów przekazał informację o swoim zadaniu w tej samej formie. Ułatwi to znacznie monitorowanie zadań. Warto podkreślić fakt, iż tylko w takiej sytuacji można podjąć techniczną i właściwą decyzję, by zająć się problemem i zapewnić, że projekt „wróci na właściwy tor realizacji”, albo upewnić się, iż jest realizowany prawidłowo.

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Tabela 23. Wzór raportu monitorującego

Nazwa projektu	Okres realizacji	Charakterystyka projektu /Zadania przewidziane do realizacji [opis]	Koszt inwestycji w podziale na źródła finansowania	Zadania zrealizowane [osiągnięte wskaźniki; poniesione wydatki]	Napotkane problemy i propozycje ich rozwiązania

Źródło: opracowanie własne

Poziom społeczny:

Aby Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 osiągnęła zakładane efekty, władze gminy oraz mieszkańcy powinni:

- aktywnie uczestniczyć w realizacji poszczególnych celów strategicznych,
- czuwać nad tym, aby założenia strategii były sukcesywnie wdrażane,
- na bieżąco monitorować postępy w jej wdrażaniu,
- zgłaszać pomysły, uwagi i propozycje zmian,
- wyszukiwać nowatorskie rozwiązania w otoczeniu,
- wychwytywać w otoczeniu pojawiające się szanse na rozwój gminy,
- identyfikować oraz ograniczać zagrożenia i przeszkody, które mogłyby opóźnić rozwój gminy,
- pobudzać prorozwojowe inicjatywy społeczne, gospodarcze, kulturalne,
- aktywnie uczestniczyć w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację założeń strategii ze źródeł budżetowych, pozabudżetowych krajowych i zagranicznych, w tym z Unii Europejskiej.

Głównym adresatem zapisów dokumentu są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- Radni, pracownicy Urzędu i jednostek organizacyjnych gminy;
- Posłowie i senatorowie reprezentujący w Parlamencie region oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z regionem;
- Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;
- Sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe;
- Organizacje pozarządowe z terenu gminy, Powiatowy Urząd Pracy, jednostki edukacyjne.

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Upowszechnienie zapisów strategii wśród społeczności lokalnej ma na celu:

- Poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023;
- Objaśnienie dalszych etapów procesu planowania rozwoju społeczno-gospodarczego w gminie – realizacja zapisów dokumentu, zaproszenie partnerów do współpracy;
- Prezentację lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego gminy Pabianice, priorytetów i kierunków jego rozwoju w najbliższych latach (obszary priorytetowe i cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki interwencji);
- Objaśnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu rozwoju lokalnego i sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze strategii;
- Zachęcenie do wzięcia udziału w realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

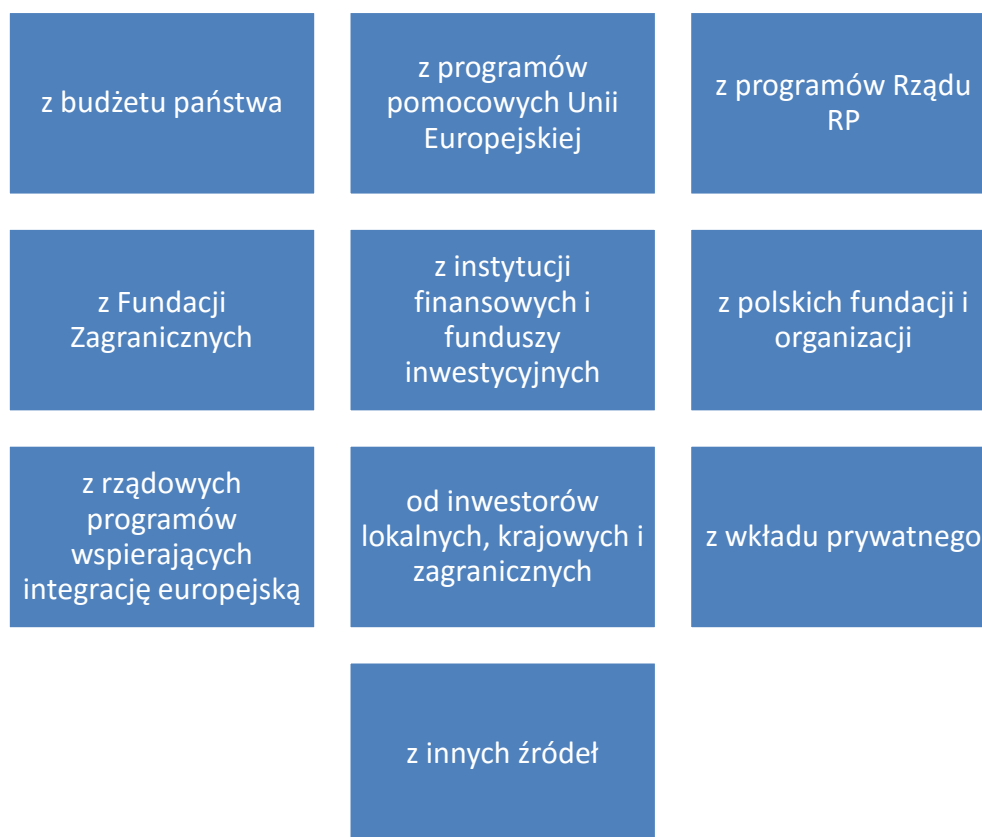
W celu upowszechnienia treści dokumentu należy przeprowadzić proponowane działania:

- Opracowanie krótkiego materiału przybliżającego mieszkańcom treść Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023,
- Umieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) materiału przybliżającego zainteresowanym Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023,
- Przekazanie bibliotece publicznym oraz szkołom z terenu gminy wydrukowanego egzemplarza strategii wraz z nagraniem płytą CD, zawierającą materiał informacyjny.

VII. Plan finansowy

Podstawowym źródłem finansowania części działań zaplanowanych w Strategii Rozwoju Gminy Pabianice są środki pochodzące z budżetu gminy. Jednakże z uwagi na ambitnie wytyczone cele oraz możliwość pozyskania środków z innych źródeł gmina będzie ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z zewnętrznych środków finansowych.

Władze gminy przewidują pozyskanie środków finansowych z następujących źródeł:

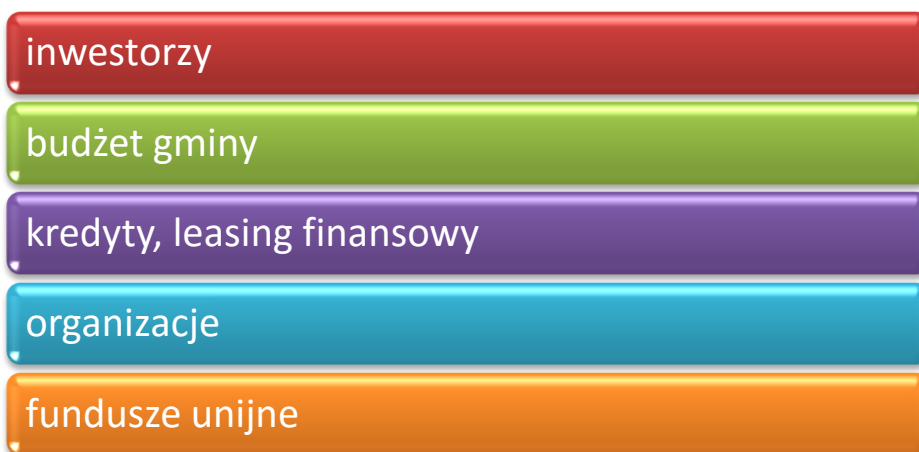
Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 zakłada, iż na dochody budżetu składać się będą:

- dotacje na zadania zlecone i realizowane na podstawie zawartych porozumień;
- dochody własne, do których zalicza się:
 - ✓ podatki i opłaty lokalne;
 - ✓ udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa;
 - ✓ dochody z majątku gminy;
 - ✓ odsetki od środków na rachunkach bankowych;
 - ✓ pozostałe dochody.

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Władze gminy będą ubiegać się o dofinansowanie zadań z zakresu rynku pracy, edukacji, kultury, infrastruktury technicznej i społecznej, ponadto będą wspierać przedsiębiorców aplikujących o środki pomocowe na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej. Gmina jest świadoma roli, jaką odegrają pozyskane fundusze w jej rozwoju społeczno - gospodarczym. Dostrzega ogromną szansę na rozwój mieszkańców, sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz infrastruktury zarówno społecznej, jak i technicznej. Gmina liczy również na pozyskanie inwestorów zewnętrznych, co z kolei jest szansą na jeszcze szybszy rozwój oraz zwiększenie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych.

Źródła finansowania założeń strategii:

Konsekwentna realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023, umiejętne wykorzystywanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych i zagranicznych na realizację zaplanowanych zadań z pewnością przyspieszy zarówno społeczny, jak i gospodarczy rozwój gminy, a także jej ożywienie we wskazanych obszarach.

Gmina Pabianice planuje realizację przedsięwzięć zgodnych ze Strategią z dofinansowaniem EFFROW, EFRR, WFOŚiGW, NFOŚiGW, itp.

Spis rysunków

Rysunek 1 Podział administracyjny Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.....	6
Rysunek 2. Gmina Pabianice na tle powiatu pabianickiego	11
Rysunek 3. Mapa gminy Pabianice	12
Rysunek 4. Gmina Pabianice na tle jednostek fizyczno-geograficznych	20
Rysunek 5. Gmina Pabianice na tle jednostek tektonicznych	21
Rysunek 6 Stan chemiczny wód województwa łódzkiego w 2014 roku z zaznaczoną lokalizacją gminy Pabianice	25
Rysunek 7 Lokalizacja punktów pomiarowych JCWPd na terenie województwa łódzkiego	28
Rysunek 8. Środowisko przyrodnicze oraz formy ochrony przyrody w gminie.....	32
Rysunek 9. Wizja rozwoju gminy Pabianice 2023	86
Rysunek 10. Misja rozwoju gminy Pabianice.....	87
Rysunek 11. Struktura celów Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.....	89
Rysunek 12. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.	106
Rysunek 13. Schemat procesu wdrażania strategii	117

Spis ilustracji

Ilustracja 1. Willa w Porszewicach.....	16
Ilustracja 2. Willa "Jaskółka" w Porszewicach	17
Ilustracja 3. Wnętrze kuźni z Porszewic	18

Spis wykresów

Wykres 1. Pogłowie zwierząt gospodarskich w gminie [szt.], 2010 r.	35
Wykres 2. Liczba ludności w gminie w latach 2010-2014	35
Wykres 3. Ludność gminy według funkcjonalnych grup wieku w latach 2010-2014.....	36
Wykres 4. Ruch naturalny w gminie w latach 2010-2014	37
Wykres 5. Prognoza ludności dla powiatu pabianickiego na lata 2020-2050	37
Wykres 6. Migracje na pobyt stały gminne w latach 2010-2014	38
Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie pabianickim, woj. łódzkim i w Polsce	39
Wykres 8. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z gminy Pabianice	40

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Wykres 9. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2010-2014 [%]	40
Wykres 10. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w gminie wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych, 2010-2015 r.....	41
Wykres 11. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych	42
Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie w latach 2010-2014	43
Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w gminie Pabianice, 2014 r.	44
Wykres 14. Przestępstwa stwierdzone na terenie gminy Pabianice, 2013-2015 r.	47
Wykres 15. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w województwie łódzkim, powiecie pabianickim i gminie Pabianice w latach 2010-2014	50
Wykres 16. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w gminie Pabianice w latach 2010-2014	55
Wykres 17. Liczba uczniów gimnazjum w gminie Pabianice w latach 2010-2014	56
Wykres 18. skład morfologiczny odpadów komunalnych z terenów wiejskich w 2008r.	71

Spis tabel

Tabela 1. Poziomy planowania strategicznego w procesie tworzenia strategii.....	7
Tabela 2. Zestawienie metod i technik wraz z doбором próby	9
Tabela 3 Klasyfikacja stanu/ potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód w 2014 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w najbliższej odległości gminy Pabianice....	25
Tabela 4. Powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Pabianice (stan na 2010 r.)	33
Tabela 5. Powierzchnia zasiewów w gminie, 2010 r.	34
Tabela 6. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w gminie Pabianice, 2014 r.	44
Tabela 7. Analiza przestępczości w gminie Pabianice, 2013-2015 r.	46
Tabela 8. Liczba wyjazdów jednostek OSP z gminy Pabianice w latach 2013-2015	48
Tabela 9. Gospodarstwa domowe oraz osoby w gospodarstwach domowych korzystające z pomocy społecznej w gminie w latach 2010-2014	50
Tabela 10. Opłaty za usługi opiekuńcze w gminie Pabianice, wg stanu na dzień 15.01.2016 r.	51
Tabela 11. Analiza potencjalnej liczebności klas pierwszych szkół podstawowych w latach 2017-2021 na podstawie ewidencji ludności gminy Pabianice	55
Tabela 12. Prognozowana populacja uczniów w Gimnazjum w Piątkowisku w perspektywie najbliższych 5 lat	57
Tabela 13. Dane o wodociągach w gminie Pabianice.....	68
Tabela 14. Dane o kanalizacji sanitarnej w gminie Pabianice	69
Tabela 15. Ilość odpadów zebranych w gminie Pabianice	72

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Tabela 16. Ilość odpadów zebranych w gminie Pabianice z gospodarstw domowych	72
Tabela 17. Dane o sieci gazowej w gminie Pabianice.....	73
Tabela 18. Dane o mieszkalnictwie w gminie Pabianice	73
Tabela 19. Zmiany dochodów i wydatków w Gminie Pabianice w latach 2009-2014 (w PLN)	74
Tabela 20. Dochody gminy Pabianice w latach 2015 – 2020	79
Tabela 21. Wydatki gminy Pabianice w latach 2015 – 2020	80
Tabela 22. Analiza SWOT gminy Pabianice	83
Tabela 23. Wzór raportu monitorującego.....	119

Raport z badania ankietowego

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice 2016-2023

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy w terminie
18.03.2016 – 11.04.2016r.

2016-4-22

Spis treści

1. GMINA PABIANICE W OCZACH MIESZKAŃCÓW – RAPORT Z PRZEPROWADZONEGO BADANIA ANKIETOWEGO – INFORMACJE OGÓLNE.....	4
2. STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	5
3. EDUKACJA, KULTURA I REKREACJA	10
3.1. JAK PAN/PANI OCENIA POZIOM EDUKACJI I KSZTAŁCENIA NA TERENIE GMINY?	10
3.2. JAK PAN/PANI OCENIA OFERTĘ KURSÓW I ZAJĘĆ DOSZKALAJĄCYCH I MAJĄCA NA CELU M.IN.. PODNIESIENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH?	11
3.3. JAKIEGO RODZAJU ZAJĘĆ W LOKALNYCH SZKOŁACH JEST BRAK LUB ICH LICZBA JEST NIEWYSTARCZAJĄCA	12
3.4. JAK OCENIA PAN/PANI DZIAŁANIA KULTURALNE REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ?	13
3.5. CZY LICZBA IMPREZ KULTURALNYCH ORGANIZOWANYCH PRZEZ GMINĘ JEST WYSTARCZAJĄCA?	14
3.6. CZY INFORMACJA O IMPREZACH KULTURALNYCH JEST WYSTARCZAJĄCA?	15
3.7. W JAKI SPOŚÓB DOWIADUJE SIĘ PAN/PANI O ORGANIZOWANIU IMPREZ KULTURALNYCH?	16
3.8. JAK CZĘSTO UCZESTNICZY PAN/PANI W IMPREZACH KULTURALNYCH ORGANIZOWANYCH PRZEZ GMINĘ?	17
3.9. CZY DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE PROMOCJI WYDARZEŃ ZWIĄZANYCH Z REKREACJĄ I SPORTEM SĄ?	18
4. SFERA PRZESTRZENNA	19
4.1. JAK PAN/PANI OCENIA DZIAŁALNOŚĆ GMINY NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (NP. LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH)?	19
4.2. JAK OCENIA PAN/PANI STAN BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE GMINY?	20
4.3. PORZĄDEK I CZYSTOŚĆ W GMINIE	21
5. INFRASTRUKTURA GMINNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	22
5.1. JAK PAN/PANI OCENIA INFRASTRUKTURĘ I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE (NAWIERZCHNIA DRÓG, KANALIZACJA ITP.)?	22
5.2. JAK PAN/PANI OCENIA INFRASTRUKTURĘ EDUKACYJNĄ NA TERENIE GMINY (SZKOŁY, PRZEDSZKOŁA, ICH WYPOSAŻENIE I STAN TECHNICZNY)?	23
6. GOSPODARKA I RYNEK PRACY	24
6.1. JAK PAN/PANI OCENIA POZIOM DOSTĘPNOŚCI MIESZKAŃCÓW DO TOWARÓW I USŁUG NA TERENIE GMINY I W JEJ NAJBLIŻSZYM OTOCZENIU (ROZMIESZCZENIE I LICZBA SKLEPÓW, POWSZECHNOŚĆ TZW. PUNKTÓW HANDLOWO-USŁUGOWYCH, JAK NP. ZAKŁAD FRYZJERSKI, BANK, POCZTA)?	24
6.2. MIEJSCA PRACY	25

7. SFERA SPOŁECZNA	26
7.1. CZY NA TERENIE GMINY ZAUWAŻA PAN/PANI, PROBLEMY ZWIĄZANE Z ALKOHOLOWIZMEM WŚRÓD MIESZKAŃCÓW ?	26
7.2. OCHRONA ZDROWIA	27
7.2.1. <i>Jak Pan/Pani ocenia możliwości dostępu do usług medycznych oferowanych przez lekarzy (w tym specjalistów)?.....</i>	<i>27</i>
7.2.2. <i>Czy gmina powinna realizować własne zdrowotne programy profilaktyczne?</i>	<i>28</i>
7.2.3. <i>Uwagi dotyczące programów ochrony zdrowia w Gminie:.....</i>	<i>29</i>
8. ROZWÓJ GMINY – ZADANIEM SAMORZĄDU. OCENA I WSKAZANIA.	30
8.1. STOPIEŃ ZAANGAŻOWANIA I KIERUNKI DZIAŁANIA WŁADZ LOKALNYCH, ZWIĄZANYCH Z ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW.....	30
8.2. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE GMINY PABIANICE.....	31
8.3. STOPIEŃ ATRAKCYJNOŚCI GMINY DLA INWESTORÓW I PRZEDSIĘBIORSTW ZEWNĘTRZNYCH.....	32
8.4. SUGEROWANY KIERUNEK ROZWOJU GMINY PABIANICE W LATACH 2016-2023	33
8.5. CEL, NA JAKI POWINNY ZOSTAĆ PRZEZNACZONE PIENIĄDZE Z BUDŻETU GMINY W LATACH 2016 – 2023.....	34
8.6. KLUCZOWE INWESTYCJE NA LATA 2016-2023	35
8.7. OPINIA DOTYCZĄCA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	39
8.8. MOCNE STRONY GMINY PABIANICE	40
8.9. SŁABE STRONY GMINY PABIANICE.....	42
8.10. KLUCZOWE SZANSE GMINY PABIANICE	44
8.11. ZAGROŻENIA DLA ROZWOJU GMINY PABIANICE	45
8.12. ŹRÓDŁA INFORMACJI O DZIAŁANIACH PODEJMOWANYCH PRZEZ WŁADZE GMINY	46
8.13. WYNIKI BADANIA – PODSUMOWANIE	47
SPIS WYKRESÓW	50
SPIS TABEL	51

1. Gmina Pabianice w oczach mieszkańców – raport z przeprowadzonego badania ankietowego – informacje ogólne

Cel badania

Celem badania ankietowego było **zdiagnozowanie opinii społeczności lokalnej na temat jakości życia w gminie Pabianice oraz w zakresie różnych aspektów jej funkcjonowania.**

Materiał badawczy

Dane te udało się uzyskać w oparciu o przygotowany **kwestionariusz** (załącznik nr 2).

Termin badania

Badanie zostało przeprowadzone w terminie: **18.03-11.04.2016 roku.**

Miejsce badania

Ankiety można było uzyskać w Urzędzie Gminy Pabianice, przy ul. Torowej 21 oraz na stronie internetowej gminy www.pabianice.gmina.pl, jak również link do ankiety zamieszczono w mediach społecznościowych w profilu gminy. O badaniu poinformowano społeczność lokalną za pośrednictwem lokalnych liderów, w tym poprzez przedstawicieli grup nieformalnych i organizacji tj. poprzez KGW i OSP. Informacja o badaniu ankietowym została podana na sesji Rady Gminy.

Próba badawcza

Uzyskano 120 wypełnionych kwestionariuszy, w tym 73 odpowiedzi internetowe oraz 47 ankiet papierowych.

Biorąc pod uwagę liczbę ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (6 876 osób, stan GUS, BDL, 2014) można stwierdzić, że ankietę wypełnił co 57 mieszkańców gminy Pabianice.

Wyniki badania

Analiza uzyskanych odpowiedzi stanowi uzupełnienie do przeprowadzonej analizy społeczno-gospodarczej zawartej w Strategii. Dane pozyskane z badań, po wprowadzeniu do arkusza kalkulacyjnego zostały przeanalizowane i pozwoliły na wyciągnięcie pewnych wniosków co do rozwoju Gminy i jej potrzeb. Nie zamieszczano w raporcie uwag zamieszczonych w ankietach, które były: obraźliwe, nie miały sensu znaczeniowego bądź były sformułowane jako pomówienia (np. opinia o konkretnych osobach). Po analizie wyników ankiety należy mieć na uwadze, że część ankietowanych w odpowiedziach odniosła się nie do terenu gminy Pabianice, ale do terenu miasta Pabianice. Ze względu na bliskość Pabianic, przenikanie się problemów miasta i gminy należy uwzględnić tą problematykę (około 7 ankiet zawiera wypowiedzi ze wskazaniem np. miejsc w mieście Pabianice, nazw ulic, itp.).

2. Struktura badanej próby

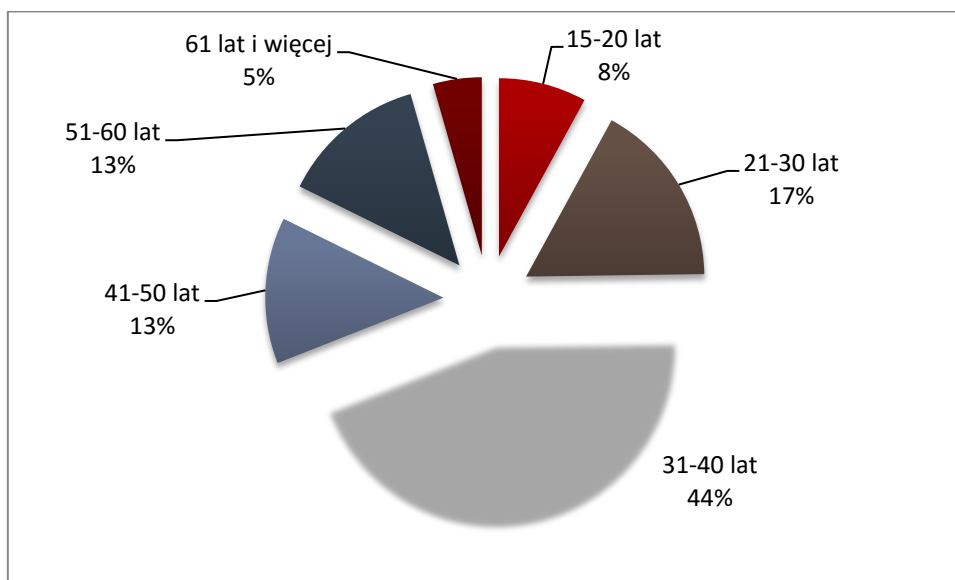
Liczba respondentów

W badaniu wzięło udział 53 kobiet (44%) oraz 59 mężczyzn (47%). 8 osób (7%) nie określiło płci.

Struktura wiekowa respondentów

Wśród badanych największą liczbę stanowiły **osoby w wieku 31-40 lat (42%)**, 21-30 lat (16%), następnie taki sam udział procentowy (13%) odnosi się do grup wiekowych 41-50 lat i 51-60 lat. Najmniej liczną grupę stanowili respondenci w wieku 15-20 lat (9%), 61 lat i więcej (4%). 7 osób (6%) nie podało swojego wieku.

Wykres 1. Struktura próby ze względu na wiek

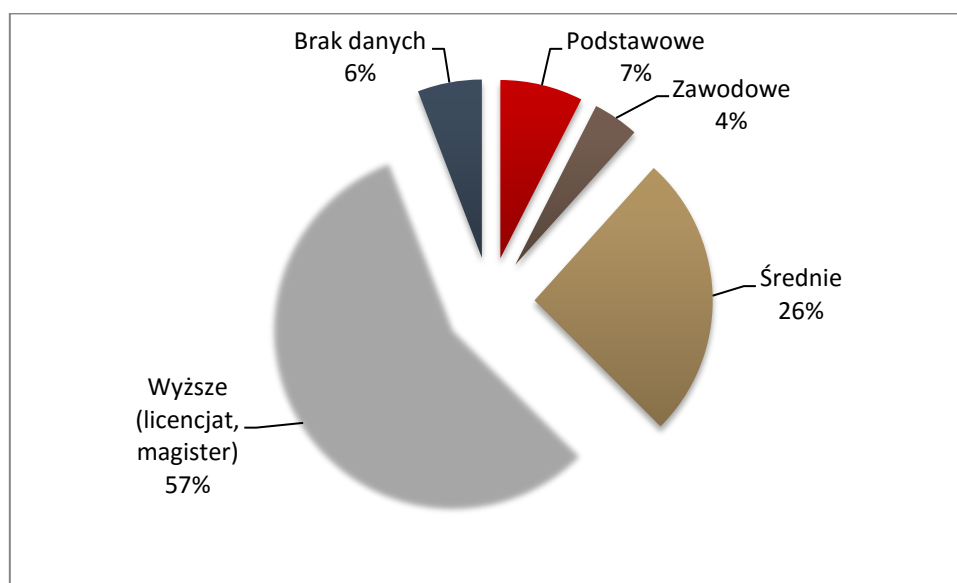
Źródło: opracowanie własne.

Poziom wykształcenia respondentów

Pod względem wykształcenia, największa liczba mieszkańców gminy to **osoby z wykształceniem wyższym (57%)** oraz średnim (26%). Osoby z wykształceniem podstawowym stanowiły 8% badanej próby, natomiast najmniej liczną grupę stanowili respondenci z wykształceniem zawodowym – 4%. Siedem osób (6%) nie określiło swojego poziomu wykształcenia.

Wykres 2. Struktura próby ze względu na poziom wykształcenia

Źródło: opracowanie własne.

Miejsce pracy respondentów

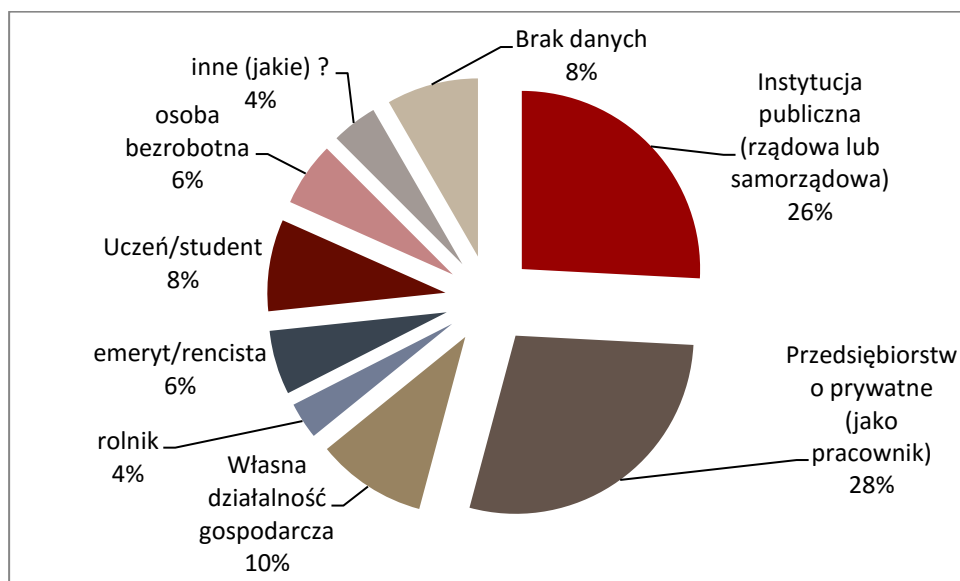
W zakresie miejsca pracy, najliczniejszą grupę stanowiły **osoby zatrudnione w prywatnych przedsiębiorstwach (28%)** i instytucjach publicznych (26%). Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą stanowiły 10% próby badawczej, a uczniowie/studenci 8%.

Mniej liczne grupy stanowili:

- emeryci i renciści (6%), bezrobotni (6%),
- rolnicy (3%).

10 osób (8%) nie określiło miejsca zatrudnienia, a 5 osób (4%) zazaczyło odpowiedź "Inne" w ankiecie. Osoby te uzupełniły swoją wypowiedź informacjami: "informatyk", "etat plus własna działalność", "nauczyciel", "praca poza miejscem zamieszkania", "kierownicze stanowisko", "kelnerka".

Wykres 3. Struktura ludności pod względem aktywności zawodowej

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób w gospodarstwie domowym respondentów

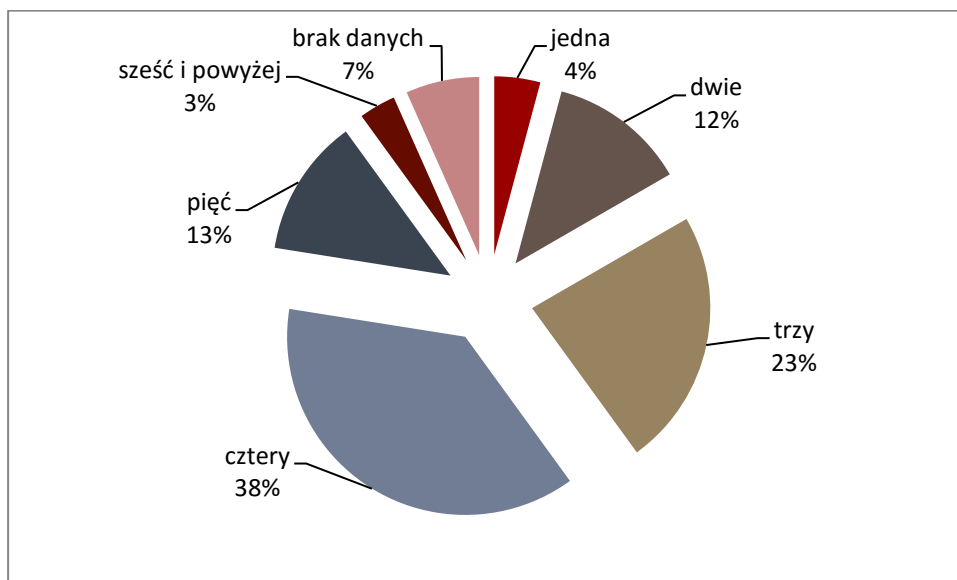
Największą grupę wśród badanych stanowiły **osoby, w których gospodarstwie domowym są cztery osoby (38%)**, a najmniejszą – sześć i powyżej osób (3%).

Ponadto ankietę wypełniły osoby, w których gospodarstwie domowym są:

- trzy osoby (23%)
- dwie (13%) i pięć (13%)
- jedna osoba (4%).

Co do liczby osób w gospodarstwie domowym nie wypowiedziało się w badaniu 7% respondentów, tj. 8 osób.

Wykres 4. Liczba osób w gospodarstwie domowym

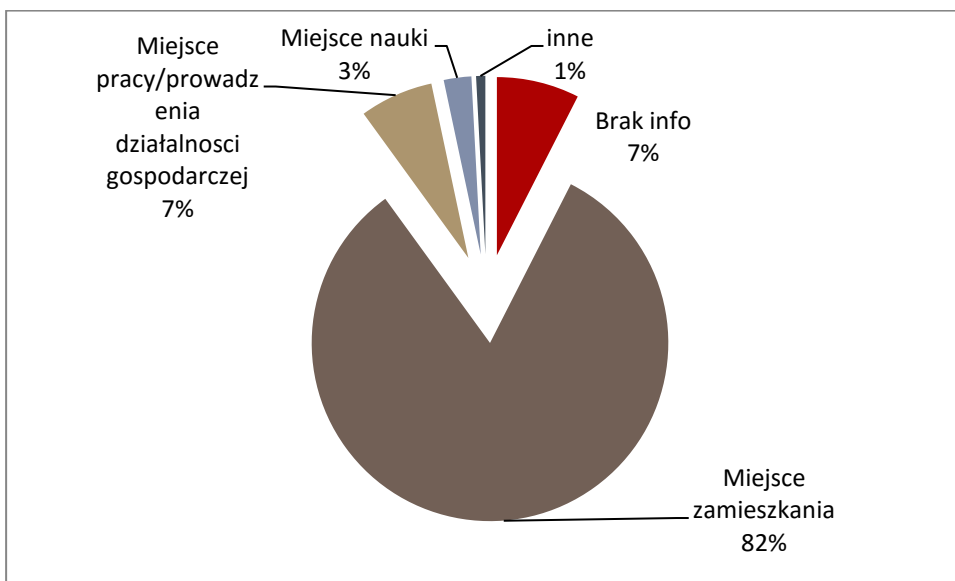
Źródło: opracowanie własne.

Związek respondentów z terenem gminy Pabianice

Respondenci, którzy **zamieszkują na terenie gminy Pabianice** stanowili 82% wszystkich biorących udział w badaniu. Ponadto ankietę wypełniły osoby, które pracują na terenie gminy Pabianice bądź prowadzą własną działalność gospodarczą (7%), uczą się na terenie gminy (3%). Odpowiedź "inne" zaznaczyła 1 osoba z informacją dodatkową "powiat, przyszłe miejsce zamieszkania". Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 9 osób (8%).

Wykres 5. Związek z terenem gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

Zainteresowanie ankietą wśród mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy Pabianice

Ankietę wypełnili głównie mieszkańcy miejscowości **Piątkowisko**.

Ponadto respondenci to mieszkańcy miejscowości: Kudrowice, Górka Pabianicka, Janowice, Jadwinin, Bychlew, Rydzyny, Żytowice, Komin, Wola Żytowska, Szyndzielów, Świątniki, Pawlikowice, Pabianice, Poddębice, Majówka, Terenin, Petrykozy, Łódz, Ksawerów, Hermanów.

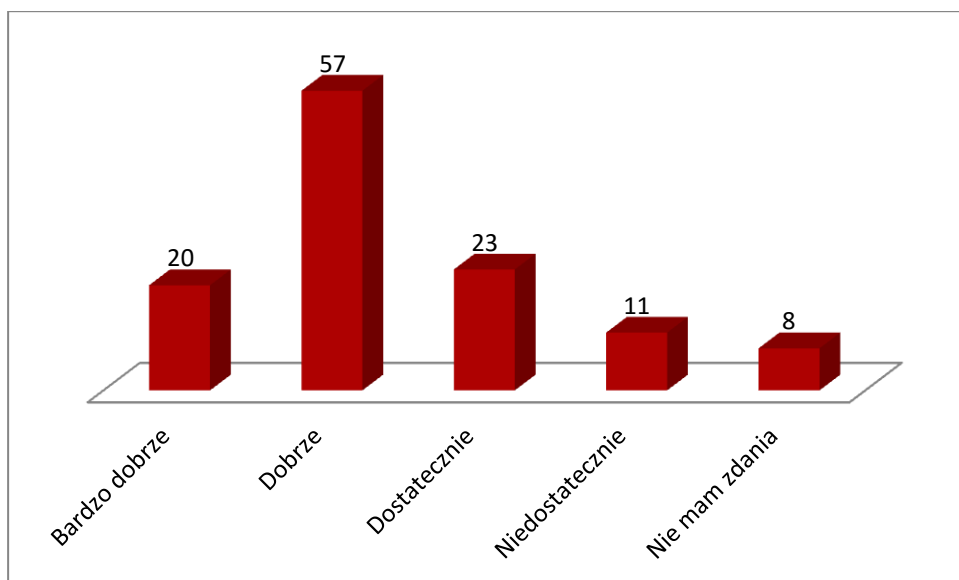
3. Edukacja, kultura i rekreacja

3.1. Jak Pan/Pani ocenia poziom edukacji i kształcenia na terenie Gminy?

Badanie ankietowe pozwoliło na wyciągnięcie wniosków co do opinii mieszkańców gminy Pabianice o jakości kształcenia w gminie. Poziom edukacji w gminie został oceniony jako dobry (47,90% ankietowanych udzieliło takiej odpowiedzi). Ponadto opinię pozytywną dało 19,24% ankietowanych udzielając odpowiedzi „dostatecznie” oraz 16,81% udzielając odpowiedzi „Bardzo dobrze”.

Negatywnie o kształceniu i poziomie edukacji w gminie Pabianice wypowiedziało się 9,24% respondentów udzielając odpowiedzi „Niedostatecznie”. Nie miało zdania na ten temat 6,72% ankietowanych. 1 osoba nie wypełniła ankiety w tym zakresie.

Wykres 6. Opinia o poziomie edukacji i kształcenia w Gminie Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Na powyższym wykresie zilustrowano udział odpowiedzi w poszczególnych grupach. Przeważają opinie pozytywne o systemie edukacji w gminie. Należy zwrócić uwagę, iż największa grupa respondentów to osoby w wieku 31-40 lat i osoby z wykształceniem wyższym. Są to potencjalni rodzice dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia szkolne na terenie gminy Pabianice. Osoby z wyższym wykształceniem ze względu na wiele etapów kształcenia w swojej edukacji, mają odniesienie w opinii o poziomie edukacji w gminie do swoich doświadczeń. Również wyciągając kolejne wnioski, można stwierdzić, że są to osoby potrafiące porównywać różne systemy kształcenia i oferty edukacyjne na innych terenach niż omawiana gmina. Wiarygodność wyników potwierdza niewielka grupa osób opowiadająca się za tym, iż w gminie poziom kształcenia i edukacji jest niewystarczający.

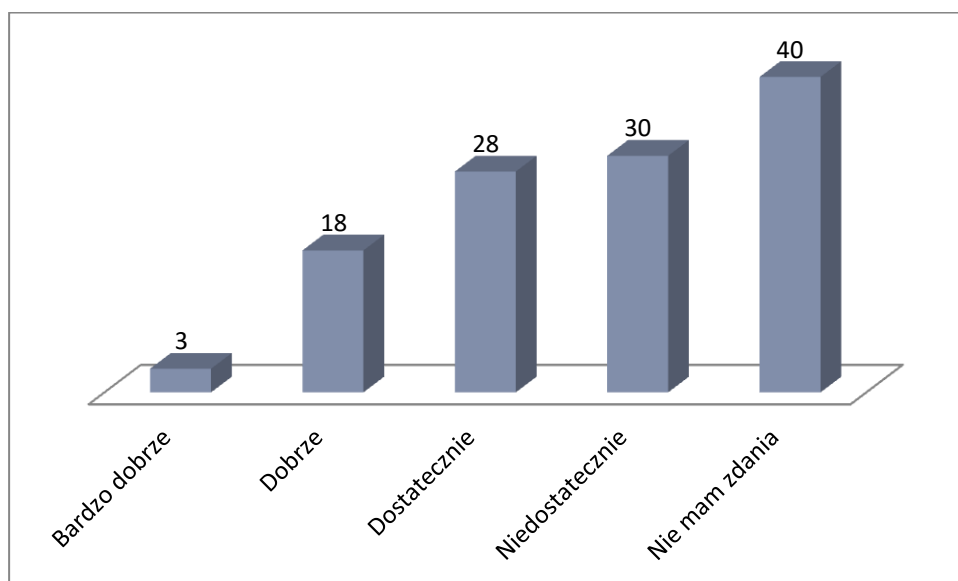
3.2. Jak Pan/Pani ocenia ofertę kursów i zajęć doszkalających i mającą na celu m.in. Podniesienie kwalifikacji zawodowych?

Gmina Pabianice to niewielka gmina (6 876 mieszkańców w 2014 roku zgodnie z danymi GUS, BDL). Ze względu na bliskość Miasta Pabianice i Miasta Łodzi odczuwa odpływ młodych mieszkańców. Młodzi ludzie, jak również dorośli zapewne często korzystają z oferty kursów i zajęć podnoszących kwalifikacje w mieście Łodzi i w samych Pabianicach. Stąd na omawiany temat nie miało zdania aż 33,61% respondentów. 1 osoba nie odpowiedziała na postawione w ankiecie pytanie.

Opinie pozytywne na temat oferty kursów i zajęć doszkalających na terenie gminy Pabianice w ramach odpowiedzi „Bardzo dobrze” wyraziło 2,52% ankietowanych; opinię „Dobrze” – 15,13% ankietowanych, a „Dostatecznie” jako odpowiedź określiło 23,53% respondentów.

Opinie negatywną „niedostatecznie” wyraziło 25,21% respondentów. Brak popytu w tej dziedzinie może skutecznie hamować rozwój usług edukacyjnych, kursów, zajęć podnoszących kwalifikacje zawodowe z przeznaczeniem dla mieszkańców gminy.

Wykres 7. Ocena oferty kursów i zajęć doszkalających i mających na celu m.in. podniesienie kwalifikacji zawodowych

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Wielu respondentów nie potrafiło się wypowiedzieć nt. oferty kursów i zajęć doszkalających na terenie gminy Pabianice. Aż 25,21% ankietowanych określiło ją jako niedostateczną, a tylko 2,52% respondentów uznało, że jest bardzo dobra.

3.3. Jakiego rodzaju zajęć w lokalnych szkołach jest brak lub ich liczba jest niewystarczająca

Respondenci podkreślali brak zajęć z języków obcych, zajęć z autoprezentacji i kreowania własnego wizerunku oraz zajęć rozwijających kompetencje techniczne i z zakresu nauk ścisłych. Dalej w kolejności respondenci określili potrzebę zajęć sportowych na równi z zajęciami artystycznymi (plastycznymi i muzycznymi itp.).

Nie są atrakcyjną ofertą dla mieszkańców gminy Pabianice zajęcia z zakresu obsługi komputera. Nie miało zdania na temat zajęć aż 29 osób z ogółu 120 osób, które wypełniły ankietę. 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 8. Zapotrzebowanie na zajęcia w lokalnych szkołach lub jakich zajęć jest niewystarczająco w gminie Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Programy kształcenia w szkołach, głównie na poziomie podstawowym realizują program kształcenia narzucony ustawą o systemie oświaty. Dodatkowe zajęcia stanowią urozmaicenie i uzupełnienie istniejących programów. Respondenci określili największe zapotrzebowanie w zakresie zajęć z języków obcych.

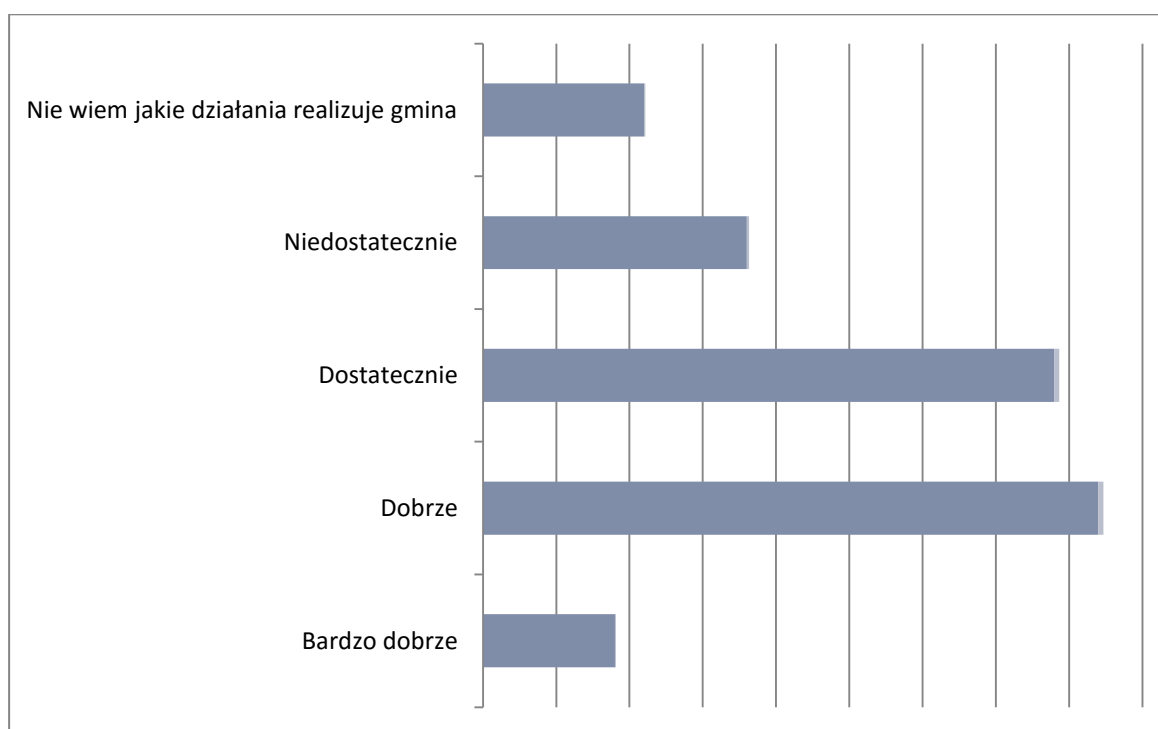

3.4. Jak ocenia Pan/Pani działania kulturalne realizowane przez gminę?

„Dostatecznie” i „Dobrze” to odpowiedzi najczęściej udzielane przez respondentów w badaniu ankietowym. Odpowiedź „Bardzo dobrze” zaznaczyło tylko 7,56% ankietowanych.

Opinię negatywną w ramach odpowiedzi „Niedostatecznie” zaznaczyło 15,13% respondentów. Stosunkowo duża grupa respondentów odpowiedziała, że nie wie, jakie działania realizuje gmina (9,24%). 1 osoba nie wypełniła ankiety w tym zakresie.

Wykres 9. Ocena nt. działań kulturalnych realizowanych przez Gminę Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Mieszkańcy, którzy wypełnili ankietę mieli w większości pozytywną opinię na temat działań kulturalnych realizowanych przez gminę. Działania promocyjne gminy oraz centralizacja podejmowanych inicjatyw w tej dziedzinie w gminie powinna przyczynić się do większego udziału mieszkańców w kulturze.

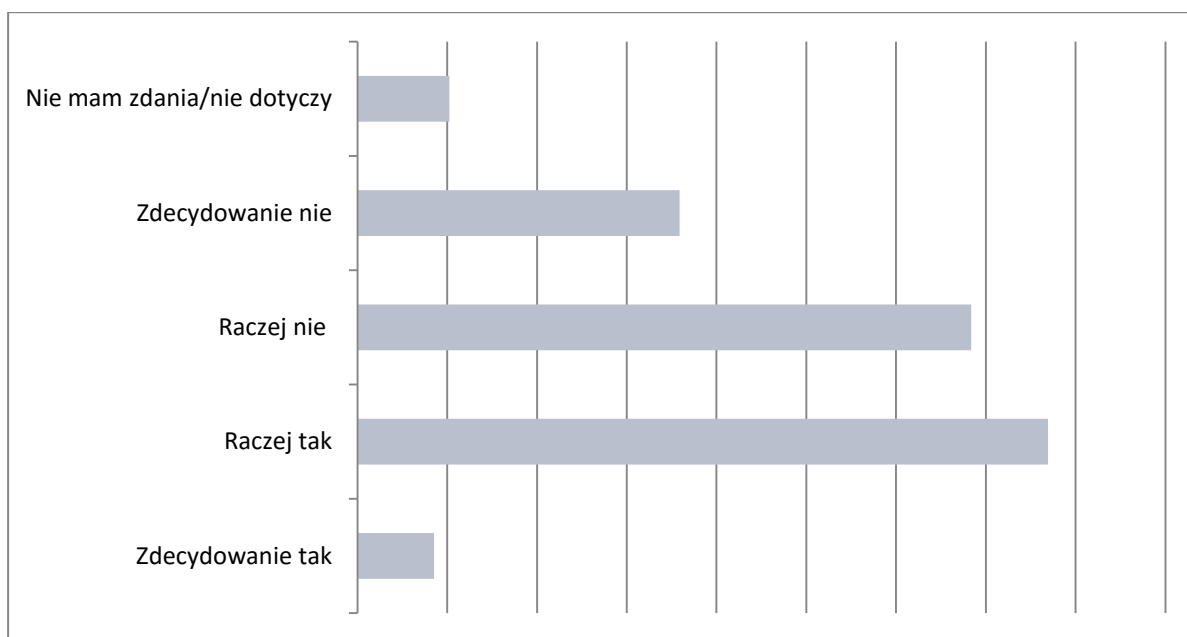

3.5. Czy liczba imprez kulturalnych organizowanych przez Gminę jest wystarczająca?

Tylko 4,27% respondentów jest przekonana, że liczba imprez kulturalnych w gminie jest wystarczająca. Opinia, że liczba imprez jest niewystarczająca została wyrażona w ramach odpowiedzi „Zdecydowanie nie” – 17,95% udzielonych odpowiedzi i „Raczej nie” – 34,19% odpowiedzi.

Dużą grupą byli też respondenci twierdzący, że liczba imprez jest raczej wystarczająca. 3 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 10. Opinia, czy liczba imprez organizowanych przez Gminę jest wystarczająca

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Celem lokalnych imprez kulturalnych jest integracja mieszkańców, podnoszenie świadomości kulturalnej, promocja gminy i zwiększanie udziału społeczeństwa w życiu publicznym. Gmina Pabianice organizuje od kilku do kilkunastu cyklicznych wydarzeń rokrocznie. Udział mieszkańców zależy od wielu czynników rozpoczynając od terminu wydarzenia, przez warunki atmosferyczne do dostępu do informacji nt. wydarzeń.

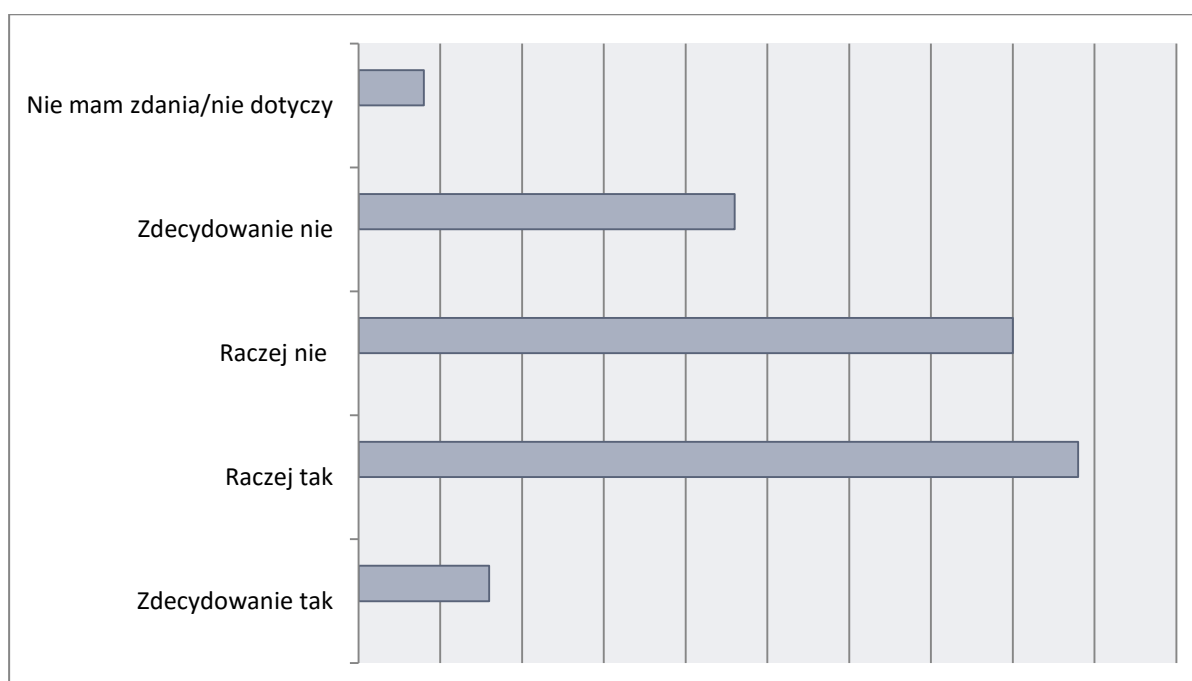

3.6. Czy informacja o imprezach kulturalnych jest wystarczająca?

Tylko 6,72% respondentów wypowiedziało się, że informacja o imprezach kulturalnych jest zdecydowanie wystarczająca, raczej tak w odniesieniu do pytania odpowiedziało 36,97% ankietowanych. Opinię negatywną o systemie informacji o imprezach kulturalnych w gminie wyraziło 33,61% respondentów w ramach odpowiedzi „Raczej nie” i „Zdecydowanie nie” – 19,33%.

Nie miało zdania na omawiany temat 3,36% respondentów, a 1 osoba nie wypełniła ankiety w tym zakresie.

Wykres 11. Opinia o informacji dot. imprez kulturalnych w gminie

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Większą grupę stanowili respondenci, którzy wyrazili negatywną opinię na temat informacji dotyczących wydarzeń kulturalnych, które odbywają się na terenie gminy. Zgodnie z wynikami poprzedzającego pytania - o liczbę imprez kulturalnych w gminie - należy stwierdzić potrzebę dalszych analiz w jakim zakresie informacja o wydarzeniach kulturalnych w gminie jest niewystarczająca. Tutaj organizatorzy i środowiska angażujące się w organizację imprez powinni zadać sobie pytania o stopień doinformowania mieszkańców o każdym wydarzeniu, ilość podjętych działań, kierunki komunikacji oraz zakres informacji przedstawianej mieszkańcom, ewentualne potrzeby zwiększenia środków w tym zakresie, rodzaj i jakość informacji o imprezach, zaproszenia imienne, plakaty itd.

3.7. W jaki sposób dowiaduje się Pan/Pani o organizowaniu imprez kulturalnych?

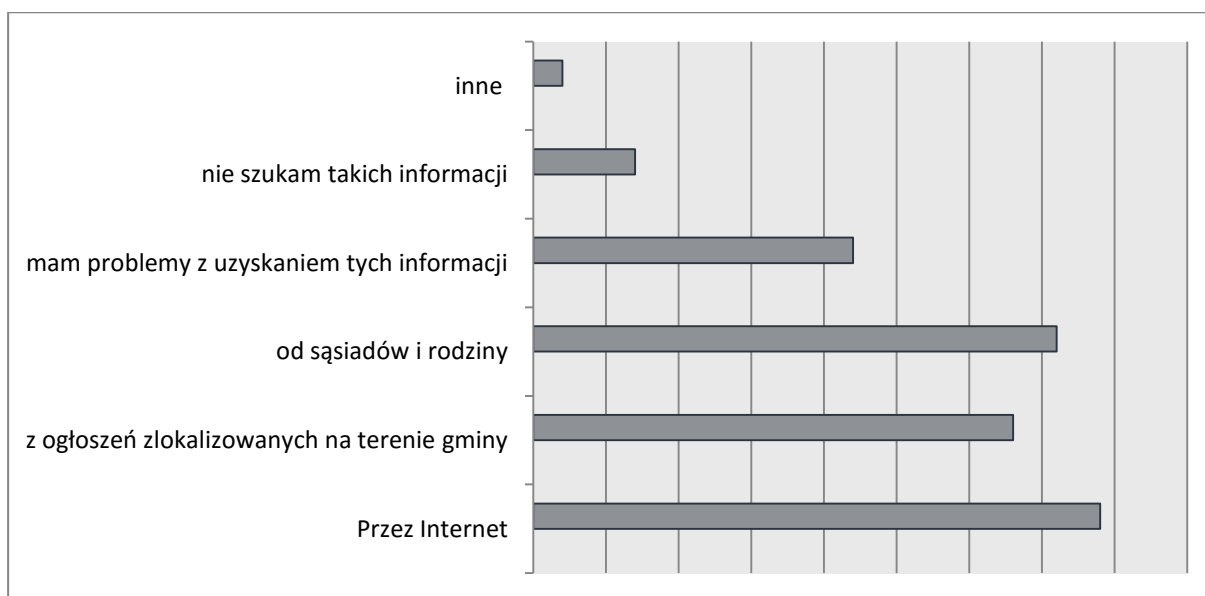
Respondenci, co istotne są to osoby głównie w wieku produkcyjnym pracujące w firmach i przedsiębiorstwach prywatnych odpowiedzieli na pytanie skąd dowiadują się o wydarzeniach kulturalnych w gminie zaznaczając głównie odpowiedź: „przez internet”. Ponadto mieszkańcy podejmują wiadomość o imprezach kulturalnych poprzez:

- informacje od sąsiadów i rodziny – 25,90% - odpowiedzi,
- ogłoszenia zlokalizowane na terenie gminy – 23,74% odpowiedzi,
- inne źródła informacji np. znajomi, z plakatów w autobusie – 1,44% odpowiedzi.

Aż 15,83% respondentów ma problemy z uzyskaniem takich informacji.

3 odpowiedzi w ankietach zostały uznane za nieważne (brak czytelności i brak wypełnienia). Odpowiedź „Nie szukam takich informacji” udzieliło 5,04% respondentów.

Wykres 12. Sposoby pozyskiwania informacji o wydarzeniach kulturalnych w gminie

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Należy zwrócić uwagę na duży odsetek respondentów nie będących zainteresowanymi imprezami kulturalnymi w gminie oraz na osoby, do których informacja o wydarzeniach nie dociera. Sposoby komunikacji ze społeczeństwem w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych mogą obejmować wiele kierunków. Należy wykorzystać lokalnych liderów, grupy nieformalne a nawet środowiska parafialne. Gmina ze względu na niewielki obszar nie musi podejmować kosztownych sposobów komunikacji z mieszkańcami. Właściwą drogą komunikacji są informacje na sesji rady gminy, poprzez sołtysów i inne.

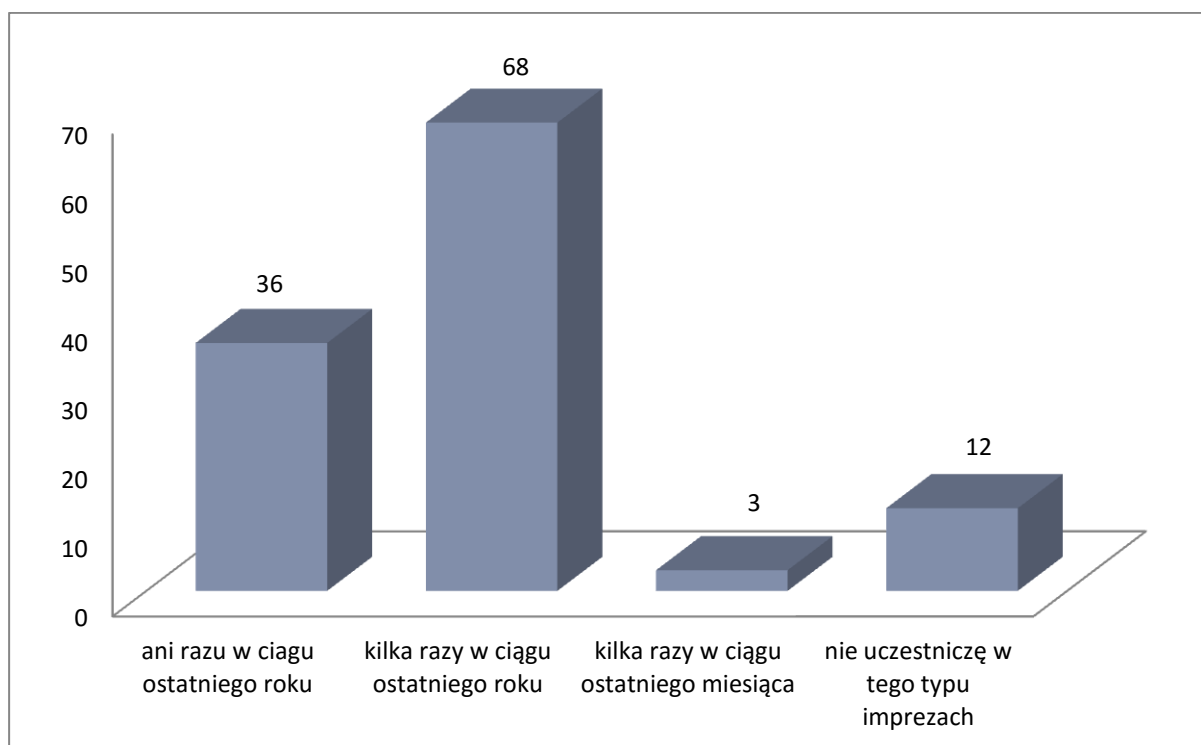
3. 8. Jak często uczestniczy Pan/Pani w imprezach kulturalnych organizowanych przez Gminę?

Dopełnieniem zapytań w zakresie obowiązków Gminy Pabianice z realizacji zadań z zakresu kultury było badanie rzeczywistego udziału mieszkańców w organizowanych tu wydarzeniach kulturalnych. Mieszkańcy odpowiadali w ankiecie, że uczestniczą w imprezach kulturalnych organizowanych przez Gminę:

- ani razu w ciągu ostatniego roku - 30,25%
- kilka razy w ciągu ostatniego roku - 57,14%
- kilka razy w ciągu ostatniego miesiąca - 2,52%
- nie uczestniczę w tego typu imprezach - 10,08%

W jednej ankiecie nie umieszczono odpowiedzi w zakresie tego pytania.

Wykres 13. Częstotliwość udziału mieszkańców gminy Pabianice w imprezach kulturalnych organizowanych przez Gminę

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Większość respondentów to osoby, które uczestniczą w imprezach organizowanych przez Gminę kilka razy w ciągu roku.

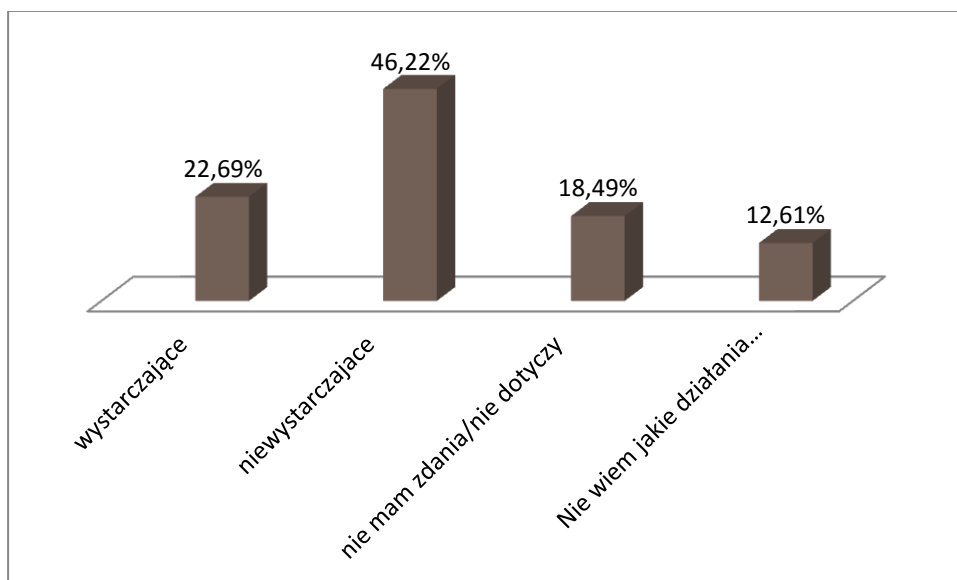

3.8. Czy działania gminy w zakresie promocji wydarzeń związanych z rekreacją i sportem są?

Największą grupę stanowili respondenci, którzy w ramach adanego pytania udzielili odpowiedzi: „niewystarczające” – 46,22% ankietowanych. Aż 12,61% odpowiedziało, że nie wie, jakie działania realizuje gmina. Zdania na omawiany temat nie miało 18,49% respondentów. 1 osoba nie odpowiedziała na zadane w ankiecie pytanie.

Tylko 22,69% respondentów określiło działania Gminy Pabianice w zakresie promocji wydarzeń związanych z rekreacją i sportem jako wystarczające.

Wykres 14. Ocena działalności gminy w zakresie promocji wydarzeń związanych z rekreacją i sportem

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Zainteresowanie sportem, rekreacją, zdrowym stylem życia rośnie w społeczeństwie polskim. Również w gminie Pabianice istnieje potrzeba większej świadomości społecznej o znaczeniu ruchu, sportu i wszelkiej aktywności fizycznej w życiu człowieka. Mieszkańcy opowiedzieli się w ankiecie za potrzebą zwiększenia działań promocyjnych dotyczących wydarzeń sportowych i rekreacyjnych.

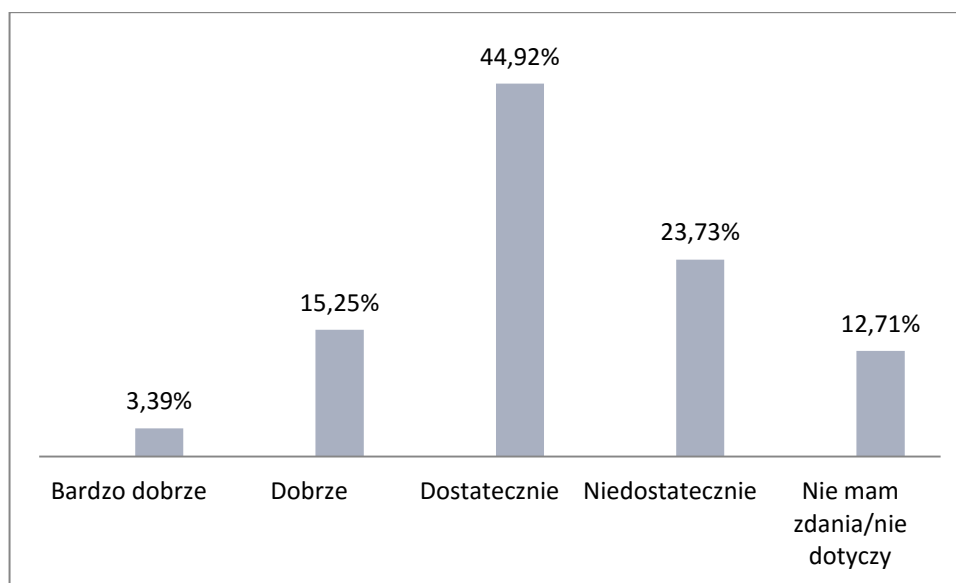

4. Sfera przestrzenna

4.1. Jak Pan/Pani ocenia działalność Gminy na rzecz osób niepełnosprawnych (np. likwidacja barier architektonicznych)?

Działalność Gminy Pabianice na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym likwidację barier architektonicznych, respondenci oceniali najczęściej jako dostateczną – 44,92% udzielonych odpowiedzi. Bardzo dobrze ocenili tę działalność respondenci w 4 ankietach – 3,39% ankietowanych, a dobrze – 15,25% ankietowanych. Tylko 23,73% respondentów zaznaczyło odpowiedź „niedostatecznie”. Nie wyraziło swojego zdania na omawiany temat aż 12,71% badanych.

Wykres 15. Ocena działalności Gminy na rzecz osób niepełnosprawnych

Źródło: opracowanie własne.

W ankietach, mimo, iż omawiane pytanie miało charakter zamkniętego, respondenci zamieścili uwagi:

1. „Brak podjazdu do Urzędu
2. „płytki na schodach powinny być antypoślizgowe”

Wnioski

Ankietowani w większości wypowiedzieli się pozytywnie nt. likwidacji barier architektonicznych czy też innych działań na rzecz niepełnosprawnych realizowanych przez Gminę.

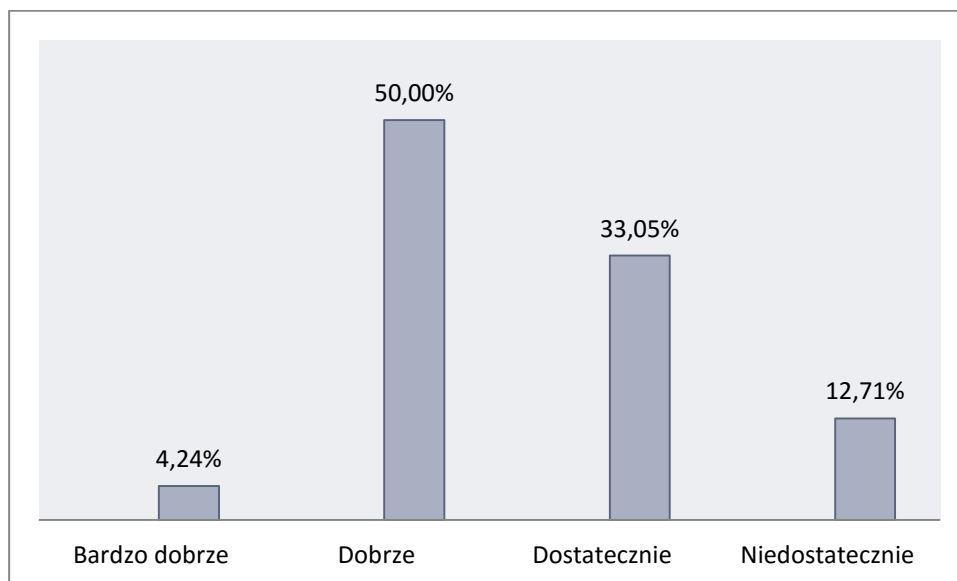

4.2. Jak ocenia Pan/Pani stan bezpieczeństwa na terenie gminy?

Stan bezpieczeństwa na terenie gminy został oceniony dobrze przez 50% respondentów oraz dostatecznie – 33,05% respondentów. Wśród pozytywnych opinii była odpowiedź „Bardzo dobrze” – 4,24% respondentów. Negatywną opinię na omawiany temat wyraziło 12,71% respondentów.

Brak danych w tym zakresie zawierały 2 ankiety.

Wykres 16. Opinia o stanie bezpieczeństwa na terenie gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

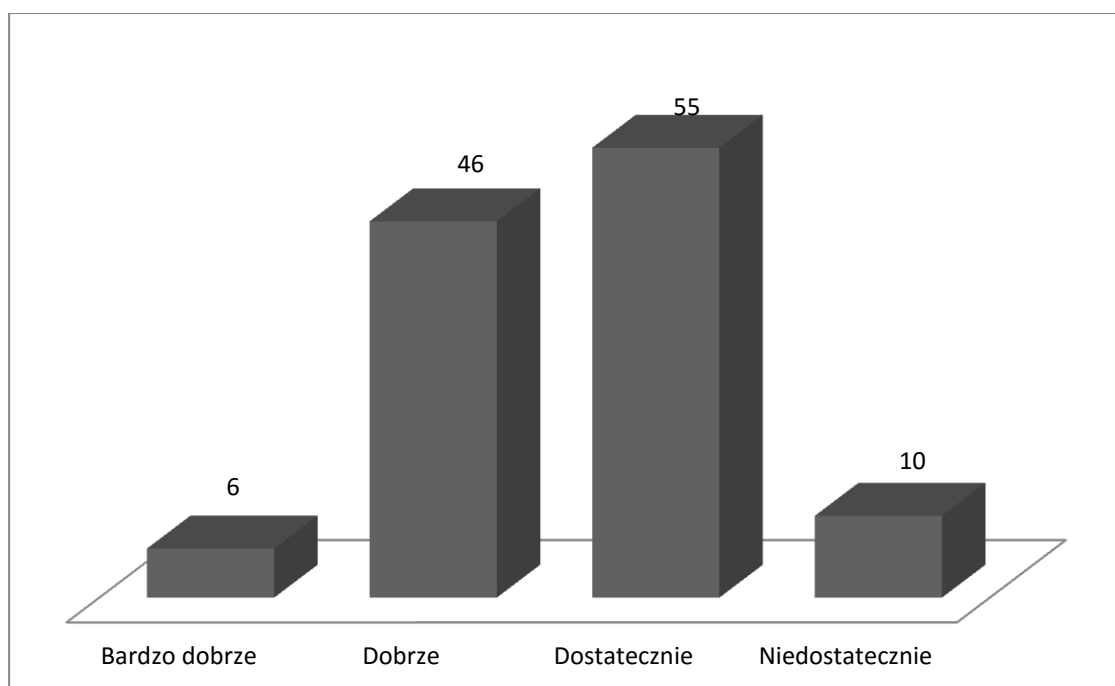
Mieszkańcy w ankietach wypowiedzieli się pozytywnie o stanie bezpieczeństwa na terenie gminy. Wyznacznikiem, czy gmina stanowi bezpieczne miejsce dla jej mieszkańców są działania z zakresu monitoringu, oświetlenia miejsc niebezpiecznych (takie wskazania wśród proponowanych inwestycji i działań proponują respondenci w ramach odpowiedzi na dalsze pytania ankiety). Również poczucie bezpieczeństwa mieszkańców zależy od stopnia zaufania społecznego w gminie.

4.3. Porządek i czystość w gminie

Mieszkańcy gminy Pabianice, którzy wypełnili ankietę, wypowiedzieli się korzystnie na temat porządku i czystości w gminie. Największą grupę stanowili respondenci, którzy określili stan porządku i czystości w gminie jako dostateczny – 47,01%, dobry – 39,32% i niedostateczny – 8,55%. Jako bardzo dobry określiło go tylko 5,13%. Brak danych w tym zakresie zawierały 3 ankiety.

Wykres 17. Opinia o stanie czystości w gminie

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Uporządkowana gospodarka odpadami w gminie oraz zwiększanie świadomości ekologicznej np. w szkołach wpływa na stan świadomości mieszkańców w omawianym zakresie.

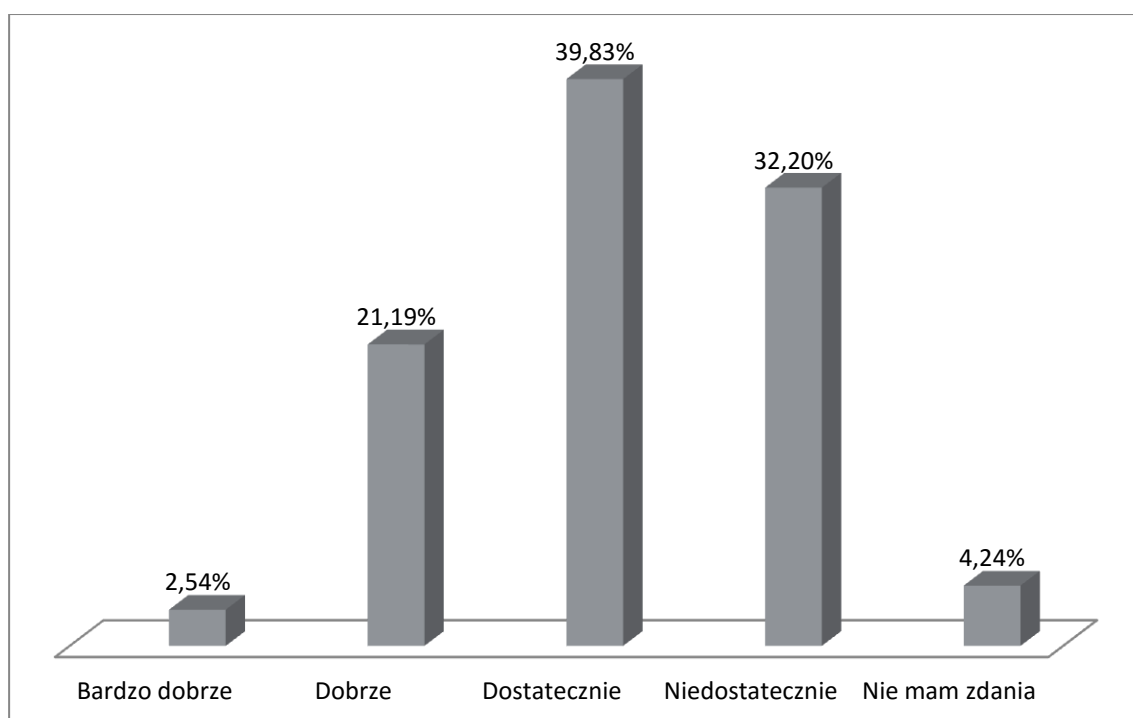

5. Infrastruktura gminna i zagospodarowanie przestrzenne

5.1. Jak Pan/Pani ocenia infrastrukturę i zagospodarowanie przestrzenne w Gminie (nawierzchnia dróg, kanalizacja itp.)?

39,83% respondentów oceniło istniejącą infrastrukturę dostatecznie, 32,20% niedostatecznie, a 21,19% dobrze. Najrzadziej respondenci wybierali odpowiedź Bardzo dobrze – 2,54%. 5 osób 4,24% nie miało zdania na ten temat. 2 osoby nie wypełniły ankiety w tym zakresie.

Wykres 18. Opinia o stanie infrastruktury gminnej i zagospodarowania przestrzennego (nawierzchnia dróg, kanalizacja itp.)

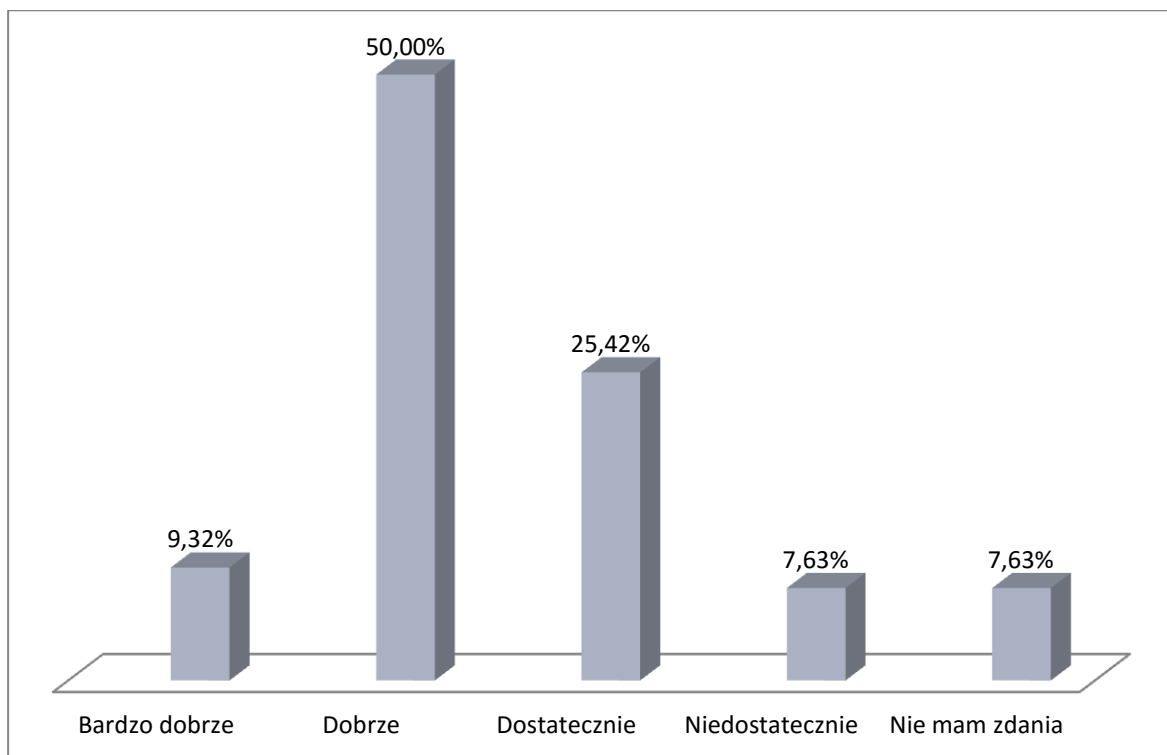
Źródło: opracowanie własne.

5.2. Jak Pan/Pani ocenia infrastrukturę edukacyjną na terenie Gminy (szkoły, przedszkola, ich wyposażenie i stan techniczny)?

2 osoby nie wypełniły ankiety odnośnie pytania o infrastrukturę edukacyjną. 50% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „Dobrze”, 25,42% - dostatecznie, a po 7,63% respondentów wybrało odpowiedzi „nie mam zdania” i „niedostatecznie”.

Wykres 19. Opinia o stanie infrastruktury edukacyjnej

Źródło: opracowanie własne.

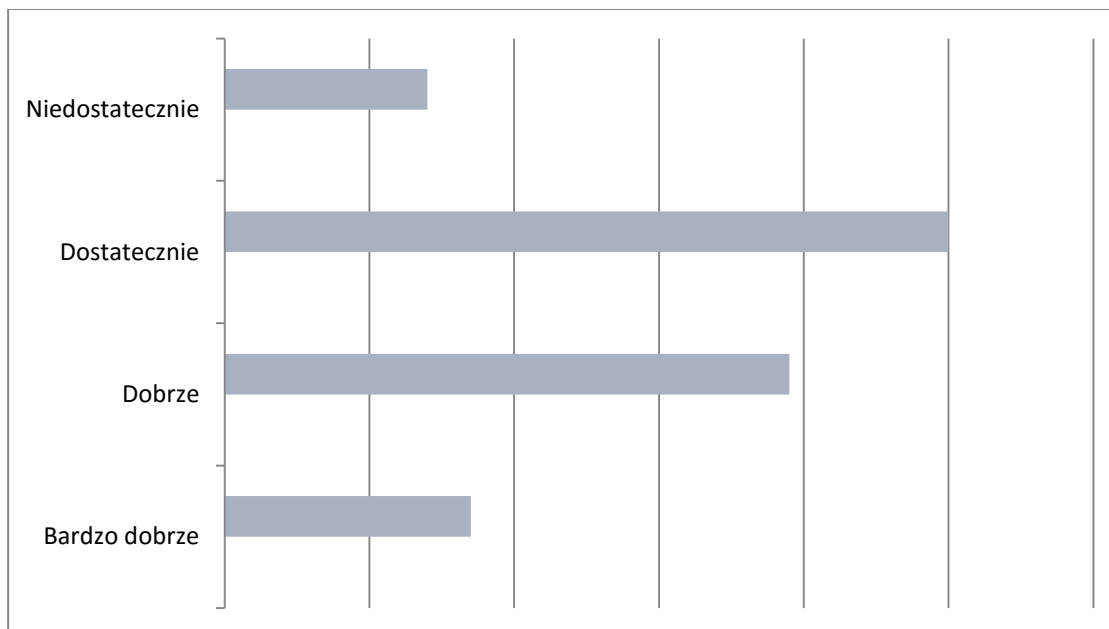
6. Gospodarka i rynek pracy

6.1. Jak Pan/Pani ocenia poziom dostępności mieszkańców do towarów i usług na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu (rozmieszczenie i liczba sklepów, powszechność tzw. punktów handlowo-usługowych, jak np. zakład fryzjerski, bank, poczta)?

Respondenci ocenili poziom dostępności do towarów i usług dostatecznie – 41,67% odpowiedzi, dobrze – 32,50% odpowiedzi i bardzo dobrze – 14,17%.

Negatywną odpowiedź zamieściło, w tym zakresie 11,67%.

Wykres 20. Ocena poziomu dostępności mieszkańców do towarów i usług na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu

Źródło: opracowanie własne.

6.2. Miejsca pracy

Ze względu na bliskość miasta Pabianice oraz miasta Łodzi dane na temat lokalnego rynku pracy pozyskano w oparciu o pytania:

- Czy według Pana/Pani znalezienie nowej pracy w najbliższym sąsiedztwie gminy, np. na terenie powiatu pabianickiego czy też w mieście Łodzi jest?
- Czy według Pana/Pani znalezienie nowej pracy na terenie gminy jest?

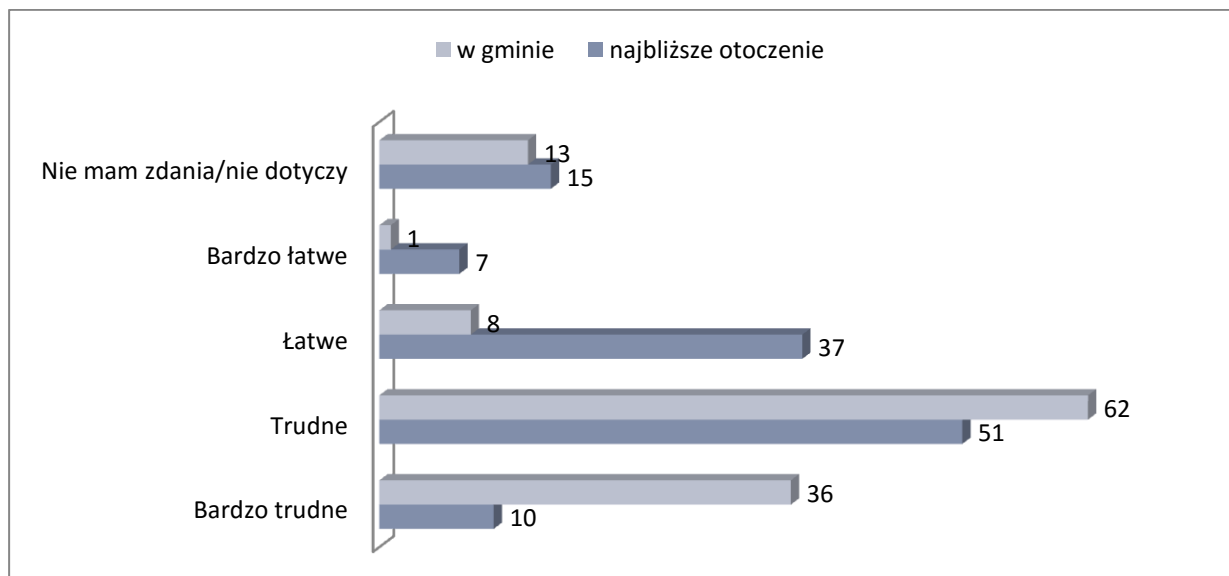
Kafeteria odpowiedzi:

- Bardzo trudne
- Trudne
- Łatwe
- Bardzo łatwe
- Nie mam zdania/nie dotyczy

Respondenci wypowiedzieli się niekorzystnie o rynku pracy na terenie gminy Pabianice. 51,67% respondentów uznało, że znalezienie pracy na terenie gminy jest trudne i aż 30% określiło jako bardzo trudne. Tylko 6,67% ankietowanych udzieliło odpowiedzi: „Bardzo łatwe”.

Natomiast poza terenem gminy, a w jej najbliższym otoczeniu, znalezienie pracy mieszkańcy gminy Pabianice określili jako trudne – 42,50%, łatwe – 30,83%. Odpowiedzi bardzo trudne wybrało tylko 10 osób – 8,33% ankietowanych.

Wykres 21. Ocena możliwości znalezienia pracy na terenie gminy Pabianice oraz w jej najbliższym otoczeniu

Źródło: opracowanie własne.

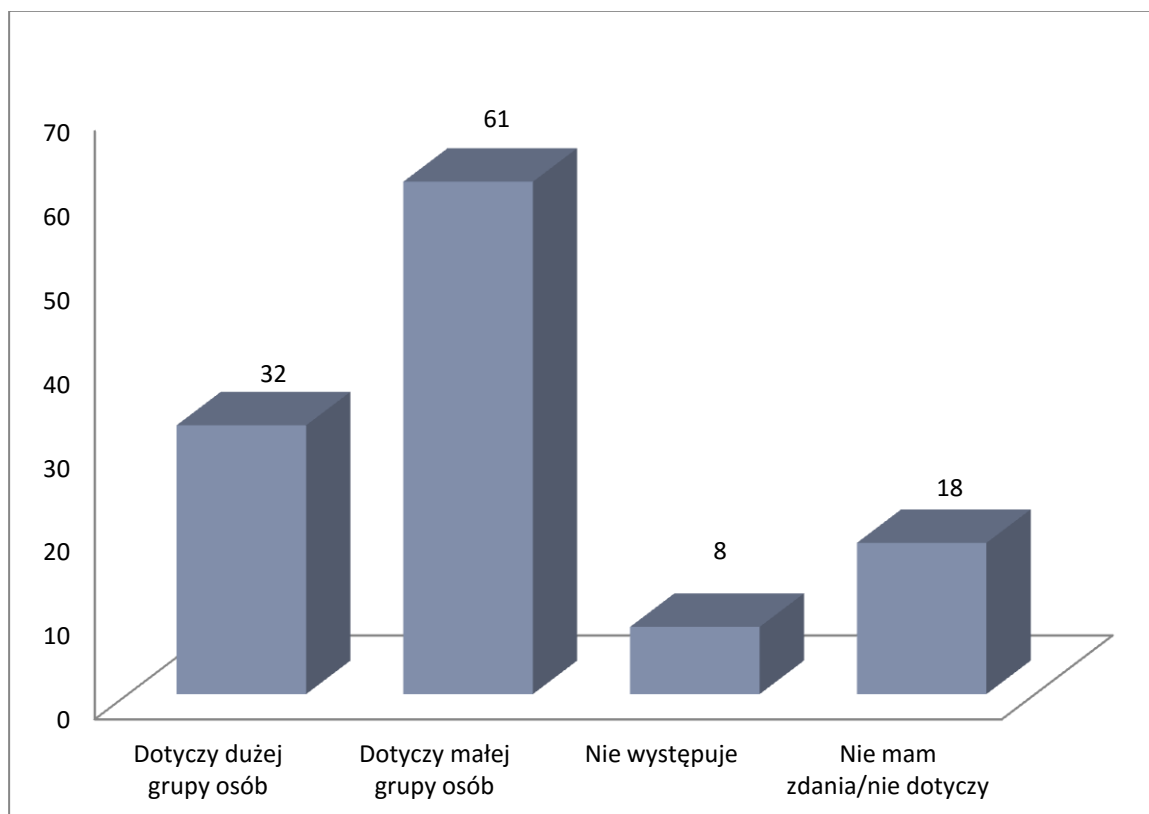
7. Sfera społeczna

7.1. Czy na terenie gminy zauważa Pan/Pani, problemy związane z alkoholizmem wśród mieszkańców ?

Najwięcej respondentów wypowiedziało się, że problemy związane z alkoholizmem dotyczą małej grupy osób – 51,26% odpowiedzi. 26,89% respondentów wypowiedziało się, że problemy te dotyczą dużej grupy osób. Odpowiedź „nie mam zdania/nie dotyczy” zaznaczyło 15,13% respondentów. 6,72% ankietowanych uznało, że problemy takie nie występują w gminie Pabianice.

Jedna osoba nie zamieściła odpowiedzi w tym zakresie.

Wykres 22. Skala występowania w gminie problemów z alkoholizmem - ocena respondentów

Źródło: opracowanie własne.

7.2. Ochrona zdrowia

7.2.1. Jak Pan/Pani ocenia możliwości dostępu do usług medycznych oferowanych przez lekarzy (w tym specjalistów)?

Dostępność usług medycznych dla mieszkańców gminy Pabianice większość respondentów określiła jako dostateczną – 31,36% odpowiedzi. Ponadto respondenci ocenili możliwości dostępu do usług medycznych jako dobre – 27,97% ankietowanych i bardzo dobre – 5,93%. Odpowiedź negatywną w omawianej dziedzinie wybrało 25,42% ankietowanych określając te możliwości na niedostateczne. Nie miało zdania na omawiany temat 9,32% respondentów. W dwóch ankietach nie udzielono żadnej odpowiedzi.

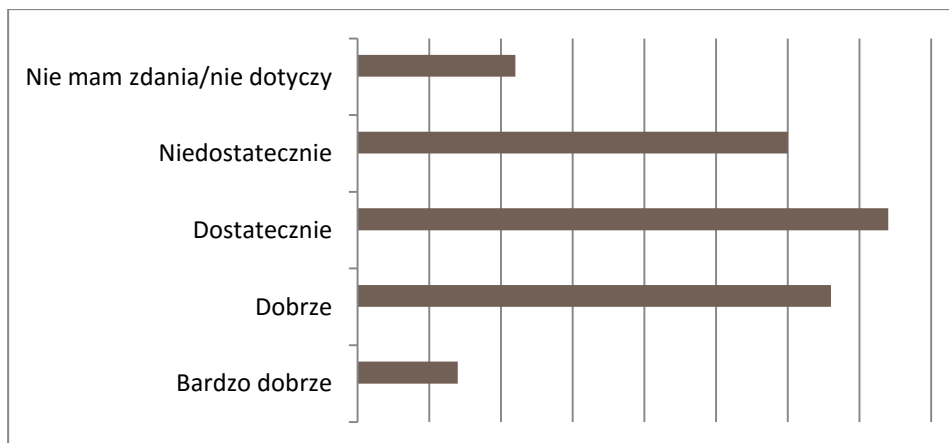
W ramach badania poproszono respondentów o określenie do jakich lekarzy specjalistów jest utrudniony dostęp. Respondenci określili specjalizacje lekarzy i umieścili uwagi:

- kardiolog – 4 wskazania,
- Neurolog, lekarz pierwszego kontaktu, ortodonta, ortopeda, chirurg, okulista – po 2 wskazania,
- Endokrynolog, ginekolog, diabetolog, pulmonolog, laryngolog dziecięcy, psychiatrów, chirurgów plastyków, dermatolog, pediatri – po 1 wskazaniu.

Ponadto respondenci zamieścili uwagi o braku możliwości dostępu:

- „do wszystkich specjalistów którzy przyjmują w Pabianicach”,
- „do wszystkich prócz internisty i stomatologa”,
- „brak lekarzy specjalistów”,
- „nie ma problemu”,
- „poradni specjalistów bardzo długi okres oczekiwania”.

Wykres 23. Ocena możliwości dostępu do lekarzy specjalistów

Źródło: opracowanie własne.

7.2.2. Czy gmina powinna realizować własne zdrowotne programy profilaktyczne?

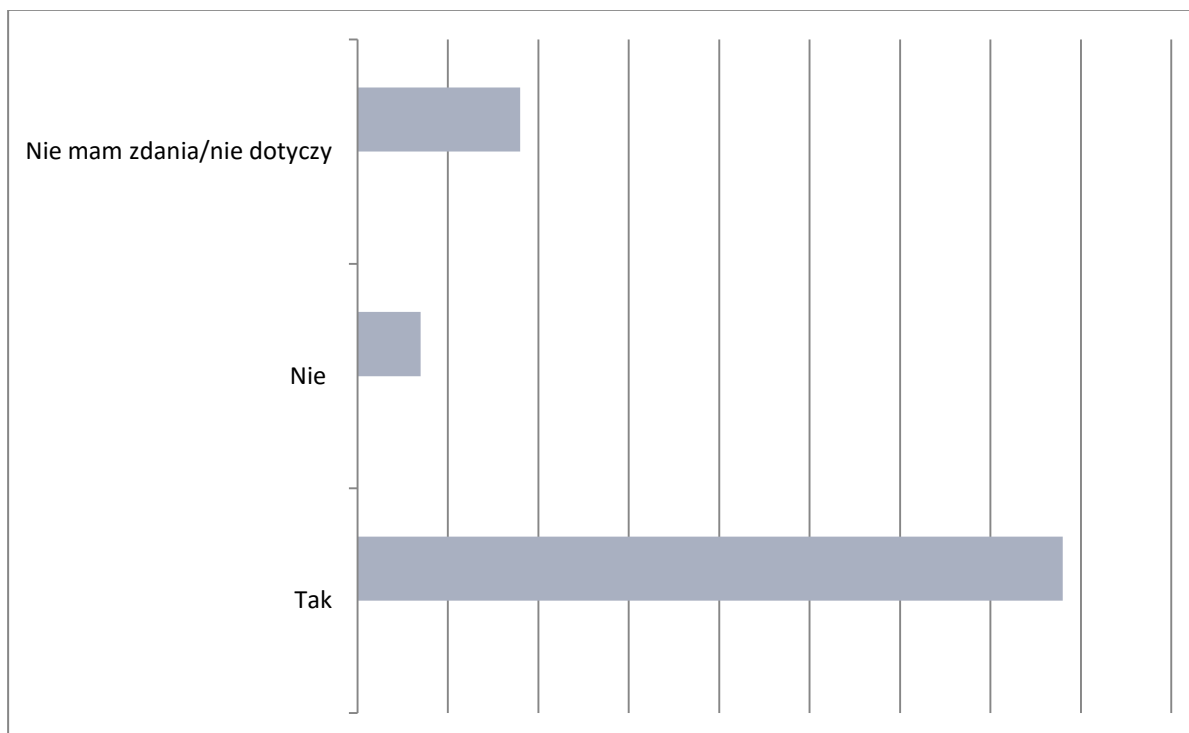
Na powyższe pytanie respondenci odpowiedzieli w większości „tak” – 75,73% ankietowanych. Nie miało zdania na ten temat 17,48% respondentów. Odpowiedź „nie” zaznaczyło 6,80% ankietowanych.

Warto zaznaczyć, że w ramach pytania 17 osób nie udzieliło odpowiedzi w ogóle.

Respondenci zostali poproszeni w ankiecie o określenie w jakich dziedzinach programy tego typu powinny zostać przygotowane. Odpowiedzi respondentów dotyczyły dziedzin/schorzeń/tematów:

- tarczycy – endokrynolog, cytologia, problemy kobiet ze zdrowiem, rehabilitacja, układ kostny, kręgosłup itd., cukrzyca, choroby nowotworowe, badania przesiewowe i cukrzyca, rak, kręgosłupa, logopedyczne spotkania dla dzieci, profilaktyki raka , opieki nad seniorami, poradni specjalistycznych ze skierowaniami, reumatyczne, neurologicznych, pierwsza pomoc, profilaktyka, okulista, powstanie Gminnego Ośrodka Zdrowia , profilaktyka stomatologiczna w szkołach, szczepionka HPV, markery nowotworowe.

Wykres 24. Potrzeba realizacji programów zdrowotnych przez Gminę Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

7.2.3. Uwagi dotyczące programów ochrony zdrowia w Gminie:

Ankietowani w pytaniu otwartym mogli zamieścić swoje uwagi do programów ochrony zdrowia w Gminie. Oto wypowiedzi mieszkańców gminy Pabianice:

- nie znam takich programów, gł. Korzystam z opieki lekarskiej na terenie miasta Pabianice
- w programie mógłby być większy procent specjalistów i profilaktyka
- większa dostępność do lekarzy specjalistów i leków refundowanych
- bez zastrzeżeń
- ciężki dojazd do Ośrodka w Petrykozach bez auta
- długie terminy na wizyty specjalistów
- Ich ogólny brak, jest sam w sobie dużą uwagą
- Zbyt rzadko lekarze przyjmują w godzinach popołudniowych (w tym stomatolog). Osoby pracujące chcące skorzystać z wizyty zmuszone są brać urlop.
- powinny być zróżnicowane, wdrażane od najmłodszych lat; dobrze byłoby informować o nich zanim się odbędą akcje a nie po wszystkim w notce prasowej.
- Brak specjalistów
- Zwiększenie świadomości,
- Powinien być pediatra co najmniej 4 dni w tygodniu.
- umożliwienie profilaktycznych badań okresowych a zwłaszcza dla ludzi po 50 roku ,poprawa jakości usług w poradniach i szpitalu , w szpitalu okazuje się że lekarz i pielęgniarki są najważniejsze a nie pacjent ,zainteresowanie pacjentem i udzielane informacje pacjentom są na poziomie niedostatecznym
- Ochrona zdrowia poprzez wspieranie ludności posiadających ekologiczne hodowle.
- Nie korzystam ze służby zdrowia w gminie.
- Darmowe cytologie, usg, mammografia
- Przydałby się jakiś Gminny ośrodek zdrowia z wszystkimi specjalistami.
- Więcej badań profilaktycznych oraz edukacji związanej z chorobami serca, krążenia i nowotworach.
- Moim zdaniem ochrona zdrowia powinna zacząć się od programów poprawiających naszą żywność oraz powietrze jakim oddychamy. Np. dofinansowanie gospodarstw które bez chemii żywią swoje zwierzęta, lub rolników którzy robiąc oprysk bez pestycydów nie trują pszczół. Może być też program wspomagający wymianę kotłów na ekologiczne no. Gazowe przez co powietrze byłoby czystsze.
- Trudno powiedzieć. Korzystamy z poradni w Pabianicach lub Łodzi. Apteka przy ZOZ Petrykozy powinna być dłużej otwarta (jeszcze nie udało nam się trafić na godziny jej otwarcia)
- Zaczniemy od tego, że nie ma przejrzystego miejsca, aby się z nimi zapoznać.

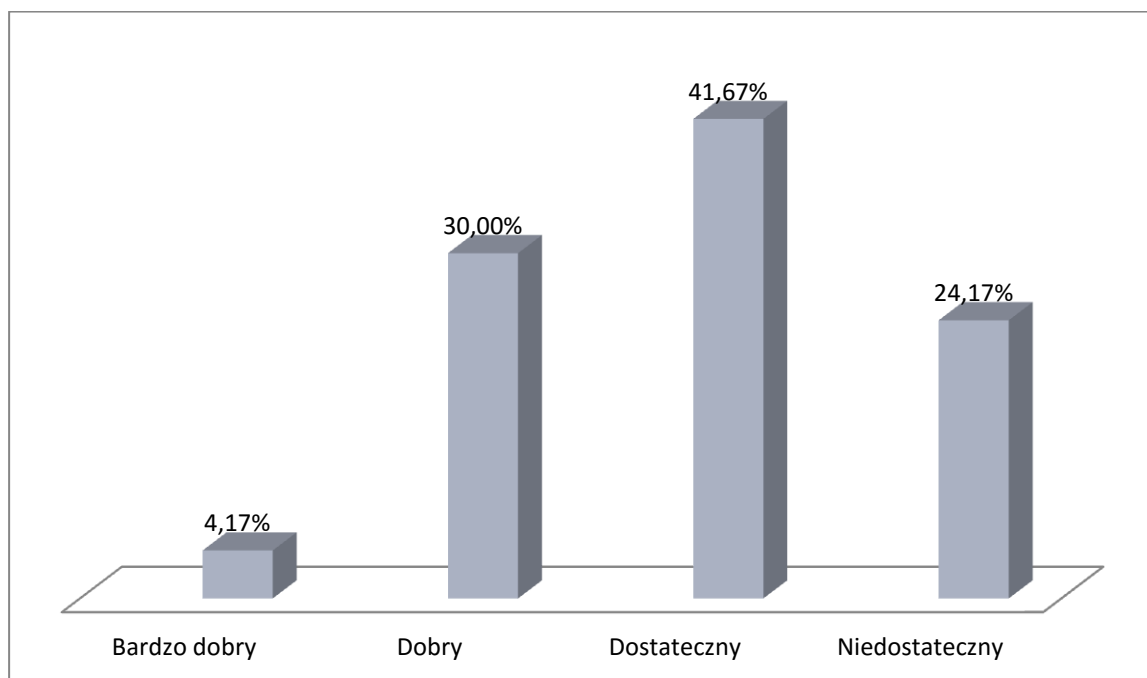
8. Rozwój gminy – zadaniem samorządu. Ocena i wskazania.

8.1. Stopień zaangażowania i kierunki działania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców

Ankietowani zostali poproszeni o ocenę stopnia zaangażowania władz lokalnych w rozwiązywanie problemów mieszkańców.

Najwięcej ankietowanych wystawiło ocenę dostateczną – 41,67% odpowiedzi. 30% badanych oceniło zaangażowanie władz na ocenę dobrą, natomiast 24,17% określiło jako niedostateczną. Ocenę bardzo dobrą wystawiło zaledwie 5 osób (4,17%).

Wykres 25. Stopień zaangażowania władz lokalnych w rozwiązywanie problemów mieszkańców gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

8.2. Działania inwestycyjne Gminy Pabianice

Ocena wykonanych do tej pory działań inwestycyjnych Gminy Pabianice wypadła w badaniu ankietowym pozytywnie. Dwie osoby nie wypełniły ankiety w zakresie niniejszego pytania (1,67% próby badawczej).

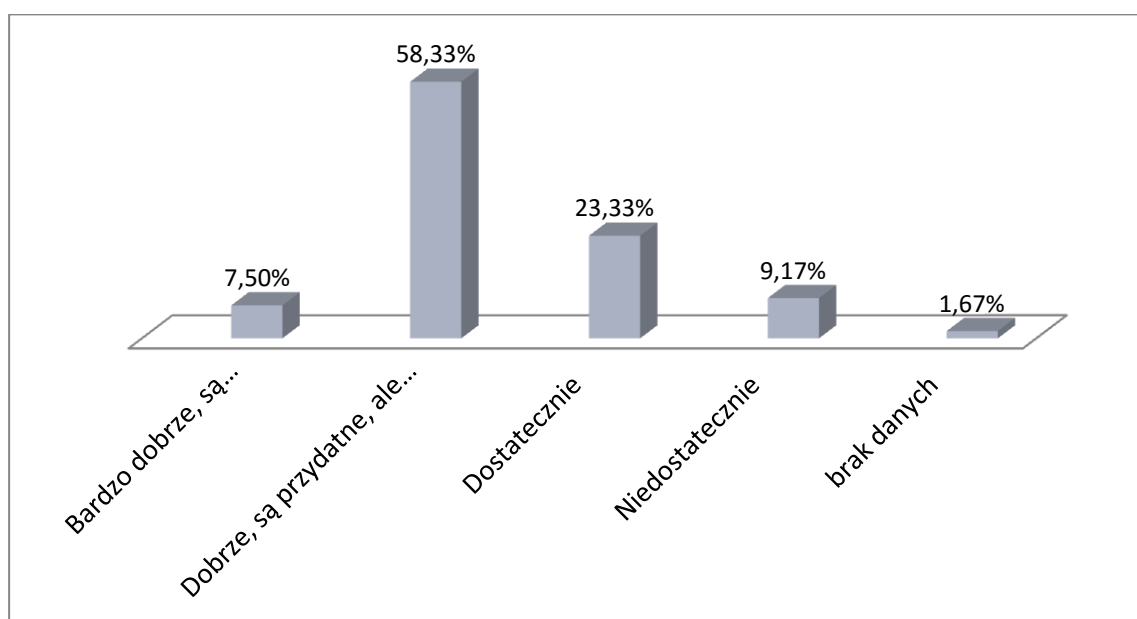
58,33% próby badawczej wybrało odpowiedź: „Dobrze, są przydatne, ale niewystarczające”.

23,33% respondentów wybrało odpowiedź „Dostatecznie”.

9,17% respondentów wybrało odpowiedź: „Niedostatecznie”.

7,50% wszystkich ankietowanych wybrało odpowiedź: „Bardzo dobrze, są wystarczające”.

Wykres 26. Ocena dotychczasowej działalności inwestycyjnej Gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Mieszkańcy gminy, którzy wypełnili ankietę, wyraźnie zaznaczyli niedosyt działań inwestycyjnych na terenie gminy Pabianice. Tylko 9 osób wskazało, że działania Gminy są wystarczające. Opinię najbardziej negatywną „niedostatecznie” zaznaczyło tylko 11 osób, co przy próbie badawczej 120 osób nie stanowi dużego wyniku. Pytanie jest powiązane z innymi zawartymi w ankiecie oceniającymi dotychczasowe kierunki rozwoju gminy.

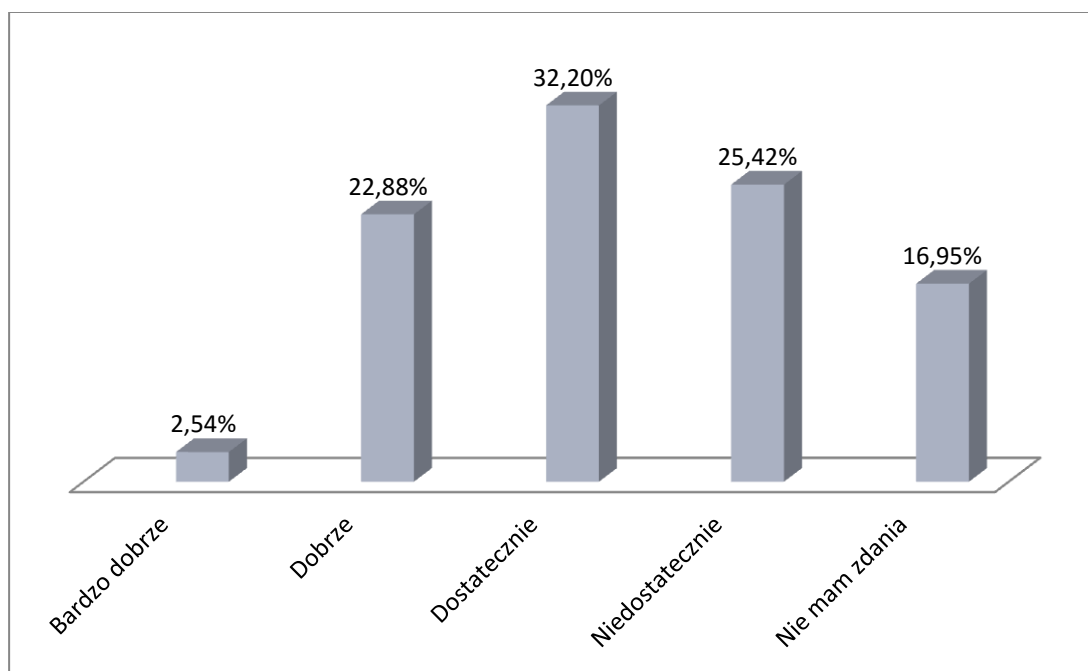
8.3. Stopień atrakcyjności gminy dla inwestorów i przedsiębiorstw zewnętrznych

Respondenci zapytani o opinie nt. atrakcyjności gminy Pabianice dla inwestorów zewnętrznych, z kafeterii odpowiedzi:

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Dostatecznie
- Niedostatecznie
- Nie mam zdania

Najczęściej wybierali odpowiedź: „Dostatecznie” – 32,20% oraz odpowiedź „Niedostatecznie” – 25,42%. Nie posiadało opinii na ten temat 16,95% ankietowanych, a pozytywną opinię wyraziło 22,88% respondentów wybierając odpowiedź „Dobrze”. Odpowiedź „Bardzo dobrze” wybrało tylko 2,54% ankietowanych. 2 osoby nie wypowiedziały się w zakresie tego pytania.

Wykres 27. Opinia na temat stopnia atrakcyjności gminy Pabianice dla inwestorów zewnętrznych

Źródło: opracowanie własne.

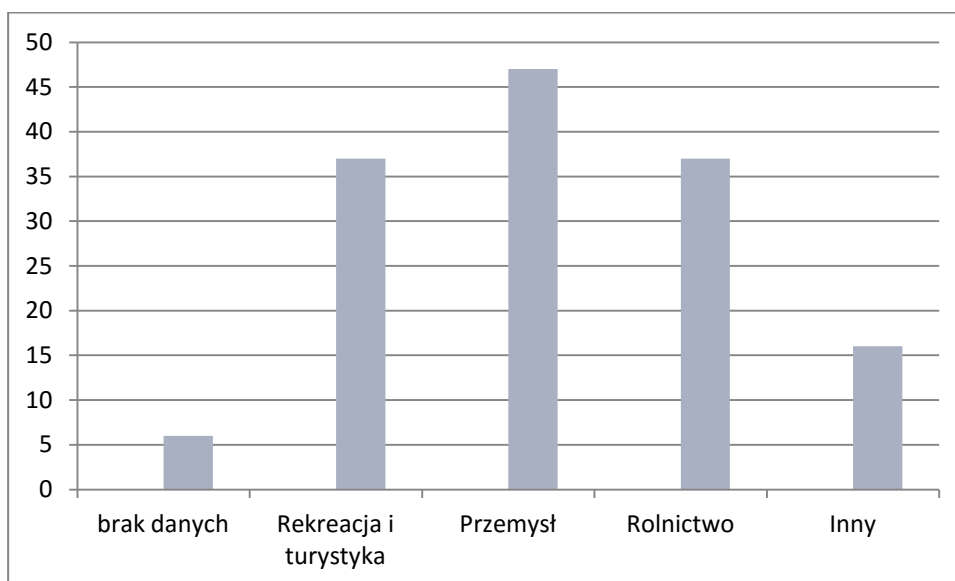

8.4. Sugerowany kierunek rozwoju gminy Pabianice w latach 2016-2023

Respondenci zapytani o sugerowany kierunek rozwoju dla gminy na najbliższe lata najczęściej wskazywali przemysł (47 wskazań) oraz rolnictwo, rekreację i turystykę (po 37 wskazań). Najmniej wskazań było dla opcji „inne”, w tym znalazły się tu wskazania do rozwoju w dziedzinie kultury oraz wypowiedzi:

„rozwój tras rowerowych, uporządkowanie tras żuźlowych, wzbogacanie środowiska kulturowego sport”; *„W naszej gminie zbyt ni nacisk kładzie się na sport i inne z tym związane”;* *„Szkolnictwo jest okropnie niedofinansowane, w przeciwieństwie do sportu”;* *„Środki powinny być przerzucone. Stypendia za wyniki w nauce są śmiesznie niskie. Wyposażenie pracowni w pomoce naukowe - znikome. Brak konkursów naukowych na poziomie szkół ponadgimnazjalnych, „Edukacja”;* *„Tereny zabudowy jednorodzinnej z mało uciążliwą działalnością usługową pomoc niektórym wsią w możliwości zmiany zagospodarowania planu przestrzennego, nie robienie tak by było dużo poprawek i do oddalenia, ale tak by uwzględnić wszystkie uwagi”;* *„Mała przedsiębiorczość zabudowa jednorodzinna zabudowa jednorodzinna zrównoważony, kreatywny, innowacyjny”;* *„energia odnawialna”;* *„Sypialnia dla przemysłowej Łodzi”;* *„Zwiększenie ilości mieszkańców poprzez stworzenie atrakcyjnych miejsc pod budownictwo jednorodzinne, zarówno dla inwestorów prywatnych, jak i firm deweloperskich. Sprowadzenie na teren gminy ludzi przyczyni się do ogólnego wzrostu gospodarczego - powstanie zapotrzebowanie na usługi, itp., stworzone będą nowe miejsca pracy. Również przychód gminy z tytułu podatków wzrośnie. Reasumując - zapewnienie mediów, dróg, nie obciążanie ludzi kosztami za wybudowaną infrastrukturę to klucz, aby mieszkańców gminy było więcej, a to pociągnie za sobą dalsze konsekwencje ekonomiczne”.*

Wykres 28. Kierunek rozwoju gminy Pabianice w latach 2016- 2023

Źródło: opracowanie własne.

8.5. Cel, na jaki powinny zostać przeznaczone pieniądze z budżetu gminy w latach 2016 – 2023

Ankietowani zostali poproszeni o wybór spośród wymienionych odpowiedzi, na jakie ich zdaniem inwestycje, powinny zostać przekazane środki finansowe z budżetu gminy.

Poniższa tabela prezentuje odpowiedzi ankietowanych:

Tabela 1. Cel, na jaki przede wszystkim powinny zostać przeznaczone pieniądze z budżetu gminy w latach 2016-2023

Infrastruktura drogowa	65	23,21%
Infrastruktura komunalna (wod. - kan, gaz, energia)	46	16,43%
Oświata i opieka przedszkolna	40	14,29%
Wspieranie przedsiębiorczości	37	13,21%
Ochrona i profilaktyka zdrowia	36	12,86%
Sport, rekreacja i organizacja wolnego czasu	35	12,50%
Kultura i działalność instytucji kultury	26	9,29%
Porządek i czystość w gminie	25	8,93%
Bezpieczeństwo publiczne	19	6,79%
Inwestycje turystyczne	17	6,07%
Pomoc społeczna	15	5,36%
Promocja i reklama gminy	12	4,29%
Ochrona środowiska, w tym edukacja ekologiczna	11	3,93%
Organizacje pozarządowe	7	2,50%
Inny	0	0%

Źródło: opracowanie własne.

W ramach uzupełnienia wypowiedzi respondenci zamieścili w ankietach wskazania: " Ochrona stanowisk archeologicznych i dziedzictwa kulturowego", „otwarcie nowej dyskoteki”, „wielopłaszczyznowa edukacja uzupełniająca dla dzieci i dorosłych”, „Internet”.

8.6. Kluczowe inwestycje na lata 2016-2023

W kolejnym pytaniu osoby badane zostały poproszone o wskazanie maksymalnie 3 przedsięwzięć, na jakie powinny zostać przeznaczone środki z budżetu gminy w latach 2016-2023.

Respondenci wyrazili w badaniu potrzeby w zakresie:

- poprawa dróg – 6 odpowiedzi oraz wskazania w zakresie inwestycji związanej z komunikacją w gminie:
 - o remont drogi powiatowej przez Piątkowisko i Żytowice,
 - o budowa chodnika od Górki Pabianickiej do Gorzewa,
 - o droga na ul. Żłotej w Piątkowisku, ul. Stadionowa w Piątkowisku, ul. Cynkowa w Piątkowisku,
 - o budowa dróg osiedlowych, chodników,
 - o wykonanie kanalizacji, budowa chodników.
- ścieżki rowerowe – 6 odpowiedzi,
- oświetlenie ulic tzn. zwiększenie bezpieczeństwa – 4 odpowiedzi (w tym: oświetlenie na ul. Stadionowej, Żłotej oświetlenie dróg ledowe),
- siłownia na wolnym powietrzu – 3 odpowiedzi,
- obiady w szkole – 2 odpowiedzi,
- wydłużyć czas opieki w przedszkolach np. do 16.00 – 2 odpowiedzi,
- odnawialne źródła energii – 2 odpowiedzi,
- hala sportowa w Piątkowisku – 2 odpowiedzi,
- ochrona i profilaktyka zdrowia – 2 odpowiedzi,
- oświata i opieka przedszkolna – 2 odpowiedzi
- inwestycje kulturalne – 2 odpowiedzi.

Ponadto w odpowiedziach pojawiły się pojedyncze wskazania przedsięwzięć w zakresie:

- place zabaw,
- teatr,
- szamba ekologiczne,
- porządek i czystość w gminie,
- poszukiwanie miejsc pracy,
- infrastruktura komunalna,
- sale gimnastyczne w szkołach,
- nowe tereny zielone,
- zbiorniki wodne (zatrzymywanie wód opadowych),
- hala sportowa z basenem, systemy oszczędności energii (wiatraki oświetlenie ledowe),
- budowa hali sportowej przy gimnazjum w Piątkowisku,
- imprezy kulturalne pod chmurką koncert,
- kanalizacja i gaz, bezpłatne siłownie,

- budowa basenu przy szkole podstawowej w Bychlewie(sala daje świetne efekty i jest wynajmowana na różne spotkania mieszkańców),
- wykorzystanie wód geotermalnych do np ogrzewania gęstej zabudowy np. Bychlew Jadwinin, budowa ścieżek rowerowych w większości miejscowości- Grka, Szynkielew, Świątnik, Bychlew, Jadwinin, Pawlikowice 1 i 2, Terenin, Porszewice
- renowacja nawierzchni asfaltowej w Pawlikowicach,
- mieszkania dla potrzebujących, ład i porządek ,pomoc bezdomnym,
- stworzenie prawdziwie reprezentatywnej ulicy Zamkowej - jej odnowienie, usunięcie kostki brukowej, poprawienie komunikacji między pobliskimi miejscowościami oraz ułatwienia komunikacyjne np. stworzenie dróg rowerowych, stworzenie, w miejscach do tego możliwych, przejazdów rowerowych obok przejść dla pieszych,
- utworzenie miejsc ogólnodostępnych w celach rozrywkowych np. boiska do siatkówki,
- ogólnodostępne obiekty sportowe,
- Ścieżka rowerowa z Poddębic do Uniejowa przez Balin.
- Ścieżka rowerowa z Poddębic do Uniejowa przez Balin. Ścieżka rowerowa z Poddębic do Uniejowa przez Balin,
- Oświetlenie na drodze Piątkowisko-Wymysłów Francuski,
- Dopuszaenie przedszkola w Żytowicach,
- nawierzchnia na drodze Piątkowisko- Wymysłów Francuski
- inwestycja w szkole sportowa, basen, hale sportowa oraz zajęcia sportowe dla całej rodziny,
- zaopatrzenie wod-kan mieszkańców, budowa ścieżek,
- egzekwowanie kar za niesprzątanie właścicieli po swoich pupilach
- wsparcie młodych przedsiębiorców, budowa obiektu rekreacyjno-sportowego który był by magnesem dla obywateli Łodzi by tu przybywać,
- na przykład duży aquapark, poprawa infrastruktury drogowej.
- Budowa dróg ,oświetlenie ulic,
- oświata,
- ewitalizacja głównej ulicy - jest najbrzydsza w całym mieście, a powinna być reprezentacyjna.
- * budowa miejskich parkingów (miasto jest chaotyczne - samochody nie mają gdzie stawać, robi sie džungla) *
- utworzenie strefy typu woonerf * SDH- nowy budynek bądź dogłębny
- remont fasady
- przekształcenie terenów rolnych w budowlane szczególnie w obrębie obwodnic S14 bis i S8,
- Infrastruktura (kanalizacja, wodociągi, przedsięwzięcia ekologiczno - ekonomiczne). Przejęcie lokalnych dróg pod zarząd gminy. Wyminą władz gminy , na nowe, chące pracować nad rozwojem gminy,
- przejęcie pola golfowego ,przygotowanie terenów inwestycyjnych, stworzenie nowego centrum miasta
- wiatraki oczyszczalnie,baterie słoneczne
- pomoc dla szkół pod względem wsparcia psychologicznego dla uczniów,
- promocja sportu, więcej miejsc rekreacji

- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z wyznaczeniem obszarów pod przemysł/usługi w okolicy węzłów dróg
- ekspresowych, budowa ciągów pieszo rowerowych przy drogach gminnych,
- naprawa infrastruktury drogowej,
- sale gimnastyczne przy szkołach 3 szt
- na pozyskiwanie pieniędzy na rewitalizację i rozwój gminy poprawienie trakcyjności gminy dla zachęcenia nowych inwestorów do tworzenia swoich firm na terenie gminy, inwestycje w tworzenie nowe sieci gazowe lub dofinansowanie do przydomowych instalacji gazowych,
- inwestycje w energię odnawialną
- Kompleksowe oświetlenie (wszystkie obiekty publiczne, w tym ulice) ledowe,
- internet szerokopasmowy dla wszystkich mieszkańców po jak najniższych cenach,
- Mini centrum nauki;
- Przede wszystkim drogi, aby wszystkie w gminie były asfaltowe. Nie musi być chodników przy mało ruchliwych, ani oświetlenia. Większa dostępność do lekarza pierwszego kontaktu i specjalisty np. ortopedy.
- rozwój infrastruktury drogowej
- inwestycje w energię odnawialną, tworzenie nowych sieci gazowych w gminie, poprawa jakości dróg
- ZMIANA NAWIERZCHNI DROG, PROFILAKTYKA ZDROWIA, REMONT BUDYNKÓW SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLI
- dofinansowanie wymiany do źródeł ciepła na bardziej ekologiczne,
- parę lat temu w Żytowicach położono rurki pod światłowód ale rurki są puste,
- drugie przedsięwzięcie kablówka albo jakiś internet - budowa oczyszczalni ścieków dla Gminy
- Zorganizowanie siatki połączeń transportu publicznego bezpośrednio z Łodzią
- Poprawa infrastruktury drogowej w gminie a w szczególności połączenie istniejącej drogi z Pawlikowic przez Terenin i Hermanów z Pabianicami,
- rozbudowa kanalizacji oraz sieci gazowej, rozwój budownictwa jednorodzinnego
- gazyfikacja gminy, poprawa dostępu do internetu np. podwieszenie przewodów na słupach energetycznych tak jak jest to w innych gminach,
- zachęta prywatnych przedsiębiorstw poprzez stworzenie infrastruktury do budowania swoich firm na terenie gminy co stworzyłoby dodatkowe miejsca pracy dla mieszkańców gminy, a i gmina skorzystałaby gdyż zwiększyły by się wpływy z podatków
- Współfinansowanie remontu drogi powiatowej w Piątkowisku,
- Zwiększenie dostępności czasowej komunikacji zbiorowej w gminie. Działania mające na celu wyznaczenie i promowanie obszarów inwestycyjnych. Włączenie do ŁSSE.
- Remont sali gimnastycznej w szkole podstawowej w Pawlikowicach.
- Poprawa jakości dróg oraz budowa chodników 2. Ścieżki rowerowe 3.
- Zwiększenie bezpieczeństwa na drodze
- Internet , komunikacja (autobus do Janowic) ,
- energia odnawialna, wiatraki dofinansowanie do baterii słonecznych termy
- drogi osiedlowe, wybudowanie żłobka dla dzieci z gminy, darmowy,
- dostępny internet gminny

Raport z badania ankietowego

- Zapewnienie miejsc wypoczynkowych na terenach leśnych, w południowej części gminy ogólnodostępny plac zabaw oraz miejsce aktywnego spędzenia czasu dla dorosłych (np. siłownia, siłownia zewnętrzna, ścieżki rowerowe)
- Wszystkie gminne drogi powinny zostać utwardzone i wyposażone w oświetlenie i chodniki. Teren gminy powinien być uzbrojony w sieci,
- Wspierane powinny być firmy działające na terenie gminy Pabianice,
- Internet,
- promocja gminy wśród przedsiębiorców,
- Poprawa nawierzchni zwłaszcza na powstających osiedlach w Piątkowisku.

8.7. Opinia dotycząca odnawialnych źródeł energii

Gmina Pabianice ukończyła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Wskazaniami Planu jest ciągle zwiększanie ekologicznej świadomości mieszkańców oraz promocja OZE. W ankiecie na potrzeby Strategii sformułowano pytanie złożone w zakresie planowania działań z OZE, opinii o potrzebie działań związanych z OZE, chęci realizacji zadań z OZE.

Opinia o OZE w gminie Pabianice

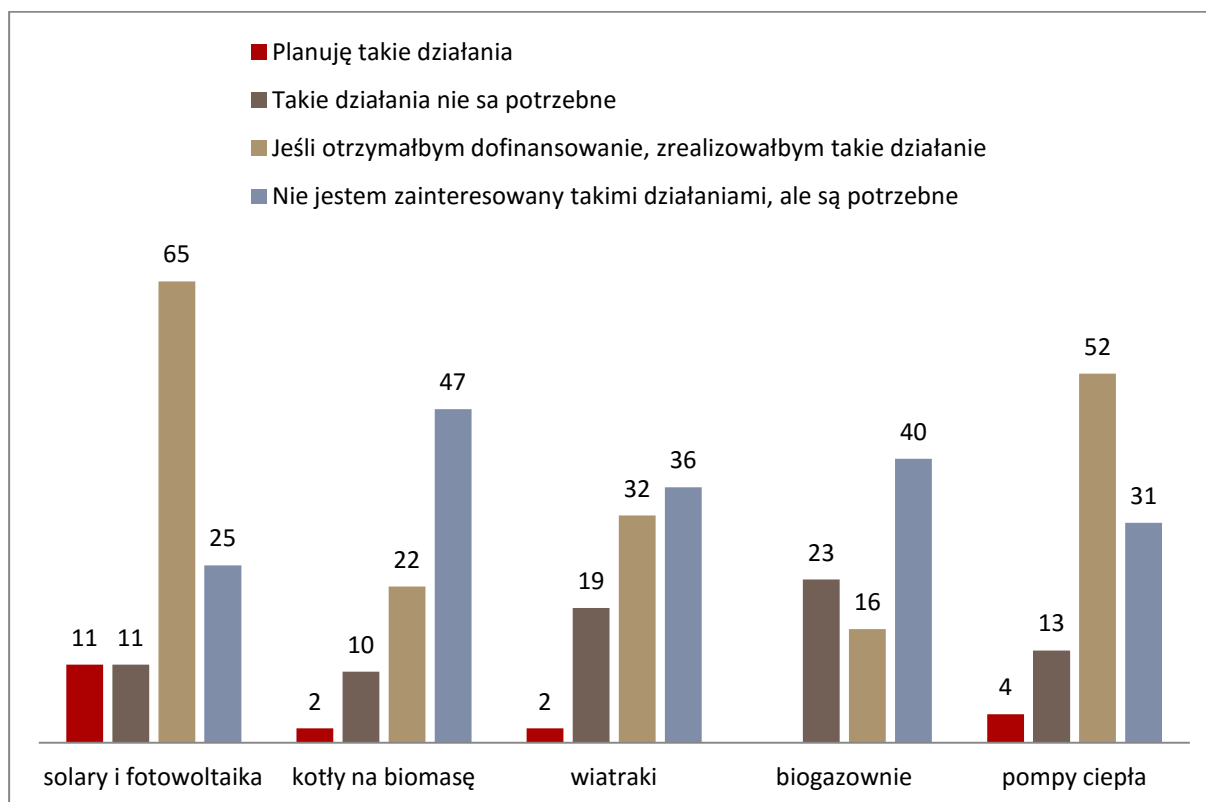
Najwięcej zwolenników spośród OZE mają solary i fotowoltaika oraz pompy ciepła. Wśród odpowiedzi negatywnych, najczęściej przeciwników mają biogazownie.

Należy zauważyć, że w każdym rodzaju OZE liczba zwolenników przewyższa liczbę przeciwników, co wskazuje na ogólną pozytywną opinię na temat odnawialnych źródeł energii. Jednakże aż 76 wskazań dotyczyło wypowiedzi "Takie działania nie są potrzebne", w tym w zakresie biogazowni – 23, wiatraków – 19, solarów i fotowoltaiki – 11, kotłów na biomasę – 10. Opinie negatywne o pompach ciepła zostały umieszczone w 13 ankietach.

Wnioski

Wypowiedzi respondentów wskazują na potrzebę zwiększania świadomości mieszkańców nt. OZE i wykorzystania w gospodarstwie domowym, czy też w małych firmach bądź rolnictwie.

Wykres 29. Opinia dotycząca odnawialnych źródeł energii

Źródło: opracowanie własne.

8.8. Mocne strony gminy Pabianice

Osoby badane zostały poproszone o wymienienie trzech mocnych stron gminy. Poniżej znajduje się lista najczęściej wskazywanych odpowiedzi:

- blisko miasta – 21 odpowiedzi,
- coraz lepiej rozwinięta infrastruktura drogowa i komunalna – 5 odpowiedzi,
- budowa świetlic wiejskich – 2 odpowiedzi,
- ZPiT Bychliwianka - 2 odpowiedzi,
- szkoły - dobrze zarządzane - 2 odpowiedzi,
- Bardzo dobry kontakt z urzędnikami w UG (łatwy dostęp, komunikacja) - 2 odpowiedzi,
- tereny zielone do zagospodarowania – 2 odpowiedzi,
- Dobry dojazd i połączenie z S8 (A1) – 2 odpowiedzi,
- Dobre połączenia komunikacyjne - droga ekspresowa s8 i s14 – 2 odpowiedzi.

Ponadto w odpowiedziach pojawiły się pojedyncze wskazania w zakresie:

- zwiększenie ludności na terenie gminy,
- wodociągi,
- dobra gospodarka w prowadzeniu inwestycji,
- bliski dojazd do sklepów i do pracy,
- organizacja transportu dzieci do przedszkoli i szkół,
- trasy szybkiego ruchu,
- komunikacja podmiejska,
- piłka nożna,
- orkiestra dęta,
- Jutrzenka,
- istnienie zespołu ludowego,
- pozyskiwanie środków unijnych na budowę infrastruktury technicznej,
- pozyskiwanie środków unijnych na budowę obiektów sportowych i kulturalnych,
- straże pożarne - dobrze wyposażone,
- obiekty sportowe - dobrze prowadzone,
- propagowanie zdrowego stylu życia - zajęcia sportowe,
- brak zadłużenia budżetu gminy,
- organizacja zajęć dla dzieci w okresie wakacji,
- obsługa pacjentów,
- dostępność do usług kultury i sportu,
- ładna okolica, brak uciążliwych zakładów produkcyjnych, kontakt z naturą,
- pomocność zaufanie porządek,
- klub sportowy,
- bezpieczeństwo na drogach,

- przyroda, lokalna żywność (chleby, wędliny), kultura (sport, muzyka, KGW),
- położenie na wodach termalnych,
- dobre usytuowanie terenów inwestycyjnych przy trasie S8,
- liczba sklepów,
- czystość, drogi i chodniki, przedsiębiorczość,
- dostępność bo przy trasie, sypialnia przy Łodzi, nowi młodzi mieszkańcy,
- spory poziom bezpieczeństwa,
- względnie bezpiecznie,
- historia,
- kreatywni ludzie,
- wyniki nauczania w szkołach,
- budżet pozwalający na relatywnie znaczne inwestycje,
- bliskie odległości do dróg szybkiego ruchu łączących góry z morzem
- coraz ładniejsze miasto, oczyszczalnie przydomowe, ekologia,
- Ankieta przeprowadzona w serwisie interankiety.pl 19/33
- Lokalizacja, komunikacja,
- mnogość lasów , czyste środowisko
- bliskość dużych miast, bliskość do autostrady i tras ekspresowych
- łączących inne duże miasta,
- wada jak i zaletą jest bliskie położenie w stosunku do Łodzi.
- Atrakcyjność osiedleńcza gminy związana z imigracjami na pobyt stały
- ludności z miast (Pabianice, Łódź). Relatywnie dobre skomunikowanie z
- trasami ekspresowymi.
- Położenie Teren
- Czyste powietrze ,
- Sporo ładnych terenów
- bliskość do miasta Pabianice, dużo wolnych terenów pod zabudowę ,
- bliskość do autostrady
- Bliskość miasta, dobre szkoły i przedszkola, dostępność do terenów
- leśnych (wypoczynkowych).

8.9. Słabe strony gminy Pabianice

Oprócz zalet, ankietowani wskazali również słabe strony gminy Pabianice.

Słabe strony Gminy Pabianice:

- komunikacja, w tym: brak komunikacji miejskiej dla niektórych wsi, między wsią a miastem oraz brak komunikacji do miasta w nocy w soboty i niedziele rano (2 wskazania) – razem 12 wskazań ankietowanych,
- słabe drogi gminne, w tym: Drogi na nowych osiedlach mieszkaniowych –6 wskazań,
- brak oświetlenia na ulicach – 3 wskazania,
- brak ścieżek rowerowych – 5 wskazań,
- brak placów zabaw – 2 wskazania,
- szkolnictwo i przedszkole – 2 wskazania,
- brak pracy- 4 wskazania,
- bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych i osób z wózkami – 2 wskazania,
- bezpieczeństwo mieszkańców – 3 wskazania.

Ponadto w ankietach mieszkańcy umieścili pojedyncze odpowiedzi:

- słaba informacja o działalności gminy,
- zbyt małe pomieszczenie szkoły podstawowej,
- zły dojazd do posesji mieszkaniowych ze względu na złą nawierzchnię drogi,
- duży ruch samochodowy,
- mało ciekawych miejsc, gdzie można spędzić wolny czas, np.. Siłownia na wolnym powietrzu,
- brak ośrodków kultury,
- brak teatru czy zajęć teatralnych,
- brak hali sportowej w Piątkowisku,
- bariery architektoniczne,
- brak, małe dofinansowanie,
- brak chodników,
- wykorzystanie świetlic wiejskich,
- inwestycje i poziom klas 1-3 ŻYTOWICE SP w porównaniu z niewystarczającą odpowiednimi szkołami i poziomem w Pabianicach),
- brak imprez,
- chaotycznie powstające osiedla mieszkaniowe, niekompletność inwestycji (np. droga bez mediów, świetlica bez miejsc parkingowych), brak promocji,
- brak wsparcia małych rodzinnych przedsiębiorstw; brak wsparcia urzędników gminy dla obywatela
- nie szukanie nowych rozwiązań, innowacji i możliwości rozwoju,
- słabe wykorzystywanie środków unijnych,
- brak ścieżki rowerowej z Poddębic do Uniejowa,
- brak wielotorowości działań gminy, brak rozwoju, niechęć do zmian,
- mała decyzyjność przedstawicieli gminy,

- brak miejsc parkingowych w ważnych "strategicznie" miejscach - okolice hal sportowych, szkoły muzycznej, MOK; brak jasnego kierunku rozwoju gminy (czy ma to być gmina rekreacyjna, przemysłowa, usługowa, sypialnia Łodzi itp.),
- brak nowych inwestycji, dziurawe drogi,
- niedostateczny poziom walki z dopalaczami,
- brak rozwoju, brak planu rozwoju. Finansowanie nierentownych placówek. Kumoterstwo.
- brak planowano zagospodarowania miasta, kiepska estetyka budynków i reklam, brak referendum
- brak sal gimnastycznych w szkołach, brak dofinansowania domowych instalacji OZE, brak centralnego miejsca w gminie (parku, placu itp),
- zerowy poziom społeczeństwa obywatelskiego, żadnych działań, żadnych inicjatyw,
- brak długofalowego planu rozwoju gminy, z czego wynikają przypadkowe a kosztowne inwestycje (np. Pomysł budowy dużej hali sportowej, przy jednoczesnym braku sal gimnastycznych, która będzie generować ogromne koszty),
- brak internetu, odnawialne źródła energii nie wykorzystane,
- brak sieci gazowej, brak poboczy , brak czytelności w oznakowaniu posesji,
- brak działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej gminy,
- inwestycje w infrastrukturę techniczną nienadążające za zabudową gruntów odrzniętych lub prowadzenie inwestycji na "nowych ulicach" lobbowane przez nowych mieszkańców - Przykład ul. Złota w Piątkowisku -nowa nawierzchnia, chodniki, natomiast odcinek od kaplicy do Gimnazjum w Piątkowisku - zniszczony, wykrzywiony chodnik (szczególnie niebezpieczny przy oblodzeniu zimą).
- Gminny Dom Kultury.
- oferta zajęć popołudniowych dla przedszkolaków,
- słabe kadry w Urzędzie Gminy niepomocne mieszkańcom, itp.
- brak chęci ze strony urzędników w pomocy mieszkańcom gminy, niekorzystanie z zasobów finansowych Unii Europejskiej, brak zainteresowania rozwiązaniem problemów mieszkańców dotyczących warunków czystości powietrza i gleby (niektóre uciążliwe hodowle),
- brak dobrze działającego aparatu pozyskiwania finansowania zewnętrznego - choćby ze środków UE, funduszy wojewódzkich, itp.
- brak nowoczesnego podejścia władarzy gminy, brak chęci rozwoju. Słaba
- integracja mieszkańców.

Wnioski:

Z odpowiedzi mieszkańców widać wyraźnie, że problem mieszkańców koncentrują się wokół komunikacji w gminie, w tym główne zarzuty respondentów dotyczyły braku transportu publicznego. Problemy oscylują również w zakresie infrastruktury drogowej – tu dalsze działania Gminy Pabianice zapewne rozwiążą powstałe niedogodności.

8.10. Kluczowe szanse gminy Pabianice

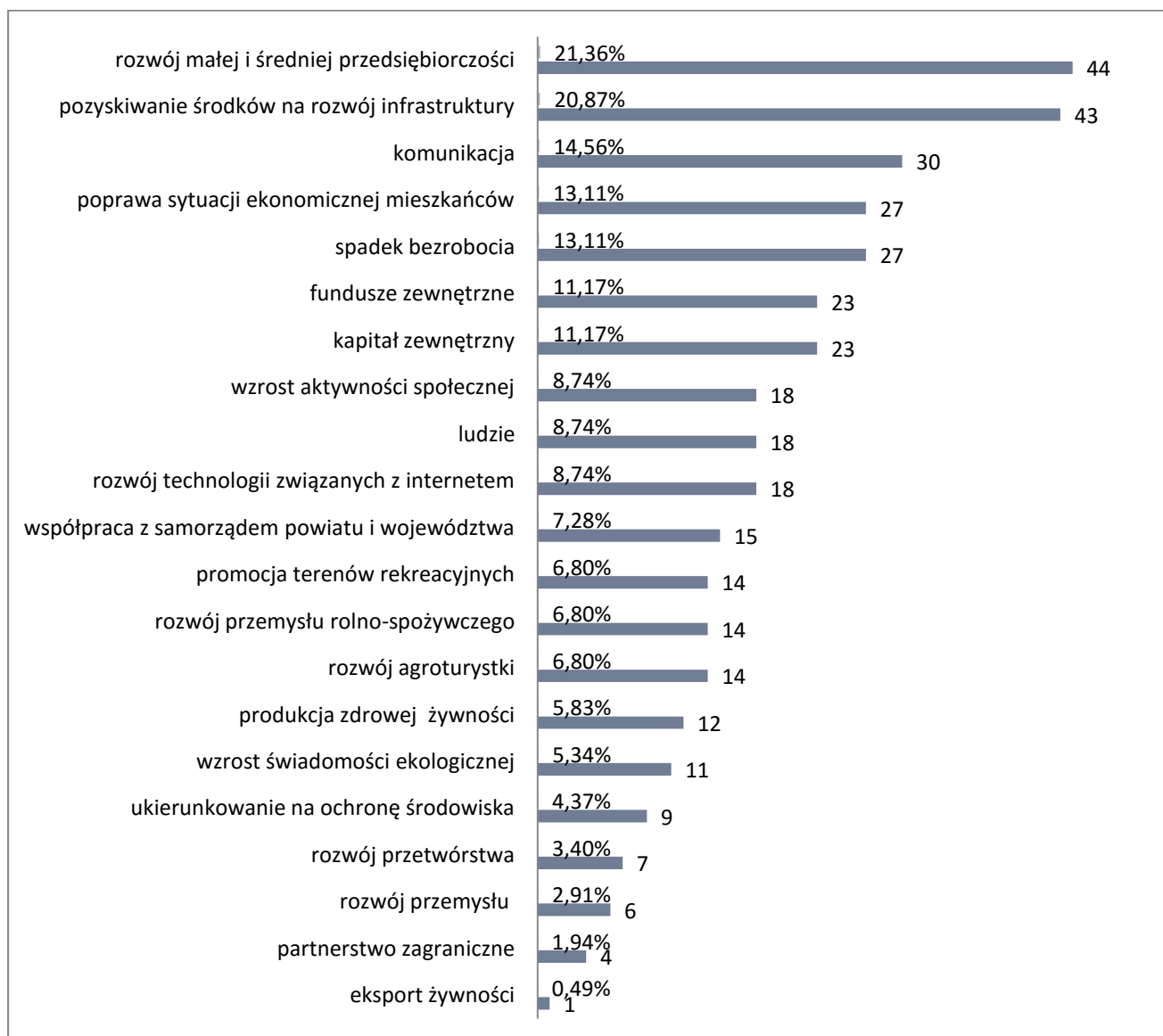
Osoby ankietowane zostały poproszone o określenie trzech szans (możliwości korzystnej zmiany), jakie stoją przed gminą.

Najczęściej wskazywanymi szansami Gminy Pabianice na lata 2016-2023 były:

“rozwój małej i średniej przedsiębiorczości”, “pozyskiwanie środków i rozwój infrastruktury”, “komunikacja”

W ramach odpowiedzi “rozwój przemysłu” respondenci zamieścili adnotację: “nieuciążliwego dla zwartej zabudowy mieszkalnej”. Poniżej znajduje się lista wszystkich wskazywanych szans:

Wykres 30. Kluczowe szanse gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

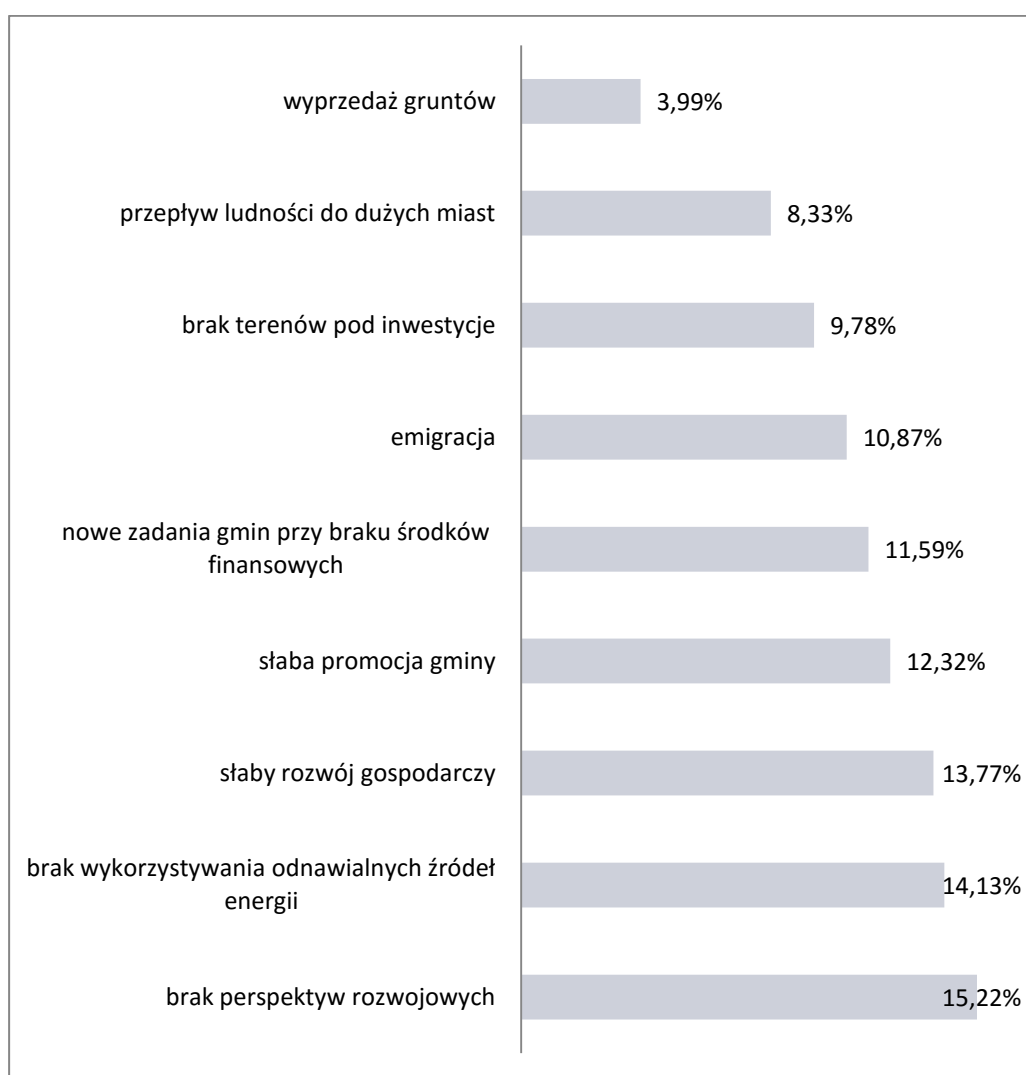
8.11. Zagrożenia dla rozwoju gminy Pabianice

W kolejnym punkcie kwestionariusza poproszono mieszkańców o wskazanie trzech największych zagrożeń dla rozwoju gminy.

Najczęściej wskazywane zagrożenia dla rozwoju Gminy Pabianice:

“brak perspektyw rozwojowych”, “brak wykorzystania odnawialnych źródeł energii”, “słaby rozwój gospodarczy”.

Wykres 31. Zagrożenia dla rozwoju gminy Pabianice

Źródło: opracowanie własne.

8.12. Źródła informacji o działaniach podejmowanych przez władze gminy

W ostatnim pytaniu kwestionariusza badani zostali poproszeni o wskazanie najczęściej wybieranego źródła, z którego czerpią informacje o działaniach podejmowanych przez władze gminy Pabianice.

Źródła, z jakich najczęściej respondenci czerpią informacje o działaniach podejmowanych przez władze Gminy Pabianice i wydarzeniach lokalnych

Największy odsetek respondentów czerpie informacje poprzez:

- ze strony internetowej gminy – 79 wskazań,
- prasa lokalna – 33 wskazań,
- od sołtysów i z tablic ogłoszeniowych – po 25 wskazań.

Następne w kolejności znalazły się:

- Media społecznościowe (Facebook) – 22 wskazania.
- Spotkania społeczności lokalnych – 20 wskazań,
- Plakaty/ulotki - 16 wskazań.
- Inne strony internetowe – 13 wskazań.

Najmniej popularne źródła informacji w gminie Pabianice

- Inne, w tym "sąsiedzi, rodzina, znajomi" – 5 wskazań,
- Pracownicy Urzędu Gminy w Pabianicach i innych instytucji – 9 wskazań,
- Radni – 10 wskazań.

Wśród uwag zamieszczonych do odpowiedzi "Inne" respondenci zamieścili wypowiedzi:

"E-komunikacja urząd - obywatel jest na niskim poziomie", "brak dostępu do takich informacji - strona internetowa gminy jest bardzo słabo aktualizowana".

8.13. Wyniki badania – podsumowanie

Rozpoczynając badania ankietowe postawionych zostało kilka kluczowych pytań, których odpowiedzi służą do poznania uwarunkowań wewnętrznych gminy. Są to czynniki, które mają wpływ na poczucie komfortu życia mieszkańców gminy. Analiza danych zastanych została zatem wzbogacona o badania opinii ludzi, którzy w danej jednostce samorządowej mieszkają. Zebrane dane mogą wnieść wiele do procesu diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej analizowanej gminy.

Poniżej znajdują się wnioski wynikające z odpowiedzi na postawione na wcześniejszym etapie prac pytania.

Jaki jest poziom zadowolenia z faktu zamieszkania w gminie Pabianice?

Jak wynika z przeprowadzonego badania, największa grupa respondentów wybrała odpowiedź *“Wysoki - jest kilka rzeczy do poprawienia, ale ogólnie jest to dobre miejsce do życia”* – 44,17 % ogółu badanych. Wśród uzasadnień pojawiły się wypowiedzi: *“bardzo dużo jest robione dla mieszkańców np. drogi, kanalizacja, woda”*; *“gmina dobrze rozwinięta, dobre drogi”*; *“cicho, spokojnie, dobry dojazd do pracy, nawierzchnie asfaltowe dróg powiatowych”*; *“komunikacja obsługa w urzędzie inwestycje oświatowe, sport i kultura”*; *“ogólnie dobre usytuowanie (lokalizacja)”*.

Pozostali respondenci wybrali odpowiedzi:

- *“Średni - mogłoby być lepiej”* – 35,00%,
- *“Bardzo wysoki - nie mam zastrzeżeń”* – 7,50%,
- *“Niski - jest więcej wad, niż zalet zamieszkania w gminie”* – 10,83%,
- Brak odpowiedzi – 3 – 2,50%.

Uzasadnienia respondentów to m.in. wypowiedzi:

- *“są drogi, gł. Powiatowe, które wymagają remontów szczególnie, że są znacznie użytkowane, mogłoby powstać więcej miejsc, gdzie możnaby spędzić czas wolny np. Siłownia na wolnym powietrzu - gmina nie pozyskuje środków na ten cel”*;
- *“brak ścieżek rowerowych”*;
- *“wiele zaniedbanych chodników, dziurawe drogi, więcej wycieczek, brak ścieżek, brak komunikacji w dni wolne od pracy, brak placów zabaw dla dzieci, brak domu kultury, w którym prowadzone zajęcia teatralne itp., zajęcia fitness”*;
- *“zbyt mało autobusów i zieleni”*;
- *“do poprawienia żłobki i przedszkola (żłobka brak a przedszkole - mało miejsc)”*;
- *“czystość w gminie brak dofinansowania do źródeł eko”*;
- *“nic się nie dzieje dla młodzieży”*;
- *“zła droga dojazdowa na posesję”*;
- *„kiepskie drogi, brak tras rowerowych, niebezpieczne przejścia przy szkołach, brudno”*;
- *„jest bardzo spokojnie, dobry dojazd do większych miast choć do mediów mógłby być lepszy dostęp”*;
- *„bardzo zacofana niewykorzystująca funduszy europejskich”*;

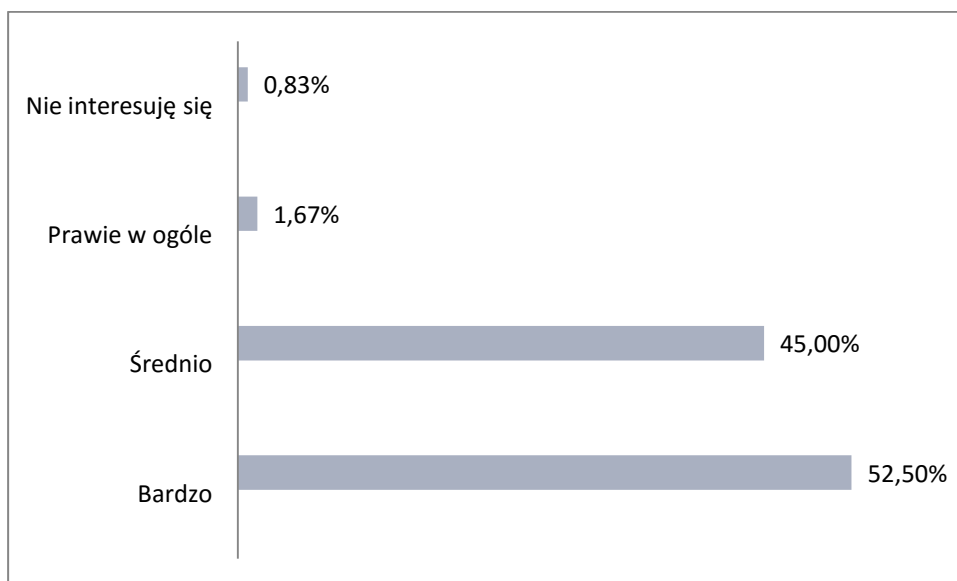

- „niechęć w budowaniu infrastruktury technicznej w tym oświetlenia kanalizacji urządzenia dróg budowy chodników w połączeniu z wysokimi opłatami adiacenckimi”.

Czy interesuje się Pan/Pani tym, co się dzieje na terenie gminy?

Respondenci w większości opowiedzieli się, że interesują się „bardzo” – 52,50%, „średnio” – 45,00%. Odpowiedź „nie interesuję się” zaznaczyła 1 osoba – 0,83% a odpowiedź „prawie w ogóle” – 2 osoby – 1,67%.

Wykres 32. Stopień zainteresowania mieszkańców tym, co dzieje się na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski:

Sfery takie jak edukacja, kultura i rekreacja, infrastruktura techniczna i społeczna oceniane są na ogół dobrze. Największej poprawy wymaga obszar związany z gospodarką i rynkiem pracy.

Według mieszkańców gminy głównym celem, na jaki powinny zostać przeznaczone środki z budżetu w najbliższych latach, jest infrastruktura drogowa, infrastruktura komunalna (wod. - kan, gaz, energia) oraz oświata i opieka przedszkolna. Istotne dla mieszkańców są również przedsięwzięcia z zakresu ochrony i profilaktyki zdrowia oraz wspieranie przedsiębiorczości. Z kolei największą szansą, mogącą korzystnie wpłynąć na zmiany w gminie, jest rozwój małej i średniej przedsiębiorczości. Brak perspektyw rozwojowych, brak wykorzystania odnawialnych źródeł energii i słaby rozwój gospodarczy znalazły się na pierwszych 3 miejscach na liście zagrożeń dla rozwoju gminy.

Jak mieszkańcy oceniają poszczególne aspekty funkcjonowania gminy?

W zakresie sfery dotyczącej edukacji, kultury i rekreacji ludność gminy jest najczęściej zadowolona. Jako potrzebę wymienia się brak instytucji kultury, zagospodarowania terenów publicznych np. jako siłownię na wolnym powietrzu. Brakuje działań w zakresie promocji lokalnych wydarzeń kulturalnych. Sfera przestrzenna jest oceniana na poziomie przeciętnym, a szczególnej uwagi wymaga stan i jakość dróg, brakuje ścieżek rowerowych. Mieszkańcy podkreślają jako słabość lokalny rynek pracy. Mieszkańcy widzą potrzebę urozmaicenia oferty zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży, głównie w zakresie języków obcych.

Mieszkańcy są zdania, że pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, w tym dofinansowania z Unii Europejskiej może się przyczynić do poprawy warunków życia w gminie. Obecnie w ich opinii środki zewnętrzne na inwestycje nie są efektywnie pozyskiwane i wiele na tym polu można zmienić.

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura próby ze względu na wiek	5
Wykres 2. Struktura próby ze względu na poziom wykształcenia.....	6
Wykres 3. Struktura ludności pod względem aktywności zawodowej.....	7
Wykres 4. Liczba osób w gospodarstwie domowym.....	8
Wykres 5. Związek z terenem gminy Pabianice.....	9
Wykres 6. Opinia o poziomie edukacji i kształcenia w Gminie Pabianice	10
Wykres 7. Ocena oferty kursów i zajęć doszkalających i mających na celu m.in. podniesienie kwalifikacji zawodowych	11
Wykres 8. Zapotrzebowanie na zajęcia w lokalnych szkołach lub jakich zajęć jest niewystarczająco w gminie Pabianice	12
Wykres 9. Ocena nt. działań kulturalnych realizowanych przez gminę Pabianice	13
Wykres 10. Opinia, czy liczba imprez organizowanych przez Gminę jest wystarczająca	14
Wykres 11. Opinia o informacji dot. imprez kulturalnych w gminie	15
Wykres 12. Sposoby pozyskiwania informacji o wydarzeniach kulturalnych w gminie.....	16
Wykres 13. Częstotliwość udziału mieszkańców gminy Pabianice w imprezach kulturalnych organizowanych przez Gminę	17
Wykres 14. Ocena działalności gminy w zakresie promocji wydarzeń związanych z rekreacją i sportem	18
Wykres 15. Ocena działalności Gminy n rzecz osób niepełnosprawnych	19
Wykres 16. Opinia o stanie bezpieczeństwa na terenie gminy Pabianice	20
Wykres 17. Opinia o stanie czystości w gminie	21
Wykres 18. Opinia o stanie infrastruktury gminnej i zagospodarowania przestrzennego (nawierzchnia dróg, kanalizacja itp.).....	22
Wykres 19. Opinia o stanie infrastruktury edukacyjnej	23
Wykres 20. Ocena poziomu dostępności mieszkańców do towarów i usług na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu	24
Wykres 21. Ocena możliwości znalezienia pracy na terenie gminy Pabianice oraz w jej najbliższym otoczeniu.....	25
Wykres 22. Skala występowania w gminie problemów z alkoholizmem - ocena respondentów.....	26
Wykres 23. Ocena możliwości dostępu do lekarzy specjalistów.....	27
Wykres 24. Potrzeba realizacji programów zdrowotnych przez Gminę Pabianice	28
Wykres 25. Stopień zaangażowania władz lokalnych w rozwiązywanie problemów mieszkańców gminy Pabianice	30
Wykres 26. Ocena dotychczasowej działalności inwestycyjnej Gminy Pabianice.....	31
Wykres 27. Opinia na temat stopnia atrakcyjności gminy Pabianice dla inwestorów zewnętrznych .	32
Wykres 28. Kierunek rozwoju gminy Pabianice w latach 2016- 2023.....	33
Wykres 29. Opinia dotycząca odnawialnych źródeł energii.....	39
Wykres 30. Kluczowe szanse gminy Pabianice.....	44
Wykres 31. Zagrożenia dla rozwoju gminy Pabianice	45
Wykres 32. Stopień zainteresowania mieszkańców tym, co dzieje się na terenie gminy.....	48

Spis tabel

Tabela 1. Cel, na jaki przede wszystkim powinny zostać przeznaczone pieniądze z budżetu gminy w latach 2016-2023..... 34

Pabianice, dnia

Szanowni Państwo!

W związku z opracowaniem „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” zwracam się do Państwa z prośbą o wypełnienie poniższej ankiety. Celem badania ankietowego jest zapoznanie się z opinią mieszkańców Gminy w zakresie mocnych i słabych stron, szans oraz zagrożeń Gminy Pabianice. Licząc na współpracę zapewniam jednocześnie, że **ankieta jest anonimowa**, a uzyskane wyniki zostaną przedstawione w formie zbiorczego opracowania. Państwa udział będzie stanowił aktywny wkład w tworzenie Strategii, a wyniki badania ankietowego stanowiąc będą odzwierciedlenie aktualnych rzeczywistych potrzeb społeczno-gospodarczych oraz wizji rozwoju Gminy Pabianice.

Wójt Gminy Pabianice

Henryk Gajda

1. Jaki jest Pan/Pani poziom zadowolenia z zamieszkania w gminie?

- Bardzo Wysoki - nie mam zastrzeżeń
- Wysoki – jest kilka rzeczy do poprawienia, ale ogólnie jest to dobre miejsce do życia
- Średni - mogłoby być lepiej
- Niski - jest więcej wad, niż zalet zamieszkiwania w gminie

Proszę krótko uzasadnić odpowiedź:

.....
.....
.....

2. Czy interesuje się Pan/Pani tym, co się dzieje na terenie gminy?

- Bardzo
- Średnio
- Prawie w ogóle
- Nie interesuję się

3. Jak Pan/Pani ocenia poziom dostępności mieszkańców do towarów i usług na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu (rozmieszczenie i liczba sklepów, powszechność tzw. punktów handlowo-usługowych, jak np. zakład fryzjerski, bank, poczta)?

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Dostatecznie
- Niedostatecznie

4. Czy według Pana/Pani znalezienie nowej pracy na terenie gminy jest ?

- Bardzo trudne
- Trudne
- Łatwe
- Bardzo łatwe
- Nie mam zdania/nie dotyczy

5. Czy według Pana/Pani znalezienie nowej pracy w najbliższym sąsiedztwie gminy, np. na terenie powiatu pabianickiego czy też w mieście Łodzi jest ?

- Bardzo trudne
- Trudne
- Łatwe
- Bardzo łatwe
- Nie mam zdania/nie dotyczy

6. Jak Pan/Pani ocenia stopień zaangażowania i kierunki działań władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

- bardzo dobry
- dobry
- dostateczny
- niedostateczny

7. Jak Pan/Pani ocenia możliwości dostępu do usług medycznych oferowanych przez lekarzy (w tym specjalistów)?

☐ Bardzo dobrze	☐ Niedostatecznie
☐ Dobrze	☐ Nie mam zdania/nie dotyczy
☐ Dostatecznie	

Do jakich lekarzy specjalistów jest utrudniony dostęp (proszę wymienić):

.....

8. Czy Gmina powinna realizować własne zdrowotne programy profilaktyczne?

☐ Tak	☐ Nie mam zdania/nie dotyczy
☐ Nie	

Jeśli tak, to w jakim zakresie (jakich schorzeń powinny dotyczyć te programy)?

.....

9. Czy na terenie gminy zauważa Pan/Pani, problemy związane z alkoholizmem wśród mieszkańców?

☐ Dotyczy dużej grupy osób	☐ Nie występuje
☐ Dotyczy małej grupy osób	☐ Nie mam zdania/nie dotyczy

10. Uwagi dotyczące programów ochrony zdrowia w Gminie:

.....

.....

.....

11. Jak ocenia Pan/Pani działania kulturalne realizowane przez gminę?

☐ Bardzo dobrze	☐ Niedostatecznie
☐ Dobrze	☐ Nie wiem jakie działania realizuje gmina
☐ Dostatecznie	

12. Czy liczba imprez kulturalnych organizowanych przez Gminę jest wystarczająca?

☐ Zdecydowanie tak	☐ Zdecydowanie nie
☐ Raczej tak	☐ Nie mam zdania/nie dotyczy
☐ Raczej nie	

13. Czy informacja o imprezach kulturalnych jest wystarczająca?

☐ Zdecydowanie tak	☐ Zdecydowanie nie
☐ Raczej tak	☐ Nie mam zdania/nie dotyczy
☐ Raczej nie	

14. W jaki sposób dowiaduje się Pan/Pani o organizowaniu imprez kulturalnych?

☐ Przez internet	☐ mam problemy z uzyskaniem tych informacji
☐ z ogłoszeń zlokalizowanych na terenie gminy	☐ inne (jakie?).....
☐ od sąsiadów i rodziny	☐ Nie szukam takich informacji

15. Jak często uczestniczy Pan/Pani w imprezach kulturalnych organizowanych przez Gminę?

☐ ani razu w ciągu ostatniego roku	☐ kilka razy w ciągu ostatniego miesiąca
☐ kilka razy w ciągu ostatniego roku	☐ nie uczestniczę w tego typu imprezach

16. Czy działania gminy w zakresie promocji wydarzeń związanych z rekreacją i sportem są?

☐ Wystarczające	☐ Nie mam zdania/nie dotyczy
☐ Niewystarczające	☐ Nie wiem jakie działania realizuje gmina

17. Jak Pan/Pani ocenia działalność Gminy na rzecz osób niepełnosprawnych (np. likwidacja barier architektonicznych)?

☐ Bardzo dobrze	☐ Niedostatecznie
☐ Dobrze	☐ Nie mam zdania/Nie dotyczy
☐ Dostatecznie	

18. Jak Pan/Pani ocenia poziom edukacji i kształcenia na terenie Gminy?

☐ bardzo dobrze	☐ niedostatecznie
☐ dobrze	☐ nie mam zdania
☐ dostatecznie	

19. Jak Pan/Pani ocenia ofertę kursów i zajęć doszkalających i mającą na celu m.in. podniesienie kwalifikacji zawodowych?

☐ bardzo dobrze	☐ niedostatecznie
☐ dobrze	☐ nie mam zdania
☐ dostatecznie	

20. Jakiego rodzaju zajęć w lokalnych szkołach jest brak lub ich liczba jest niewystarczająca (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)?

- obsługa komputera
- zajęcia rozwijające kompetencje techniczne oraz z zakresu nauk ścisłych
- Zajęcia sportowe
- Zajęcia artystyczne (plastyczne, muzyczne itp.)
- języki obce
- zajęcia zawodowe
- zajęcia z autoprezentacji i kreowania własnego wizerunku
- sposoby poszukiwania pracy, redagowania CV i listu motywacyjnego
- inne (jakie?)
- nie dotyczy/nie mam zdania

21. Jak ocenia Pan/Pani stan bezpieczeństwa na terenie gminy?

☐ bardzo dobrze	☐ dostatecznie
☐ dobrze	☐ niedostatecznie

22. Jak Pan/Pani ocenia stopień czystości na terenie gminy?

☐ bardzo dobrze	☐ dostatecznie
☐ dobrze	☐ niedostatecznie

23. Jak Pan/Pani ocenia infrastrukturę edukacyjną na terenie Gminy (szkoły, przedszkola, ich wyposażenie i stan techniczny)?

☐ bardzo dobrze	☐ niedostatecznie
☐ dobrze	☐ nie mam zdania
☐ dostatecznie	

24. Jak Pan/Pani ocenia infrastrukturę i zagospodarowanie przestrzenne w Gminie (nawierzchnia dróg, kanalizacja itp.)?

☐ Bardzo dobrze	☐ Niedostatecznie
☐ Dobrze	☐ Nie mam zdania
☐ Dostatecznie	

25. Działania inwestycyjne przeprowadzone do tej pory i podejmowane przez Gminę są Pana/Pani zdaniem prowadzone:

☐ Bardzo dobrze, są wystarczające	
☐ Dobrze, są przydatne, ale niewystarczające	☐ Dostatecznie
	☐ Niedostatecznie

26. Jak Pan/Pani ocenia stopień atrakcyjności gminy dla inwestorów i przedsiębiorstw zewnętrznych?

☐ Bardzo dobrze	
☐ Dobrze	☐ Niedostatecznie
☐ Dostatecznie	☐ Nie mam zdania

27. Jaki kierunek rozwoju gminy uważa Pan/Pani za najlepszy?

- Rekreacja i turystyka
- Przemysł
- Rolnictwo
- Inny (jaki?).....

28. Na jaki cel przede wszystkim powinny zostać przeznaczone pieniądze z budżetu gminy w latach 2016-2023 (proszę zaznaczyć max. 3 odpowiedzi) ?

- Oświata i opieka przedszkolna
- Kultura i działalność instytucji kultury
- Organizacje pozarządowe
- Pomoc społeczna
- Ochrona i profilaktyka zdrowia
- Ochrona środowiska, w tym edukacja ekologiczna
- Infrastruktura komunalna (wod.-kan, gaz, energia)
- Infrastruktura drogowa
- Bezpieczeństwo publiczne
- Sport, rekreacja i organizacja wolnego czasu
- Inwestycje turystyczne
- Porządek i czystość w gminie
- Promocja i reklama gminy
- Wspieranie przedsiębiorczości
- Inny (jaki?):

29. Proszę wskazać trzy przedsięwzięcia, które Pana/Pani zdaniem powinny zostać zrealizowane w gminie w latach 2016-2023:

.....
.....
.....

30. Proszę wymienić trzy kluczowe mocne strony (atut, przewaga, zaleta) gminy:

.....
.....
.....

31. Proszę wymienić trzy najważniejsze słabe strony (braki, problemy, bariery) gminy:

.....
.....
.....

32. Proszę wymienić trzy kluczowe szanse (możliwości korzystnej zmiany) gminy (czynniki zewnętrzne – pomocniczo umieszczone w ramce, proszę wybrać minimum 3):

KAPITAŁ ZEWNĘTRZNY, ROZWÓJ PRZETWÓRSTWA, ROZWÓJ MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, KOMUNIKACJA, ROZWÓJ AGROTURYSTYKI, SPADEK BEZROBOCIA, POPRAWA SYTUACJI EKONOMICZNEJ MIESZKANCÓW, POZYSKIWANIE ŚRODKÓW NA ROZWÓJ INFRASTRUKTURY, ROZWÓJ PRZEMYSŁU ROLNO-SPOŻYWCZEGO, ROZWÓJ TECHNOLOGII ZWIĄZANYCH Z INTERNETEM, WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM POWIATU I WOJEWÓDZTWA, PROMOCJA TERENÓW REKREACYJNYCH, PARTNERSTWO ZAGRANICZNE, PRODUKCJA ZDROWEJ ŻYWNOSCI, UKIERUNKOWANIE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA, WZROST ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ, ROZWÓJ PRZEMYSŁU (JAKIEGO?), EKSPORT ŻYWNOSCI, LUDZIE, WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ, FUNDUSZE ZEWNĘTRZNE.

.....

.....

.....

33. Proszę wymienić trzy największe zagrożenia (niebezpieczeństwo) dla rozwoju gminy (czynniki zewnętrzne – pomocniczo umieszczone w ramce, proszę wybrać minimum 3):

PRZEPEŁYW LUDNOŚCI DO DUŻYCH MIAST, EMIGRACJA, BRAK WYKORZYSTYWANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII, SŁABY ROZWÓJ GOSPODARCZY, SŁABA PROMOCJA GMINY, BRAK TERENÓW POD INWESTYCJE, WYPRZEDAŻ GRUNTÓW, NOWE ZADANIA GMIN PRZY BRAKU ŚRODKÓW FINANSOWYCH, BRAK PERSPEKTYW ROZWOJOWYCH.

.....

.....

.....

34. Co sądzi Pan/Pani o odnawialnych źródłach energii:

<i>Odpowiedź</i>		<i>Planuję takie działania</i>	<i>Takie działania nie są potrzebne</i>	<i>Jeśli otrzymałbym dofinansowanie, zrealizowałbym takie działanie</i>	<i>Nie jestem zainteresowany takimi działaniami, ale są potrzebne</i>
<i>Odnawialne źródła energii</i>	solary i fotowoltaika				
	kotły na biomasę				
	wiatraki				
	biogazownie				
	pompy ciepła				

35. Z jakich źródeł najczęściej czerpie Pani/Pan informacje o działaniach podejmowanych przez władze Gminy Pabianice i wydarzeniach lokalnych?

- Strona internetowa
- Prasa lokalna
- Plakaty/ulotki
- Spotkania społeczności lokalnych
- Inne strony internetowe
- Tablice ogłoszeń
- Pracownicy Urzędu Gminy w Pabianicach i innych instytucji
- Media społecznościowe (Facebook)
- Radni
- Sołtysi
- Inne (jakie?).....

METRYKA

1. Płeć:

- kobieta mężczyzna

2. Wiek:

- 15 – 20 lat 41 – 50 lat
 21 – 30 lat 51 – 60 lat
 31 – 40 lat 61 lat i powyżej

3. Wykształcenie:

- podstawowe średnie
 zawodowe wyższe (licencjat, magister)

4. Miejsce zatrudnienia:

- instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa) rolnik
 przedsiębiorstwo prywatne (jako pracownik) emeryt/rencista
 własna działalność gospodarcza uczeń/student
 osoba bezrobotna inne (jakie?).....

5. Liczba osób składająca się na Pana/Pani gospodarstwo domowe:

- jedna cztery
 dwie pięć
 trzy sześć i powyżej

6. Związek z terenem Gminy Pabianice:

- Miejsce zamieszkania
 Miejsce pracy/prowadzenia działalności gospodarczej
 Miejsce nauki

7. Jeśli jest pan/i mieszkańcem Gminy, proszę o podanie nazwy zamieszkiwanej miejscowości:

.....

Bardzo dziękujemy za udział w ankiecie i pomoc w aktualizacji dokumentów strategicznych Gminy Pabianice.

Rekomendacje ze spotkania warsztatowego

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice 2016-2023

28.04.2016 r.

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. INFORMACJA O WARSZTATACH	3
1.2. MIEJSCE REALIZACJI.....	3
1.3. ZAKRES CZASOWY	3
1.4. PROGRAM WARSZTATÓW	3
1.5. LICZBA UCZESTNIKÓW	3
2. WYNIKI ANALIZY - REKOMENDACJE	4
2.1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW	4
2.2. SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE WYNIKÓW	5
2.2.1. <i>Dane do analizy SWOT dla gminy</i>	5
2.2.2. <i>Spacer badawczy</i>	7
2.2.3. <i>Quiz „Kim jesteś w swojej społeczności?”</i>	9
3. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA Z WARSZTATÓW	10

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa z rozmowy o przestrzeni	7
Rysunek 2. Mapa z rozmowy o przestrzeni	7

Spis załączników

- załącznik nr 1 - informacja o warsztatach,
- załącznik nr 2 - lista obecności ,
- załącznik nr 3 - protokół ze spotkania,
- załącznik nr 4 - karta pracy indywidualnej ,
- załącznik nr 5 - lista pytań do spaceru badawczego,
- załącznik nr 6 - scenariusz rozmowy o przestrzeni,
- załącznik nr 7 - arkusz quizu „Kim jesteś w swojej społeczności?” .

1. Wstęp

Niniejszy raport służy podsumowaniu spotkania warsztatowego zorganizowanego w ramach opracowania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023. Warsztaty konsultacyjne Strategii pełniące również funkcję spotkania otwartego dla mieszkańców pozwalają na przeprowadzenie dodatkowych, prócz przeprowadzonego badania ankietowego, form badawczych służących poznaniu opinii osób, dla których Strategia ma być dokumentem kierującym i określającym dalsze postępowanie w realizacji projektów, inwestycji i innych działań społecznych.

1.1. Informacja o warsztatach

Informacje o miejscu, terminie i programie spotkania zostały zamieszczone na stronie internetowej gminy w zakładce aktualności oraz na tablicach ogłoszeniowych w gminie – załącznik nr 1. Informację ustną o warsztatach podano radnym i sołtysom podczas sesji rady gminy.

1.2. Miejsce realizacji

Warsztaty zostały przeprowadzone w dniu 28.04.2016 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Pabianicach, ul. Torowa 21.

1.3. Zakres czasowy

Warsztaty trwały 2 godzinach. Zostały zorganizowane w godzinach dogodnych dla osób pracujących, 16.00 – 18.00.

1.4. Program warsztatów

Warsztaty zostały oparte o formy aktywizujące, jak np. spacer po gminie (omówienie miejsc zadbanech, bezpiecznych, historycznie ciekawych, niebezpiecznych, niezadbanech itp. Z wykorzystaniem mapy dużego formatu oraz aplikacji e-mapa), quiz – praca samodzielna i omówienie wyników poszczególnych uczestników oraz formy podające, jak np. prezentacja wyników ankiet z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Zajęcia przeprowadzono zgodnie z poniższym programem:

1. *Czemu służy Strategia i co musi zawierać*
2. *Jak widzą Gminę jej mieszkańcy - wyniki badań ankietowych.*
3. *Jakie Gmina ma zasoby i nad czym należy popracować - mocne i słabe strony Gminy.*
4. *Warsztaty:*
 - *wirtualny spacer po Gminie*
 - *quiz - kim jesteś w swojej Gminie.*
5. *Plan działania - omówienie niezbędnych zadań i projektów*
6. *Harmonogram realizacji zadań i udział mieszkańców.*

1.5. Liczba uczestników

W spotkaniu uczestniczyło 9 osób, zgodnie z listą obecności – załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

2. Wyniki analizy - rekomendacje

2.1. Podsumowanie wyników

Informacja o warszta

Przebieg spotkania został spisany w formie protokołu – załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Zgodnie z protokołem do proponowanego programu spotkania nie wniesiono uwag. Warsztaty przebiegały zgodnie z zaplanowanym porządkiem. Zebrany materiał oraz wnioski z wolnych wypowiedzi uczestników stanowią podstawę rekomendacji do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

Poniżej zaprezentowano ogólne wnioski i wskazania do treści dokumentu.

Rekomendacje do Strategii:

- *Na terenie gminy znajduje się wiele miejsc, które są atrakcyjne dla mieszkańców, ewentualnych turystów. Są to miejsca zadbane i aktywizują społeczność lokalną. Gmina posiada kapitał społeczny w postaci wielu organizacji i grup nieformalnych działających na rzecz jej rozwoju.*
- *Nie określono miejsc kumulacji problemów społecznych (gdzie pojawiałyby się problemy społeczne, infrastrukturalne) z nałożeniem zjawisk negatywnych, jak np. ubóstwo, wysoki poziom bezrobocia, niski poziom edukacji i kapitału społecznego, wysoki poziom przestępczości oraz zjawisk w sferach gospodarczej, infrastruktury technicznej i środowiskowej. Na terenie gminy nie ma społeczności, tzw. Enklaw biedy, gdzie problemy społeczne byłyby dziedziczone. Odbiorcy świadczeń społecznych mieszkają w różnych częściach gminy.*
- *Potrzeby gminy w zakresie rozwoju kapitału społecznego to wsparcie na rzecz przedsiębiorczości mieszkańców, promocji gminy.*
- *Gmina posiada walory turystyczne. Rozwój gminy jest również uzależniony od działań na rzecz społeczności lokalnych. Mieszkańcy widzą potrzebę inwestowania w infrastrukturę kultury, edukacji, drogi, infrastrukturę sportową, ścieżki rowerowe.*
- *By gmina była przyjazna dla lokowania działalności gospodarczej na jej terenie wsparcia wymaga budowanie postaw przedsiębiorczych u jej mieszkańców. Działania wymaga też budowanie świadomości ekologicznej, w tym w zakresie wykorzystania energii z OZE.*

2.2. Szczegółowe omówienie wyników

2.2.1. Dane do analizy SWOT dla gminy

Materiał warsztatowy stanowiła karta pracy indywidualnej – załącznik nr 4 do raportu.

Celem przeprowadzonej formy było uzyskanie opinii o mocnych i słabych stronach gminy, jej potrzebach oraz określenie szans i zagrożeń płynących z otoczenia. Uczestnicy warsztatów mieli możliwość wpisania w karcie przedsięwzięć, które uważają za najistotniejsze dla rozwoju gminy. Odpowiedzi uczestników warsztatów:

Przedsięwzięcia, które powinny zostać zrealizowane w gminie w latach 2016- 2023:

„Sale gimnastyczne” – 2 wskazania,

„Chodniki” – 2 wskazania,

„Utworzenie instytucji kultury” – 2 wskazania.

Ponadto uczestnicy zawarli w kartach po jednym wskazaniu:

„Przydomowe oczyszczalnie ścieków”, „Budowa dróg”, „Audyt oświetleniowy, wymiana oświetlenia na ledowe”, „Ścieżki rowerowe”, „Kanalizacja sanitarna”, „Hala sportowa przy gimnazjum”, „Rozbudowa bazy sportowej i dydaktycznej w szkołach”, „Promocja wydarzeń kulturalnych które miały miejsce w 1914 roku”, „Tereny inwestycyjne i przygotowanie oferty dla firm/inwestorów”, „Określenie strategii działania”, „Strategia promocji”, „Organizowanie mieszkańców”, „Wsparcie mieszkańców w inwestycjach z OZE”, „Budowa gazociągu”, „Budowa szybkiego Internetu”, „Organizacja wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców”, „Stworzenie tożsamości gminy wokół której mieszkańcy mogą się jednoczyć”, „Uporządkowanie spraw dotyczących oświetlenia ulicznego (umiejscowienie i rodzaj lamp, źródła zasilania itp.)”, „Wprowadzenie – przynajmniej raz w roku, zbiórki odpadów wielkogabarytowych (zbiórka mobilna – dom)”, „Uporządkowanie spraw związanych z wytyczeniem i wybudowaniem ścieżek rowerowych”, „Rozwój infrastruktury umożliwiającej szeroki dostęp do Internetu”, „Robudowa bazy sportowej (hala sportowa; rozwój infrastruktury drogowej”, „Promocja gminy (większe zaangażowanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, centralizacja ośrodków kultury na terenie wsi; większe zaangażowanie”.

Wnioski:

Uczestnicy warsztatów jako główne potrzeby gminy wskazują inwestycje w infrastrukturę kultury, edukacji, sportową, drogi, oświetlenie i w infrastrukturę turystyczną i okołoturystyczną. Ponadto we wskazaniach są potrzeby z zakresu działań miękkich, głównie w zakresie promocji gminy, wsparcia lokalnych przedsiębiorstw oraz aktywizowania społeczności lokalnych. Uczestnicy warsztatów podkreślali też potrzebę zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców i ułatwianie dostępu do inwestycji z wykorzystaniem OZE dla mieszkańców.

Kluczowe szanse w rozwoju gminy:

- „Pozyskiwanie środków na rozwój infrastruktury” – 5 wskazań,
- „Wzrost aktywności społecznej” – 4 wskazania,
- „Współpraca z samorządem powiatu i województwa” – 2 wskazania,
- „Wzrost świadomości ekologicznej” – 2 wskazania,
- „Fundusze zewnętrzne” – 2 wskazania,
- „Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości” – 2 wskazania.

Ponadto uczestnicy zawarli w kartach po jednym wskazaniu:

- „Ukierunkowanie na ochronę środowiska”, „Produkcja zdrowej żywności”, „Kapitał zewnętrzny”,
- „Spadek bezrobocia”, „Poprawa sytuacji ekonomicznej”, „Ludzie”.

Największe zagrożenia dla rozwoju gminy:

- „Słaby rozwój gospodarczy” - 4 wskazania,
- „Brak terenów pod inwestycje” – 4 wskazania,
- „Nowe zadania gmin przy braku środków finansowych” – 3 wskazania,
- „Słaba promocja gminy” – 3 wskazania,

Ponadto uczestnicy zawarli w kartach po jednym wskazaniu:

- „Brak wykorzystania odnawialnych źródeł energii”, „Wyprzedaż gruntów”.

Na jednej z kart dopisano:

- „brak strategii – ustalenia kierunku działań w dłuższej perspektywie”.

Wnioski:

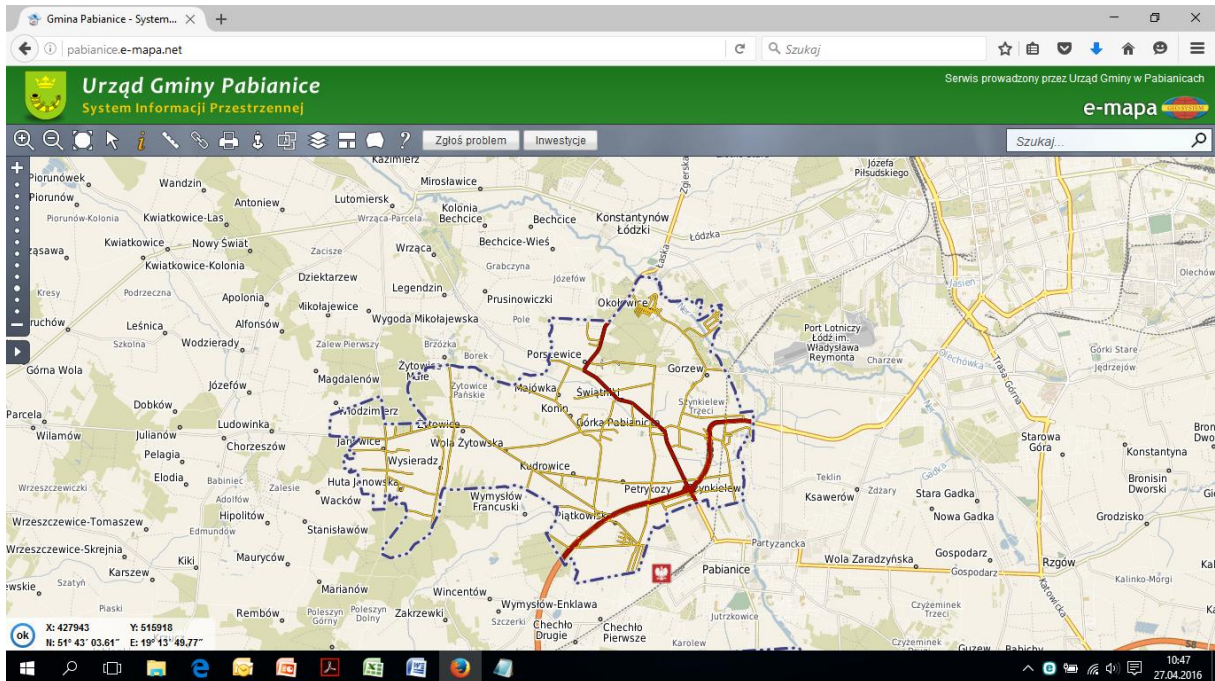
Uczestnicy warsztatów podkreślali znaczenie lokalnych przedsiębiorstw dla rozwoju regionu. Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw i potrzeby mieszkańców w zakresie budowania postaw przedsiębiorczych i wzmocnienia lokalnej gospodarki stanowią kluczowe potrzeby mieszkańców. Jednakże słaby rozwój gospodarczy gminy wymieniany był najczęściej wśród zagrożeń dla rozwoju gminy płynących z otoczenia gminy. Położenie w pobliżu większych miast skutkuje dla gminy Pabianice słabszą kondycją firm, gdyż by być konkurencyjne w stosunku do przedsiębiorstw z miasta musiałyby otrzymywać wsparcie bądź rozszerzyć portfel swoich klientów do poziomu np. krajowego (poprzez wykorzystanie narzędzi internetowych). Lokalna gospodarka gminy Pabianice jeśli opiera się na klientach będących mieszkańcami tego terenu (np. działalność usługowa jak zakłady fryzjerskie, drobny handel) nie stanowi konkurencji dla firm w mieście Pabianice bądź w Łodzi. Mieszkańcy gminy natomiast jeśli pracują poza gminą często z usług firm korzystają poza miejscem zamieszkania np. w Łodzi czy mieście Pabianice.

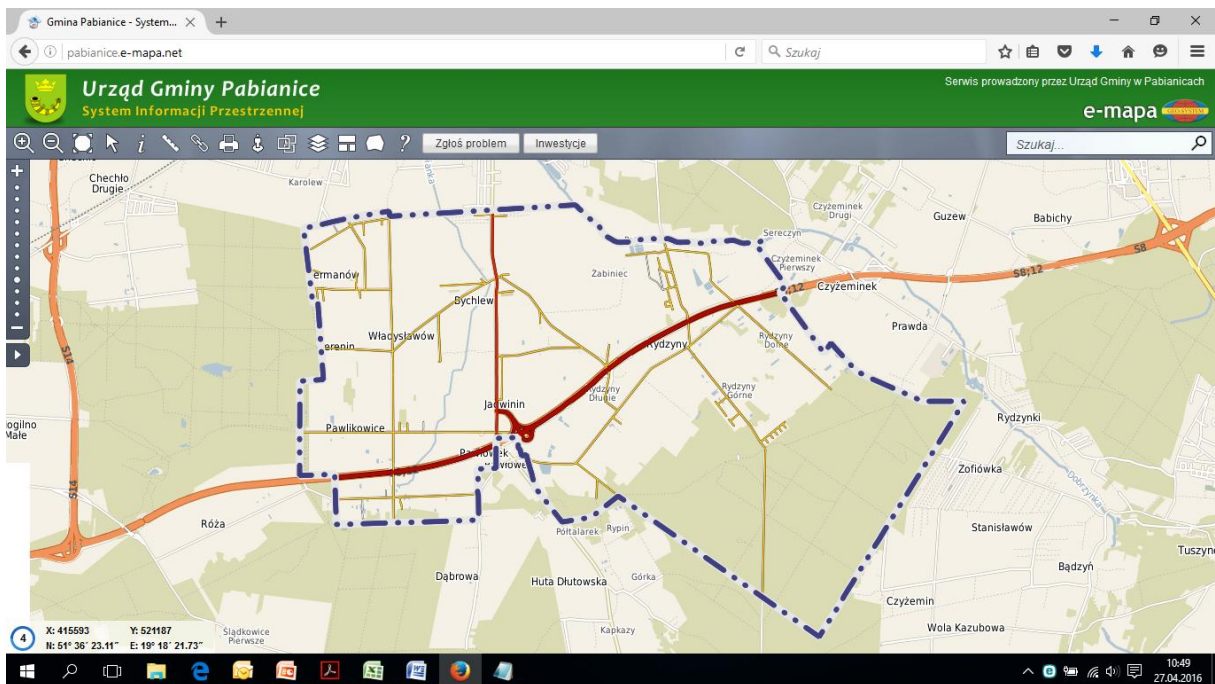
2.2.2. Spacer badawczy

na podstawie listy pytań – załącznik nr 5 do niniejszego raportu:

Rysunek 1. Mapa z rozmowy o przestrzeni

Rysunek 2. Mapa z rozmowy o przestrzeni

Miejsca tożsamości:

- „duże zaangażowanie w gospodarkę wodno-ściekową, budowa dróg, dbałość o służbę zdrowia, o oświatę, kulturę, kulturę fizyczną i sport”, „światlica wiejska”.

Miejsca zdbane:

- „dbałość następuje poprzez działalność organizacji społecznych działających na terenie gminy”, „boiska sportowe”.

Miejsca zaniedbane:

- „boiska sportowe”, „szkoły podstawowe, ośrodki zdrowia, Dom Ludowy w Bychlewie. Za to odpowiadają poszczególni pracownicy referatów”.

Miejsca niebezpieczne:

- „bardzo wąskie drogi w mojej miejscowości”.

Miejsce spotkań:

- „światlica, sala gimnastyczna obiekty sportowe, budynki OSP, światlica wiejska”.

Miejsca społecznej aktywności:

- „prawie w każdej wsi działają organizacje społeczne takie jak KGW, OSP”, „światlica wiejska”.

Wnioski:

Rozmówcy z łatwością wskazywali na miejsca, które kształtują tożsamość lokalną. Takie, które są dla nich powodem do dumy, które pokazałoby np. turystom. Na tej podstawie można wysnuć wniosek o dość silnej więzi łączącej badanych z ich miejscem zamieszkania

Aktywność społeczna mieszkańców znajduje swe odbicie w przestrzeni gminy. Rozmówcy bez problemu wskazywali na miejsca powstałe dzięki społecznej inicjatywie.

Wynikiem spaceru badawczego (wirtualnego) po gminie była mapa z zaznaczonymi miejscami zadbanymi, miejscami tożsamości lokalnej. Mieszkańcy zauważyli, że miejsca te pokrywają się z miejscami aktywności lokalnej. Wnioskiem z warsztatów było, że warto inwestować w infrastrukturę społeczną. Gmina Pabianice zrealizowała w ostatnich latach kilka ważnych inwestycji, np. budowę świetlicy wiejskiej w Jadwininie. W wyniku projektów infrastrukturalnych ożywiło się życie społeczne poszczególnych miejscowości w gminie.

Mieszkańcy uczestniczący w warsztatach wymienili miejsca niebezpieczne - to miejsca głównie związane ze wzmożonym ruchem kołowym oraz zaniedbane – tereny np. dzikich wysypisk śmieci sukcesywnie likwidowanych przez gminę. Na mapie mieszkańcy zaznaczyli miejsca tożsamości lokalnej, miejsca zadbane, miejsca aktywności społecznej, miejsca spotkań przyklejając karteczki z opisem w kolorze zielonym i niebieskim. Natomiast miejsca zaniedbane i niebezpieczne są opisane kolorem czarnym. Poniżej prezentuje się mapę, która z opisami stała się efektem rozmowy o przestrzeni zgodnie ze scenariuszem – załącznik nr 6 do niniejszego raportu.

Rysunek 3. Mapa z rozmowy o przestrzeni z zaznaczonymi miejscami

2.2.3. Quiz „Kim jesteś w swojej społeczności?”

W ramach warsztatów, dla wzmocnienia potrzeby działań społecznych w swojej społeczności lokalnej, przeprowadzono quiz pn. „Kim jesteś w swojej społeczności?” na podstawie arkusza – załącznik nr 7 do niniejszego raportu. Uczestnicy spotkania mieli możliwość zaprezentować wyniki quizu w stosunku co do swojej osoby i odnieść się w wypowiedzi do spraw, jakie to badanie poruszało. Uczestnicy warsztatów wypowiedzieli się w kwestiach dotyczących zaufania społecznego oraz potrzeby działania na rzecz rozwoju swojej gminy. Kilku uczestników (4 osoby) pozwoliło, oddając swoje arkusze prowadzącemu warsztaty, na prezentację wyników badania. Efektem przeprowadzonego quizu było przyporządkowanie zgodnie z liczbą uzyskanych punktów do poszczególnych postaw obywatelskich: społecznik, aktywny obywatel, bierny obywatel, samotnik. Wśród 4 osób, które zaprezentowały swoje wyniki był 1 aktywny obywatel oraz 3 społeczników.

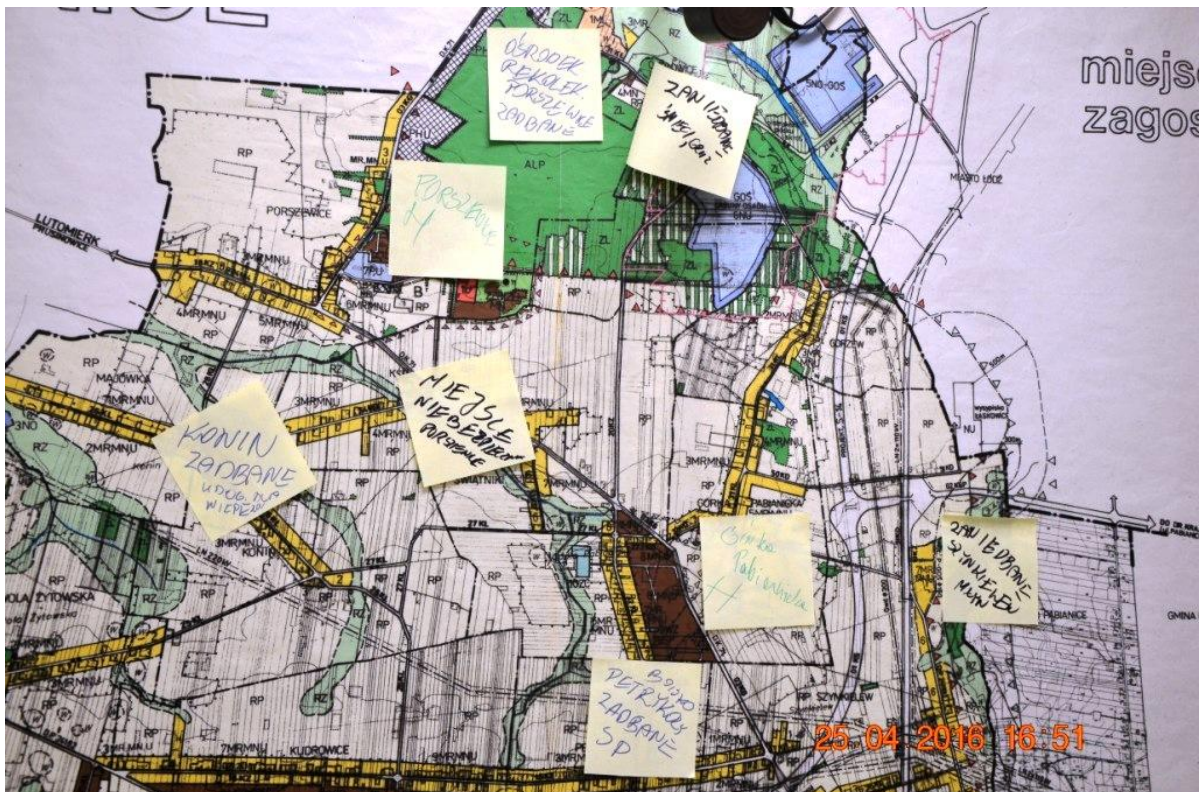
Wnioski:

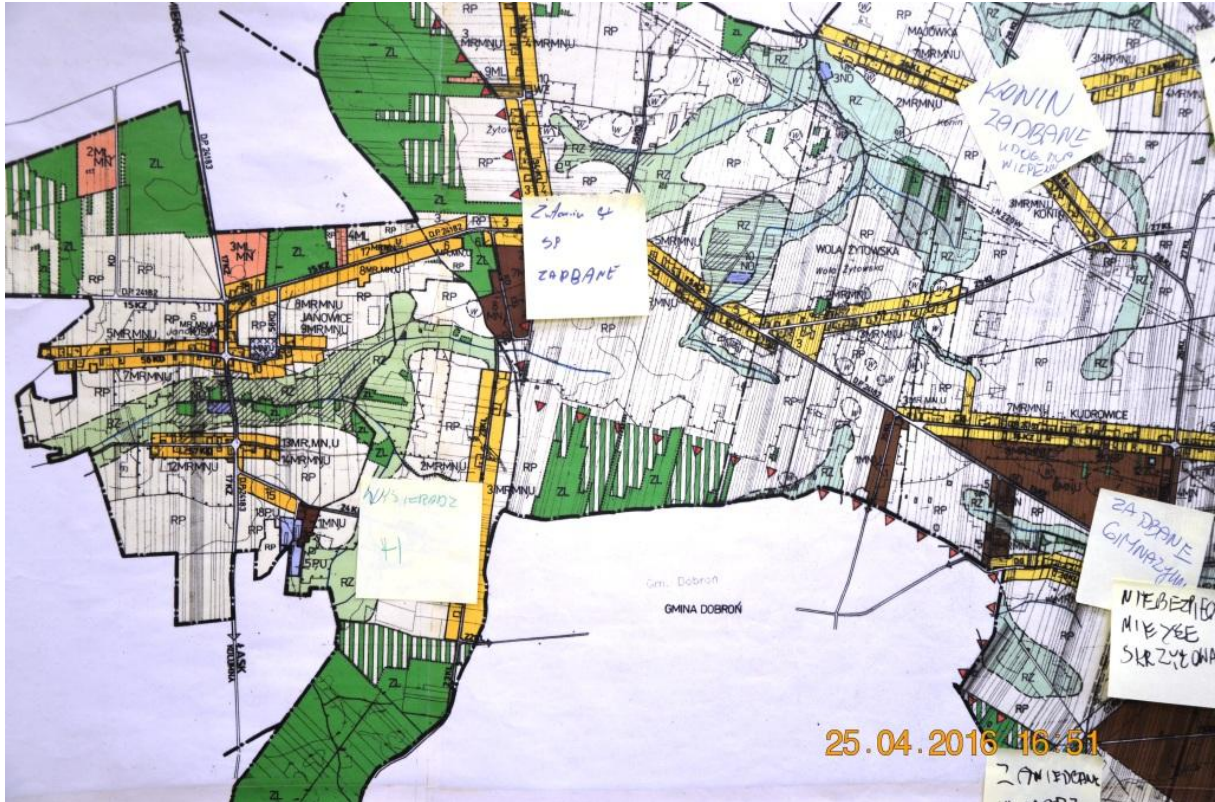
Należy podkreślić wartość zajęć warsztatowych w zakresie wzmocnienia roli liderów społeczności lokalnych na rzecz rozwoju kapitału społecznego. Uczestnicy warsztatów w wypowiedziach podkreślali duże znaczenie określenia celów i dążeń gminy w Strategii, wspólnej wizji i założeniach na najbliższe lata.

3. Dokumentacja fotograficzna z warsztatów

Wójt Gminy Pabianice zaprasza!

28.04.2016

(czwratek)

godz. 16:00

Na Spotkanie dla mieszkańców i podmiotów działających na terenie Gminy Pabianice pt. **„Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”**

W programie:

1. Czemu służy Strategia i co musi zawierać.
2. Jak widzą Gminę jej mieszkańcy
- wyniki badań ankietowych
3. Jakie Gmina ma zasoby i nad czym należy popracować
- mocne i słabe strony Gminy.
4. Warsztaty:
- wirtualny spacer po Gminie
- quiz - kim jesteś w swojej Gminie.
5. Plan działania - omówienie niezbędnych zadań i projektów
6. Harmonogram realizacji zadań i udział mieszkańców

**Miejsce:
Urząd Gminy
w Pabianicach
ul. Torowa 21
Sala nr 32**

Kontakt w sprawie
spotkania oraz Strategii:
Inspektor Mariusz Rzepkowski
tel. 42 213 96 60
gmina@pabianice.gmina.pl

Protokół ze spotkania warsztatowo-konsultacyjnego w dniu 28 kwietnia 2016r. w Urzędzie Gminy Pabianice, ul. Torowa 21, Pabianice

Omówione zagadnienia:

Warsztaty otworzył *Wojciech Hajduk* Ustalono porządek spotkania.

Porządek spotkania zakładał:

1. Czemu służy Strategia i co musi zawierać
2. Jak widzą Gminę jej mieszkańcy - wyniki badań ankietowych.
3. Jakie Gmina ma zasoby i nad czym należy popracować - mocne i słabe strony Gminy.
4. Warsztaty:
 - wirtualny spacer po Gminie
 - quiz - kim jesteś w swojej Gminie.
5. Plan działania - omówienie niezbędnych zadań i projektów
6. Harmonogram realizacji zadań i udział mieszkańców.

Rozwinięcie omówionych zagadnień:

Przedstawił wyniki ankiety i omówiono aspekty poruszone naukowo. Przeprowadzono warsztaty

Prowadzący: *PAWEL NAWIESTYJCZAK, Anna Walar*

Przebieg spotkania/poszczególne uwagi uczestników istotne dla procesu przygotowania/treści merytorycznej Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Zagadnienie	Treść uwagi

Zagadnienie	Treść uwagi

Data Godzina Miejsce

Protokół sporządził:

Mariusz Kępczyński

Spacer badawczy – lista pytań

1. Miejsca tożsamości

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Na czym polega atrakcyjność tego miejsca dla ludzi?
- Jaka jest jego historia?
- Kto dba o nie na co dzień?
- Jak często tu przychodzą mieszkańcy? Co tu się robi?
- Kogo na co dzień można tu spotkać? Jakiego typu osoby?
- Czy to jest miejsce ważne dla wszystkich mieszkańców? Czy tylko dla jakiejś konkretnej grupy? Jakiej?
- Jaki myślicie co mieszkańcy Waszej gminy/miejscowości by zrobili gdyby istnienie tego miejsca było w jakikolwiek sposób zagrożone (np. planowano by drastyczną zmianę tej przestrzeni poprzez jej zabudowę/zmianę funkcji)? Czy ktokolwiek był bronił tego miejsca? Kto mógłby być zainteresowany jego obroną?

2. Miejsca zadbane

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Co sprawia, że uznaliście to miejsce za zadbane?
- Czy dużo jest takich miejsc w waszej gminie/miejscowości?
- Czy to miejsce zawsze było zadbane, czy też zmieniło się w ostatni czasie? Jeżeli tak to za czym sprawą?
- Kto dba o nie na co dzień? Czy wszyscy mieszkańcy w równym stopniu dbają o nie? Kto tak, a kto nie?
- Kogo na co dzień można tu spotkać? Jakiego typu osoby?
- Co tu robicie? A co robią tu inne osoby korzystające z tego miejsca?

3. Miejsca zaniedbane

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Co sprawia, że uznaliście to miejsce za zaniedbane?
- Czy dużo jest takich miejsc w waszej gminie/miejscowości?
- Z czego Waszym zdaniem wynika obecny stan tego miejsca? Kto za to odpowiada? Kto do tego doprowadził?
- Jak stan tego miejsca zmienia się w czasie? Czy było to miejsce zaniedbane zawsze czy jego stan się zmienił? Na gorszą czy na lepszą? Za czyją sprawą?
- Kto za nie odpowiada? Kto powinien podjąć działania aby to miejsce się zmieniło na lepsze?
- Kogo na co dzień można tu spotkać? Co robią tu osoby korzystające z tego miejsca?
- Jak korzystanie z tego miejsca zmienia się w zależności od pory dnia (dzień, wieczór, noc) i pory roku?
- Co należałoby zrobić aby to miejsce zmieniło się na lepsze?

4. Miejsca niebezpieczne

.....

.....

.....

.....

- Co sprawia, że uznaliście to miejsce za niebezpieczne? Na czym polega niebezpieczeństwo?
- Czy dużo jest takich miejsc w waszej gminie/miejscowości?
- Czy jest ono niebezpieczne dla wszystkich? Dla kogo tak, a dla kogo nie?
- Czy Waszym zdaniem panują tu jakieś zasady zachowania, które zmniejszają niebezpieczeństwo? Jakie?
- Z czego Waszym zdaniem wynika obecny stan tego miejsca?
- Jak stan tego miejsca zmienia się w czasie? Czy było to miejsce niebezpieczne zawsze czy jego stan się zmienił? Na gorszą czy na lepszą? Za czyją sprawą?
- Kogo na co dzień można tu spotkać?
- Co robią tu osoby korzystające z tego miejsca?
- Co należałoby zrobić aby to miejsce zmieniło się na lepsze? Kto powinien podjąć tego typu działania?

5. Miejsca spotkań

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Kto tu przychodzi? Kiedy? W jakim celu?
- Co sprawia, że ludzie spotykają się w tym miejscu?
- Czy są jakieś reguły zachowania się w tym miejscu? Jakiej? Kto je egzekwuje?
- Kogo na co dzień można tu spotkać? Jakiego typu osoby? Co robią tu korzystające z tego miejsca?
- Czy użytkownicy dbają o to miejsce? W jaki sposób? Kto dba, a kto nie?
- Jaki myślicie co mieszkańcy Waszej gminy/miejscowości by zrobili gdyby istnienie tego miejsca było w jakikolwiek sposób zagrożone (np. planowano by drastyczną zmianę tej przestrzeni poprzez jej zabudowę/zmianę funkcji)? Czy ktokolwiek był bronił tego miejsca? Kto mógłby być zainteresowany jego obroną?

6. Miejsca społecznej aktywności

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Jaka jest geneza tego miejsca? W jaki sposób powstało? Kto przyczynił się do jego powstania?
- W jaki sposób to miejsce jest wykorzystywane przez mieszkańców? Czy istnieją jakieś reguły korzystania z niego? Kogo na co dzień można tu spotkać? Jakiego typu osoby?
- Czy mieszkańcy dbają o nie obecnie? W jaki sposób? Kto o nie dba a kto nie?
- Jaki myślicie co mieszkańcy Waszej gminy/miejscowości by zrobili gdyby istnienie tego miejsca było w jakikolwiek sposób zagrożone (np. planowano by drastyczną zmianę tej przestrzeni poprzez jej zabudowę/zmianę funkcji)? Czy ktokolwiek był bronił tego miejsca? Kto mógłby być zainteresowany jego obroną?

Kim jesteś w swojej społeczności?

Quiz do autoewaluacji

1. **Przypuśćmy, że w Twojej gminie ma powstać duży zakład pracy. Na początku informacje na ten temat posiadałoby jedynie kilka najważniejszych osób w samorządzie. Jak Twoim zdaniem wyglądałby przepływ informacji o tym fakcie w Twojej miejscowości?**

- A. Szybko wiedziałyby o tym cała gmina. U nas wszyscy wszystko wiedzą.
- B. Informacja o tym by krążyła jedynie w pewnych środowiskach (np. wśród znajomych i rodziny osób z samorządu)
- C. Nikt poza samorządem by się o tym nie dowiedział dopóki nie zaczęto by budowy fabryki.

2. **W Twojej miejscowości pojawiła się ekipa telewizyjna. Dziennikarz podchodzi do Ciebie i pyta jak ci się tu mieszka. Co odpowiadasz?**

- A. Opowiadam mu wyłącznie o zaletach mieszkania w mojej miejscowości. Jestem dumny z mieszkania tutaj i chciałbym, żeby inni mieli o naszej miejscowości jak najlepsze zdanie.
- B. Opowiadam mu o zaletach i wadach mojej miejscowości. Dobrze jest pokazać naszą miejscowość w dobrym świetle, ale może dzięki telewizji parę spraw zmieni się na lepsze.
- C. Opowiadam mu jak jest tu beznadziejnie i jak bardzo chciałbym się stąd wyprowadzić.

3. **Masz okazję przeprowadzić się do bardzo ładnego miejsca. Problem w tym, że znajduje się ono na drugim końcu Polski. Co robisz?**

- A. Rezygnuje. Tu mam rodzinę i przyjaciół. Poza tym lubię miejsce w którym mieszkam.
- B. Rozważam za i przeciw. Warto by stąd wyjechać, ale żal mi zostawić ludzi, których tu znam.
- C. Przeprowadzam się. Wreszcie jest okazja, żeby się wyrwać z mojej miejscowości.

4. **Zaznacz wszystkie te z poniższych stwierdzeń z którymi się bardziej zgadzasz niż nie zgadzasz.**

- A. Mieszkańcy mojej miejscowości są uczynni – łatwo od nich otrzymać pomoc
- B. Mieszkańcy mojej miejscowości są otwarci na osoby z zewnątrz- łatwo jest zostać przez nich zaakceptowany
- C. Mieszkańcy mojej miejscowości są mało skonfliktowani – raczej nie ma u nas spraw które poważnie dzieliły by ludzi
- D. Wśród mieszkańców naszej miejscowości nie ma osób zdecydowanie biedniejszych lub bogatszych od innych.

5. **Dowiedziałeś się, że Twój sąsiad wywozi śmieci do lasu. Co robisz z tą wiedzą?**

- A. Zwracam mu uwagę.
- B. Zawiadamiam odpowiednie służby.
- C. Nic. To nie moja sprawa

6. Zbliża się niedzielne popołudnie. Dostałeś zaproszenie na dwie imprezy odbywające się w tym samym czasie. Jedną z nich są imieniny Twojego kuzyna, drugą grill organizowany przez znajomych. Gdyby to od Ciebie zależało, którą z tych dwóch opcji byś wybrał?*

- A. Imieniny kuzyna
- B. Grill ze znajomymi
- C. Żadną. Najbardziej lubię spędzać wolny czas w swoim domu

7. Jak często spotykasz się towarzysko ze znajomymi?

- A. Co najmniej raz w tygodniu
- B. Kilka razy w miesiącu
- C. Co kilka miesięcy
- D. Raz na pół roku bądź rzadziej

8. Przed biblioteką zauważyłeś plakat z informacją o festynie, który ma się odbyć w Twojej miejscowości. Jaka jest twoja reakcja?

- A. Świetnie, idę i namówię przyjaciół!
- B. Może być ciekawie, pod warunkiem że przyjdą moi znajomi.
- C. Nie idę. Nie lubię bezsensownych spędów, nie ciekawi mnie to

9. Czy jesteś członkiem organizacji społecznej* istniejącej na terenie Twojej miejscowości?

* organizacje społeczne to np. stowarzyszenia, fundacje, ochotnicze straże pożarne, klub sportowy, koło gospodyń wiejskich, wspólnota parafialna itp.

- A. Tak
- B. Nie

10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zainicjowałeś jakieś działanie na rzecz swojej społeczności (np. zbieranie podpisów pod petycją, poprowadziłeś projekt etc.)

- A. Tak
- B. Nie

11. Robisz porządki w szafie. Zostało ci wiele ubrań w których już nie chodzisz. Co robisz?

- A. Oddaje ubrania do organizacji charytatywnej
- B. Szukam osoby w dalszej rodzinie, wśród znajomych której mógłbym je oddać
- C. Wystawiam je na sprzedaż (np. na serwisach aukcyjnych)

12. Wyobraźmy sobie, że kupiłeś nowy kredens. Problem w tym, że mebel jest dość ciężki i nie jesteś w stanie sam go wnieść do domu nawet z pomocą najbliższej rodziny. Czy znasz osobę z poza Twojej rodziny, która pomogłaby ci w tej sytuacji za darmo?

- A. Tak
- B. Nie

13. Do domu/mieszkania obok Ciebie wprowadził się nowy sąsiad. Któregoś dnia puka do twych drzwi i pyta się czy nie pożyczyłabyś mu 10 zł. Twierdzi, że zabrakło mu tyle aby zapłacić za zamówioną przesyłkę i że odda ci następnego dnia. Co robisz?

- A. Pożyczam mu je bez mrugnięcia okiem
- B. Grzecznie odmawiam.

14. Na stronie internetowej gminy znalazłeś informacje że lokalna organizacja pozarządowa szuka osób do pomocy przy organizacji festynu dla niepełnosprawnych. Osoby zainteresowane przez całą sobotę za darmo zajmowałyby się niepełnosprawnymi uczestnikami festynu. Co robisz?

- A. Zgłaszam się do pomocy jeżeli tylko mogę
- B. Po całym tygodniu pracy chce mieć czas dla siebie, swoich bliskich i przyjaciół więc niestety nie mogę pomóc.

15. Przypuśćmy, że chcesz zorganizować społeczną akcję sadzenia drzewek na terenie Twojej miejscowości. Jak myślisz łatwo czy trudno byłoby ci namówić do przyłączenia się do akcji innych mieszkańców?

- A. Zdecydowanie łatwo
- B. Raczej łatwo
- C. Raczej trudno
- D. Zdecydowanie trudno

16. Z którą z poniższych opinii zgadzasz się w największym stopniu? *

- A. Generalnie ufam innym ludziom, również tym których nie znam
- B. Ufam tylko rodzinie i najbliższym znajomym
- C. W obecnych czasach nie można nikomu zaufać

17. Przypuśćmy że zostawiłeś portfel wraz z pieniędzmi i dokumentami na ławce obok sklepu w Twojej miejscowości. Przypomniałeś sobie o tym dopiero po godzinie i postanowiłeś wrócić w to miejsce. Jak myślisz, która wersja wydarzeń jest najbardziej prawdopodobna?

- A. Portfel będzie na Ciebie czekał z całą zawartością w sklepie.
- B. Portfel będzie leżał w tym samym miejscu w którym go zostawiłeś z całą zawartością
- C. Portfel będzie leżał w tym samym miejscu w którym go zostawiłeś, ale znikną z niego pieniądze
- D. Portfela nie będzie

18. Czy na terenie Twojej miejscowości są osoby z poza Twojej rodziny, które są dla Ciebie autorytetem?

- A. Zdecydowanie tak
- B. Raczej tak
- C. Raczej nie
- D. Zdecydowanie nie

19. Co sądzisz o osobach, które angażują się w działalność społeczną np. są członkami fundacji czy stowarzyszeń?

- A. Bardzo doceniam to że poświęcają swój wolny czas dla dobra ogółu
- B. Doceniam ich zaangażowanie, ale zastanawiam się co z tego mają?
- C. Nie ufam im. Nikt nie robi nic za darmo.

20. Czy pozwoliłbyś swoim dzieciom bawić się z kolegami/koleżankami na podwórku/lokalnym placu zabaw bez Twojej opieki?

- A. Tak. W naszej miejscowości nic im nie grozi
- B. Tak, ale tylko pod warunkiem, że były by pod opieką znanego mi dorosłego (np. sąsiadki).
- C. Nie. W naszych czasach to nie jest bezpieczne

21. W wyborach do samorządu lokalnego startuje dwóch kandydatów. Pierwszy z nich ma bardziej pasujące Tobie pomysły na to jak powinna wyglądać Wasza gmina, a drugi jest Twoim bardzo dobrym znajomym. Na kogo zgłaszasz? *

- A. Na pierwszego kandydata
- B. Na mojego znajomego
- C. Na żadnego z nich. Z zasady nie chodzę na wybory.

22. Czy uważasz, że masz duży czy mały wpływ na sytuacje w swojej społeczności?

- A. Duży. Jako obywatel nie tylko wybieram lokalne władzę, ale mogę również zaangażować się w szereg inicjatyw społecznych mogących zmienić moją miejscowość na lepsze.
- B. Średni. Raz na cztery lata mogę pójść głosować w wyborach samorządowych i na tym kończą się mój wpływ.
- C. Mały. Nikt tu nie liczy się z „szarym obywatelem”.

23. Przypuśćmy, że w Twojej gminie o wydatkowaniu części pieniędzy przeznaczonych na inwestycje decydować mają sami mieszkańcy. Co sądzisz o takim pomysle?

- A. To bardzo dobry pomysł. To my, mieszkańcy wiemy co wymaga zmiany w naszej gminie
- B. Idea dobra, ale nie wiem czy mieszkańcy są wystarczająco odpowiedzialni, żeby odpowiedzialnie decydować o wydawaniu pieniędzy.
- C. To nie ma sensu. Decydować o takich sprawach powinni politycy i specjaliści.

24. Czy zdarzyło ci się kontaktować z osobą wchodzącą w skład samorządu lokalnego (radnym, wójtem) w związku z pełnioną przez nią funkcją np. przyjść z jakąś sprawą na dyżur.

- A. Tak
- B. Nie

25. Przypuśćmy, że władzę gminy planują wycięcie drzew na terenie Twojej miejscowości. Wielu twoim sąsiadom się to nie podoba. Powstaje pomysł żeby stworzyć petycję, zebrać podpisy i w ten sposób wpłynąć na decyzje władz. Jakie jest twoje zdanie na temat takiej akcji:

- A. To bardzo dobry pomysł. Gdy władze zobaczą jakie zdanie na temat ich pomysłu ma większość mieszkańców zrezygnują z wycięcia drzew
- B. Pomysł dobry, ale trudno powiedzieć czy władze zechcą wziąć pod uwagę co my sądzimy na ten temat
- C. Szkoda zachodu. Władza zupełnie nie liczy się z naszą opinią.

Wypełniłeś(aś) quiz? Świetnie. Spójrz teraz na poniższą tabelę i zsumuj punkty, które uzyskałeś za odpowiedź na poszczególne pytania i zobacz jaką rolę pełnisz w swojej społeczności:

Kim jesteś w swojej społeczności?

Numer pytania	Punktacja	Numer pytania	Punktacja	Numer pytania	Punktacja	Numer pytania	Punktacja	Numer pytania	Punktacja
1	A. 4 B. 4 C. 0	6	A. 4 B. 4 C. 0	11	A. 4 B. 4 C. 0	16	A. 4 B. 4 C. 0	21	A. 4 B. 4 C. 0
2	A. 4 B. 2 C. 0	7	A. 4 B. 3 C. 1 D. 0	12	A. 4 B. 0	17	A. 4 B. 2 C. 0 D. 0	22	A. 4 B. 1 C. 0
3	A. 4 B. 2 C. 0	8	A. 4 B. 1 C. 0	13	A. 4 B. 0	18	A. 4 B. 2 C. 0 D. 0	23	A. 4 B. 2 C. 0
4	A. 1 B. 1 C. 1 D. 1	9	A. 4 B. 0	14	A. 4 B. 0	19	A. 4 B. 2 C. 0	24	A. 4 B. 0
5	A. 4 B. 2 C. 0	10	A. 4 B. 0	15	A. 4 B. 2 C. 0 D. 0	20	A. 4 B. 2 C. 0	25	A. 4 B. 2 C. 0

<p>Spółecznik:</p> <p>Jesteś prawdziwym wulkanem energii w kwestii działalności społecznej. Ciągłe coś organizujesz i wszędzie Ciebie pełno. Masz szerokie kontakty w społeczności lokalnej. Ludzie Cię znają i szanują za Twoją aktywność. Nie myślałeś aby kandydować na radnego? Miałybyś duże szanse.</p>	100 – 75 pkt
<p>Aktywny obywatel:</p> <p>Wiesz co się dzieje w Twoim najbliższym otoczeniu. Znasz ludzi mieszkający wokół Ciebie i chętnie im pomagasz. Może nie jesteś inicjatorem działań, ale gdy ktoś cię prosi o pomoc na pewno mu nie odmówisz.</p>	75 – 51 pkt
<p>Bierny obywatel:</p> <p>Interesujesz się sprawami lokalnymi, ale raczej jako bierny widz niż aktywny uczestnik. Wychodzisz z założenie, że ludzie powinni żyć przed wszystkim swoim życiem zaś na aktywność społeczną patrzysz z pewną podejrzliwością. Najlepiej czujesz się w grupie osób ci najbliższych zaś innym nie specjalnie ufasz.</p>	51 – 25 pkt
<p>Samotnik:</p> <p>Masz mały kontakt z innymi mieszkańcami Twojej gminy. Żyjesz obok nich, nie zainteresowany wspólnymi sprawami. Nie udzielasz, ale również nie oczekujesz od nikogo pomocy. Nie widzisz za bardzo sensu wspólnego działania, zresztą i tak uważasz, że nikt nie zechce słuchać twojego głosu Hej! Czas wyjść z ukrycia i zrobić coś z innymi!</p>	25 – 0 pkt

1. Wstęp
2. Rozgrzewka
3. Miejsca tożsamości
<p>Na początku chciałbym porozmawiać z Wami o miejscach, które są charakterystyczne dla waszej gminy/miejscowości. Przypuśćmy, że jestem turystą i mam tylko jeden dzień do spędzenia w Waszej miejscowości/gminie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gdzie byście mnie zaprowadzili, żebym dobrze zapamiętał Waszą gminę/miejscowość? • Co jest w tym miejscu specjalnego? Na czym polega jego urok? • Czy mieszkańcy tam przychodzą? Co tam robią? <p><i>Poproś o wskazanie tego typu miejsc na mapie i zaznacz je wybranym wcześniej znacznikiem</i></p>
4. Miejsca zadbane
<ul style="list-style-type: none"> • Czy są jakieś miejsca, które świadczą o tym że mieszkańcy potrafią dbać o gminę/miejscowość? Co to za miejsca? Kto o nie dba na co dzień? <p><i>Poproś o wskazanie tego typu miejsc na mapie i zaznacz je wybranym wcześniej znacznikiem</i></p>
5. Miejsca zaniedbane
<ul style="list-style-type: none"> • A czy na obszarze Waszej gminy/miejscowości są miejsca szczególnie zaniedbane? Takie o które nikt nie dba? Co świadczy o ich zaniedbanie? <p><i>Poproś o wskazanie tego typu miejsc na mapie i zaznacz je wybranym wcześniej znacznikiem</i></p>
6. Miejsca niebezpieczne
<ul style="list-style-type: none"> • Przypuśćmy, że ktoś przeprowadził się do Waszej gminy/miejscowości. Jakich miejsc radzilibyście mi unikać jako niebezpiecznych? Dlaczego jest to miejsce niebezpieczne? <p><i>Poproś o wskazanie tego typu miejsc na mapie i zaznacz je wybranym wcześniej znacznikiem</i></p>
7. Miejsca spotkań
<ul style="list-style-type: none"> • Czy są w na terenie Waszej miejscowości/gminy miejsca gdzie można spotkać, porozmawiać, spędzić czas wspólnie z innymi mieszkańcami? Kto tam przychodzi? W jakich porach? <p><i>Poproś o wskazanie tego typu miejsc na mapie i zaznacz je wybranym wcześniej znacznikiem</i></p>
8. Miejsca społecznej aktywności
<ul style="list-style-type: none"> • Czy są w Waszej gminie/miejscowości miejsca stanowiące przykład, tego że mieszkańcy potrafią zrobić coś razem dla wspólnego dobra? Takie, które powstały i istnieją dzięki ludziom, którzy tu mieszkają. Co to za miejsca? Kto z nich korzysta i przy jakich okazjach? Jak one powstały i z czyjej inicjatywy? <p><i>Poproś o wskazanie tego typu miejsc na mapie i zaznacz je wybranym wcześniej znacznikiem</i></p>
9. Trasa spaceru
<p>Na koniec chciałbym, żebyśmy spojrzeli teraz jeszcze raz na mapę z zaznaczonymi miejscami o których mówiliśmy. Naszym zadaniem jest stworzenie trasy spaceru, który obejmowałby jak najwięcej z tych miejsc, a jednocześnie był do przejścia w ciągu 2 godzin. Ważne, aby na trasie takiego spaceru znalazły się przynajmniej po jednym miejscu danego typu (miejsca tożsamości, zadbane, zaniedbane, niebezpieczne, spotkań, aktywności społecznej, preferowane i niechciane miejsce do zamieszkania).</p> <p><i>Poproś o narysowanie trasy spaceru, wyznaczenie miejsca jego startu, przystanków i końca. Na koniec ustal godzinę i datę spaceru.</i></p>

Rekomendacje ze spotkania warsztatowego dla Radnych Rady Gminy Pabianice

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice 2016-2023

8.06.2016 r.

Spis treści

1.1.	INFORMACJA O WARSZTATACH	3
1.2.	MIEJSCE REALIZACJI.....	3
1.3.	ZAKRES CZASOWY	3
1.4.	PROGRAM WARSZTATÓW	3
1.5.	LICZBA UCZESTNIKÓW	3
2.	WYNIKI ANALIZY - REKOMENDACJE	3
2.1.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW	3
2.2.	SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE WYNIKÓW	4
2.2.1.	<i>Uwagi do prezentacji Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023</i>	<i>4</i>
2.2.2.	<i>Wnioski z części warsztatowej – wizja, misja i analiza SWOT dla gminy.....</i>	<i>5</i>
3.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA Z WARSZTATÓW	6

Wstęp

Niniejszy raport służy podsumowaniu spotkania warsztatowego dla Radnych Rady Gminy Pabianice zorganizowanego w ramach prac komisji w zakresie opracowania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

Warsztaty konsultacyjne Strategii pozwalają na zebranie informacji zwrotnych dotyczących projektu dokumentu strategicznego, jakim jest Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

1.1. Informacja o warsztatach

Informacje o miejscu, terminie i programie spotkania zostały przekazane Radnym Rady Gminy Pabianice wraz z elektroniczną wersją projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

1.2. Miejsce realizacji

Warsztaty zostały przeprowadzone w dniu 08.06.2016 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Pabianicach, ul. Torowa 21.

1.3. Zakres czasowy

Warsztaty zostały przeprowadzone w godz. 11:15-13:15.

1.4. Program warsztatów

Warsztaty zostały oparte o program:

- 1 Przedstawienie wyników ankiet, celów i kierunków Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.*
- 2 Warsztat: Misja, Wizja, Analiza SWOT.*

1.5. Liczba uczestników

W spotkaniu uczestniczyło 16 osób, zgodnie z listą obecności – załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

2. Wyniki analizy - rekomendacje

2.1. Podsumowanie wyników

Przebieg spotkania został spisany w formie protokołu – załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Zgodnie z protokołem do proponowanego programu spotkania nie wniesiono uwag. Warsztaty przebiegały zgodnie z zaplanowanym porządkiem. Zebrany materiał oraz wnioski z wolnych wypowiedzi uczestników stanowią podstawę rekomendacji do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023. Są też podstawą do wprowadzania korekty w projekcie dokumentu.

Poniżej zaprezentowano ogólne wnioski i wskazania do treści dokumentu.

2.2. Szczegółowe omówienie wyników

2.2.1. Uwagi do prezentacji Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Wymienia się zgodnie z protokołem uwagi do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice złożone na komisji w dniu 8.06.2016r.:

1. Opis bazy sportowej w gminie – w projekcie dokumentu często stosowane pojęcie odnośnie zapotrzebowania na bazę sportową to „hala”; należy zapisy skorygować uogólniając to pojęcie do wyrażenia baza, zawierającego hale sportowe, sale gimnastyczne i inne obiekty infrastruktury sportowej.
2. Katalog otwarty w zakresie odnawialnych źródeł energii, zamiast wymieniać np. wiatraki – w dziale 3.3. kierunki interwencji.
3. Poprawić „budżet gminy”, a nie „budżet miasta” w slajdzie dot. źródeł finansowania.
4. str. 57 strategii – uogólnić zapisy dotyczące stowarzyszeń, zamiast wymieniać poszczególne – organizacje pozarządowe działające na rzecz terenu gminy.
5. str. 38 strategii – wymienieni są poszczególni przedsiębiorcy działający na terenie gminy. Zdaniem radnego powinno być ogólnie – dane tylko z GUS i z Centrum Ewidencji i Identyfikacji Przedsiębiorców.
6. Str. 65 strategii – nie wymieniać konkretnych miejscowości, w których podejmowana jest inicjatywa budowy sieci gazowej.
7. str. 62 strategii – radny wyraził wątpliwość, co do posiadanej koncepcji uregulowania gospodarki wodno-ściekowej z października 2011r. - czy nie ma późniejszego dokumentu? Z informacji uzyskanej od Kierownika referatu S. Izbickiego wynika, że nie ma późniejszego dokumentu niż ten z 2011r.
8. W analizie SWOT i innych miejscach strategii pojawiła się informacja nt. bazy sportowej i hali sportowej w Piątkowisku – nie ma pewności czy hala powstanie, czy gmina pozyska na nią środki. Uwaga radnego, aby wskazać ogólnie: „rozwój bazy sportowej na terenie gminy”.
9. Uzupełnienie informacji nt. słabej strony Gminy – brak sieci teleinformatycznej, a zadaniem gminy powinien być rozwój tej sieci (radny nie był pewien, czy kwestia ta została ujęta w strategii).
10. Zmienić datę w formularzu zgłaszania uwag do strategii – zamiast 2016-2020 powinno być: 2016-2023.
11. Wizja gminy – promocja terenów inwestycyjnych; rozwój infrastruktury dla celów inwestycyjnych, podkreślać istnienie terenów, którymi należy zainteresować inwestorów – w szansach płynących z otoczenia będzie zainteresowanie przedsiębiorców terenami inwestycyjnymi wokół Łodzi.
12. Wymienić zdjęcie zabytku na takie, na którym nie ma rusztowań.
13. Zdaniem radnego na terenie gminy nie ma „licznych zabytków”, to nie jest mocna strona. Pani Magda Kardas zaproponowała, żeby w mocnych stronach wpisać, że zabytki istnieją, a w słabych stronach: brak możliwości inwestowania w utrzymanie zabytków, ponieważ pozostają własnością osób prywatnych, brak działań promujących potencjał historyczny gminy.

Wnioski:

Uczestnicy warsztatów, Radni Rady Gminy Pabianice zwrócili uwagę na potrzebę zrealizowania szerokich konsultacji społecznych opartych o udział jak największej liczby mieszkańców w konsultacji dokumentu.

Podkreślano potrzebę zamieszczania wszystkich załączników do dokumentu wraz z projektem dokumentu na stronie internetowej.

W związku z uwagami i prośbami o korektę projektu Strategii zdecydowano o konieczności wniesienia zmian do dokumentu i przesłania go w tej wersji do RDOŚ i PWIS w Łodzi w sprawie ustalenia szczegółowego zakresu prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentu.

Podczas warsztatów zgłoszono tylko część z istniejących uwag do dokumentu. Pozostałe, Radni Rady Gminy zdecydowali się umieścić w dostępnych formularzach konsultacyjnych dokumentu.

Ogólnym wskazaniem warsztatów była potrzeba przygotowania konsultacji społecznych uwzględniających dotarcie do jak największej liczby mieszkańców.

2.2.2. Wnioski z części warsztatowej – wizja, misja i analiza SWOT dla gminy

Uczestnicy warsztatów odnieśli się do założonej wizji gminy Pabianice w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2020. Uwagi do rozdziałów dokumentu w zakresie wizji, misji, analizy SWOT oraz kierunków interwencji w ramach poszczególnych celów Strategii:

- Wizja gminy powinna zawierać sformułowania dotyczące rozwoju gminy i tworzenia dochodów własnych gminy, udostępniania terenów inwestycyjnych, co pozwoli na osiąganie dochodów i finansowanie innych publicznych zadań gminy, w tym inwestycji w infrastrukturę społeczną, sportową, rekreacyjną itp.

Wnioski:

Analiza SWOT Gminy Pabianice powstała w oparciu o spotkania z mieszkańcami, wyniki badania ankietowego oraz analizę otoczenia społeczno-gospodarczego gminy. Wnioski zawarte w tej części Strategii zostały sformułowane z potrzeby określenia stanu wyjściowego dla Gminy Pabianice. Sytuacja społeczno-gospodarcza ulega ciągłej zmianie i niewątpliwie w kolejnych latach może nastąpić zmiana w najbliższym otoczeniu gminy. Stąd zagrożenia płynące z zewnątrz dla rozwoju gminy oraz szanse gminy stanowią czynniki podlegające ciągłej zmianie.

Właściwy monitoring i ewaluacja Strategii Rozwoju gminy Pabianice na lata 2016-2023 pozwoli na wyciągnięcie wniosków co do założonych celów i kierunków interwencji będących niejako następstwem wykonania analizy SWOT dla gminy Pabianice. Na obecnym etapie szeroki udział mieszkańców w konsultacjach dokumentu i analiza zapisów formularzy konsultacyjnych będzie stanowić podstawę korekty projektu Strategii.

3. Dokumentacja fotograficzna z warsztatów

Rekomendacje ze spotkania
warsztatowego dla Radnych Rady
Gminy Pabianice

Protokół ze spotkania warsztatowo-konsultacyjnego w dniu 08 czerwca 2016r.
w Urzędzie Gminy Pabianice, ul. Torowa 21, Pabianice

Omówione zagadnienia:

Warsztaty otworzył ~~przewodniczący Rady Gminy~~ *Przewodniczący Rady Gminy, Marek Muszcak*
Ustalono porządek spotkania.

Porządek spotkania zakładał:

- *Prezentowanie wyników ankiet, celów i kierunków Strategii*
- *Warsztat: Misja Wizja, Analiza SWOT*

Rozwinięcie omówionych zagadnień:

.....

.....

.....

.....

Prowadzący: *Anna Walay*

Przebieg spotkania/poszczególne uwagi uczestników istotne dla procesu przygotowania/treści merytorycznej Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Zagadnienie	Treść uwagi
51 str	- klub sportowy Fabrykanci "Na zielono" wypracować organizację działań
38 str	przedsiębiorstwa

Zagadnienie	Treść uwagi
65	sieć gazowa obszary zasięgająca wogólniejsze Podzielnicy Kutu
67	Kouci. karek. gosp. wodno Świek. z 2016 czy (w opracowaniu) jest o sprawdzenia
Baza Sportowa hala sportowa	→ wogólnie → bazy
dodać	Stany Internet rozwoj sieci teleinformatycznej tworzenie oferty
	Aktywa: rozwij. i tworząca źródła dochodów w branży, udostępnienia terenów inwestycyjnych co
	pozwoli na finansowanie innych publicznych zadań
<p>Data 08.06.2016 Godzina 13:16 Miejsce UG Pabianice</p>	

Protokół sporządził:

Rekomendacje ze spotkania warsztatowego

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice 2016-2023

21.06.2016 r.

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. INFORMACJA O WARSZTATACH	3
1.2. MIEJSCE REALIZACJI	3
1.3. ZAKRES CZASOWY.....	3
1.4. PROGRAM WARSZTATÓW	3
1.5. LICZBA UCZESTNIKÓW	3
2. WYNIKI ANALIZY - REKOMENDACJE	4
2.1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW	4
3. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA Z WARSZTATÓW	7

1. Wstęp

Niniejszy raport służy podsumowaniu spotkania warsztatowego zorganizowanego w ramach konsultacji społecznych Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.

Warsztaty konsultacyjne Strategii pełniące również funkcję spotkania otwartego dla mieszkańców pozwalają na przeprowadzenie konsultacji zapisów dokumentu i zebraniu uwag.

1.1. Informacja o warsztatach

Informacje o miejscu, terminie i programie spotkania zostały zamieszczone na stronie internetowej gminy w zakładce aktualności oraz na tablicach ogłoszeniowych w gminie – załącznik nr 1.

1.2. Miejsce realizacji

Warsztaty zostały przeprowadzone w dniu 21.06.2016 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Pabianicach, ul. Torowa 21.

1.3. Zakres czasowy

Warsztaty trwały 1 godzinę. Zostały zorganizowane w godzinach dogodnych dla osób pracujących, 17.00 – 18.00.

1.4. Program warsztatów

Warsztaty zostały oparte o program:

- 1. Przedstawienie projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.*
- 2. Dyskusja na temat treści Strategii, zebranie uwag i wniosków od uczestników spotkania.*

1.5. Liczba uczestników

W spotkaniu uczestniczyło 5 osób, zgodnie z listą obecności – załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

2. Wyniki analizy - rekomendacje

2.1. Podsumowanie wyników

Przebieg spotkania został spisany w formie protokołu – załącznik nr 3 do niniejszych rekomendacji.

Wypowiedzi pisemne zgrupowano zgodnie z kartami, jakie uczestnicy spotkania wypełniali:

I: Grupy społeczna, z którą identyfikował się uczestnik - rodzina z małymi dziećmi:

- Potrzeby:

potrzeba zaspokojenia miejsca i możliwości rozwoju kulturowego oraz do rekreacji dla całych rodzin ze szczególnym uwzględnieniem małych dzieci. Bezpieczne przedszkola i szkoły.

Przedsięwzięcia na lata 2016-2023:

- zajęcia twórcze dla dzieci od przedszkola do gimnazjum, w świetlicach i szkołach np. muzyczne, plastyczne, taneczne. Imprezy kulturalne - koncerty, przedstawienia. Grupa teatralna – zapewnienie psychologa w szkołach.

Pozostałe uwagi:

- brakuje instytucji kultury.

II: Druga karta została wypełniona tylko w zakresie niezbędnych przedsięwzięć w gminie:

- zmiana planu zagospodarowania przestrzennego, utworzenie terenów inwestycyjnych

III: Trzecią kartę wypełniono w zakresie potrzeb i przedsięwzięć. Nie podano grupy społecznej, nie wpisano też dodatkowych uwag.

Potrzeby środowiska:

1). Rozwój infrastruktury sportowej przy szkołach.

2). System informacji (pozorowania się) pomiędzy samorządem a szeroka grupą mieszkańców.

3). Rozwój inicjatyw lokalnych przy udziale środków zewnętrznych (wsparcia organizacji pozarządowych i grup nieformalnych).

4). Potrzeba powołania instytucji kultury.

Przedsięwzięcia:

1). Budowa sal gimnastycznych przy szkołach podstawowych w Petrykozach, Żytowicach i Pawlikowicach oraz przy Gimnazjum w Piatkowisku wraz z boiskami wielofunkcyjnymi.

2). Zakres systemu elektronicznej komunikacji: Urząd Gminy - Mieszkańcy forma: SMS.

3). *Działania edukacyjne dla organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu dotacji realizowaniu projektów i ich rozliczaniu.*

IV: *Kolejną kartę wypełniono bez podawania grupy społecznej, z jaką się uczestnik warsztatów 2.2. identyfikuje.*

Potrzeby środowiska:

Zakup umundurowania i wymiana sprzętu przeciwpożarowego

Przedsięwzięcia:

modernizacja i naprawa dróg gminnych, budowa sieci kanalizacyjnej, dofinansowanie do paneli fotowoltaicznych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

V: *Kolejna karta została wypełniona bez informacji o grupie społecznej identyfikującej uczestnika warsztatów.*

Potrzeby:

Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie zatwierdzonego studium uwarunkowań i kierunków planu zagospodarowania w planie pozyskanie terenów pod przemysł z zestawieniem na budowę zakładów pracy stwarzając miejsca pracy.

Przedsięwzięcia:

- sale gimnastyczne przy szkole Pawlikowice, Petrykozy, Żytowice,

- Hala sportowa - Gimnazjum Piątkowisko,

- boisko wielofunkcyjne - Pwlikowice Bychlew Piątkowisko,

- budowa rozbudowa Urzędu,

- budowa świetlic wiejskich we wsi Świątniki, Porszewice, Szyńkielew, Rydzyny, rozbudowa, budowa OSP Rydzyny,

Pozostałe uwagi:

- rozwój inwestycji wodociągowych, kanalizacyjnych, gazociągowych,

- budowa dróg chodników ścieżek rowerowych oświetlenie uliczne.

Rekomendacje do Strategii:

Podczas spotkania omówiono kierunki interwencji przypisane w projekcie Strategii do poszczególnych celów. Uczestnicy spotkania dyskutowali o zakresie poszczególnych interwencji. Przedstawiciel OSP na spotkaniu przedstawił potrzeby środowiska młodzieżowego Ochotniczej Straży Pożarnej.

Omówiono potrzeby OSP.

Rozwinięcie poszczególnych punktów z protokołu spotkania:

- podkreślano wagę realizowania imprez kulturalnych, wydarzeń i spotkań we współpracy przez kilka podmiotów, w tym zaznaczono odczuwalną różnicę w możliwościach poinformowania mieszkańców o wydarzeniach. Kompleksowa oferta i tworzenie wspólnego kalendarza wydarzeń pozwoli na szerszą promocję oferty kulturalnej gminy. Omówiono działania Młodzieżowej Drużyny OSP.

Uwagi do treści projektu Strategii:

- wskazano na potrzebę korekty wzoru raportu monitorującego tak, by kolumna "Charakterystyka projektu" zawierała opis zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu.

Wnioski:

Mieszkańcy gminy, którzy uczestniczyli w spotkaniu, wskazywali na potrzebę realizacji przedsięwzięć w obszarach omawianych w projekcie Strategii. Z uwagi na to, że wśród uczestników byli przedstawiciele Urzędu Gminy, doprecyzowano zadania monitoringu Strategii i omówiono wzór raportu monitorującego.

Wynikiem dyskusji są wskazania do tworzenia systemu konsultacji społecznych opartych o jak najwięcej torów komunikacji z mieszkańcami gminy, w tym zaproszenia imienne, elektroniczne i inne formy komunikacji.

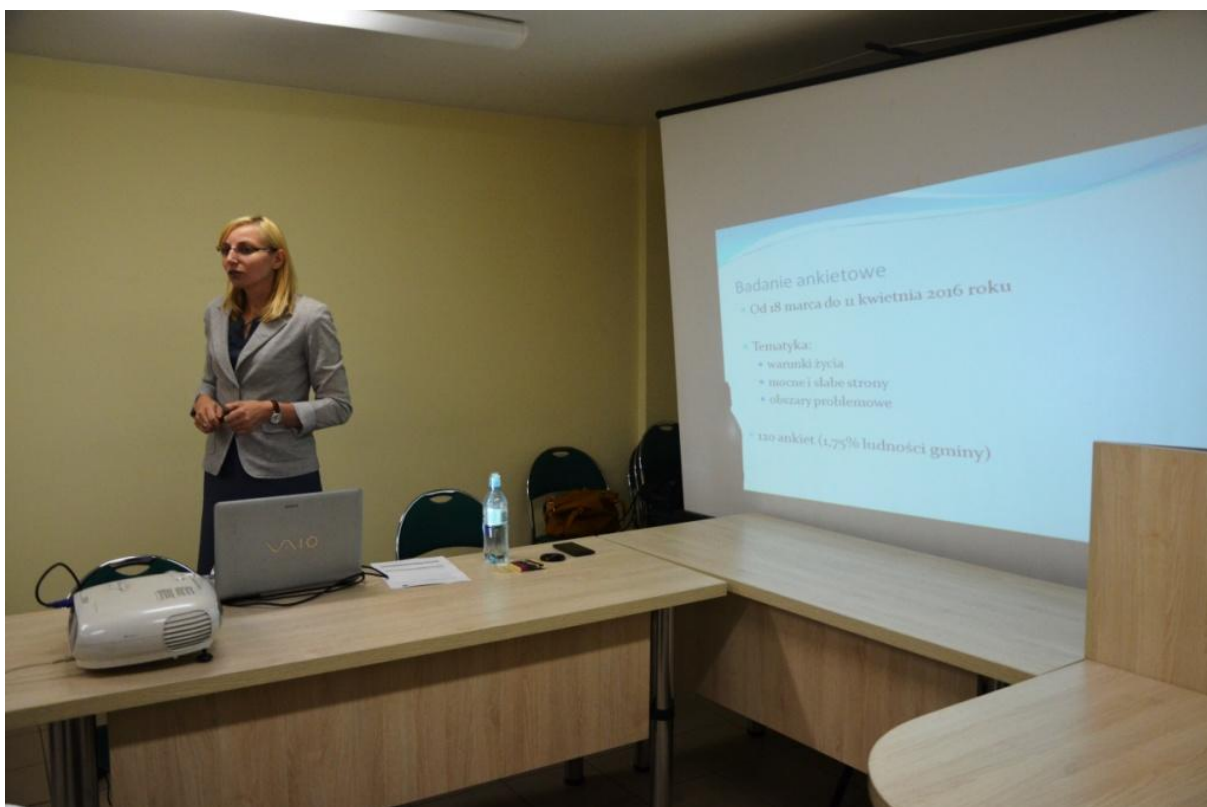
Omówiono potrzeby młodzieży w gminie. Z uwagi na niewielką liczbę uczestników spotkania skoncentrowano się na weryfikacji zapisów Strategii z punktu widzenia poszczególnych grup społecznych. Warsztaty pozwoliły na wyciągnięcie wniosków:

- gmina Pabianice realizuje wiele programów wsparcia dla uczniów osiągających Dobre wyniki w nauce, również w sporcie,
- w gminie funkcjonują kluby sportowe skupiające dużą liczbę dzieci, młodzieży, dorosłych,
- w gminie aktywne są koła gospodyń wiejskich, we współpracy z ochotniczymi strażami pożarnymi realizują wiele działań i projektów z dofinansowaniem,
- w gminie prężnie działają OSP, obecnie planuje się projekty z zakresu wyposażenia straży pożarnych,
- Należy zwrócić uwagę na tworzenie możliwości komunikacji, wymiany informacji i tworzenia spójnej oferty społecznej.

3. Dokumentacja fotograficzna z warsztatów

Wójt Gminy Pabianice zaprasza!

21.06.2016

(wtorek)

godz. 17:00

Na Spotkanie
dla mieszkańców
i podmiotów działających
na terenie Gminy Pabianice pt.
**„Konsultacje społeczne
Strategii Rozwoju
Gminy Pabianice
na lata 2016-2023”**

W programie:

1. Przedstawienie projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.
2. Dyskusja na temat treści Strategii, zebranie uwag i wniosków od uczestników spotkania.

Treść projektu Strategii oraz formularz zgłaszania uwag są dostępne na stronie www.bip.pabianice.gmina.pl oraz w sekretariacie Urzędu Gminy w Pabianicach ul. Torowa 21.

**Zapraszamy wszystkich mieszkańców,
organizacje pozarządowe
oraz podmioty gospodarcze !**

**Miejsce:
Urząd Gminy
w Pabianicach
ul. Torowa 21
Sala nr 32**

**Kontakt w sprawie
spotkania oraz Strategii:
Inspektor Magdalena Kardas
tel. 42 213 96 60
gmina@pabianice.gmina.pl**

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Protokół ze spotkania warsztatowo-konsultacyjnego w dniu 21 czerwca 2016r. w Urzędzie Gminy Pabianice, ul. Torowa 21, Pabianice

Omówione zagadnienia:

Warsztaty otworzył *Urząd Gminy Pabianice* Ustalono porządek spotkania.

Porządek spotkania zakładał:

1. Przedstawienie projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023.
2. Dyskusja na temat treści Strategii, zebranie uwag i wniosków od uczestników spotkania.

Rozwinięcie omówionych zagadnień:

- zaprezentowano kierunki interwencji ze Strategii wraz z elementami dyskusji w zakresie poszerzenia punktów: Analizowano potrzeby OSP, w tym Młodzieżowe Drużyny

Prowadzący: *Anna Welas*

Przebieg spotkania/poszczególne uwagi uczestników istotne dla procesu przygotowania/treści merytorycznej Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023

Zagadnienie	Treść uwagi
1.	<i>waga wyłaniania kulturalnych organizowanych we współpracy przedstawiciel Młodzieżowe Drużyny</i>
2.	<i>Pozornice Zadania w raportach monitoringu okolicy powiat</i>
Zagadnienie	Treść uwagi
3.	<i>Omówienie potrzeb OSP</i>
4.	<i>Wypełnienie kwesty</i>

Data 21.06.2016
Godzina 17⁰⁰-18²⁰
Miejsce UG Pabianice

Protokół sporządził:

Kawłina Jędrzej-Bacowicz

Raport z konsultacji społecznych

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice 2016-2023

Wyniki konsultacji społecznych dokumentu w terminie 06.06.2016 – 06.07.2016r.

2016-7-12

Spis treści

KONSULTACJE SPOŁECZNE STRATEGII ROZWOJU GMINY PABIANICE NA LATA 2016 - 2023.....	3
CEL KONSULTACJI.....	3
TERMIN KONSULTACJI.....	3
MIEJSCE KONSULTACJI.....	3
SPOSÓB KONSULTACJI.....	3

Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 prowadzone były z wykorzystaniem metody partycypacyjno-eksperckiej. Opracowanie dokumentu należało do konsultantów zewnętrznych z firmy PHIN Inwestycje Sp. z o.o. przy udziale władz gminy oraz społeczności lokalnej.

Cel konsultacji

Projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym. Konsultacje społeczne są częścią praktyki partycypacji społecznej oraz istotnym elementem procesu decyzyjnego w demokracji lokalnej. Jest to narzędzie, dzięki któremu społeczność lokalna uzyskuje możliwość zapoznania się z projektami działań planowanym przez władzę lokalną, oraz może wyrazić swoją opinię na ich temat.

Termin konsultacji

Badanie zostało przeprowadzone w terminie: **06.06.2016 – 06.07.2016**

Miejsce konsultacji

Formularze konsultacyjne (Załącznik nr 1 do raportu) można było uzyskać w Urzędzie Gminy Pabianice, przy ul. Torowej 21 oraz na stronie internetowej gminy www.pabianice.gmina.pl.

Sposób konsultacji

Uwagi do treści dokumentu na formularzu konsultacyjnym można było przelać pocztą mailową na adres: [magdalena.kardas@pabianice.gmina.pl](mailto:magdalenakardas@pabianice.gmina.pl) lub dostarczyć wydrukowany egzemplarz do Urzędu Gminy w Pabianicach w godzinach pracy Urzędu. Ponadto formularze konsultacyjne były dostępne podczas warsztatów z mieszkańcami i Radnymi Rady Gminy. Formularze zebrane podczas warsztatów konsultacyjnych stały się podstawą raportu (1szt.). Formularz ten zawierał wskazanie do poprawy dokumentu zgodnie z protokołem komisji z dn. 8.06.2016 roku. Uwagi zostały przeanalizowane i wprowadzone do dokumentu, jakim jest Strategia. Opisano szczegółowo te uwagi w rekomendacjach do Strategii do warsztatów z Radnymi Rady Gminy. W ramach konsultacji dokumentu na stronie internetowej nie otrzymano żadnego wypełnionego formularza konsultacyjnego. Weryfikacji zapisów Strategii dokonywano szczegółowo podczas w/w warsztatów konsultacyjnych na podstawie których opracowano rekomendacje do Strategii i wprowadzono odpowiednie zmiany w tym dokumencie.

Gmina Pabianice

Raport z konsultacji społecznych

Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko – raport podsumowujący

2016-08-26

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Informacja o konsultacjach	3
1.2. Forma konsultacji	3
1.3. Zakres czasowy	3
2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.....	4
3. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	6
4. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).....	8
5. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.....	8
5.1. Uwagi wniesione do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko	8
5.2. Podsumowanie.....	11
6. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.....	11
7. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	12

Załączniki:

- formularze konsultacji,
- pozytywna opinia RDOŚ w Łodzi dla dokumentu,
- pozytywna opinia PWIS w Łodzi dla dokumentu.

1. Wstęp

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 - 2023 prowadzone były z wykorzystaniem metody partycypacyjno – eksperckiej. Taka forma pracy zakładała przygotowanie dokumentu przez konsultantów zewnętrznych z firmy PHIN Inwestycje Sp. z o.o. przy jednoczesnym udziale w tym procesie władz gminy oraz społeczności lokalnej. Projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym. Konsultacje społeczne są częścią praktyki partycypacji społecznej oraz istotnym elementem procesu decyzyjnego w demokracji lokalnej. Jest to narzędzie, dzięki któremu społeczność lokalna uzyskuje możliwość zapoznania się z projektami działań planowanym przez władzę lokalną oraz może wyrazić swoją opinię na ich temat.

Konsultowanie najważniejszych decyzji z mieszkańcami danej jednostki samorządowej jest podstawą zarządzania lokalnego, co jest zgodne z istotą samorządności. Udział mieszkańców w procesie decyzyjnym zwiększa transparentność działań administracji lokalnej, a także pozytywnie wpływa na poczucie odpowiedzialności społeczności związanej ze współdecydowaniem w istotnych dla niej sprawach.

Konsultacje społeczne w gminie Pabianice zostały oparte na trzech zasadach:

- **Otwartość udziału** – zaproszenie zostało skierowane do wszystkich zainteresowanych osób;
- **Równość uczestnictwa** – rozpatrzeniu podlegały wszystkie uwagi, zastosowano jednolite kryteria ich oceny;
- **Jawność przebiegu** – zapewniono równy i swobodny dostęp do informacji i dokumentów, zagwarantowano szerokie upowszechnienie komunikatów o konsultacjach.

1.1. Informacja o konsultacjach

Informacje o miejscu konsultacji, terminie oraz formie zostały zamieszczone na stronie internetowej gminy: <http://bip.pabianice.gmina.pl/?c=814>

1.2. Forma konsultacji

W ramach konsultacji uwagi do dokumentów zbierano w formie elektronicznych uwag mieszkańców za pomocą ankiety konsultacyjnej. Wzór formularza stanowi zał. nr 1 i nr 2 do raportu.

1.3. Zakres czasowy

Konsultacje odbyły się w okresie od 05.08.2016 r. do 26.08.2016 r.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Planowanie rozwoju lokalnego jest jednym z kluczowych zadań, jakie ustawowo zostały przypisane samorządowi. Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 – 2023 powstała z inicjatywy władz lokalnych, dostrzegających potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Powstały dokument gwarantuje, że podejmowane działania wpisują się w wizję regionu i są z nią komplementarne, co z kolei ma znaczenie przy aplikowaniu o środki unijne.

Z uwagi na wieloaspektowość i wielopodmiotowość Strategii do udziału w jej opracowaniu zaproszono przedstawicieli władz, radnych, pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach, mieszkańców gminy. W trakcie prac nad dokumentem zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, które pomogły poznać opinie mieszkańców dotyczące obecnej sytuacji gminy oraz ich zdanie na temat przyszłych działań, jakie gmina powinna podjąć, by umożliwić jak największy rozwój społeczno – gospodarczy. Dzięki przeprowadzonym konsultacjom przyjęta polityka rozwoju gminy będzie zgodna z oczekiwaniami społecznymi. Strategia powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego, zaktywizować społeczność lokalną oraz zwiększyć jej poczucie tożsamości z miejscem, które zamieszkują.

Z uwagi na wieloaspektowość i wielopodmiotowość Strategii do udziału w jej opracowaniu zaproszono przedstawicieli władz, radnych, pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach, mieszkańców gminy. W trakcie prac nad dokumentem zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, które pomogły poznać opinie mieszkańców dotyczące obecnej sytuacji gminy oraz ich zdanie na temat przyszłych działań, jakie gmina powinna podjąć, by umożliwić jak największy rozwój społeczno – gospodarczy. Dzięki przeprowadzonym konsultacjom przyjęta polityka rozwoju gminy będzie zgodna z oczekiwaniami społecznymi. Strategia powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego, zaktywizować społeczność lokalną oraz zwiększyć jej poczucie tożsamości z miejscem, które zamieszkują.

Niniejszy dokument został opracowany na lata 2016-2023. Jest to czas pokrywa nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Alternatywnym wariantem byłaby realizacja działań bez opracowania spójnej strategii na kolejne lata, czyli tzw. wariant zaniechania. Zgodnie z zapisami Prognozy:

„Przewiduje się, że brak realizacji postanowień projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 spowodowałby następujące skutki:

- pozytywne dla środowiska i mieszkańców:
 - o niepodejmowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury miałyby pozytywne konsekwencje w postaci braku utrudnień głównie w trakcie realizacji inwestycji - są to oddziaływania czasowe,
 - o brak zagrożenia dla ewentualnych miejsc gniazdowania ptaków i nietoperzy w trakcie prac termomodernizacyjnych.

- negatywne dla środowiska i mieszkańców:
 - o brak rozwoju infrastruktury edukacyjnej,
 - o brak nowych zajęć pozalekcyjnych,
 - o brak kursów i szkoleń pozwalających na zdobycie kwalifikacji,
 - o brak wyposażenia biblioteki,
 - o brak poszerzenia oferty dla mikro i małych przedsiębiorstw w tym szkoleń i akcji doradztwa,
 - o brak wsparcia dla rolników,
 - o brak organizacji rynku zbytu produktów lokalnych,
 - o brak promocji lokalnych twórców,
 - o brak nowych szlaków pieszych, rowerowych i kulturowych,
 - o brak ciekawych imprez lokalnych, połączonych z poszukiwaniem młodych talentów,
 - o brak nowych parkingów, dróg,
 - o brak rozbudowy sieci wod. – kan. i gazowej,
 - o brak poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
 - o brak wsparcia dla służb ochrony życia i mienia (Policja, OSP),
 - o brak termomodernizacji obiektów gminnych i użyteczności publicznej,
 - o brak efektywnej komunikacji publicznej,
 - o brak sprawnie zarządzanej administracji”.

Gmina Pabianice potrzebuje Strategii, która pozytywnie wpłynie na planowanie rozwoju gminy, jak również ułatwi codzienną działalność i podejmowanie decyzji przez władze gminy. Strategia stanowi ponadto cenne źródło informacji dla potencjalnych inwestorów o przyjętych i zakładanych przez gminę ścieżkach rozwoju.

3. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 została opracowana w oparciu o art. 58 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.353).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z:

a) Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi, pismo nr WOOS-II.411.242.2016.MGw.2 z dn. 17.06.2016r.

b) Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Łodzi, pismo nr PWIS.NSOZNS.9022.1.321.2016.JOK z dn. 08.07.2016r.

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona przez panią Agnieszkę Chylak.

Prognoza oddziaływania na środowisko nie zawiera uwag do Strategii ani propozycji zmian. Dokumenty te są spójne. Ponadto zapisy Prognozy wskazują:

„Do przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu „Strategii...” które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim:

- na etapie budowy:
 - o remonty dróg,
 - o budowa parkingów,
 - o oświetlenia ulicznego,
 - o budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
 - o budowa sieci wodociągowej,
 - o budowa sieci gazowej,
 - o termomodernizacje budynków,
- o w fazie realizacji i eksploatacji:
 - o drogi gminne,
 - o niewłaściwie ulokowane tereny inwestycyjne.

Istotnym elementem jest racjonalny wybór lokalizacji każdego przedsięwzięcia, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska, zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą: w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych, stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt oraz maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków zadań należy na etapie opracowywania koncepcji budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych – dotyczy to przede wszystkim modernizacji i remontów dróg gminnych, budowy sieci kanalizacji i wodociągów, sieci gazowej, rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody.

Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt.

Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne.

Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy zielonych ekranów z drzew i krzewów oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków.

Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

Przy realizacji zadań w zakresie termomodernizacji należy planować prace poza okresami lęgowymi ptaków chronionych oraz nietoperzy posiadających schronienia na strychach i w załomach dachów budynków, należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę siedlisk i miejsc lęgowych.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia elementów przyrody w tym gniazd i siedlisk, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych lub zapewnić przeniesienie gniazd w inne dogodne miejsce”.

4. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)

Pozytywną opinię w sprawie Prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 wydał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi w dn. 12.08.2016 pismem WOOŚ-II.410.276.2016.MGw. Dokument również uzyskał pozytywną opinię Inspektora Sanitarnego w Łodzi pismem nr PWIS.NSOZNS.9022.1.321.2016.JOK z dn. 23.08.2016r.

5. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

5.1. Uwagi wniesione do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

W ramach konsultacji wpłynął jeden formularz konsultacyjny.

Zgłaszane uwagi do projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 – 2023:

Lp.	Cześć dokumentu, do której odnosi się uwaga	Treść uwagi (propozycja zmian) oraz uzasadnienie	Osoba zgłaszająca	Sposób rozstrzygnięcia uwagi/Uzasadnienie
1	Cel operacyjny I.1. Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych, wpływających na rozwój kapitału intelektualnego i zatrudnienia	<i>„Należy dodać edukację pozaszkolną jako równoprawną w zakresie kierunków interwencji, przykład to choćby edukacja językowa, która w formie pozaszkolnej uzupełnia a często jest jedyną realną szansą na zdobycie umiejętności biegłej komunikacji. Każdy kto miał do czynienia z tematem edukacji językowej wie, że bez dodatkowych zajęć pozaszkolnych pozostaje się na poziomie niewystarczającym do swobodnej, dobrej komunikacji”.</i> <u>Uzasadnienie:</u> <i>„Całkowicie słuszne idee ale edukacja pozaszkolna wzbogaca rynek usług, poszerza możliwości poprzez choćby edukację poza programem szkolnym, który jest dość sztywny i reaguje z dużym opóźnieniem. Przyczynia się to do zjawiska</i>	Andrzej Mielczarek, Stowarzyszenie Nowoczesność dla Rozwoju	Nie korygowano projektu Strategii. <u>Uzasadnienie:</u> W dokumencie formy pozaszkolne edukacji zostały ujęte w ramach celu operacyjnego I.1. Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjnych, wpływających na rozwój kapitału intelektualnego i zatrudnienia. Wyznaczono wśród kategorii interwencji m.in.: - Rozwój zajęć pozalekcyjnych w placówkach edukacyjnych – szczególnie w odniesieniu do kompetencji kluczowych, języków obcych, sportu Ponadto wyznaczono kategorie interwencji: - Promowanie programów autorskich, własnych oraz innowacji w systemie kształcenia; - Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym w zakresie usług edukacyjnych i opiekuńczych.

		<i>niedopasowania programów edukacji do rzeczywistości na szybko zmieniającym się rynku pracy! Konkurencyjność na rynku kreuje jakość oferty usług a Równoprawność w dostępie do wsparcia publicznego jest normą konstytucyjną!"</i>		<p>W ramach tych kategorii uwzględnia się tematykę omówioną jako propozycji zmian przez Zgłaszającego uwagi.</p> <p>Ponadto w ramach celu operacyjnego I.5. <i>Rozwój sektora pozarządowego</i> w Strategii wyznaczono kategorie interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Współpraca z grupami nieformalnymi, jak np. KGW, grupy młodzieżowe w zakresie zbieżnych celów działalności z zadaniami Gminy, w tym na rzecz integracji społeczności lokalnych, <u>rozwoju edukacji, społecznego, promocji Gminy.</u></i> <p>Edukacja pozaszkolna znajduje swoje miejsce w Strategii. Ponadto rozwój współpracy z NGO jest uwzględniony w dokumencie.</p>
Lp.	Cześć dokumentu, do której odnosi się uwaga	Treść uwagi (propozycja zmian) oraz uzasadnienie	Osoba zgłaszająca	Sposób rozstrzygnięcia uwagi/Uzasadnienie
2	<p>s. 90-91 „Przedsiębiorczość powinna być traktowana jako potencjał społeczno – ekonomiczny, odpowiednio akcentowana i wzmocniana wśród społeczności lokalnej, ponieważ inicjuje i stymuluje rozwój gospodarczy gminy. W tym zakresie konieczne jest budowanie partnerstwa i współpracy na rzecz wspierania postaw pro-przedsiębiorczych, edukacji i szans ludzi młodych. Dla rozwoju małych i średnich firm ważne jest</p>	<p>„Konieczne jest określenie przede wszystkim czego administracji nie wolno w zakresie współpracy z przedsiębiorcami. Nie wolno naruszać godności i praw konstytucyjnych a zwłaszcza prawa do pracy za słusznym wynagrodzeniem. Nie wolno publicznie wyrażać oraz rozgłaszać półprawd, nieprawd i całkowitych kłamstw na temat przedsiębiorcy. Taki katalog „co powinniśmy a czego nie wolno” może skierować by działania we właściwym kierunku opisanym z lewej strony. Strategia MUSI BYĆ dokumentem realnie wcielany w życie, inaczej kolejny „drogi” papier, który pójdzie do szuflady zamiast do wdrożenia”.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> „Jak można prawić frazesy o wsparciu przedsiębiorczości (choć słuszne i zasadne) a jednocześnie własnych lokalnych mikro-przedsiębiorców traktować z całkowitym brakiem poszanowania dla prawa, zasad konstytucyjnych oraz wpływu działalności na rozwój wspólnoty gminnej? Mój osobisty przykład wiele mówi na temat szacunku dla przedsiębiorczości, zwłaszcza lokalnej, która, jak wiemy z analizy w strategii, generuje sporo miejsc pracy, sensownych miejsc pracy. Przykłady: „Kontrola wybranych stowarzyszeń” – z prawnego punktu widzenia sformułowanie pozbawione całkowicie podstaw prawnych,</p>	Andrzej Mielczarek, Stowarzyszenie Nowoczesność dla Rozwoju	<p>Nie korygowano projektu Strategii. <u>Uzasadnienie:</u> Projekt Strategii uwzględnia cele w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"><i>Cel operacyjny I.2. Wzmacnianie przedsiębiorczości wśród mieszkańców</i> - <i>Współpraca z lokalnym biznesem w kreowaniu warunków do prowadzenia małej przedsiębiorczości;</i><i>Cel operacyjny I.3. Rozwój potencjału gospodarczego gminy</i> - <i>Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych.</i> <p>Uwaga znajduje swoje odzwierciedlenie w Strategii zgodnie z zapisami cytowanymi w kolumnie „Część dokumentu, do której odnosi się uwaga”.</p> <p>Ponadto określono wskaźniki do monitorowania celów określonych w Strategii (str. 94). Zgodnie z zapisami w zakresie monitoringu i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 (zapisy od strony 116) <i>monitorowanie dokumentu dla osiągnięcia zakładanych celów wymaga współpracy na poziomie społecznym wielu podmiotów, w tym władz gminy i mieszkańców.</i> Zgodnie z zapisami: „Aby Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 osiągnęła zakładane efekty, władze gminy oraz mieszkańcy powinni:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>aktywnie uczestniczyć w realizacji poszczególnych celów strategicznych,</i>- <i>czuć nad tym, aby założenia strategii</i>

<p>rozpoznanie potrzeb i rozwój działań na rzecz innowacyjności przedsiębiorstw i nowoczesnych form zatrudnienia.”</p>	<p>także w zakresie przedsiębiorców. Komisja Rewizyjna Rady Gminy kontroluje działalność i postępowanie organów gminy, podkreślam. KR nie ma prawa do kontroli stowarzyszeń!! Projekt wspierany finansowo może kontrolować tylko organ będący stroną czyli np. zawierający umowę i to z oczywistych powodów tylko w zakresie oceny wykonania projektu!! Nieprzestrzeganie prawa przez organy gminy tworzy niestabilność w zakresie przedsiębiorczości a to zniechęca do podejmowania ryzyka inwestycyjnego i przyczynia się do bezrobocia zamiast rozwoju !</p> <p>Ponadto, każdy biznes będzie się zastanawiał nad inwestycjami w danym obszarze jeśli wie, że może być obiektem bezzasadnego ATAKU ze strony administracji oraz rozgłaszania nieprawdziwych informacji w zakresie swojej działalności zwłaszcza w kwestiach newralgicznych, np. wyceny usług.</p> <p>Nie trzeba znajomości wyższej matematyki aby przeczytać ofertę czy umowę i mieć podzielić 200zł przez 2,5 godz. pracy – prawda, że wychodzi 80zł.? A wielokrotnie publicznie wygłaszane są informacje o 100zł za godz.?! Ponadto, nie zwraca się uwagi, iż płatność może być za godz. zegarową lub lekcyjną a one się znacznie różnią od siebie. Brak precyzji czy świadome i karalne działanie? Gdzie ta strategia rozwoju lokalnego biznesu, przecież ON się o tym dowie i skalkuluje, czy warto inwestować w takim środowisku. Wygłaszanie bzdur jakoby członek Zarządu stowarzyszenia nie miał prawa do wynagrodzenia za pracę w ramach działalności statutowej to kolejny przykład czarnego PR.</p> <p>Trzeba się nauczyć czytać przepisy prawa ze zrozumieniem a nie jest to takie trudne. Prawo do wynagrodzenia jest prawem konstytucyjnym.</p> <p>Przepisy obecne dopuszczają nawet wynagrodzenie za pracę w zakresie działania Zarządu stowarzyszenia a zawsze było prawnie i absolutnie dopuszczalne wynagrodzenie za statutową działalność np. w zakresie edukacji dzieci i młodzieży. Nie ma w tym nic nadzwyczajnego i to w całym cywilizowanym świecie!!! Dopóki tak będziemy traktować przedsiębiorców oraz współpracujące z administracją publiczną organizacje pozarządowe – NIE BĘDZIE ROZWOJU lokalnego biznesu a tak jest on Nam potrzebny”.</p>	<p>były sukcesywnie wdrażane,</p> <ul style="list-style-type: none">- na bieżąco monitorować postępy w jej wdrażaniu,- zgłaszać pomysły, uwagi i propozycje zmian,- wyszukiwać nowatorskie rozwiązania w otoczeniu,- wychwytywać w otoczeniu pojawiające się szanse na rozwój gminy,- identyfikować oraz ograniczać zagrożenia i przeszkody, które mogłyby opóźnić rozwój gminy,- pobudzać prorozwojowe inicjatywy społeczne, gospodarcze, kulturalne,- aktywnie uczestniczyć w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację założeń strategii ze źródeł budżetowych, pozabudżetowych krajowych i zagranicznych, w tym z Unii Europejskiej”.
--	--	--

5.2. Podsumowanie

Wskazaniami do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023 są zarówno uwagi wniesione na podstawie formularzy konsultacyjnych, jak również rekomendacje z warsztatów z mieszkańcami oraz Radnymi Rady Gminy Pabianice przeprowadzone w ramach procesu konsultacji.

Zgodnie z zapisami Strategii upowszechnienie zapisów dokumentu ma na celu m.in.:

- *Prezentację lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego gminy Pabianice, priorytetów i kierunków jego rozwoju w najbliższych latach (obszary priorytetowe i cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki interwencji);*
- *Zachęcenie do wzięcia udziału w realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”.*

6. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Zgodnie z zapisami Prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023:

„Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko zadań i przedsięwzięć planowanych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku.

W konwencji jako oddziaływanie transgraniczne określono jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej strony.

W załączniku 1 i załączniku 3 ww. konwencji określono działalności i dodatkowe kryteria, które wskazują na możliwość wystąpienia transgranicznego oddziaływania. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaproponowane w ramach projektu „Strategii...” działania w zakresie celów strategicznych, celów szczegółowych i konkretnych sprecyzowanych zadań nie rodzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach projektu „Strategii...”

ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg na terenie gminy Pabianice.

Na etapie opracowywania niniejszej prognozy według stanu wiedzy na chwilę obecną stwierdzono, że realizacja projektu „Strategii...” nie wskazuje na możliwość negatywnego czasowego lub stałego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw”.

7. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W odniesieniu do Strategii Rozwoju Gminy Pabianice te trzy etapy w procesie monitoringu to:

Analiza celów projektu:

monitorowanie w całym okresie realizacji dokumentu, czy cele w nim określone są osiągnięte poprzez realizację poszczególnych projektów oraz czy cele realizowane przez strategię są nadal aktualne.

Przegląd wskaźników:

dotyczy właściwego doboru wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez beneficjentów końcowych na realizację zadań objętych strategią rozwoju. Wskaźniki te muszą być zgodne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą współfinansować dany projekt.

Zaprojektowanie formy raportu:

raporty z realizacji poszczególnych projektów będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych zespołowi lub koordynatorowi ds. wdrażania dokumentów strategicznych. Monitorowania nie można uznać bowiem za pomyślne tylko dlatego, że zostały zebrane wymagane informacje. Zebrane informacje muszą zostać przekazane w odpowiedniej formie, odpowiedniej osobie i w odpowiednim czasie. Konieczne jest zatem stworzenie odpowiedniej formy raportu z realizacji zadania, aby każdy z beneficjentów przekazał informację o swoim zadaniu w tej samej formie. Ułatwi to znacznie monitorowanie zadań. Warto podkreślić fakt, iż tylko w takiej sytuacji można podjąć techniczną i właściwą decyzję, by zająć się problemem i zapewnić, że projekt „wróci na właściwy tor realizacji”, albo upewnić się, iż jest realizowany prawidłowo.

Konsekwentna realizacja założeń Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023, umiejętne wykorzystywanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych i zagranicznych na realizację zaplanowanych zadań z pewnością przyspieszy zarówno społeczny, jak i gospodarczy rozwój gminy, a także jej ożywienie we wskazanych obszarach.

ANKIETA KONSULTACYJNA
DLA PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY PABIANICE NA LATA 2016 - 2023

1. Informacje o zgłaszającym:

imię i nazwisko/
nazwa organizacji

adres do
korespondencji

e-mail i telefon
kontaktowy

2. Zgłaszane uwagi do projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 – 2023

Lp.	Rodzaj dokumentu, część do którego odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część, obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi
1			
2			
3			

Data i podpis:

Formularz należy przesłać:

1. w wersji elektronicznej na adres: gmina@pabianice.gmina.pl , w tytule e-maila prosimy wpisać „Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”

lub

2. złożyć osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Pabianice
ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice (lub przesłać na ten adres).

ANKIETA KONSULTACYJNA

PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU GMINY PABIANICE NA LATA 2016 - 2023

1. Informacje o zgłaszającym:

imię i nazwisko/
nazwa organizacji

adres do
korespondencji

e-mail i telefon
kontaktowy

2. Zgłaszane uwagi do Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016 – 2023

Lp.	Rodzaj dokumentu, część do którego odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część, obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi
1			
2			
3			

Data i podpis:

Formularz należy przesłać:

1. w wersji elektronicznej na adres: gmina@pabianice.gmina.pl, w tytule e-maila prosimy wpisać „Konsultacje społeczne Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023”

lub

2. złożyć osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Pabianice
ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice (lub przesłać na ten adres).

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi
ul. Wodna 40, 90-046 Łódź
telefon: 42 25-36-210, fax: 42 25-36-219
www.pis.lodz.pl e-mail: wsselodz@pis.lodz.pl

PWIS.NSOZNS.9022.1.321.2016.JOK

Łódź, dnia 2016.-08.-11.8..

WOJEWÓDZKA STACJA
SANITARNO EPIDEMIOLOGICZNA W ŁODZI
Oddział Zamówień Publicznych i Administracji

Wpł. 19-08-2016

Znak..... Przekazano Oddz.

zał. ...

**ZA
POTWIERDZENIEM
ODBIORU**

Wójt Gminy Pabianice
ul. Torowa 21
95-200 Pabianice

Na podstawie art. 3, art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1412) oraz art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 353, ost. zm.: Dz.U. z 2016 r. poz. 961) - Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi po zapoznaniu się z dokumentami nadesłanymi przy piśmie Pana Henryka Gajdy – Wójta Gminy Pabianice, ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice z dnia 19.07.2016 r. (data wpływu do WSSE w Łodzi – 21.07.2016 r.), znak: SOR.5520.1.2016 uzupełnionym pismami z dnia 05.08.2016 r. i 11.08.2016 r.

o p i n i u j e

pozytywnie bez zastrzeżeń projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” – pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Pan Henryk Gajda – Wójt Gminy Pabianice, ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice pismem z dnia 19.07.2016 r. (data wpływu do WSSE w Łodzi – 21.07.2016 r.), znak: SOR.5520.1.2016 uzupełnionym pismami z dnia 05.08.2016 r. i 11.08.2016 r. zwrócił się do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi o zaopiniowanie projektu „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” opracowanego w 2016 r. przez PHIN Inwestycje Sp.z o.o., ul. Częstochowska 63, 93-121 Łódź. Do powyższego dokumentu załączono „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” wykonaną w marcu 2016 r. przez PHIN Inwestycje Sp.z o.o.

Projekt „Strategii...” jest najważniejszym dokumentem programowym gminy, określa obszary priorytetowe i cele, które umożliwiają rozwój społeczno-gospodarczy jej obszaru. Najważniejszym celem strategii jest poprawa życia mieszkańców gminy Pabianice. Przedmiotowy dokument pozytywnie wpłynie na planowanie rozwoju gminy, jak również ułatwi codzienną działalność i podejmowanie decyzji przez władze gminy. Wizja gminy wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań i opisuje pożądany obraz gminy Pabianice w roku 2023. W wykonaniu przyjętej wizji służy misja, czyli całościowe, generalne ujęcie działań, jakie muszą zostać podjęte w gminie, by założona wizja rozwoju została osiągnięta. Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane efekty. Strategia zakłada wizję i misję gminną, której wypełnienie nastąpi poprzez zadania realizowane w czterech obszarach: silna gospodarka lokalna i rozwój kapitału ludzkiego; kultura, sport i rekreacja; usługi publiczne; zarządzanie rozwojem gminy. Dla każdego ze strategicznych obszarów przedstawione są cele strategiczne (w perspektywie 2023 roku), z których wynikają cele operacyjne (przykładowe zadania i projekty do realizacji). Projekt „Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” formułuje następujące cele strategiczne:

1. Obszar silna gospodarka lokalna i rozwój kapitału ludzkiego – Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na efektywnej edukacji i aktywności zawodowej mieszkańców.
2. Obszar kultura, sport i rekreacja – Poszerzenie oferty kulturalnej gminy Pabianice.
3. Obszar usługi publiczne – Wysoka dostępność i jakość usług publicznych, wpływających na poprawę jakości życia mieszkańców.
4. Obszar zarządzanie rozwojem gminy – Zintegrowany system zarządzania publicznego.

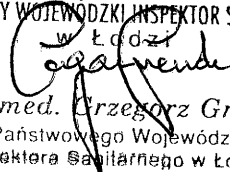
W projekcie „Strategii...” wskazano projekty inwestycyjne m.in.:

- ✓ modernizacja i rozwój infrastruktury służącej edukacji, doposażenie placówek edukacyjnych,
- ✓ podnoszenie kwalifikacji kadr edukacyjnych,
- ✓ promocja i wsparcie uczestnictwa osób starszych w systemie kształcenia ustawicznego,
- ✓ rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wspierania mikro i małej przedsiębiorczości,
- ✓ wspieranie instytucji realizujących programy kształcenia zawodowego,
- ✓ promocja lokalnych twórców i artystów, jak również promocja wszelkich inicjatyw społecznych,
- ✓ organizacja imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy,
- ✓ rozwój bazy sportowej na terenie gminy,
- ✓ rozwój sekcji sportowych i wyszukiwanie młodych talentów, promocja osiągnięć młodzieży i dzieci z terenu gminy w sporcie,
- ✓ rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej (w tym budowa chodników, poboczy),
- ✓ rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz programy wsparcia dla nowych przyłączy,
- ✓ realizacja programów obejmujących budowę przydomowych oczyszczalni ścieków,
- ✓ przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego,

- ✓ tworzenie miejsc parkingowych, szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej,
- ✓ termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i obiektów zamieszkania zbiorowego,
- ✓ likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej,
- ✓ rozwój usług elektronicznych e-administarcja,
- ✓ wdrożenie założeń Programu gospodarki niskoemisyjnej,
- ✓ wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Oddziaływanie na środowisko powstające w wyniku realizacji części zamierzeń inwestycyjnych będzie rozpatrywane w postępowaniach zmierzających do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć na środowisko.

Przedłożona „*Prognoza oddziaływania na środowisko...*” stanowiąca integralną część opiniowanej „*Strategii Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023*” wykazała, iż realizacja założonych działań wpłynie pozytywnie na stan środowiska, a tym samym zdrowie ludzi.

PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY
w Łodzi
z up.
dr n. med. Przemysław Grande
Z-ca Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego w Łodzi

Załączniki:

- projekt „*Strategii...*” wraz z „*Prognozą ...*” – płyta CD (2 szt.).

Otrzymuje z załącznikami:

1. Wójt Gminy Pabianice

na adres:

Urząd Gminy w Pabianicach

ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice.

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor

Sanitarny w Pabianicach

ul. Kilińskiego 10/12, 95-200 Pabianice,

2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi

ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź,

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

Łódź, 12 sierpnia 2016 r.

WOOS-II.410.276.2016.MGw

Sz. P. Henryk Gajda
Wójt Gminy Pabianice

W odpowiedzi na pismo Wójta Gminy Pabianice z 5 sierpnia 2016 r., znak:SOR.5520.1.2016 dotyczące zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Pabianice na lata 2016-2023” (zwanego dalej w skrócie projektowanym dokumentem), nadesłanego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi działając na podstawie art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.), zwaną w skrócie ustawą oś opiniuje pozytywnie projekt strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Kazimierz Perek